

REPUBLIC OF SOUTH AFRICA
GOVERNMENT GAZETTE

STAATSKOERANT
VAN DIE REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

REGULATION GAZETTE No. 1143
Registered at the Post Office as a Newspaper

PRICE 10c PRYS
OVERSEAS 15c OORSEE
POST FREE — POSVRY

REGULASIEKOERANT No. 1143
As 'n Nuusblad by die Postkantoor Geregistreer

VOL. 48.]

CAPE TOWN, 13TH JUNE, 1969.
KAAPSTAD, 13 JUNIE 1969.

[No. 2432.]

GOVERNMENT NOTICES.

No. R.953.]

[13th June, 1969.]

INDUSTRIAL CONCILIATION ACT, 1956

**BUILDING AND MONUMENTAL MASONRY
INDUSTRIES, TRANSVAAL**

MAIN AGREEMENT

I, MARAIS VILJOEN, Minister of Labour, hereby—

- (a) in terms of section 48 (1) (a) of the Industrial Conciliation Act, 1956, declare that all the provisions of the Agreement which appears in the Schedule hereto and which relates to the Building and Monumental Masonry Industries, shall be binding from the second Monday after the date of publication of this notice and for the period ending six months from the said Monday, upon the employers' organisations and the trade unions which entered into the said Agreement and upon the employers and employees who are members of the said organisations or unions;
- (b) in terms of section 48 (1) (b) of the said Act, declare that the provisions of the said Agreement, excluding those contained in clauses 1 (1), 2, 23 (3), 24 and 26, shall be binding from the second Monday after the date of publication of this notice and for the period ending six months from the said Monday, upon all employers and employees other than those referred to in paragraph (a) of this notice, who are engaged or employed in the said Industries in the Magisterial Districts of Alberton, Balfour, Benoni, Boksburg, Brakpan, Delmas, Germiston, Heidelberg (Transvaal), Johannesburg, Nigel and Springs; the area within a radius of 30 miles from the General Post Office, Krugersdorp;

GOEWERMENSKENNISGEWINGS.

No. R.953.]

[13 Junie 1969.]

WET OP NYWERHEIDSVERSOENING, 1956

**BOU- EN MONUMENTKLIPMESSELNYWERHEID,
TRANSVAAL**

HOOFOOREENKOMS

Ek, MARAIS VILJOEN, Minister van Arbeid, verklaar hierby—

- (a) kragtens artikel 48 (1) (a) van die Wet op Nywerheidsversoening, 1956, dat al die bepalings van die Ooreenkoms wat in die Bylae hiervan verskyn en op die Bou- en Monumentklipmesselnywerheid betrekking het, vanaf die tweede Maandag na die datum van publikasie van hierdie kennisgewing en vir die tydperk wat ses maande vanaf genoemde Maandag eindig, bindend is vir die werkgewersorganisasies en die vakverenigings wat genoemde Ooreenkoms aangegaan het en vir die werkgewers en werknemers wat lede van genoemde organisasies of verenigings is;
- (b) kragtens artikel 48 (1) (b) van genoemde Wet dat die bepalings van genoemde Ooreenkoms, uitgesonderd dié vervat in klousules 1 (1), 2, 23 (3), 24 en 26, vanaf die tweede Maandag na die datum van publikasie van hierdie kennisgewing en vir die tydperk wat ses maande vanaf genoemde Maandag eindig, bindend is vir alle ander werkgewers en werknemers as dié genoem in paragraaf (a) van hierdie kennisgewing, wat betrokke is by of in diens is in genoemde Nywerhede in die landdrostdistrikte Alberton, Balfour, Benoni, Boksburg, Brakpan, Delmas, Germiston, Heidelberg (Transvaal), Johannesburg, Nigel en Springs; die gebied binne 'n straal van 30 myl vanaf die Hoofposkantoor,

the area within a radius of 20 miles from the General Post Office, Vereeniging; the area within a radius of 20 miles from the General Post Office, Pretoria (excluding that portion of the Bantu area Uitvalgrond (No. J.Q.-4341) which falls within the said radius); the areas within radii of 10 miles from the General Post Offices, Klerksdorp, Potchefstroom, Witbank and Middelburg (Transvaal), respectively; and in the Magisterial District of Kempton Park (excluding that portion which falls outside a radius of 20 miles from the General Post Office, Pretoria, and which prior to the publication of Government Notice No. 551 of 29 March, 1956, fell within the Magisterial District of Pretoria); and

- (c) in terms of section 48 (3) (a) of the said Act, declare that in the Magisterial District of Alberton, Balfour, Benoni, Boksburg, Brakpan, Delmas, Germiston, Heidelberg (Transvaal), Johannesburg, Nigel and Springs; the area within a radius of 30 miles from the General Post Office, Krugersdorp; the area within a radius of 20 miles from the General Post Office, Vereeniging; the area within a radius of 20 miles from the General Post Office, Pretoria (excluding that portion of the Bantu area Uitvalgrond (No. J.Q.-4341) which falls within the said radius); the areas within radii of 10 miles from the General Post Offices, Klerksdorp, Potchefstroom, Witbank and Middelburg (Transvaal), respectively; and in the Magisterial District of Kempton Park (excluding that portion which falls outside a radius of 20 miles from the General Post Office, Pretoria, and which prior to the publication of Government Notice No. 551 of 29 March, 1956, fell within the Magisterial District of Pretoria), and from the second Monday after the date of publication of this notice and for the period ending six months from the said Monday, the provisions of the said Agreement, excluding those contained in clauses 1 (1), 2, 23 (3), 24, 26 and 31, shall *mutatis mutandis* be binding upon all Bantu employed in the said Industries by the employers upon whom any of the said provisions are binding in respect of employees and upon those employers in respect of Bantu in their employ.

M. VILJOEN,
Minister of Labour.

SCHEDULE

INDUSTRIAL COUNCIL FOR THE BUILDING INDUSTRY (TRANSVAAL)

AGREEMENT

in accordance with the provisions of the Industrial Conciliation Act, 1956, as amended, made and entered into between the Master Builders' and Allied Trades Association (Witwatersrand); Pretoria Master Builders' and Allied Trades Association; Master Masons' and Quarry Owners' Association (South Africa) representing its members in the Monumental Masonry Industry; (hereinafter referred to as "the employers" or "the employers' organisations") of the one part, and the Amalgamated Society of Woodworkers of South Africa; Amalgamated Union of Building Trade Workers of South Africa; White Building Workers' Union; Operative Plasterers' Trade Union of South Africa. (hereinafter referred to as "the employees" or the "trade unions") of the other part, being parties to the Industrial Council for the Building Industry (Transvaal).

Krugersdorp; die gebied binne 'n straal van 20 myl vanaf die Hoofposkantoor, Vereeniging; die gebied binne 'n straal van 20 myl vanaf die Hoofposkantoor, Pretoria (uitgesonderd daardie gedeelte van die Bantoegebied Uitvalgrond (No. J.Q.-4341) wat binne genoemde straal val); die gebiede binne 'n straal van 10 myl vanaf onderskeidelik die Hoofposkantore, Klerksdorp, Potchefstroom, Witbank en Middelburg (Transvaal); en die landdrostdistrik Kempton Park (uitgesonderd daardie gedeelte wat buite 'n straal van 20 myl vanaf die Hoofposkantoor, Pretoria, val en wat voor die publikasie van Goewermentskennisgewing No. 551 van 29 Maart 1956 in die landdrostdistrik Pretoria geval het); en

- (c) kragtens artikel 48 (3) (a) van genoemde Wet dat die bepalings van genoemde Ooreenkoms, uitgesonderd dié vervat in klousules 1 (1), 2, 23 (3), 24, 26 en 31, vanaf die tweede Maandag na die datum van publikasie van hierdie kennisgewing en vir die tydperk wat ses maande vanaf genoemde Maandag eindig, in die landdrostdistrikte Alberton, Balfour, Benoni, Boksburg, Brakpan, Delmas, Germiston, Heidelberg (Transvaal), Johannesburg, Nigel en Springs; die gebied binne 'n straal van 30 myl vanaf die Hoofposkantoor, Krugersdorp; die gebied binne 'n straal van 20 myl vanaf die Hoofposkantoor, Vereeniging; die gebied binne 'n straal van 20 myl vanaf die Hoofposkantoor, Pretoria (uitgesonderd daardie gedeelte van die Bantoegebied Uitvalgrond (No. J.Q.-4341) wat binne genoemde straal val); die gebiede binne 'n straal van 10 myl vanaf onderskeidelik die Hoofposkantore, Klerksdorp, Potchefstroom, Witbank en Middelburg (Transvaal); en in die landdrostdistrik Kempton Park (uitgesonderd daardie gedeelte wat buite 'n straal van 20 myl vanaf die Hoofposkantoor, Pretoria, val en wat voor die publikasie van Goewermentskennisgewing No. 551 van 29 Maart 1956 in die landdrostdistrik Pretoria geval het), *mutatis mutandis* bindend is vir alle Bantoes in diens in genoemde Nywerheid by dié werkgewers vir wie enigeen van genoemde bepalings ten opsigte van werknemers bindend is en vir daardie werkgewers ten opsigte van Bantoes in hul diens.

M. VILJOEN,
Minister van Arbeid.

BYLAE

NYWERHEIDSRAAD VIR DIE BOUNYWERHEID (TRANSVAAL)

OOREENKOMS

ingevoel die bepalings van die Wet op Nywerheidsversoenig, 1956, soos gewysig, gesluit en aangegaan tussen die Master Builders' and Allied Trades Association (Witwatersrand); Pretoria Master Builders' and Allied Trades Association; Master Masons' and Quarry Owners' Association (South Africa) wat sy lede in die Monumentklipmesselnywerheid verteenwoordig; (hieronder die „werkgewers” of die „werkgewersorganisasies” genoem), aan die een kant, en die Amalgamated Society of Woodworkers of South Africa; Amalgamated Union of Building Trade Workers of South Africa; Blanke Bouwerkersvakbond; Operative Plasterers' Trade Union of South Africa; (hieronder die „werknemers” of die „vakverenigings” genoem), aan die ander kant, wat die partye is by die Nywerheidsraad vir die Bounywerheid (Transvaal).

1. SCOPE OF APPLICATION OF AGREEMENT

(1) The terms of this Agreement shall be observed in the Magisterial Districts of Alberton, Balfour, Benoni, Boksburg, Brakpan, Delmas, Germiston, Heidelberg (Transvaal), Johannesburg, Nigel and Springs, the area within a 30 mile radius from the General Post Office, Krugersdorp, the area within a 20 mile radius from the General Post Office, Vereeniging, the area within a 20 mile radius from the General Post Office, Pretoria, but excluding that portion of the Bantu area Uitvalgrond (J.Q. 4341) which falls within the said radius, the areas within radii of 10 miles from the General Post Offices, Klerksdorp, Potchefstroom, Witbank and Middelburg (Transvaal) respectively, and in the Magisterial District of Kempton Park (excluding that portion which falls outside a radius of 20 miles from the General Post Office, Pretoria, and which prior to the publication of Government Notice No. 551 dated 29th March, 1956, fell within the Magisterial District of Pretoria) by all employers in the Building and Monumental Masonry Industries who are members of the employers' organisations and by the employees who are members of the trade unions.

(2) Notwithstanding the provisions of sub-clause (1), the terms of this Agreement shall—

- (a) in respect of employees, only apply to those classes of employees for whom wages are prescribed in this Agreement and are employed in the said Industries;
- (b) apply to apprentices only in so far as they are not inconsistent with the provisions of the Apprenticeship Act, 1944, as amended, or any contract entered into or any conditions fixed thereunder;
- (c) apply to trainees in terms of the Training of Artisans' Act, 1951, only to the extent of which they are not inconsistent with the provisions of that Act or any conditions fixed thereunder.

2. PERIOD OF OPERATION OF AGREEMENT

This Agreement shall come into operation on such date as may be fixed by the Minister of Labour in terms of section 48 of the Act, and shall remain in force for a period of six months or for such period as may be determined by him.

3. DEFINITIONS

Any expressions used in this Agreement which are defined in the Industrial Conciliation Act, 1956, shall have the same meanings as in the Act, and any reference to an Act shall include any amendment of such Act; further unless inconsistent with that context:

"Act" means the Industrial Conciliation Act, 1956;

"apprentice" means an employee serving under a written contract of apprenticeship, registered or deemed to have been registered under the provisions of the Apprenticeship Act, 1944, as amended, and includes a minor employed on probation under that Act;

"artisan" means an employee engaged in any one or more of the following operations in any one or more of the trades indicated below and shall also include an employee in charge of or supervising employees for whom wages are prescribed in clause 4 (1) (g) of this Agreement—

Asphalting: Water- and damp-proofing; supervising;

Blocklaying: Tuck pointing; the erecting, setting into position for building and all subsequent adjustment of jigs, and the setting into position of windows and door jambs, but excluding—

- (i) the laying of blocks not bedded in mortar or mastic;
- (ii) the laying to a jig of blocks bedded in mortar or mastic,

where no artisans' tools are used;

Bricklaying: Setting bricks or other materials; plumbing angles; tuck pointing;

Carpentry, Joinery, Office, Shop and Bank Fitting: Marking out; setting out; assembly and fixing of fittings; cutting, planing and fixing finished woodwork; assembly and fixing composition materials and rough timbers; assembling of kitchen fittings; and fixing of corrugated iron and asbestos sheets to wooden backing or grounds;

Drainlaying: Laying pipes to falls;

Floor laying: Marking out; cutting and fixing of wooden strip flooring; setting of flooring blocks, tiles sheeting and similar materials after completion of preparatory operations;

Glazing: Cutting of glass or similar materials; face puttying; fixing glazing beads;

1. TOEPASSINGSBESTEK VAN OOREENKOMS

(1) Die bepalinge van hierdie Ooreenkoms moet in die landdrosdistrikte Alberton, Balfour, Benoni, Boksburg, Brakpan, Delmas, Germiston, Heidelberg (Transvaal), Johannesburg, Nigel en Springs, die gebied binne 'n straal van 30 myl vanaf die Hoofposkantoor, Krugersdorp, die gebied binne 'n straal van 20 myl vanaf die Hoofposkantoor, Vereeniging, die gebied binne 'n straal van 20 myl vanaf die Hoofposkantoor, Pretoria, maar uitgesonderd dié gedeelte van die Bantoegebied Uitvalgrond (J.Q. 4341) wat binne genoemde straal val, die gebiede binne 'n straal van 10 myl vanaf die Hoofposkantoor op Klerksdorp, Potchefstroom, Witbank en Middelburg (Transvaal), en in die landdrosdistrik Kempton Park (uitgesonderd daardie gedeelte wat buite 'n straal van 20 myl vanaf die Hoofposkantoor, Pretoria, val en wat voor die publikasie van Goewermentskennisgewing No. 551 van 29 Maart 1956 binne die landdrosdistrik Pretoria geval het) nagekom word deur alle werkgewers in die Bou- en Monumentklipmesselnywerheid wat lede van die werkgewers-organisasies is en deur werknemers wat lede van die vakverenigings is.

(2) Ondanks die bepalinge van subklousule (1), is die bepalinge van hierdie Ooreenkoms—

- (a) slegs van toepassing op dié klasse werknemers vir wie lone in hierdie Ooreenkoms voorgeskryf word en wat in bogenoemde nywerhede in diens is;
- (b) van toepassing op vakleerlinge slegs vir sover dit nie met die bepalinge van die Wet op Vakleerlinge, 1944, soos gewysig, of met 'n kontrak wat daarkragtens aangegaan is of met voorwaardes wat daarkragtens gestel is, onbestaanbaar is nie;
- (c) van toepassing op kwekelinge ingevolge die Wet op Opvoeding van Ambagsmanne, 1951, slegs vir sover dit nie met die bepalinge van daardie Wet of met voorwaardes wat daarkragtens gestel is, onbestaanbaar is nie.

2. GELDIGHEIDSTERMYN VAN OOREENKOMS

Hierdie Ooreenkoms tree in werking op dié datum wat die Minister van Arbeid kragtens artikel 48 van die Wet mag vasstel en bly van krag vir 'n tydperk van ses maande of vir dié tydperk wat hy mag bepaal.

3. WOORDOMSKRYWING

Alle uitdrukkings wat in hierdie Ooreenkoms gebesig en in die Wet op Nywerheidsversoening, 1956, omskryf word, het dieselfde betekenis as in daardie Wet, en waar daar van 'n wet melding gemaak word, word ook alle wysigings van sodanige wet bedoel; voorts, tensy onbestaanbaar met die sinsverband, beteken—

„Wet” die Wet op Nywerheidsversoening, 1956;

„vakleerling” 'n werknemer wat diens doen ingevolge 'n skriftelike leerlingkontrak wat ingevolge die Wet op Vakleerlinge, 1944, soos gewysig, geregistreer is of geag word geregistreer te wees, en ook 'n minderjarige wat ingevolge daardie Wet op proef in diens geneem is;

„ambagsman” 'n werknemer wat een of meer van die volgende werksaamhede in een of meer van die ambagte wat hieronder genoem word, verrig, en ook 'n werknemer wat aan die hoof staan van of toesig hou oor werknemers vir wie lone in klousule 4 (1) (g) van hierdie Ooreenkoms voorgeskryf word:

Asfaltwerk: Water- en dampdigting, toesighouding;

Bloklêwerk: Rifvoegwerk; die oprigting van setmate en die plasing daarvan in posisie vir bouwerk en alle latere stelwerk daaraan, en die plasing van vensters en deurkosyne in posisie, maar uitgesonderd—

- (i) die lê van blokke wat nie in dagha of mastik gelê word nie;
- (ii) die lê, volgens 'n setmaat, van blokke wat in dagha of mastik gelê word,

waar geen ambagsmangereedskap gebruik word nie;

Messelwerk: Bakstene of ander materiaal lê; hoeke in die lood bring; rifvoegwerk;

Timmerwerk, skrynwerk, kantoor-, winkel- en bank-uitrustingswerk: Uitmerkwerk; afmerkwerk; montering en vassit van vaste toebehorens; saagwerk, skaafwerk en die vassit van afgewerkte houtwerk; montering van komposistestruktuur en onbewerkte timmerhout en die vassit daarvan; montering van kombuistoeberehorens; die vassit van gegolfde sink- en asbesplate aan agterwerk en hegstukke van hout;

Rioolaanlegwerk: Die lê van pype volgens 'n helling; Vloerlêwerk: Uitmerkwerk; die saag en vassit van houtstrookvloere; die lê van vloerblokke, vloerteëls, dunvloerbedekking en dergelike materiaal na voltooiing van die voorbereidende werksaamhede;

Beglasing: Die sny van glas of soortgelyke materiaal; die aanbring van voorstopverf; die vassit van ruitkraallyste;

Leadlight Making: Setting out of templets or drawings on boards; cutting of glass; leading of glass, soldering and the insertion of fixing wires;

Metal Work: Marking and setting out; setting up and supervising machines subject to the proviso that no one artisan shall be required to supervise more than three machines, or where the total number of machines is not a complete multiple of three, more than five machines; hand welding and/or brazing; drilling and/or tapping by hand; final filing and/or assembly; the fixing of builders' smith work, metal frames and metal stairs, architectural metal work, and extruded metal;

Painting: Paper-hanging; signwriting; applying paint, varnish, and/or other materials, including Kenitex, to all surfaces, but excluding—

- (i) the application of the priming coat or where a priming coat is not applied, the application of the first coat of paint on all unpainted surfaces;
- (ii) in renovation work: stripping, sparking, touching up and similar operations preparatory to the application of finishing coats;
- (iii) the application of lime wash and cement wash to all surfaces;
- (iv) the application of decorative bitumastic to sewage pipes;
- (v) the application of the first coat of paint on shop coated steel surfaces;
- (vi) the application of any liquid reviver to brick-work or slasto;
- (vii) the application of paint to roofs, gutters and downpipes;
- (viii) applying chemical adhesive to corrugated iron roofs by means of a paint brush;
- (ix) spraying of roofs with Kenitex or similar materials; and
- (x) all work preparatory to the application of Kenitex or similar materials.

Plastering, Screeding and Granolithic: Preparing preliminary ruling screeds; rendering materials to rough surfaces; finishing off by hand after ruling off; applying crushed stone to adhesive on walls;

Plumbing: Marking out, setting out; final fixing of assembled piping and fittings;

Steelwork: setting out any framework required for the casting of a slab; setting out of the bolt set into the slab; supervising bending, placing and fixing in position of steel and steel construction;

Stonework, Masonry and Monumental Work: Drawing, designing and setting out letters and enrichments; cutting and carving letters by hand and pneumatic hammer; final surfacing and finishing, excluding polishing, of stone or substitute material by hand to size; setting up machines; setting stone on mortar bed; marking out;

Structural Carpentry: Marking out; setting out; plumbing and levelling off columns and beams; lining up of shuttering for concreting; assembling shuttering;

Tiling: Setting tiles or other materials, plumbing angles;

Woodmachining: Marking out; setting out; setting up and supervising woodworking machines, subject to the proviso that no one artisan shall be required to supervise more than three machines, or where the total number of machines is not a complete multiple of three, more than five machines.

"Building Industry" means, without any way limiting the ordinary meaning of the expression, the Industry in which employers and employees are associated for the purpose of erecting, completing, renovating, repairing, maintaining or altering buildings and structures and/or the making of articles for use in the erection, completion or alteration of buildings and structures, whether the work is performed, the material is prepared, or the necessary articles are made on the site of the building or structures or elsewhere, and shall include all work executed or carried out by persons therein who are engaged in the following trades or sub-divisions thereof, but shall not include clerical employees and administrative staffs, or the wiring of or installation in buildings of lighting, heating, or other permanent electrical fixtures or the repair or maintenance of lifts in buildings—

Ruit-in-lood-werk: Die afmerk van patrone of tekeninge op bord; die sny van glas; die bekleding van glas met lood; soldeerwerk en die invoeging van binddraad;

Metaalwerk: Merk- en afmerkwerk; die opstelling van en toesighouding oor masjiene, behoudens die voorbehoudsbepaling dat daar van geen individuele ambagsman vereis mag word om oor meer as drie masjiene of, waar die totale getal masjiene nie 'n volle veelvoud van drie is nie, oor meer as vyf masjiene toesig te hou nie; handsweis- en/of sweissoldeerwerk; handboorwerk en/of die maak van tapgate met die hand; finale vyl- en/of monterwerk; die vassit van bousmidswerk, metaalrame en metaaltrappe, bouwmetaalwerk en uitgedrukte metaal;

Schilderwerk: Muurplakwerk; letterschilderwerk; die aanbring van verf, vernis en/of ander materiaal, met inbegrip van Kenitex, op alle oppervlakke, maar uitgesonderd—

- (i) die aanbring van die grondverflaag of, waar 'n grondverflaag nie aangebring word nie, die aanbring van die eerste verflaag op alle ongeverfde oppervlakke;
- (ii) by opknappingswerk: Afstroping, verheldering, opknapping en soortgelyke werksaamhede ter voorbereiding vir die aanbring van die afwerklaag;
- (iii) die aanbring van witkalk en sementstryksel op alle oppervlakke;
- (iv) die aanbring van dekoratiewe bitumastik aan rioolpype;
- (v) die aanbring van die eerste verflaag op staaloppervlakke wat in die winkel 'n grondlaag ontvang het;
- (vi) die aanbring van 'n vloebare herverglanser op baksteenwerk of slasto;
- (vii) die aanbring van verf op dakke, geute en geutpype;
- (viii) die aanbring van chemiese kleefstowwe op golfysterdakke met behulp van 'n verfkwas;
- (ix) die besputing van dakke met Kenitex of dergelike stowwe;
- (x) alle werksaamhede ter voorbereiding vir die aanbring van Kenitex of dergelike stowwe.

Pleister-, afvlakkings- en granolitiese werk: Die bereiding van voorlopige gidspleisterwerk; die beraping van materiaal op ruwe oppervlakke; afwerking met die hand na afvlakking met 'n reihout; die aanbring van vergruisde klip op kleefstof op mure;

Loodgieterswerk: Uitmerk- en afmerkwerk; die finale vassit van pype en toebehorens wat gemonteer is;

Staalwerk: Die uitlê van raamwerke wat nodig is vir die giet van 'n platblok; die in posisie plaas van die bout wat in die platblok geplaas word; toesighouding oor die buig, plasing en vassit in posisie van staal en staalkonstruksie;

Klipwerk, klipmesselwerk en monumentwerk: Die teken, ontwerp en afmerk van letters en versierings; die sny en grafering van letters met die hand en 'n lughamer; die finale afskuur en afwerking, volgens grootte, van klip of plaasvervangende materiaal met die hand, maar nie poleerwerk nie; die opstelling van masjiene; die plasing van klippe op 'n daghablad; uitmerkwerk;

Boutimmerwerk: Uitmerk- en afmerkwerk; suile en balke in die lood bring en waterpas maak; die rigting van bekisting vir betonwerk; die montering van bekisting;

Teëlwerk: Die lê van teëls of ander materiaal, hoeke in die lood bring;

Houtmasjienerwerk: Uitmerk- en afmerkwerk; die opstelling van en toesighouding oor houtwerkmasjiene, behoudens die voorbehoudsbepaling dat daar van geen individuele ambagsman vereis mag word om oor meer as drie masjiene of, waar die totale getal masjiene nie 'n volle veelvoud van drie is nie, oor meer as vyf masjiene toesig te hou nie.

„Bounywerheid”, sonder om die gewone betekenis van die uitdrukking enigerwyse te beperk, die nywerheid waarin werkgewers en werknemers met mekaar geassosieer is met die doel om geboue en bouwerke op te rig, te voltooi, op te knap, te herstel, in stand te hou of te verbou en/of om artikels te maak vir gebruik by die oprigting, voltooiing of verbouing van geboue of bouwerke, afgesien daarvan of die werk verrig, die materiaal berei of die nodige artikels gemaak word op die terrein van die gebou of bouwerk of elders, en omvat dit alle werk wat verrig word deur persone wat in genoemde nywerheid betrokke is by ondergenoemde ambagte of onderverdelings daarvan, maar nie klerke en administratiewe personeel nie en ook nie die bedrading vir, of installering in geboue van elektriese lig-, verwarmings- of ander permanente, vaste toebehorens of die onderhoud of herstel van hysers in geboue nie:

Asphalting, which includes covering floors, flat and/or sloping roofs, water proofing or damp proofing of basements or foundations whether or not with prepared roll roofing or asphalt sheeting having glazed or unglazed surfaces, whether or not using tar, macadam, neuchatel, limmer or any other type of solid or semi-solid asphalt, mastic or emulsified asphalts or bitumens, applied either hot or cold to such roofs, floors or basements or foundations;

bricklaying, which includes concreting and the fixing of concrete blocks, slabs or plates, tiling of walls and floors, jointing of brickwork, pointing, paving, mosaic work, facing work in slate, in marble and in composition, drainlaying, slating, roof tiling and cement caulking of earthenware drains;

french polishing, which includes polishing with a brush or pad, and spraying with any composition;

glazing, which includes the cutting, and/or fixing of all kinds of glass or other like products into rebates formed in wood or metal doors, windows, frames or like fixtures and all operations incidental thereto;

joinery, which includes the fixing of all wooden fittings and the manufacture of all articles of joinery incidental to such fittings whether or not the fixing in the building or structure is done by the person making or preparing the article used, and shall include cupboards, kitchen dressers or other kitchen fixtures, which accrue to the building as a permanent portion thereof;

light making, which includes the manufacture and/or fixing of lead and/or other metal lights and display signs (excluding electrical fittings incidental thereto), and the glazing relating thereto;

masonry, which includes stone cutting and building (also the cutting and building of ornamental and monumental stone work), concreting and the fixing or building of precast or artificial stone or marble, paving, mosaic work, pointing, wall and floor tiling, operating a Mall and Biax or similar type of portable spinner, flexible cutting, finishing and other stone working machinery other than stone polishing machinery and sharpening of masons' tools, whether or not the fixing in the building or structure is done by the person making or preparing the article used;

metal work, which includes the fixing of steel ceilings, metal windows, metal doors, builders' smith work, metal frames and metal stairs and architectural metal work, the manufacture and/or fixing of drawn metal and sheet and extruded metal whether or not the fixing in the building or structure is done by the person making or preparing the article used;

painting, which includes decorating, paper-hanging, glazing, distemping, lime and colour washing, staining, varnishing, graining and marbling and spraying, spray painting, signwriting and wall decorating, the use of tar and its products and shall include sandpapering and all work preparatory to the operations aforementioned, sandpapering of walls and woodwork, filling cracks in walls and puttying of woodwork;

plastering, which includes modelling, model making, mould making, facing of casts to moulds, making and fixing plaster board ceilings and fibrous plaster or other compositions, granolithic, terrazzo, and composition floorlaying, composition wall covering and polishing, operating a Mall and Biax or similar type of portable spinner, flexible cutting and finishing machine, precast or artificial stone work, wall and floor tiling, paving and mosaic work, metal lathing, acoustic spraying and all processes incidental to the completion of ceilings and walls, whether or not the fixing in the building or structure is done by the person making or preparing the article used;

plumbing, which includes brazing and welding, lead burning, gas fitting, sanitary and domestic engineering, drainlaying, caulking, ventilating, heating, hot and cold water fitting, fire installation and the manufacture and fitting of all sheet metal work, whether or not the fixing in the building or structure is done by the person making or preparing the article used;

Asfaltwerk, wat die volgende insluit: Die bedekking van vloere, plat- en/of staandakke, die waterdigting of dampdigting van kelders of fondamente, hetsy met bereide rolle dakbedekking of asfaltplate met geglasuurde of nie-geglasuurde oppervlakke, of nie, en afgesien daarvan of teer, macadam, neuchatel, limmer of enige ander tipe soliede of half-soliede asfalt, mastic of emulsie-asfalt of bitumen wat of warm of koud op sodanige dak, vloer, kelder of fondament aangebring word, gebruik word of nie;

messelwerk, wat die volgende insluit: Betonwerk en die aanbring van betonblokke, -platbokke of -plate, die aanbring van teëls aan mure en vloere, voegwerk aan steenwerk, voegstryking, plaveiwerk, mosaïekwerk, voorwerk met leiklip, met marmer en met komposisie-materiaal, rioolaanlegwerk, leiklipwerk, pandekking en sementkalkaatwerk aan erdepypriole;

lakpolitoerwerk, wat politoerwerk met 'n kwas of kussinkie en bespuiting met 'n komposisiestof insluit;

beglasing, wat die volgende insluit: Die sny en/of aanbring van alle soorte glas of dergelike materiaal in sponnings wat gevorm is in hout- of metaaldeure, -vensters, -rame of dergelike vaste toebehorens, en alle werksaamhede wat daarmee in verband staan;

skrynwerk, wat die aanbring van alle houttoebehorens en die vervaardiging van alle skrynwerkartikels wat met sodanige toebehorens in verband staan, insluit, afgesien daarvan of die persoon wat sodanige artikels vervaardig of berei het, die aanbringwerk in die gebou of bouwerk doen of nie, en ook rakkaste, kombuis-kaste of ander kombuistoehorens omvat wat as 'n permanente deel van die gebou aangebring word;

ruitwerk, wat die volgende insluit: Die vervaardiging en/of aanbring van ruite in lood en/of ander metaal en van reklameborde (uitgesonderd die elektriese toebehorens wat daarmee in verband staan) en die beglasing wat daarop betrekking het;

klipmesselwerk, wat die volgende insluit: Klipkap- en klipbouwerk (ook die kap van klippe vir, en die bou van sier- en monumentklipwerk), betonwerk en die aanbring of bou van voorafgegiëte of kunsklip of kunsmarmer, plaveiwerk, mosaïekwerk, voegstryking, muur- en vloerteëlwerk, die bediening van 'n Mall en Biax of dergelike tipe verplaasbare spinner, buigsame sny-, afwerk- en ander klipwerkmassjinerie, uitgesonderd klippoleermassjinerie en die skerpmaak van klipwerkgereedskap, afgesien daarvan of die persoon wat sodanige artikel vervaardig of berei het, die aanbringwerk in die gebou of bouwerk doen of nie;

metaalwerk, wat die volgende insluit: Die aanbring van staalplafonne, metaalvensters, metaaldeure, bousmidswerk, metaalrame en metaaltrappe, boumetaalwerk, die vervaardiging en/of aanbring van getrokke metaal en plaat- en uitgedrukte metaal, afgesien daarvan of die persoon wat sodanige artikel vervaardig of berei het, die aanbringwerk in die gebou of bouwerk doen of nie;

skilderwerk, wat die volgende insluit: Versierwerk, muurplakwerk, beglasing, distemperwerk, afwit- en kleurkalkwerk, beitswerk, verniswerk, vlamskilderwerk en marmering en spuitverfwerk, letterskilderwerk en muurversiering, die gebruik van teer en die produkte daarvan en ook skuurwerk en alle werk ter voorbereiding vir die werksaamhede soos voornoem, die afskuur van mure en houtwerk, die opvol van barste in mure en die aanbring van stopverf in houtwerk;

pleisterwerk, wat die volgende insluit: Boetseerwerk, modelleerwerk, die maak van vorms, die aanbring van voorwerk in vorms vir stortsele, die maak en aanbring van pleisterbordplafonne en vesel- of ander komposisiepleister, granolitiese, terrasso- en komposiesievloerwerk, komposisiemuurbedekking en die poleerwerk daaraan, die bediening van 'n Mall en Biax of dergelike tipe verplaasbare spinner, buigsame sny- en afwerkmassjien, voorafgegiëte of kunsklipwerk, muur- en vloerteëlwerk, plavei- en mosaïekwerk, metaallatwerk, akoestieskpuutwerk en alle prosesse wat in verband staan met die voltooiing van plafonne en mure, afgesien daarvan of die persoon wat sodanige artikel vervaardig of berei het, die aanbringwerk in die gebou of bouwerk doen of nie;

loodgieterswerk, wat die volgende insluit: Sweissoldeerwerk en sweiswerk, loodlaswerk, gasaanlegwerk, sanitêre en huisingenieurswerk, rioolaanlegwerk, kalkaatwerk, ventileerwerk, verwarmingswerk, die aanlê van warm en koue water, brandweerinstallasie en die vervaardiging en aanbring van alle plaatmetaalwerk, afgesien daarvan of die persoon wat die betrokke artikels vervaardig of berei het, die aanbringwerk in die gebou of bouwerk doen of nie;

shop, office and bank fittings, which includes the manufacture and/or fixing of shop fronts, window enclosures, show cases, counter screens and interior fittings and fixtures;

steel reinforcing and/or steel construction, which includes the fixing of all classes of steel or other metal columns, girders, steel joists, sheeting or metal in any form which form part of a building or structure;

woodworking, which includes carpentry, veneer paneling, and polishing and sandpapering of same, wood-working, machining, turning, carving, fixing of corrugated iron, sound and acoustic material, cork and asbestos insulation, woodlathing, composition ceiling and wall covering, drilling and plugging of walls, covering of woodwork with metal, block and other flooring, including wood, linoleum rubber composition, asphalt based floor coverings or cork including the sandpapering of same, operating a Mall and Biax or similar type of portable spinner, flexible cutting, finishing and polishing machine, shuttering and/or preparation of forms or moulds for concrete, whether or not the fixing in the building or structure is done by the person making or preparing the article used; provided, however, that the laying of linoleum by a supplier whose main business is in the commercial distributive trade shall be excluded from this definition when such laying is incidental to the sale of such linoleum and forms no portion of the direct cost to the customer;

"Change Room" means any suitable shed, room or similar satisfactory accommodation with a minimum clear floor space of 72 square feet, constructed of four walls and a roof, composed of concrete, brickwork, wood, iron or any combination thereof, kept clean and which can be securely locked to provide a suitable place for the safe keeping of employees' clothing; a change room shall not be used for any other purpose than for the changing of clothing and the safe keeping of employees' clothing;

"Contribution Card" means the official card issued by the Council to each employee in the Industry in each year and "Holiday Fund Card" shall have the same meaning for the purpose of this Agreement;

"Council" means the Industrial Council for the Building Industry (Transvaal), deemed to have been registered in terms of section nineteen of the Industrial Conciliation Act, 1956;

"Essential Services" means any work which must necessarily be performed in order to ensure the carrying on of any other Industry, business or undertaking, or any matter of urgency which cannot be done during the ordinary hours of work prescribed in Clause 10 (1) hereof;

"Emergency Work" means any work which must urgently be performed to ensure the health and safety of the public or other work of pressing necessity which could not have been foreseen or prevented;

"Industry" means the Building and/or Monumental Masonry Industries;

"Licensing Authority" means any authority empowered by law to issue licences in respect of vehicles and/or trailers;

"Lock-up" means any shed, room, workshop, factory or similar place, constructed of four walls and roof, composed of concrete, brickwork, wood, iron or any combination thereof, which can be securely locked, all windows, fanlights and other openings to be properly burglarproofed, the whole to be so constructed to provide a place for the safe keeping of employees' tools and clothes at any time;

"Monumental Masonry Industry" means the Industry in which employers and employees are associated for the purpose of making and/or erecting tombstones or other monuments over graves and/or building up of graves;

"Operative Grade I" means an employee engaged on punching in the Stone and Monumental Masonry Industry, where such work consists purely of the removal and reduction of excess rough on surfaces under supervision of an artisan;

Operating a Pyrok machine used for wall or ceiling finishing in various colours to apply a mixture of vermiculite and gypsum, which is trowelled and floated by an artisan or spraying of asbestos mixture;

"Operative Grade II" means an employee engaged on any one or more of the following operations—
laying of outdoor paving in broken slate, granite or stone and grouting in joints;

winkel-, kantoor- en bankuitrusting, wat die vervaardiging en/of aanbring van winkelfronte, vensterafskorings, uitstallaste, toonbankskerms en binnenshuise los en vas toebehorens insluit;

staalwapening en/of staalkonstruksie, wat die aanbring van alle soorte staal- of ander metaalpilare, leërs, staalbalke, plaatmetaal of metaal in enige vorm wat deel uitmaak van 'n gebou of bouwerk, insluit;

houtwerk, wat die volgende insluit, timmerwerk, fineer-paneelwerk en die polering en skuur daarvan, houtwerk, masjienwerk, draaiwerk, houtsneewerk, die aanbring van gegolfde sinkplate, klank- en akoestiek-materiaal, kurk en asbesisolasië, houtdraaiwerk, komposisieplafonne en muurbedekking, die boor van gate en die aanbring van proppe in mure, die bedekking van houtwerk met metaal, blokkies- en ander vloerwerk, met inbegrip van hout, linoleum, rubberkomposisie, asfaltiese vloerbedekking of kurk, met inbegrip van die afskuur daarvan, die bediening van 'n Mall en Biax of dergelike tipe verplaasbare spinner, buigsame sny-, afwerk- en poleermasjien, bekisting en/of die bereiding van vorms vir beton, afgesien daarvan of die persoon wat die betrokke artikel vervaardig of berei het, die aanbringwerk in die gebou of bouwerk doen of nie: Met dien verstande egter dat as linoleum gelê word deur die verskaffer daarvan, wie se vernaamste besigheid in die kommersiële distribusiebedryf is, dit uitgesluit word van hierdie omskrywing wanneer sodanige lêwerk iets bykomstig is by die verkoop van sodanige linoleum en geen deel van die regstreekse koste van die klant uitmaak nie;

„verkleekamer” ’n geskikte afdak, kamer of soorgelyke bevredigende akkommodasie met ’n minimum skoon vloer-ruimte van 72 vierkante voet, wat bestaan uit vier mure en ’n dak en gemaak is van beton, bakstene, hout, yster of ’n kombinasie daarvan, wat skoon gehou word en wat veilig toegesluit kan word om ’n geskikte plek vir die veilige bewaring van werknemers se klere te verskaf; ’n verkleekamer mag vir geen ander doel as om daarin te verkleë en om die werknemers se klere veilig daarin te bewaar, gebruik word nie;

„bydraekaart” die amptelike kaart wat die Raad elke jaar aan elke werknemer in die Nywerheid uitreik, en by die toepassing van hierdie Ooreenkoms het „Vakansiefondskaart” dieselfde betekenis;

„Raad” die Nywerheidsraad vir die Bounywerheid (Transvaal), wat geag word geregistreer te wees ingevolge die bepalings van artikel 19 van die Wet op Nywerheidsversoening, 1956;

„noodsaaklike dienste” alle werk wat noodwendig verrig moet word ten einde die beoefening of dryf van enige ander nywerheid, saak of onderneming te verseker, of enige dringende aangeleentheid wat nie gedurende die gewone werkure soos in klousule 10 (1) hiervan voorgeskryf word, verrig kan word nie;

„noodwerk” enige werk wat dringend verrig moet word ten einde die gesondheid en veiligheid van die publiek te verseker of ander werk wat dringend noodsaaklik is en wat nie voorsien of vermy kon word nie;

„Nywerheid” die Bou- en/of Monumentklipmesselnywerheid;

„lisensie-owerheid” ’n owerheid wat by wet gemagtig is om lisensies ten opsigte van voertuie en/of sleepwaens uit te reik;

„toesluitplek” ’n skuur, kamer, werkwinkel, fabriek of soortgelyke plek wat uit vier mure en ’n dak bestaan, gemaak is van beton, baksteen, hout, yster of ’n kombinasie daarvan, wat veilig toegesluit kan word, waarvan alle vensters, boligte en ander openinge behoorlik van diefstaling voorsien is en wat geheel en al so gebou is dat die gereedskap en klere van werknemers te eniger tyd veilig daarin bewaar kan word;

„Monumentklipmesselnywerheid” die nywerheid waarin werkgewers en werknemers met mekaar geassosieer is om grafstene of ander monumente oor grafte te maak en/of op te rig en/of om grafte op te bou;

„werkmans graad I” ’n werknemer wat ponswerk in die Klip- en Monumentklipmesselnywerheid verrig, waar sodanige werk uitsluitend bestaan uit die verwydering en vermindering, onder die toesig van ’n ambagsman, van oormatige rofheid op oppervlakke, wat ’n Pyrok-masjien bedien wat gebruik word vir die afwerking van mure of plafonne in verskeie kleure deur ’n mengsel van vermikuliet en gips aan te bring, wat dan deur ’n ambagsman gepleister en afgestryk word of wat voorwerpe met ’n asbesmengsel bespuit;

„werkmans graad II” ’n werknemer wat een of meer van die volgende werksaamhede verrig—
buitemuurse plaveisel in die vorm van gebreekte leiklip, graniet of klip lê en die voë met bry vul;

operating a sandpapering and spinning machine on flooring;
 operating a rotating solid disc-type machine for screeding of cement or granolithic floors when such machine is used preparatory to further finishing by an artisan;
 operating woodworking machine in a workshop under supervision;
 the ruling down of plastered surfaces;
 slushing;
 floating up of concrete panel walls in moulds at the factory for prefabricated housing units.

The following operations relate to painting only—

the application of the priming coat of paint, or where a priming coat is not applied, the application of the first coat of paint on all unpainted surfaces;
 in renovation work: stripping, sparkling, touching up and similar operations preparatory to the application of finishing coats;
 the application of limewash and cement wash to all surfaces, except to the extent provided for in the definition of "Unskilled Labourer";
 the application of decorative bitumastic to sewage pipes;
 the application of the first coat of paint on shop coated steel surfaces;
 the application of any liquid reviver to brickwork or slasto;
 the application of paint to roofs, gutters and downpipes;
 applying chemical adhesive to corrugated iron roofs by means of a paint brush;
 spraying of roofs with Kenitex or similar materials;
 all work preparatory to the application of Kenitex or similar materials.

"Operative Grade III" means an employee engaged on any one or more of the following operations in the Stone and Monumental Masonry Industry—

operating a dunter, excluding a hand dunter;
 operating turning lathe, excluding setting up under supervision;
 sharpening of tools;
 operating a pneumatic tool on precast stone.

"Operative Grade IV" means an employee engaged on jointing of brickwork under supervision—

fixing of terracotta and cement roofing tiles;
 fixing corrugated iron and asbestos roofing to steel backing.

"Operative Grade V" means an employee engaged in any one or more of the following operations—

operating a carborundum saw for brick cutting;
 applying solution to cement tiles on roofs, using a block brush;
 placing veneered or plain or vyanide/bynalast clad panels of a chipboard or gypsum or asbestos cement manufacture in a position and pressing the holding cover strips in position;
 operating an electrically driven orbital sander using sand/water paper of a grade from 400 to 120;
 fixing of steel spring clips to aluminium cover strips.

"Operative Grade VI" means an employee engaged in any one or more of the following operations—

employee in charge of unskilled labourers mixing concrete and/or operating power driven mixers;
 employee in charge of unskilled labourers levelling and screeding concrete under supervision;
 caulking of joints in drains under supervision;
 the application of back putty and cleaning off excess tags thereto under supervision;
 employee in charge of stripping of shuttering;
 employee in charge of scaffold erecting under supervision;
 operating a power driven grinding machine on metal or filing by hand;
 feeding material to roller fed woodworking machines under supervision;
 operating a jib hoist without a platform, carrying a load of not more than two cubic feet of material;
 the laying of blocks not bedded in mortar or mastic, where no artisans' tools are used;
 the laying to jibs of blocks bedded in mortar or mastic, where no artisans' tools are used;
 fixing of Q.C. decking plates;
 cutting of flooring materials other than wooden strip flooring;
 mixing, application and spreading of adhesives preparatory to the setting of flooring blocks, tiles, sheeting and similar materials;
 the use of rollers or other appliances for the purpose of bedding down flooring materials after setting or laying.

'n skuurmasjien en spinner op vloerwerk bedien;
 'n roterende soliede skyftiemasjien wat sement of granolitiese vloere afvlak, bedien, wanneer sodanige masjien gebruik word vir voorbereidingswerk voordat 'n ambagsman die vloere verder afwerk;
 'n houtwerkmasjien in 'n werkwinkel onder toesig bedien;
 gepleisterde oppervlakke met 'n reihout afvlak;
 flodderwerk;
 betonpaneelmure vir opslaanhuisen hede in gietvorms by die fabriek afstryk.

Die volgende werksaamhede het slegs betrekking op skilderwerk—

die aanbring van die grondverflaag of, waar 'n grondverflaag nie aangebring word nie, die aanbring van die eerste laag verf op alle ongeverfde oppervlakke;
 by opknappingswerk: afstroop, verhelderings-, opknappings- en soortgelyke werksaamhede ter voorbereiding vir die aanbring van afwerklae;
 die aanbring van witkalk en sementstryksel op alle oppervlakke, behalwe in sover daar in die omskrywing van „ongeskoolde arbeider” voorsiening gemaak word;
 die aanbring van dekoratiewe bitumastiek aan rioolpype;
 die aanbring van die eerste verflaag op staaloppervlakke wat in die winkel 'n grondlaag ontvang het;
 die aanbring van 'n vloerbare herverglanser op baksteenwerk of slasto;
 die aanbring van verf op dakke, geute en geutpype;
 die aanbring van chemiese kleefstowwe op golfysterdakke met behulp van 'n verfkwas;
 die bespuiting van dakke met Kenitex of dergelyke stowwe;
 alle werksaamhede ter voorbereiding vir die aanbring van Kenitex of dergelyke stowwe;

„werkmans graad III" 'n werknemer wat een of meer van die volgende werksaamhede in die Klip- en Monumentklipmesselnywerheid verrig—

'n duntermasjien, uitgesonderd 'n handduntermasjien, bedien;
 'n draaibank onder toesig bedien, uitgesonderd die oprigting daarvan;
 gereedskap skerpmak;
 'n druklugwerktuig op voorafgegiete klip bedien;

„werkmans graad IV" 'n werknemer wat—

voegwerk aan baksteenwerk onder toesig verrig;
 dakkeels van terra-cotta en sement vassit;
 dakbedekking van golfyster en asbes aan staalagterwerk vassit;

„werkmans graad V" 'n werknemer wat een of meer van die volgende werksaamhede verrig—

'n karborundumsaag vir steensaagwerk bedien;
 oplossing aan sementteels op dakke aanbring met behulp van 'n koelborsel;
 fineer- of gewone paneelwerk of paneelwerk met vyanide/bynalast bedek, wat van spaanderbord of gips of asbesement vervaardig is, in posisie plaas en die dekstroke in posisie druk;
 'n elektries aangedrewe draaiskuurder bedien wat sand/waterpapier van 'n graad van 400 tot 120 gebruik;
 staalveerklemme aan aluminiumdekstroke vassit;

„werkmans graad VI" 'n werknemer wat een of meer van die volgende werksaamhede verrig—

aan die hoof staan van ongeskoolde arbeiders wat beton meng en/of kragaangedrewe betonmengers bedien;
 aan die hoof staan van ongeskoolde arbeiders wat beton onder toesig gelyk maak en afvlak;
 lasse in riele onder toesig kalfater;
 stopverfbed aanbring en oorskietstukkies daarvan onder toesig verwyder;
 aan die hoof staan van werkers wat bekisting afbreek;
 aan die hoof staan van werkers wat steiers onder toesig oprig;
 'n kragaangedrewe slypmasjien op metaal bedien of vylwerk met die hand verrig;
 materiaal in houtwerkmasjiene met invoerrolle onder toesig voer;
 'n armhyser sonder platform, wat 'n vrag van hoogstens twee kubieke voet materiaal dra, bedien;
 blokkies lê wat nie in dagha of mastik gelê word nie, sonder om ambagsmangereedskap te gebruik;
 volgens 'n setmaat blokkies lê wat in dagha of mastik gelê word sonder om ambagsmangereedskap te gebruik;
 Q.C.-dekplate aansit;
 vloerbedekkingsmateriaal, uitgesonderd vloerbedekking van houtstroke, sny;
 kleefstowwe meng, aanbring en sprei ter voorbereiding vir die lê van vloerblokke, vloerteëls, dunvloerbedekking en dergelyke materiaal;
 rollers of ander toestelle gebruik om vloerbedekkingsmateriaal vas te sit na dit gelê is.

The following operations relate to the Stone and Monumental Masonry Industry only—

- operating swing saws, stone polishing machinery and compressors for stone work;
 - flame treatment under supervision;
 - operating sand blasting machine under supervision;
 - jointing, excluding pointing;
 - setting up blocks for swing saw, excluding levelling and lining up.
- “Piece-work” means any system of work under which an employee's earnings are partly or wholly based on quantity or output of work done;
- “Secretary” means the Secretary of the Council and includes any official nominated by the Council to act for the Secretary;
- “Structure” includes walls, boundary garden and retaining walls, monuments, grave stones and cemetery memorials of all types;
- “Suitable sleeping accommodation” means a waterproof shelter, capable of being securely locked with a wooden floor and the necessary suitable washing facilities, stretchers, mattress and separate lavatory accommodation;
- “Trainee” means an employee serving a period of training in terms of the provisions of the Training of Artisans' Act, No. 38 of 1951;
- “Unladen Weight” means the weight of any vehicle and/or trailer as expressed in a licence or certificate issued by a licensing authority in respect of such vehicle or trailer;
- “Unskilled Labourer” means an employee engaged on any or all of the following—
- assisting artisans by grain filling preparatory to polishing of wood surfaces with fabric;
 - assisting artisans in the application of glue to tenons or wood surfaces prior to cramping or pressing;
 - assisting artisans in placing of steel props and fixing to bearers and adjusting to heights;
 - attending swing saws under supervision, assisting in setting stone and fixing saw blades for the purpose of the operation of swing saws and polishing machinery and/or working grindstone machinery;
 - applying of floor polish;
 - applying adhesives to walls with the use of a roller or brush;
 - bagging down walls and ceilings;
 - baling waste or scrap metal by hand or machine;
 - binding or tying with wire, steel reinforcing materials and cutting, bending and assembling, erecting and fixing such materials under supervision;
 - carrying mortar, bricks, stone, concrete or other materials;
 - cleaning mortices;
 - cleaning of glass after glazing;
 - cleaning completed frames in preparation for puttying;
 - cleaning of moulds, work benches, yard premises, tools, etc.;
 - cleaning down of teak or other hard woods by using solvents and steel wools;
 - coupling steel windows and doorframes under supervision;
 - cutting, screwing, bending and threading of piping and steel rods by hand under supervision, excluding copper;
 - cutting scaffold poles or props by two-handed saw;
 - cutting dampcourse and placing in position;
 - cutting of toothings and indents for bonding brickwork;
 - cutting hoop iron, bending and holing;
 - cutting up scrap metal by hand;
 - cutting, drilling, chasing and plugging in brick and concrete;
 - cutting of roofing tiles with tile hand-cutting machine;
 - digging or taking out stone or soil for foundations, trenches, drains and channels;
 - drawing off material from all woodworking machines;
 - drilling or punching metal by power or hand machines under supervision;
 - erecting hoists under supervision;
 - excavating in ground, soft and hard rock and using a jack-hammer and removing excavated stone and soil;
 - filling in blemishes on the face of finished articles using a cement mixture and rubbing the face with a piece of sacking;
 - filling in joints between joint of brick and concrete beam under supervision;
 - filling in joints and cleaning off all wall tiles excluding jointing and pointing;
 - filling of moulds with a facing mixture and concrete mixture, using a shovel;
 - fixing hoop iron, steel or wire stiffeners to strengthen shuttering;

Ondergenoemde werksaamhede het slegs op die Klip- en Monumentklippmesselnywerheid betrekking:

- Hangsae, klippoleermasjinerie en kompressors vir klipwerk bedien;
 - vlambehandeling onder toesig;
 - 'n sandstralingsmasjien onder toesig bedien;
 - voegwerk, uitgesonderd voegstrykwerk;
 - blokke vir hangsae opstel, uitgesonderd nivelleer- en rigwerk.
- „stukwerk” enige werkstelsel waarvolgens 'n werknemer se verdienste gedeeltelik of geheel en al gebaseer is op die hoeveelheid werk wat verrig of geproduseer is;
- „Sekretaris” die Sekretaris van die Raad en omvat dit 'n beampte wat deur die Raad benoem is om namens die Sekretaris op te tree;
- „bouwerk” ook mure, grens-, tuin- en keermure, monumente, grafstene en begraaflaasgedenktekens van alle soorte;
- „geskikte slaapplek” 'n waterdigte skuiling wat veilig toegesluit kan word, wat 'n houtvloer en die nodige geskikte wasgeriewe het, en uitgerus is met kampbeddens, matrasse en aparte latrines;
- „kwekeling” 'n werknemer wat ingevolge die bepalings van die Wet op Opleiding van Ambagsmanne, No. 38 van 1951, 'n opleidingstydperk uitdien;
- „onbelaste gewig” die gewig van 'n voertuig en/of sleepwa soos gemeld in 'n lisensie of sertifikaat wat 'n lisensie-owerheid ten opsigte van sodanige voertuig of sleepwa uitgereik het;
- „ongeskooldde arbeider” 'n werknemer wat enigeen van of al die volgende werksaamhede verrig:
- Ambagsmanne help deur draadholtes op te vul voordat houtoppervlakke met doek opgevryf word;
 - ambagsmanne help om lym aan tappe of houtoppervlakke te smeer voordat dit vasgeklem of gepers word;
 - ambagsmanne help om staaltutte in posisie te plaas, dit aan drabakke vas te maak en op die regte hoogte te stel;
 - hangsae onder toesig bedien, help om klippe reg te plaas en saaglemme in te sit met die doel om hangsae en poleermasjinerie te bedien en/of met slypsteenmasjinerie werk;
 - vloerpolitoer aanbring;
 - kleefstowwe met behulp van 'n roller of kwas aan mure aanbring;
 - saksmeerwerk aan mure en plafonne verrig;
 - afval- of ou metaal met die hand of deur middel van 'n masjien baal;
 - staalwapeningsmateriaal bind of vasbind met draad en sodanige materiaal onder toesig sny, buig en monteer, oprig en vasmaak;
 - dagha, stene, klip, beton of ander materiaal dra;
 - tapgate skoonmaak;
 - glas skoonmaak nadat ruite ingesit is;
 - voltooide rame skoonmaak voordat stopverf aangebring word;
 - vorms, werkbanke, werfperscele, gereedskap, ens., skoonmaak;
 - kiaat of ander harde soorte hout skoonmaak deur oplosmiddels en staalwol te gebruik;
 - staalvensters en -deurkosyne onder toesig koppel;
 - pype en staaltawe, uitgesonderd dié van koper, onder toesig met die hand sny, vasskroef, buig en skroefdraad daarin sny;
 - steierpale of stutte met 'n treksaag afsaag;
 - voglae sny en in posisie plaas;
 - in- en uitdappings inkap vir steenverbandwerk;
 - hoepels sny, buig en gate daarin maak;
 - afvalmetaal met die hand in stukke sny;
 - stene en beton sny, boor, gleuwe daarin maak en proppe daarin aanbring;
 - dakpanne met 'n handteëlmasjien sny;
 - klip of grond uitgrawe of uithaal vir fondamente, slote, riole en kanale;
 - materiaal van alle houtwerkmasjiene afneem;
 - metaal met 'n kragangedrewe of handmasjien onder toesig boor of pons;
 - hystoestelle onder toesig oprig;
 - uitgrawings in grond, sagte en harde rots maak en 'n klopboor gebruik en die uitgegrawe klip en grond verwyder;
 - gate en duike in die voorvlak van afgewerkte artikels opvul met 'n sementmengsel en die voorvlak afvryf met 'n stuk sak;
 - voeë tussen steenwerk en betonbalke onder toesig opvul;
 - voeë opvul en alle muurteëls skoonmaak, uitgesonderd voegstryk- en voegvulwerk;
 - vorms met 'n voorwerkmengsel en betonmengsel vul deur 'n skopgraaf te gebruik;
 - hoepelyster, staal- of draadverstyings aanbring om bekisting te versterk;

fixing asphalt sheeting to sides of steel and wood frames; fixing lugs to steel windows and doorframes under supervision;

gauging sand, stone and cement;

gauging sizes of wall and floor tiles;

grouting in joints and filling backs of stone work after fixing;

grouting of joints in bricks and tile floors and cleaning off;

hoisting shuttering and placing in position but not fixing;

hoisting of steel and laying into position under supervision;

kneading of putty to correct consistency;

laying and levelling of concrete, operating a concrete vibrator, and assisting in screeding under supervision;

laying loose tiles on surfaces without bedding, provided no tools are used;

lime washing and the use of tar or similar products on buildings occupied and latrines used by Bantu and rough timber such as joists and underside of floors, provided however that lime washing in connection with buildings and/or latrines during their erection or within 60 days of the completion of any building shall be excluded from this definition;

loading, and unloading materials and goods;

mixing mastic asphalt and pots, carrying mixed material to site of laying and rubbing up laid mastic until cold under supervision, attending to fires and cleaning up;

mixing asphalt macadam, dumping and placing material at laying site, rolling with hand-rollers;

mixing concrete by hand or machine, under supervision;

operating guillotine machine for brick cutting;

oiling and greasing machinery when not in operation;

painting or spraying of asphaltic and/or other composition sheeting and roofs with bituminous based aluminium paint under supervision;

priming of surfaces with bitumastic or water-proofing solutions;

preparing roofs, including scraping and wire-brushing prior to painting;

painting of joints and backs of stone with water-proofing compound;

preservative painting of all builders' plant;

removing rust and scale from iron or steel surfaces, provided no chemicals are used;

removing loose and flaking paint from gutters, drain-pipes, or other surfaces, provided that when a blow lamp or paint solvent is being used the work shall be performed under supervision;

removing plaster from steel or wood surfaces in new buildings prior to painting;

scraping and rubbing down previously lime-washed or other surfaces, but not to include repairing of such surfaces;

scraping or washing of walls or any surfaces for painting, provided that no tools ordinarily employed by painters are used or artisans' work is done by an unskilled labourer;

washing down new galvanised surfaces prior to painting, and treating new galvanised surfaces under supervision when a blow lamp or paint solvent is being used;

use of abrasives of all kinds by hand including rubbing compounds on preparatory work in painting and spraying, including sandpaper of a grade not finer than Oakey's No. 2 strong, or equivalent may be used for any of these cleaning processes, but no brushes other than scrubbing brushes or wire brushes may be used;

racking out of brick joints and preparation of surfaces for plastering;

removing stains and cement on stone, artificial stone, slate, terra-cotta or similar surfaces with carborundum blocks or rubbing machines;

scraping down finished faces of products using a wire steel brush and scrubbing brush by hand;

shovelling materials into, or removing them from mortar or concrete mixing machines, sieving sand and mixing mortar or concrete by hand with shovels;

stopping of joints of moulds with plaster of paris by hand or with the use of a piece of tin, under supervision;

stripping shuttering under supervision;

setting up of moulds, and stripping of casing and castings;

tamping of the filling in moulds, excluding the use of plasterers' trowels;

treating timber with preservative under supervision;

asfaltplate aan die kante van staal- en houtrame aanbring;

kloue onder toesig aan staalvensters en -deurkosyne aanbring;

sand, klip en sement afmeet;

groottes van muur- en vloerteëls meet;

voë met bry vul en die agterkant van klipwerk opvul nadat dit aangebring is;

voë in stene en teëlvloere met bry vul en skoonmaak;

bekisting ophys en in posisie plaas maar nie vassit nie;

staal ophys en onder toesig in posisie plaas;

stopverf knie totdat dit die regte stewigheid het;

beton lê en gelykmaak, 'n betontriller bedien en onder toesig help met afvlakwerk;

los teëls op oppervlakke lê sonder om dit vas te sit, mits geen gereedskap gebruik word nie;

geboue en latrines wat deur Bantoes geokkupeer en gebruik word en ruwe timmerwerk soos balke en die onderkant van vloere afwit en teer of dergelike produkte in verband daarmee gebruik, met dien verstande egter dat afwitwerk in verband met geboue en/of latrines gedurende die oprigting daarvan of binne 60 dae nadat 'n gebou voltooi is, uit hierdie omskrywing uitgesluit word;

materiaal en goedere op- en aflaai;

mastikasfalt en potte meng, gemengde materiaal dra na aanbringplek en mastik wat gelê is, onder toesig opvryf totdat dit koud is, vure in stand hou en skoonmaak verrig;

asfaltmacadam meng, materiaal op aanbringplek aflaai en plaas, rolwerk met handrollers verrig;

beton onder toesig met die hand of deur middel van 'n masjien meng;

guillotinemasjien vir steensaagwerk bedien;

masjinerie olie en ghries wanneer dit nie aan die gang is nie;

asfalt- en/of ander komposisieplate en -dakke met bitumineuse aluminiumverf onder toesig verf of spuit;

grondlae van bitumastik of waterdigtingsoplossing op oppervlakke aanbring;

dakke gereedmaak vir verfwerk, met inbegrip van skraap- en draadborselwerk;

voë en agterkante van klipwerk met waterdigtingsmengsels verf;

alle bousuïtrusting met preserveermiddels verf;

roes en ketelsteen verwyder van yster- of staaloppervlakke, mits geen chemikalieë gebruik word nie;

verf en geskilferde verf verwyder van geute, rioolpype of ander oppervlakke, met dien verstande dat, wanneer 'n blaaslamp of verfoplosmiddel gebruik word, die werk onder toesig verrig moet word;

pleister van staal- of houtoppervlakke in nuwe geboue verwyder voordat dit geverf word;

die witkalk afskraap en afvryf van oppervlakke wat voorheen afgewit is, maar sonder om herstelwerk aan die oppervlakke te verrig;

mure of ander oppervlakke afskraap of afwas met die doel om dit te verf, met dien verstande dat geen gereedskap wat gewoonlik deur skilders gebruik word, gebruik word nie of dat geen ambagswerk deur 'n ongeskoolde arbeider verrig word nie;

nuwe gegalvaniseerde oppervlakke afwas voordat dit geverf word en nuwe gegalvaniseerde oppervlakke onder toesig behandel wanneer 'n blaaslamp of verfoplosmiddel gebruik word;

skuurmiddels van alle soorte, met inbegrip van vryfmiddels, gebruik op voorbereidingswerk wat in verband met verf- en spuitverf verrig word, met inbegrip daarvan dat skuurpapier wat nie van 'n fyner graad as Oakey se No. 2-sterkte of die ekwivalent daarvan is nie, vir enigeen van hierdie skoonmaakprosesse gebruik mag word, maar geen ander borsels as skropborsels of draadborsels mag gebruik word nie;

voë tussen stene uitkrap en oppervlakke gereedmaak vir pleisterwerk;

vlekke en sement van klip-, kunsklip-, leiklip-, terra-cotta- of dergelike oppervlakke met karborundumblokke of vryfmasjiene verwyder;

afgewerkte voorvlakke van produkte met die hand afskraap deur 'n staaldraadborsel en 'n skropborsel te gebruik;

materiaal met 'n skopgraaf in dagha- of betonmengmasjiene invoer of dit daaruit haal, sand sif en dagha of beton meng deur skopgrawe te gebruik;

nate van vorms onder toesig met die hand of met behulp van 'n stukkie blik met gips toestop;

bekisting onder toesig afbreek;

vorms opstel en omhulsels en bekisting afbreek;

die vuulsel in vorms vasstamp sonder om die troffels van pleisteraars te gebruik;

timmerhout onder toesig met preserveermiddels behandel;

tying of roof tiles with wire;
washing down brick and concrete with scrubbing brushes and cleaning used bricks;
wedging up wood props under supervision;
working jack-hammers or using hammer and punch for splitting stone or drilling dowel holes;
assisting artisans or higher graded workers wherever necessary, but not to perform such higher graded work.

"Voucher" means the official voucher issued by the Council, and "voucher" and "stamp" shall have the same meaning for the purpose of this Agreement;

"Wage" means that portion of the remuneration payable in money to an employee in terms of clause 4, in respect of the ordinary hours laid down in clause 10, provided that if an employer regularly pays an employee in respect of such ordinary hours of work an amount higher than that prescribed in clause 4, it means such higher amount."

"Wet weather shelter" means a shelter constructed of weather-proof materials in such manner that the occupants will be kept dry and comfortable in any circumstances;

"Working employer or partner" means an employer or any partner in a partnership who is an employer and who himself performs any work included in the definition of the Industry;

"Working day" means any day other than Saturday, Sunday, Good Friday, Easter Monday, Ascension Day, Day of the Covenant, Christmas Day, New Year's Day and the annual holiday prescribed in clause 25 of this Agreement, in respect of the ordinary hours of work laid down in clause 10 of this Agreement.

4. WAGES

(1) No employer shall pay and no employee shall accept wages at rates lower than the following, read with the remaining provisions of this clause:

(a) Driver of a mechanical vehicle, the unladen weight of which together with unladen weight of any trailer or trailers, attached to or drawn by such vehicle is—

up to and including 2,000 lb.: 36½ cents per hour
over 2,000 lb. up to and including 6,000 lb.: 41 cents per hour
over 6,000 lb. up to and including 7,700 lb.: 44 cents per hour
over 7,700 lb.: 56 cents per hour.

(b) Operative Grade I: 54 cents per hour.

(c) Operative Grade II: 44½ cents per hour.

(d) Operative Grade III: 40 cents per hour.

(e) Operative Grade IV: 30 cents per hour.

(f) Operative Grade V: 25 cents per hour.

(g) Subject to the provisions of sub-clause (2),

(i) Artisans: R1 per hour.

(ii) Artisans and employees in all other trades outside those embraced in the definition of "artisan" in clause 3 hereof, who perform work normally performed by a person who has served an apprenticeship in a trade designated or deemed to have been designated under the Apprenticeship Act, 1944, or who holds a certificate of proficiency issued to him by the Registrar of Apprenticeship in terms of section 6 of the Training of Artisans Act, 1951, or a certificate issued to him by the said Registrar in terms of either section 2 (7) or section 7 (3) of the said Act: R1 per hour.

(h) Employees in all other trades or occupations, not elsewhere specified, excluding apprentices, trainees under the Training of Artisans Act, 1951, operators of hoists, Operative Grade VI, unskilled labourers, drivers of mechanical dumpers and employees engaged on patrolling premises and guarding property: 21 cents per hour.

(i) Operator of a power driven crane: 55 cents per hour.

(2) The wages prescribed in sub-clause (1) (g) hereof shall be subject to the following annual adjustments on the first pay day after publication of the *Government Gazette* in December each year, reflecting the change in the index figure; the "index figure" means the average consumer price index figure for the Witwatersrand and Pretoria relating to all items, as published by the Director of Statistics in the *Government Gazette* in respect of each area compared with itself in October, 1958—

(a) the adjustment shall be at the rate of 1 cent per hour increased or decreased for each notch of 1.31 traversed by the consumer price index figure on the basis that 103.45 equals 84 cents per hour;

dakteëls met draad vasbind;
steen- en betonwerk met skropborsels afwas en gebruikte stene skoonmaak;
houtstutte onder toesig opkeil;
met klopboor werk of hamers en ponse gebruik vir die split van klip of die boor van taggate;
ambagsmanne of werkers van 'n hoër graad bystaan, wanneer nodig, sonder om sodanige werk van 'n hoër graad te verrig;

„Bewys" die amptelike bewys wat die Raad uitreik, en by die toepassing van hierdie Ooreenkoms het „bewys" en „seël" dieselfde betekenis;

„Loon" daardie gedeelte van die besoldiging wat ingevolge klousule 4 in die vorm van geld aan die werknemer betaalbaar is ten opsigte van die gewone werkure soos in klousule 10 voorgeskryf: Met dien verstande dat as 'n werkgewer 'n werknemer gereeld ten opsigte van sodanige gewone werkure 'n hoër bedrag betaal as dié wat in klousule 4 voorgeskryf word, dit sodanige hoër bedrag beteken;

„Natweerskuiling" 'n skuiling wat van waterdigte materiaal gebou is en wel op so 'n manier dat die okkuperders daarvan in alle omstandighede droog gehou word en dit gerieflik sal hê;

„Werkende werkgewer of vennoot" 'n werkgewer of 'n vennoot in 'n vennootskap wat 'n werkgewer is en wat self werk doen wat in die omskrywing van die Nywerheid ingesluit is;

„Werkdag" enige dag, uitgesonderd Saterdag, Sondag, Goeie Vrydag, Paasmaandag, Hemelvaartsdag, Geloftedag, Kersdag, Nuwejaarsdag en die jaarlikse vakansie in klousule 25 van hierdie Ooreenkoms voorgeskryf, ten opsigte van die gewone werkure in klousule 10 van hierdie Ooreenkoms voorgeskryf.

4. LONE

(1) Geen lone wat laer is as dié hieronder genoem, gelees met die res van die bepalings van hierdie klousule, mag deur 'n werkgewer betaal en deur 'n werknemer aangeneem word nie:

(a) Drywer van 'n meganiese voertuig waarvan die onbelaste gewig tesame met die onbelaste gewig van 'n sleepwa of sleepwaens wat daaraan geheg is of deur sodanige voertuig getrek word—

hoogstens 2,000 lb. is: 36½ sent per uur
meer as 2,000 lb. maar hoogstens 6,000 lb. is: 41 sent per uur
meer as 6,000 lb. maar hoogstens 7,700 lb. is: 44 sent per uur
meer as 7,700 lb. is: 56 sent per uur.

(b) Werkman graad I: 54 sent per uur.

(c) Werkman graad II: 44½ sent per uur.

(d) Werkman graad III: 40 sent per uur.

(e) Werkman graad IV: 30 sent per uur.

(f) Werkman graad V: 25 sent per uur.

(g) Behoudens die bepalings van subklousule (2),

(i) Ambagsmanne: R1 per uur.

(ii) Ambagsmanne en werknemers in alle ander ambagte buiten dié wat in die omskrywing van „ambagsman" in klousule 3 hiervan ingesluit is, wat werk verrig wat gewoonlik gedoen word deur 'n persoon wat as vakleerling gedien het in 'n ambag wat aangewys is of geag word aangewys te wees ingevolge die Wet op Vakleerlinge, 1944, of wat in besit is van 'n bekwaamheidsertifikaat wat die Registrateur van Vakleerlinge aan hom uitgereik het ingevolge artikel 6 van die Wet op Opleiding van Ambagsmanne, 1951, of 'n sertifikaat wat genoemde Registrateur aan hom uitgereik het ingevolge of artikel 2 (7) of artikel 7 (3) van genoemde Wet: R1 per uur.

(h) Werknemers in alle ander ambagte of beroepe nie elders vermeld nie, uitgesonderd vakleerlinge, kwekelinge ingevolge die Wet op Opleiding van Ambagsmanne, 1951, hystoestelbedieners, werkmanne graad VI, ongeskoolde arbeiders, drywers van meganiese storters en werknemers wat persele patroleer en eiendom bewaak: 21 sent per uur.

(i) Bediener van 'n kragaangetrewe hyskraan: 55 sent per uur.

(2) Die lone voorgeskryf in subklousule (1) (g) hiervan, is onderworpe aan onderstaande jaarlikse aanpassings op die eerste betaaldag na die publikasie van die *Staatskoerant* in Desember elke jaar waarin die verandering in die indekssyfer aangegee word; die „indekssyfer" beteken die gemiddelde verbruikersprysindekssyfer vir die Witwatersrand en Pretoria wat betrekking het op alle items, soos deur die Direkteur van Statistiek in die *Staatskoerant* gepubliseer ten opsigte van elke gebied, vergeleke met die toestand in die betrokke gebied in Oktober 1958:

(a) Die aanpassing geskied teen 1 sent per uur vir elke kerf van 1.31 punte waarmee die verbruikersprysindekssyfer styg of daal, op dié grondslag dat 103.45 punte gelyk is aan 84 sent per uur;

(b) for the purpose of this sub-clause "notch" means each completed stage of 1.31 points variation in the index figure upwards or downwards from 103.45, viz. upwards 104.76, 106.07, 107.38, etc., and downwards 102.14, 100.83, 99.52, etc.

(3) Differential rates: An employee who on the same day performs two or more classes of work for which different rates of wages are prescribed in this or any other Agreement of the Council, shall be paid at the highest rate for all the hours worked on that day; provided that where an employee performs the work in the higher class for 3 or less hours per day, he shall only be paid at the higher rate in respect of the time actually occupied on such higher graded work.

(4) Suspension of Employees.—An employer shall pay to any of his employees who he has temporarily suspended from work an amount equivalent to the wages and allowances which any such employee would have received had he worked all the ordinary hours of work which occurred during such period of suspension, provided that the provisions of this sub-clause shall not apply to employees suspended from work owing to inclement weather or where the progress of work has been interrupted by an act of God, or *vis major*, fire, riot, civil commotion, strike, explosion and/or similar emergency.

(5) Dangerous Work.—On all jobs of a dangerous nature, wages in excess of the minimum prescribed shall be paid, the amount to be mutually agreed upon between individual employers and employees. Any dispute as to whether the work involved is of a dangerous nature or as to the amount to be paid, shall be determined by the Council.

(6) Tool Allowances.—An employer shall pay an employee who, for the purpose of this sub-clause, shall include 4th and 5th year apprentices, who—

- (a) is required to do the work of a bench-hand in the process of making or manufacturing any items of joinery and/or shop, office and bank fittings; or
- (b) is engaged in the fixing of wrought woodwork fittings on the site of a building or structure, excluding the fixing of floors, ceilings and roofs;

an allowance of 1½ cents per hour for each hour or part of an hour during which he is so employed. The allowance payable in terms of this sub-clause shall be paid weekly.

(7) Nothing in this Agreement shall operate to reduce the remuneration which is being paid to an employee on the date on which this Agreement comes into operation, and any employee who, on the said date, is in receipt of remuneration in excess of that prescribed for his class of work in the Agreement, shall continue to receive such higher rate whilst employed by the same employer on the same class of work.

5. PIECE-WORK

(1) The giving out by employers or the performance by employees of work on a piece-work basis is prohibited or any system of payment of labour by which earnings of an employee are based or calculated partly or wholly upon quantity or measurement of the work performed. The provisions of this clause shall apply notwithstanding the fact that the employee may supply a small quantity of the material or plant required.

(2) Notwithstanding the provisions of sub-clause (1) and subject to the condition that no employee may be paid less than the amount he would be entitled to in terms of clauses 4, 8, 9 and 11, or any other Agreement entered into between the parties, an employer may base an employee's remuneration on the quantity or output of work done, provided that no such system of remuneration shall be permissible except in the form of an incentive scheme, the terms of which have been agreed upon as set out in sub-clauses (3) and (4) hereunder. Provided further that apprentices shall not be allowed to participate in such incentive schemes.

(3) Any employer who wishes to introduce an incentive scheme shall set up a joint committee of representatives of the management and the employees which may agree upon the terms of any such scheme.

(4) The terms of any such incentive scheme and any subsequent alteration thereto which may have been agreed upon by the Committee shall be reduced to writing and be signed by the members of the Committee, and shall not be varied by the Committee or terminated by either party unless the party wishing to vary or terminate the agreement has, in writing, given the other party such notice as may be agreed upon by the parties when entering into such agreement.

6. LABOUR ONLY CONTRACT

No employer shall give out work on a labour only contract basis. No employee shall perform and accept work on such a basis.

(b) vir die toepassing van hierdie subklousule beteken „kerf” elke voltooide stadium van 1.31 punte waarmee die indeks-syfer hoër styg of laer daal as 103.45, d.w.s. styg tot 104.76, 106.07, 107.38, ens., en daal tot 102.14, 100.83, 99.52, ens.

(3) Differensiële lone: 'n Werknemer wat op dieselfde dag twee of meer klasse werk verrig waarvoor verskillende lone in hierdie of enige ander Ooreenkoms van die Raad voorgeskryf word, moet vir alle ure op daardie dag gewerk, teen die hoogste lone besoldig word: Met dien verstande dat, as 'n werknemer die werk in die hoër klas vir 3 uur of minder per dag verrig, hy teen die hoër lone besoldig moet word slegs ten opsigte van die tyd wat hy werklik aan sodanige hoër gegradeerde werk bestee het.

(4) Opskorting van diens van werknemers: 'n Werkgewer moet 'n werknemer wie se diens hy tydelik opgeskort het, 'n bedrag betaal wat gelyk is aan die lone en toelaes wat so 'n werknemer sou ontvang het as hy al die gewone werkure gedurende sodanige tydperk van opskorting gewerk het: Met dien verstande dat die bepalings van hierdie subklousule nie van toepassing is nie op werknemers wie se diens opgeskort is as gevolg van gure weers-toestande of in gevalle waar die voortgang van werk onderbreek is deur 'n natuurkrag of oormag, brand, oproer, burgerlike onluste, staking, ontploffing en/of soortgelyke noodtoestand.

(5) Gevaarlike werk: Vir alle werk van 'n gevaarlike aard moet hoër lone betaal word as die minimum wat voorgeskryf word, en die bedrag van sodanige hoër lone word vasgestel by onderlinge ooreenkoms tussen die individuele werkgewer en werknemer. Alle geskilpunte oor die vraag of die betrokke werk van 'n gevaarlike aard is al dan nie, of oor die bedrag wat betaal moet word, word deur die Raad beslis.

(6) Gereedskaptoelaes: 'n Werkgewer moet aan 'n werknemer —en vir die toepassing van hierdie subklousule word vakleerlinge in hul 4de en 5de jaar ook ingesluit—

- (a) van wie vereis word om die werk van 'n bankwerker in die maak- of vervaardigingsproses van skrynwerkstukke en/of winkel-, kantoor- en banktoebehorens te verrig; of
- (b) wat bewerkte houtwerktoebehorens aanbring op die terrein van 'n gebou of bouwerk, uitgesonderd die aanbring van vloere, plafonne en dakke;

'n toelae van 1½c per uur betaal vir elke uur of gedeelte van 'n uur wat hy aldus werksaam was. Die toelae wat ingevolge hierdie subklousule betaalbaar is, moet weekliks betaal word.

(7) Niks in hierdie Ooreenkoms moet die uitwerking hê dat die besoldiging wat op die datum waarop hierdie Ooreenkoms in werking tree aan 'n werknemer betaal word, verlaag word nie, en 'n werknemer wat op genoemde datum 'n besoldiging ontvang wat hoër is as dié wat in hierdie Ooreenkoms vir sy klas werk voorgeskryf word, moet steeds sodanige hoër lone ontvang terwyl hy dieselfde klas werk by dieselfde werkgewer verrig.

5. STUKWERK

(1) Die uitbesteding, deur werkgewers, of die verrigting, deur werknemers, van werk op 'n stukwerkgrondslag of enige stelsel van betaling vir werk waarby die verdienste van 'n werknemer geheel en al of gedeeltelik gegrond of bereken word op die hoeveelheid of omvang van die werk wat verrig is, word verbied. Die bepalings van hierdie klousule is van toepassing ondanks die feit dat die werknemer 'n klein hoeveelheid materiaal of uitrusting wat nodig is, mag verskaf.

(2) Ondanks die bepalings van subklousule (1) en behoudens die voorwaarde dat geen werknemer minder betaal mag word nie as die bedrag waarop hy kragtens klousules 4, 8, 9 en 11 of kragtens enige ander ooreenkoms wat deur die partye aangegaan is, geregtig sou gewees het, mag 'n werkgewer 'n werknemer se besoldiging baseer op die hoeveelheid werk wat verrig of geproduseer is: Met dien verstande dat sodanige stelsel van besoldiging nie toelaatbaar is nie uitgesonderd in die vorm van 'n aansporingskema waarvoor daar ooreengekom is soos in subklousule (3) en (4) hieronder bepaal; en voorts met dien verstande dat vakleerlinge nie toegelaat word om aan sodanige aansporingskemas deel te neem nie.

(3) 'n Werkgewer wat 'n aansporingskema wil invoer, moet 'n gesamentlike komitee van verteenwoordigers van die bestuur en die werknemers in die lewe roep wat oor die bepalings van sodanige skema mag ooreenkom.

(4) Die bepalings van sodanige aansporingskema en alle latere wysigings daarvan waarvoor die komitee mag ooreengekom het, moet op skrif gestel en onderteken word deur die lede van die komitee, en dit mag nie deur die komitee verander of deur enigeen van die partye beëindig word nie tensy die party wat die skema wil verander of beëindig, skriftelik aan die ander party kennis gegee het vir dié tydperk waarvoor die partye mag ooreenkom wanneer hulle so 'n ooreenkoms aangaan.

6. KONTRAK VIR SLEGS ARBEID

Geen werkgewer mag werk op 'n kontrakgrondslag van „slegs arbeid” uitbestee nie. Geen werknemer mag werk op sodanige grondslag verrig en aanneem nie.

7. PAYMENT OF WAGES, ALLOWANCES AND OVERTIME

(1) (a) Wages, earnings for overtime, allowances and all other remunerations due shall be paid in cash weekly not later than finishing time on Friday or on termination of employment if this takes place before the ordinary pay day of the employee.

Payment may, however, be made on days prior to Friday if agreed to by employer and employee provided the employer notifies the Council. When a Friday is a holiday in the Industry, payment shall be made on the Thursday preceding.

(b) Any employer who fails to comply with the provisions of sub-clause (1) (a) on termination of employment shall pay such employee all wages, allowances and other remuneration up to the time such payment is made, in respect of every working hour or part thereof, from the time of termination of employment until the time of final payment which shall be available not later than finishing time on the Friday of the week in which such employee's services are terminated. Provided that—

- (i) waiting time shall not be paid for more than 16 hours;
- (ii) waiting time shall not be payable in addition to payment in lieu of notice in terms of clause 13;
- (iii) an employee who terminates his employment without having given and served the notice prescribed in clause 13 (1), shall not be entitled to payment for waiting time;

(c) "An employee who receives payment in terms of sub-clause (1) (b) hereof, shall be deemed to have worked the number of hours in respect of which he thus received payment, in addition to and following on the number of hours he actually worked."

(2) Every employer shall pay wages, remuneration for overtime, allowances and all other remuneration payable to employees in sealed envelopes, endorsed with the name and address of the employer, the name of the employee, the date on which the week ended together with a statement, either specified on the face of the envelope or on a separate statement enclosed in the envelope, stating in detail how the gross remuneration has been calculated, what deductions have been made therefrom, and the nett remuneration contained in the envelope.

(3) Subject to the provisions of clause 21 or any other agreement entered into between the parties, no deductions of any kind shall be made from amounts due to an employee in respect of wages, earnings for overtime and/or any other form of remuneration other than any amount which an employer by any law or any order of any competent court is required or permitted to make.

8. WALKING TIME AND TRANSPORT

(1) Whenever a job is situated within an area to which this Agreement relates, and not within a radius of three miles, but within a radius of eight miles from the principal post office of the town in which the head office of the employer is situated, the said employer shall pay to any employee who is working on such a job an allowance of four cents for every half mile or portion of half mile of the distance beyond such three-mile radius. The allowance shall be payable for both ways daily; provided that in the case of an employer who undertakes work in a town not being the town in which he had his place of business prior to the commencement of the job, the site of such work shall for the duration thereof be deemed to be his head office in relation to any employee engaged in such town.

(2) An employer shall be entitled to provide suitable transport both ways in lieu of the foregoing or pay for transport in respect of the said distance, as prescribed in sub-clause (1) of this clause. Suitable transport shall be equipped with weather-proof covering to provide employees with adequate protection from inclement weather, planed wooden seating, and facilities for entering and leaving the vehicle, and shall be subject to the approval of the Council.

(3) Any time occupied by an employee proceeding to or from work, shall be outside the ordinary working hours as prescribed in clause 10.

(4) An employer shall pay any employee, entitled to walking time and/or transport allowances, same weekly.

9. COUNTRY JOBS

Subject to the provisions of sub-clause (4), the following transport allowances and/or allowances for sleeping accommodation shall be paid by an employer to an employee sent by him to work away from his ordinary town or residence on a job situated within an area to which this Agreement applies but beyond a radius of 8 miles from the general post office of the town where the employer had his place of business prior to the commencement of the job:

- (1) Where the employee can reasonably be said to be able to and does return to his home every day, return second class railway or bus fare daily. Only time worked on the job shall be paid for.

7. BETALING VAN LONE, TOELAES EN OORTYDVERDIENSTE

(1) (a) Lone, oortydverdiensle, toelaes en alle ander besoldiging wat verskuldig is, moet weekliks voor of by sluitingstyd op Vrydag of by diensbeëindiging indien dit voor die gewone betaaltdag van die werknemer plaasvind, in kontant betaal word.

Betaling kan egter voor Vrydag gedoen word as die werkgewer en die werknemer so ooreenkom en mits die werkgewer die Raad daarvan in kennis stel. Wanneer 'n Vrydag 'n vakansiedag in die nywerheid is, moet betaling op die vorige Donderdag gedoen word.

(b) 'n Werkgewer wat nie die bepalings van subklousule (1) (a) by beëindiging van diens nakom nie, moet so 'n werknemer alle lone, toelaes en ander besoldiging betaal tot tyd en wyl sodanige betaling gedoen word ten opsigte van elke uur of deel daarvan, van die tydstop waarop diens beëindig word totdat die finale betaling gedoen word, en dié betaling moet nie later gedoen word nie as die ophoutyd op die Vrydag van die week waarin so 'n werknemer se diens beëindig word: Met dien verstande dat—

- (i) daar nie vir wagtyd van meer as 16 uur betaal word nie;
- (ii) daar nie vir wagtyd, benewens betaling in plaas van kennisgewing ingevolge klousule 13, betaal word nie;
- (iii) 'n werknemer wat sy diens beëindig sonder om kennis te gee en uit te dien soos in klousule 13 (1) voorgeskryf, nie op betaling vir wagtyd geregtig is nie.

(c) 'n Werknemer wat ingevolge subklousule (1) (b) hiervan betaling ontvang, word geag die getal ure ten opsigte waarvan hy aldus betaling ontvang het, te gewerk het, benewens die getal ure wat hy werklik gewerk het.

(2) Elke werkgewer moet lone, oortydbesoldiging en toelaes en alle ander besoldiging wat aan werknemers betaalbaar is, betaal in verseëelde koeferte waarop die naam en adres van die werkgewer, die naam van die werknemer en die datum waarop die week geëindig het, gemeld moet word, saam met 'n staat, of op die voorkant van die koefert of op 'n aparte staat in die koefert, wat in besonderhede aandui hoe die bruto besoldiging bereken is, watter bedrae daarvan afgetrek is en die netto besoldiging wat in die koefert is.

(3) Behoudens die bepalings van klousule 21 of die bepalings van 'n ander ooreenkoms wat deur en tussen die partye aangegaan is, mag geen ander bedrag as dié wat 'n werkgewer ingevolge of kragtens 'n wet of 'n bevel van 'n bevoegde hof moet of mag aftrek, van die bedrae wat aan 'n werknemer verskuldig is ten opsigte van lone, oortydverdiensle en/of enige ander vorm van besoldiging, afgetrek word nie.

8. STAPTYD EN VERVOER

(1) Wanneer daar gewerk word op 'n plek geleë binne 'n gebied waarop hierdie Ooreenkoms van toepassing is en nie binne 'n straal van drie myl nie maar wel binne 'n straal van agt myl vanaf die vernaamste poskantoor van die dorp waarin die hoofkantoor van die werkgewer geleë is nie, moet genoemde werkgewer aan 'n werknemer wat sodanige werk verrig, 'n toelaes betaal van vier sent vir elke half myl of gedeelte van 'n half myl van die afstand anderkant sodanige straal van drie myl. Die toelaes is daaglik vir albei rigtings betaalbaar: Met dien verstande dat, in die geval van 'n werkgewer wat werk onderneem in 'n dorp wat nie voor die begin van sodanige werk die setel van sy onderneming was nie, die terrein van sodanige werk vir die duur daarvan geag word sy hoofkantoor te wees met betrekking tot enige werknemer wat in sodanige dorp in diens geneem word.

(2) 'n Werkgewer is daartoe geregtig om, in plaas van voornoemde bedrag, geskikte vervoermiddels in albei rigtings te verskaf of om vir vervoer te betaal ten opsigte van genoemde afstand soos voorgeskryf in subklousule (1) van hierdie klousule. Sodanige vervoermiddels moet toegerus wees met waterdigte bedekking om voldoende beskerming teen gure weer aan werknemers te verskaf, met sitplekke van geskaafde hout, en met op- en afklimgeriewe en is onderworpe aan die goedkeuring van die Raad.

(3) Alle tyd wat 'n werknemer gebruik om na sy werk toe en terug te gaan, val buite die gewone werkure soos voorgeskryf in klousule 10.

(4) 'n Werkgewer moet die staptyd- en/of vervoertoelaes weekliks betaal aan 'n werknemer wat daarop geregtig is.

9. PLATTELANDSE WERK

Behoudens die bepalings van subklousule (4), moet 'n werkgewer ondergenoemde vervoer- en/of slaapplektoelaes betaal aan 'n werknemer wat hy van sy gewone dorp of woonplek af wegstuur na 'n werk binne die gebied waarop hierdie Ooreenkoms van toepassing is maar buite 'n straal van agt myl vanaf die hoofposkantoor van die dorp wat die setel van die werkgewer se onderneming was voordat daar met die werk begin is:

- (1) Waar die werknemer redelikerwys daartoe in staat is om elke dag na sy huis terug te keer en dit wel doen, die koste van 'n daaglikse spoorwegreterkaartjie, tweede klas, of die daaglikse busgeld heen en weer. Daar word slegs betaal vir die tyd werklik aan die werk bestee.

- (2) Where the employee can reasonably be said to be unable to return to his home daily—
- second class railway fare to and from the place of work at the beginning and termination of such work respectively; time occupied in travelling during the ordinary working hours shall be paid for at the hourly rate of wages of the employee concerned as prescribed in clause 4, and half the hourly rate of wages for time travelling outside the ordinary working hours;
 - suitable sleeping accommodation in proximity to the place of work or an allowance of R2.02 in respect of every night such employee spends away from home.
- (3) Where an employee can reasonably be said to be able to proceed to his home at the week-ends and return by the ordinary starting time on Monday or Tuesday, if Monday is a holiday, he shall be entitled to second class railway return fare at week-ends, but no payment is lieu of such fare shall be made if the journey is not undertaken; an employee shall not be entitled to any remuneration in respect of the time spent in travelling during such week-ends.
- (4) In the case of an employer who undertakes work in a town not being the town in which he had his place of business prior to the commencement of the job, such town shall, for the duration of such work, be deemed to be the town in which the employer had his place of business prior to the commencement of the job in relation to any employee engaged in such town.

10. DAYS AND HOURS OF WORK

(1) Subject to the provisions of clause 11 of this Agreement, no employer shall require or permit an employee for whom wages are prescribed in clause 4 (1) (b), (c), (d), (e), (f), (g) and (h) of this Agreement to work, and no such employee shall work—

- for more than 40 hours in any one week or for more than 8 hours in any one day;
- for more than 5 days, from Monday to Friday, in any one week;
- on Saturday, Sunday, Good Friday, Easter Monday, Ascension Day, Day of the Covenant, Christmas Day, New Year's Day, and in every fifth year commencing 1966, Republic Day, or during the annual holiday period prescribed in clause 25 of this Agreement;
- before 7.30 a.m., or after 4.30 p.m.;
- between 12 noon and 12.30 p.m. on any day from Monday to Friday inclusive;
- for longer than 5 hours without a break of at least 30 minutes. Provided that an employer may increase such interval to one hour if he deems it necessary.

(2) Subject to the provisions of clause 11 of this Agreement, no employer shall require or permit an employee for whom wages are prescribed in clause 4 (1) (a) and (i) of this Agreement to work, and no such employee shall work—

- for more than 44 hours in any one week or for more than 8 hours 48 minutes in any one day;
- for more than 5 days, from Monday to Friday, in any one week;
- on Saturday, Sunday, Good Friday, Easter Monday, Ascension Day, Day of the Covenant, Christmas Day, New Year's Day, and in every fifth year commencing 1966, Republic Day, or during the annual holiday period prescribed in clause 25 of this Agreement;
- between 12 noon and 12.30 p.m. on any day from Monday to Friday inclusive;
- for longer than 5 hours without a break of at least 30 minutes.

Provided that an employer may increase such interval to one hour if he deems it necessary.

(3) All working employers and partners shall observe the provisions of sub-clauses (1) and (2) hereof.

(4) No employee whilst in the employ of any employer shall solicit, undertake or perform any work described in this Agreement outside of the Industry, whether for remuneration or not, on the days specified in clause 11 (3) of this Agreement, during the holiday period referred to in clause 25 of this Agreement, and outside the ordinary hours of work prescribed in sub-clauses (1) and (2) above, save that such employee may perform work for himself only.

11. OVERTIME, PAYMENT FOR OVERTIME AND WORK ON CERTAIN DAYS

(1) An employer shall not require or allow an employee to work overtime. Permission to work overtime on essential services shall first be obtained in writing by the employer from the Council except in cases of emergency, in which event the employer shall report to the Council within four hours of the time

(2) Waar die werknemer nie redelikerwys daartoe in staat is om daaglik na sy huis terug te keer nie—

- die koste van 'n spoorwegreterkaartjie, tweede klas, na en van die werkplek onderskeidelik aan die begin en die beëindiging van sodanige werk; vir die tyd wat gedurende die gewone werkure deur 'n reis in beslag geneem word, moet daar betaal word teen die uurloon van die betrokke werknemer soos voorgeskryf in klousule 4, en vir reistyd buite die gewone werkure moet daar betaal word teen die helfte van die uurloon;
- geskikte slaapplek naby die werkplek of 'n toelae van R2.02 ten opsigte van elke nag wat sodanige werknemer van sy huis af weg is.

(3) Waar 'n werknemer redelikerwys daartoe in staat is om vir die naweek huis toe te gaan en om teen die gewone begintyd op Maandag of Dinsdag, as Maandag 'n vakansiedag is, terug te wees, is hy gedurende naweke geregtig op die koste van 'n spoorwegreterkaartjie, tweede klas, maar geen bedrag word in plaas van sodanige vervoerkoste betaal as die reis nie onderneem word nie; 'n werknemer is nie op besoldiging ten opsigte van die tyd wat gedurende sodanige naweke aan reis bestee word, geregtig nie.

(4) In die geval van 'n werkgewer wat werk onderneem in 'n dorp wat voor die begin van die werk nie die setel van sy onderneming was nie, word sodanige dorp ten opsigte van 'n werknemer wat in sodanige dorp in diens geneem word, geag die dorp te wees wat die setel van die werkgewer se onderneming was voordat daar met die werk begin is.

10. WERKDAE EN WERKURE

(1) Behoudens die bepalings van klousule 11 van hierdie Ooreenkoms, mag geen werkgewer van 'n werknemer vir wie lone voorgeskryf word in klousule 4 (1) (b), (c), (d), (e), (f), (g), en (h) van hierdie Ooreenkoms vereis of hom toelaat om te werk en mag geen werknemer werk—

- vir meer as 40 uur per week of vir meer as 8 uur per dag nie;
- vir meer as 5 dae, van Maandag tot Vrydag, in 'n week nie;
- op Saterdag, Sondag, Goeie Vrydag, Paasmaandag, Hemelvaartsdag, Geloftedag, Kersdag, Nuwejaarsdag en in elke vyfde jaar wat in 1966 begin, Republiekdag, of gedurende die jaarlikse vakansietydperk voorgeskryf in klousule 25 van hierdie Ooreenkoms nie;
- voor 7.30 v.m. of na 4.30 n.m. nie;
- tussen 12-uur middag en 12.30 n.m. op enige dag van Maandag tot en met Vrydag nie;
- vir langer as 5 uur sonder 'n pouse van minstens 30 minute nie: Met dien verstande dat 'n werkgewer dié pouse tot 1 uur kan verleng indien hy dit nodig ag.

(2) Behoudens die bepalings van klousule 11 van hierdie Ooreenkoms, mag geen werkgewer van 'n werknemer vir wie lone in klousule 4 (1) (a) en (i) van hierdie Ooreenkoms voorgeskryf word, vereis of hom toelaat om te werk en mag geen werknemer werk—

- vir meer as 44 uur per week of vir meer as 8 uur 48 minute per dag nie;
- vir meer as 5 dae, van Maandag tot Vrydag, in 'n week nie;
- op Saterdag, Sondag, Goeie Vrydag, Paasmaandag, Hemelvaartsdag, Geloftedag, Kersdag, Nuwejaarsdag en in elke vyfde jaar wat in 1966 begin, op Republiekdag, of gedurende die jaarlikse vakansietydperk voorgeskryf in klousule 25 van hierdie Ooreenkoms nie;
- tussen 12-uur middag en 12.30 n.m. op enige dag van Maandag tot en met Vrydag nie;
- vir langer as 5 uur sonder 'n pouse van minstens 30 minute nie.

Met dien verstande dat 'n werkgewer dié pouse tot 1 uur kan verleng indien hy dit nodig ag.

(3) Alle werkende werkgewers en vennote moet die bepalings van subklousules (1) en (2) hiervan nakom.

(4) Geen werknemer mag, terwyl hy by 'n werkgewer in diens is, enige werk wat in hierdie Ooreenkoms omskryf word, buite die Nywerheid—hetsy vir vergoeding al dan nie—werf, onderneem of verrig nie op die dae vermeld in klousule 11 (3) van hierdie Ooreenkoms, gedurende die vakansietydperk bedoel in klousule 25 van hierdie Ooreenkoms en buite die gewone werkure voorgeskryf in subklousules (1) en (2) hierbo, behalwe dat sodanige werknemer slegs vir homself werk mag verrig.

11. OORTYDWERK, OORTYDBESOLDIGING EN BESOLDIGING VIR WERK OP SEKERE DAE

(1) 'n Werkgewer mag nie 'n werknemer toelaat of van hom vereis om oortyd te werk nie. Skriftelike toestemming om oortyd te werk aan noodsaaklike dienste, moet vooraf deur die werkgewer van die Raad verkry word, behalwe in gevalle van nood, en in so 'n geval moet die werkgewer dit binne vier uur vanaf die

such emergency has arisen. For the purpose of this Agreement, all time worked in excess of the number of ordinary hours of work prescribed in clause 10 shall be deemed to be overtime.

(2) *Payment for Overtime.*—Any employee who is required to work any time outside the hours as prescribed in clause 10 of this Agreement shall be paid—

(a) at the ordinary rate of wages plus the holiday fund allowance prescribed in any other Agreement of the Council for the first hour overtime worked per day from Mondays to Fridays, and

(b) at one and a quarter times his ordinary rate of wages for all overtime in excess of one hour per day from Mondays to Fridays, and for any overtime worked up to noon on a Saturday.

(3) *Payment for Work on Certain Days.*—When exemption has been granted from the provisions of clauses 10 and 25 of this Agreement, an employer shall pay an employee—

(a) at least one and one-third times the rate of his wage for all time worked after 12 noon on Saturdays and for all time worked on Sundays, Good Friday, Easter Monday, Ascension Day, Day of the Covenant, Christmas Day, New Year's Day, and in every fifth year commencing 1966, Republic Day and any such other days as may be covered by the annual holiday period prescribed in clause 25 of this Agreement;

(b) one and one-third times the rate of his wage unless otherwise stated in the certificate of exemption, in respect of all time worked on any such other days as may be covered by the annual holiday period prescribed in clause 25 of this Agreement.

(4) The ordinary hours of work plus overtime shall not exceed 56 hours per week.

12. WORKING EMPLOYER

All working employers shall observe the provisions of clauses 10 and 11 of this Agreement.

13. TERMINATION OF EMPLOYMENT

(1) An employee desirous of terminating his employment with his employer, and an employer desirous of terminating the services of an employee, shall give not less than two working days' notice of such termination of employment to the employer or the employee, as the case may be, provided that this shall not affect—

(a) the right of an employer or an employee to terminate employment without notice for any cause recognised by law as sufficient; or

(b) the operation of any forfeitures or penalties which may be applicable in respect of an employee who deserts.

(2) (a) An employer may give an employee two working days' remuneration in lieu of the notice to which the employee is entitled.

(b) An employee may pay or forfeit to his employer two working days' remuneration in lieu of the notice to which the employer is entitled.

(3) An employee who receives payment in lieu of notice in terms of this clause, shall be deemed to have worked the number of hours in respect of which he thus receives payment, in addition to, and following on, the number of hours he actually worked.

(4) An employer shall, during the period of notice referred to in sub-clause (1) of this clause, be allowed fifteen minutes before finishing time on the day of termination of employment to pack his tools away.

(5) No notice of termination of employment shall be required if the employee concerned has worked for two or less working days with the same employer.

(6) The payment referred to in sub-clause (2) hereof shall in relation to an artisan employed on piece-work be calculated on the minimum remuneration prescribed in Clause 4 of this Agreement.

14. STORAGE AND PROVISION OF TOOLS

(1) (a) An employer shall provide a lock-up on all jobs, jobbing work, sheds and workshops, for locking up employees' tools at any time.

(b) An employer shall be responsible for keeping lock-ups properly and/or securely locked outside normal working hours.

(c) An employer shall insure the tools of an employee against loss by fire.

(d) If an employer fails to provide a lock-up in terms of paragraph (a), or if an employer after normal working hours fails to keep a lock-up properly and/or securely locked in terms of para-

tyd waarop sodanige noodtoestand ontstaan het, aan die Raad rapporteer. Vir die toepassing van hierdie Ooreenkoms, word alle tyd wat daar langer gewerk word as die getal gewone werkure wat in klousule 10 voorgeskryf word, geag oortydwerk te wees.

(2) *Oortydbesoldiging.*—'n Werknemer van wie vereis word om buite die ure soos voorgeskryf in klousule 10 van hierdie Ooreenskoms, te werk, moet soos volg betaal word:

(a) Vir die eerste uur oortyd gewerk per dag van Maandag, tot Vrydag, teen die gewone loon plus die vakansiefondstoeleae voorgeskryf in enige ander ooreenkoms van die Raad; en

(b) teen een en 'n kwart maal sy gewone loon vir alle oortyd wat daar langer as een uur per dag van Maandag tot Vrydag en vir alle oortyd wat tot om 12-uur middag op 'n Saterdag gewerk word.

(3) *Besoldiging vir werk op sekere dae.*—Wanneer vrystelling verleen is van die bepalings van klousules 10 en 25 van hierdie Ooreenskoms, moet 'n werkgewer 'n werknemer soos volg betaal:

(a) Minstens een en een derde maal sy loon vir al die tyd wat hy ná 12-uur middag op Saterdag werk en vir al die tyd wat hy werk op Sondag, Goeie Vrydag, Paasmaandag, Hemelvaartsdag, Gelofte-dag, Kersdag, Nuwejaarsdag, en gedurende elke vyfde jaar met ingang van 1966, Republiekdag en dié ander dae wat deur die jaarlikse vakansietydperk soos in klousule 25 van hierdie Ooreenskoms voorgeskryf word, gedek word;

(b) een en een derde maal sy loon tensy anders vermeld in die vrystellingsertifikaat, ten opsigte van alle tyd gewerk op al die ander dae wat deur die jaarlikse vakansietydperk soos in klousule 25 van hierdie Ooreenskoms voorgeskryf, gedek word.

(4) Die gewone werkure plus oortydure mag nie meer as 56 uur per week beloop nie.

12. WERKENDE WERKNEMER

Alle werkende werknemers moet die bepalings van klousules 10 en 11 van hierdie Ooreenskoms nakom.

13. DIENSBEÏNDIGING

(1) 'n Werknemer wat sy werk by 'n werkgewer wil beëindig en 'n werkgewer wat dienste van 'n werknemer wil beëindig, moet minstens twee werkdade voor sodanige diensbeëindiging aan die werkgewer of die werknemer, na gelang van die geval, kennis gee: Met dien verstande dat dit geen uitwerking het op—

(a) die reg van 'n werkgewer of 'n werknemer om diens sonder kennisgewing om 'n regsgeldige rede te beëindig nie; of

(b) die inwerkingtreding van verbodings of boetes wat van toepassing mag wees op 'n werknemer wat dros nie.

(2) (a) 'n Werknemer mag aan 'n werknemer twee werkdade se loon betaal in plaas van die kennisgewing waarop die werknemer geregtig is.

(b) 'n Werknemer mag twee werkdade se besoldiging betaal of verbeur in plaas van die kennisgewing waarop die werknemer geregtig is.

(3) 'n Werknemer wat besoldiging in plaas van kennisgewing ingevolge hierdie klousule ontvang, word geag die getal ure ten opsigte waarvan hy aldus betaal word, te gewerk het, benewens die getal ure wat hy werklik gewerk het.

(4) Gedurende die kennisgewingstermyn genoem in subklousule (1) van hierdie klousule, moet 'n werknemer voor die sluitingstyd op die dag waarop sy diens beëindig word, 15 minute tyd gegee word om sy gereedskap weg te pak.

(5) Geen kennisgewings van diensbeëindiging word vereis nie as die betrokke werknemer vir twee werkdade of minder by dieselfde werkgewer gewerk het.

(6) Die besoldiging in subklousule (2) hiervan gemeld, word ten opsigte van 'n ambagsman wat stukwerk doen, bereken volgens die minimum besoldiging in klousule 4 van hierdie Ooreenskoms voorgeskryf.

14. BEWARING EN VERSKAFFING VAN GEREEDSKAP

(1) (a) 'n Werknemer moet by alle werkplekke, stukwerkplekke, skure en werkinkels 'n toesluitplek verskaf waarin die gereedskap van werknemers te eniger tyd toegesluit kan word.

(b) 'n Werknemer is daarvoor verantwoordelik dat die toesluitplekke buite die gewone werkure behoorlik en/of veilig toegesluit gehou word.

(c) 'n Werknemer moet die gereedskap van 'n werknemer teen verlies weens brand verseker.

(d) Indien 'n werkgewer versuim om 'n toesluitplek ooreenkomsdig die bepalings van paragraaf (a) te verskaf of as 'n werknemer na die gewone werkure versuim om 'n toesluitplek behoorlik en/of veilig toegesluit te hou ooreenkomsdig die bepalings van paragraaf (b) of as 'n werkgewer versuim om die gereedskap

graph (b), or if an employer fails to insure the tools of an employee against loss by fire, such employer shall, if an employee loses his tools as a result of such act or omission, be responsible for the loss of such tools, and shall pay to the fund the amount determined by the Council as the value of the tools lost.

(2) (a) There is hereby established a "Tool Insurance Fund for the Building Industry (Transvaal)", in this clause referred to as the fund, for the purpose of compensating employees for the loss of tools by theft, and the fund shall be administered by the Council.

(b) The fund shall consist of—

- (i) contributions from employers paid into the fund in accordance with paragraphs (g) and (j);
- (ii) interest derived from the investment of any moneys of the fund;
- (iii) any moneys standing to the credit of the "Tool Insurance Fund for the Building Industry (Transvaal)" established in terms of the Agreement published under Government Notice No. 202 of 6th February, 1959;
- (iv) any other sums to which the fund may become entitled.

(c) All moneys accruing to the fund shall be deposited in a separate account with a bank to the credit of the fund within two days after receipt thereof.

(d) The moneys of the fund shall be applied to the payment of compensation as prescribed in paragraph (k), and to payment of any expenditure incurred in connection with the administration of the fund.

(e) Any moneys not required to meet current payments and expenses shall not be invested otherwise than in—

- (i) stock of the Government of the Republic of South Africa or local government stock;
- (ii) national savings certificates;
- (iii) post office savings accounts or certificates;
- (iv) savings accounts, permanent shares or fixed deposits in registered building societies or banks; or in any other manner approved by the Registrar.

(f) All payments from the fund shall be made by cheque, signed by the Chairman or vice-Chairman of the Council, or such other members of the Council as the Council may from time to time decide, and countersigned by the Secretary, or such other officials as the Council may from time to time decide.

(g) The moneys of the fund shall be acquired by means of a contribution by an employer of one cent per week in respect of each employee employed by such employer for whom wages are prescribed in clause 4 (1) (g).

(h) No payment in terms of paragraph (g) shall be made by an employer in respect of an employee who works less than 16 hours for him in any week.

(i) Where an employee is employed by two or more employers during the same week, the payment in terms of paragraph (g) for that week shall be made by the employer by whom such employee was first employed during that week for not less than 16 hours.

(j) The contribution referred to in paragraph (g) shall be paid by an employer to the fund, *mutatis mutandis* in the manner and in accordance with the procedure and conditions laid down in clauses 21 (2) to 21 (8) inclusive; provided that the value of the voucher issued on each pay day to each of the employees concerned in respect of the fund shall be one cent.

(k) Subject to the provisions of sub-clause (3) (c) hereof the principal objects of the fund shall be to compensate employees for the loss of their tools by theft from lock-ups; provided that, subject to the provisions of sub-clause (1), an employer shall, in respect of such claim irrespective of the number of artisans concerned in each claim admitted by the Council be responsible for the first R6 or any lesser amount should the total value of the claim as admitted by the Council not exceed R6, and shall pay such amount to the fund when requested by the Council to do so, provided further that if an employee loses his tools due to the acts and/or omissions of an employer as described in paragraph (d) of sub-clause (1), the employer of such employee shall be responsible for the whole amount of such lost tools.

(l) An employee, wishing to claim compensation from the fund for lost tools, shall lodge a written application with the Council in such manner as determined by the Council. No payment shall be made by the fund unless an applicant has reported the theft of his tools to the police as soon as practicable or if an applicant fails to supply the Council with any relevant information which the Council may require. Payments from the fund are at the absolute discretion of the Council, whose decision shall be final, and the Council shall not be obliged to give any reason for any decision; provided that the payments from the fund shall cease

van 'n werknemer teen verlies weens brand te verseker, is sodanige werkgewer vir die verlies van sodanige gereedskap aanspreeklik as 'n werknemer sy gereedskap as gevolg van sodanige optrede of versuim verloor, en moet hy 'n bedrag deur die Raad bepaal, gelyk aan die waarde van die verlore gereedskap, aan die Fonds betaal.

(2) (a) Hierby word 'n „Gereedskapversekeringsfonds vir die Bounywerheid (Transvaal)”, in hierdie klousule die „Fonds” genoem, in die lewe geroep met die doel om werknemers te vergoed vir die verlies van gereedskap weens diefstal, en die Fonds word deur die Raad geadministreer.

(b) Die Fonds bestaan uit—

- (i) bydraes wat die werkgewers ooreenkomstig die bepalings van paragraaf (g) en (j) in die Fonds stort;
- (ii) rente verkry uit die belegging van gelde van die Fonds;
- (iii) alle gelde in die krediet van die „Gereedskapversekeringsfonds vir die Bounywerheid (Transvaal)” wat ooreenkomstig die bepalings van die Ooreenkoms gepubliseer by Goewermentskennisgewing No. 202 van 6 Februarie 1959, in die lewe geroep is;
- (iv) alle ander bedrae waarop die Fonds geregtig mag word.

(c) Alle gelde wat die Fonds toeval, moet binne twee dae na ontvangs daarvan op naam van die Fonds in 'n afsonderlike bankrekening gedeponeer word.

(d) Die gelde van die Fonds moet aangewend word vir die betaling van vergoeding soos voorgeskryf in paragraaf (k) en vir die betaling van uitgawes wat in verband met die administrasie van die Fonds aangegaan is.

(e) Alle gelde wat nie vir die bestryding van lopende betalings en uitgawes nodig is nie, mag nie op 'n ander manier belê word nie as in—

- (i) effekte van die regering van die Republiek van Suid-Afrika of effekte van plaaslike besture.
- (ii) Nasionale Spaarsertifikate;
- (iii) Posspaarsbankrekenings of -sertifikate;
- (iv) Spaarsrekenings, permanente aandele of vaste deposito's in geregistreerde bouverenigings of banke of op enige ander manier wat die Registrateur goedkeur.

(f) Alle betalings uit die Fonds geskied per tjek, wat deur die voorsitter of ondervoorsitter van die Raad of dié ander lede van die Raad soos die Raad van tyd tot tyd mag besluit, onderteken en deur die sekretaris of deur dié ander beaamptes wat die Raad van tyd tot tyd mag bepaal, medeonderteken moet word.

(g) Die gelde van die Fonds word verkry deur middel van 'n werkgewersbydrae van een sent per week ten opsigte van elke werknemer wat deur sodanige werkgewer in diens geneem is en vir wie lone in klousule 4 (1) (g) voorgeskryf word.

(h) 'n Werkgewer betaal geen bedrag ingevolge paragraaf (g) ten opsigte van 'n werknemer wat minder as 16 uur vir hom in 'n week gewerk het nie.

(i) Waar 'n werknemer gedurende dieselfde week deur twee of meer werkgewers in diens geneem is, moet dié bedrag wat ingevolge paragraaf (g) vir daardie week verskuldig is, betaal word deur die werkgewer by wie sodanige werknemer die eerste gedurende daardie week vir minstens 16 uur werksaam was.

(j) Die bydrae bedoel in paragraaf (g), moet *mutatis mutandis*, op die manier en ooreenkomstig die prosedure en voorwaardes soos bepaal in klousules 21 (2) tot en met 21 (8), deur die werkgewer aan die Fonds betaal word; met dien verstande dat die waarde van die bewysstuk wat op elke betaaldag aan elkeen van die betrokke werknemers ten opsigte van die Fonds uitgereik word, een sent moet wees.

(k) Behoudens die bepalings van subklousule (3) (c) hiervan, is dit die vernaamste oogmerke van die Fonds om werknemers te vergoed vir die verlies van hul gereedskap as gevolg van diefstal uit opsluitplekke; met dien verstande dat, behoudens die bepalings van subklousule (1), 'n werkgewer ten opsigte van sodanige eis en ongeag die getal ambagsmanne betrokke in elke eis wat deur die Raad toegelaat word, aanspreeklik is vir die eerste R6 of kleiner bedrag indien totale waarde van die eis soos deur die Raad toegelaat, nie meer as R6 beloop nie, en dat hy dié bedrag aan die Fonds betaal wanneer die Raad hom versoek om dit te doen; en voorts met dien verstande dat indien 'n werknemer sy gereedskap verloor as gevolg van die optrede en/of versuim van 'n werkgewer soos beskryf in paragraaf (d) van subklousule (1), die werkgewer van sodanige werknemer vir die hele bedrag van die waarde van sodanige verlore gereedskap aanspreeklik is.

(l) 'n Werknemer wat vergoeding vir verlore gereedskap van die Fonds wil eis, moet by die Raad 'n skriftelike aansoek indien op die manier soos deur die Raad bepaal. Geen vergoeding sal uit die Fonds betaal word nie tensy 'n applikant die diefstal van sy gereedskap so gou moontlik by die polisie aangegee het of as die applikant versuim om aan die Raad dié relevante inligting te verstrek wat die Raad mag vereis. Betalings uit die Fonds geskied uitsluitlik na goedvinde van die Raad, wie se besluit finaal is, en die Raad hoef geen rede vir enige besluit te verstrek nie; met dien verstande dat betalings uit die Fonds gestaak word wan-

whenever the amount standing to the credit of the fund falls below R100 and further payments shall not be resumed until the amount standing to the credit of the fund has reached the sum of R400.

(3) (a) The provisions of sub-clauses (1) and (2) relating to the loss of tools, other than the loss of tools by fire, shall not apply in respect of an employee unless tools placed in a lock-up for safekeeping are stored in a tool box which is capable of being securely locked, and is kept properly locked at all times, except when opened for the purpose of providing access for an employee to his own tools; provided that the placing by an employee in lock-ups of tools which are not normally stored in boxes by reason of their length, shape, size, or any other similar feature, shall be deemed to be in compliance with the requirements of this Agreement, and, in the event of such tools being lost by theft, an employee shall not, by reason of the fact that he has not placed and locked such tools in a box, be deprived of his rights and privileges in terms of this Agreement.

(b) Subject to the foregoing proviso, an employee shall be responsible for placing his tools in a tool box and for keeping such tool box properly locked.

(c) Notwithstanding the provisions of sub-clause (2) (k) hereof or any other provisions to the contrary herein contained, the Council may in its discretion entertain claims in respect of tools lost or presumed to have been lost by theft during authorised working hours; provided that in respect of such claims—

- (i) payment shall not be in excess of 50 per cent of the proved amount thereof;
- (ii) the employer shall not be required to make any payment in terms of sub-clause (2) (k) hereof; and
- (iii) the provisions of sub-clause (3) (a) and (b) hereof shall not apply.

(d) A public account or public accountants whose remuneration shall be fixed by the Council, shall be appointed annually by the Council and shall audit the accounts of the fund at least once annually and not later than 15th March in each year, prepare a statement showing—

- (aa) all moneys received—
 - (i) in terms of sub-clause (2) hereof;
 - (ii) from other sources (if any);

(bb) expenditure incurred under all headings, during the 12 months ended the 31st December preceding, together with a balance sheet showing the assets and liabilities of the fund as at that date. The audited statement and the balance sheet shall thereafter lie for inspection at the office of the Council and copies thereof duly certified by the auditor and countersigned by the Chairman of the Council, together with any report made by the auditor thereon, shall be transmitted to the Secretary for Labour, Pretoria, within three months of the close of the period covered by such statement and balance sheet.

(e) Should this Agreement expire through effluxion of time or cease to be binding for any reason, the fund shall continue to be administered by the Council until liquidated or transferred by the Council to any other fund established for the same purpose as that for which this fund was created. Unless within one year of its expiration the Agreement is declared effective for a further period or a new Agreement is published providing for the continuation or transfer of the fund, the fund shall be liquidated by the Council and any unexpended amount disposed of in accordance with paragraph (g) of this sub-clause.

(f) In the event of the dissolution of the Council or in the event of its ceasing to function, during any period in which this Agreement is binding in terms of sub-section (2) of section 34 of the Act, the Registrar shall appoint a committee consisting of an equal number of representatives of employers and employees in the Industry for the purpose of administering the fund. Any vacancies occurring on the committee shall be filled by the Registrar from amongst employers or employees in the Industry, as the case may be. Where the committee is unable or unwilling to discharge its duties the Registrar shall appoint a trustee or trustees to administer the fund. The Committee or trustees so appointed shall have the powers vested in the Council for the purpose of this clause. If upon the expiration of this Agreement there is no Council in existence the fund shall be liquidated in accordance with paragraph (h) of this sub-clause by the committee in office or the trustee or trustees appointed by the Industrial Registrar.

neer die bedrag wat in die kredit van die Fonds staan, daal tot minder as R100 en dat verdere betalings nie hervat word nie totdat die bedrag wat in die kredit van die Fonds staan, weer die bedrag van R400 beloop.

(3) (a) Die bepalinge van subklousule (1) en (2) in verband met die verlies van gereedskap op 'n ander manier as weens brand, is nie ten opsigte van 'n werknemer van toepassing nie tensy die gereedskap wat in 'n toesluitplek geplaas is, weggepak is in 'n gereedskapkis wat veilig toegesluit kan word en wat te alle tye behoorlik toegesluit gehou word behalwe wanneer dit oopgemaak word met die doel om 'n werknemer toegang tot sy eie gereedskap te verleen; met dien verstande dat, waar 'n werknemer stukke gereedskap wat vanweë hul lengte, vorm, grootte of ander dergelike eienskappe gewoonlik nie in kiste bewaar word nie, in 'n toesluitplek plaas, sodanige plasing geag word in ooreenstemming te wees met die vereistes van hierdie Ooreenkoms en dat, in geval sodanige gereedskap weens diefstal verlore raak, 'n werknemer nie vanweë die feit dat hy nie sodanige gereedskap in 'n kis geplaas en toegesluit het nie, sy regte en voorregte kragtens hierdie Ooreenkoms ontseë word nie.

(b) Behoudens die voorafgaande voorbehoud is 'n werknemer daarvoor verantwoordelik om sy gereedskap in 'n gereedskapkis te plaas en sodanige gereedskapkis behoorlik gesluit te hou.

(c) Ondanks die bepalinge van subklousule (2) (k) hiervan of enige andersluidende bepalinge hierin vervat, mag die Raad na sy goedgevunde eise oorweeg ten opsigte van gereedskap wat gedurende die gemagtigde werkure weens diefstal verlore is of vermoedelik verlore is; met dien verstande dat, ten opsigte van sodanige eise—

- (i) betalings nie meer as 50 persent van die bewese bedrag daarvan mag beloop nie;
- (ii) daar nie van die werkgewer vereis mag word om enige bedrag ingevolge subklousule (2) (k) hiervan te betaal nie, en
- (iii) die bepalinge van subklousule (3) (a) en (b) hiervan nie van toepassing is nie.

(d) 'n Openbare rekenmeester of openbare rekenmeesters, wie se besoldiging deur die Raad vasgestel word, word jaarliks deur die Raad aangestel en moet die rekenings van die Fonds minstens een maal per jaar, en wel nie later as 15 Maart elke jaar nie, ouditeer en 'n staat opstel wat die volgende toon:—

(aa) Alle gelde ontvang—

- (i) ooreenkomstig die bepalinge van subklousule (2) hiervan;
- (ii) uit ander bronne, indien daar is.

(bb) Uitgawes wat gedurende die 12 maande geëindig 31 Desember van die vorige jaar, onder alle hoofde aangegaan is, tesame met 'n balansstaat wat die bates en laste van die Fonds op daardie datum toon. Die geouditeerde staat en die balansstaat moet daarna in die kantoor van die Raad ter insae lê en kopieë daarvan, behoorlik gesertifiseer deur die ouditeur en medeonderteken deur die voorsitter van die Raad, tesame met 'n verslag daaroor deur die ouditeur, moet binne drie maande na verstryking van die tydperk wat deur sodanige staat en balansstaat gedek word, aan die Sekretaris van Arbeid, Pretoria, gestuur word.

(e) Indien hierdie Ooreenkoms weens tydverloop verstryk of om 'n ander rede nie meer bindend is nie, moet die Fonds nog deur die Raad geadminestreer word totdat dit gelikwider of deur die Raad oorgedra is na 'n ander fonds wat gestig is vir dieselfde doel as dié waarvoor hierdie Fonds in die lewe geroep is. Tensy die Ooreenkoms binne een jaar na die verstryking daarvan verklaar word as van krag vir 'n verdere tydperk of 'n nuwe ooreenkoms gepubliseer word wat voorsiening maak vir die voortsetting of oordrag van die Fonds, word die Fonds deur die Raad gelikwider en moet daar ooreenkomstig die bepalinge van paragraaf (g) van hierdie subklousule oor alle onbestede bedrae beskik word.

(f) Ingeval die Raad gedurende enige tydperk waarin hierdie Ooreenkoms ingevolge subartikel (2) van artikel 34 van die Wet bindend is, ontbind word of nie meer funksioneer nie, stel die Registrateur 'n komitee wat bestaan uit dieselfde getal verteenwoordigers van die werkgewers en die werknemers in die Nywerheid, aan met die doel om die Fonds te administreer. Alle vakatures in die Komitee word deur die Registrateur gevul uit die geledere van die werkgewers of die werknemers in die Nywerheid, na gelang van die geval. Waar die komitee nie daartoe in staat is nie of onwillig is om sy pligte uit te voer, stel die Registrateur 'n trustee of trustees aan om die Fonds te administreer. Vir die toepassing van hierdie klousule, het die komitee of trustees aldus aangestel, die bevoegdhede waarmee die Raad bekleë is. Indien daar geen Raad bestaan na die beëindiging van hierdie Ooreenkoms nie, moet die fonds ooreenkomstig paragraaf (h) van hierdie subklousule gelikwider word deur die komitee wat dan diens doen of die trustee of trustees aangestel deur die Nywerheidsregistrateur.

(g) If the fund is liquidated in terms of this Agreement, the moneys remaining to the credit of the fund, after payment of all claims against the fund, including administration and liquidation expenses, shall, in the event of the Council being in existence as at the time of liquidation, be paid into the general funds of the Council.

(h) In the event of the Council not being in existence as at the time of liquidation, the unexpended funds shall be distributed in accordance with the following provisions:

- (i) Two-thirds of such funds shall be paid to the employers' organisations who were parties to the Council at its dissolution;
- (ii) one-third of such funds shall be disposed of in terms of section 34 (4) (c) of the Act.

(4) An employee shall at any time during the course of employment be entitled to reasonable time to put his tools in working order. An employer shall provide such employee with facilities to put his tools in working order.

(5) Employers shall supply grindstones for sharpening tools. Where no grindstone is provided on a job, suitable time and facilities shall be granted to carpenters and joiners prior to termination of employment to put their tools in order.

(6) Employers shall provide in the case of—

(a) *Bricklayers.*

- (i) All cutting tools used for cutting floor tiles, silica bricks or any other kind of brick of a similar hardness;
- (ii) all cutting tools used for cutting reinforced concrete;
- (iii) a competent toolsmith or suitable means and equipment for sharpening tools.

(b) *Carpenters.*—All cramps, hand screws, glue brushes, wrenches, crowbars, gwalors over 12 inches, augers and bits over 12 inches long, and hammers 3 lb. and over, and all saws and/or cutting tools used for cutting corrugated asbestos or other material of similar hardness, masonry drills (tungsten tipped) and all power driven tools.

(c) *Masons and Stone Cutters*

- (i) Tools for working granite or hard stone, claws and tungsten tipped chisels of any kind;
- (ii) suitable sheds for stone-cutters, the roof of which must be not less than 10 feet high. This rule shall not apply to small jobs on building sites;
- (iii) a competent toolsmith or suitable means and equipment for sharpening tools.

(d) *Painters and Paperhangers.*—All tools, except putty knives, dusters and paperhangers' brushes and scissors.

(e) *Plasterers.*—Mortar boards and stands of suitable height, rollers, straight edges, and all tools used exclusively for laying granolithic.

(f) *Plumbers and Gas Fitters.*

- (i) Machines used in shop or on job;
- (ii) stake and riveting bars and drills of all sizes;
- (iii) screwing tackle, such as stock, dies, taps and ratchets;
- (iv) pipe cutting tools and vices;
- (v) special and heavy caulking irons and firepots;
- (vi) metal pots and large ladles;
- (vii) chisels, punches, and wall pins over 9 inches in length;
- (viii) soldering irons and blow lamps;
- (ix) files and hacksaw blades;
- (x) mandrills over 2 inches in diameter;
- (xi) rivet sets from No. 12 rivet and over, and grooving tools;
- (xii) sheet metal workers' mallets and heavy dressers;
- (xiii) punches over a (quarter) inch in diameter, hollow or solid;
- (xiv) wrenches and tongs over 12 inches in length.

15. PENSION OR LIKE FUND

(1) Every employer shall in respect of every employee for whom wages are prescribed in Clause 4 (1) (a), (b), (c), (d), (e), (f), (h) and (i) of this Agreement, employed by him for 16 hours or more during a week (excluding overtime), pay an amount of R0.40 per week to the Council in accordance with the procedure laid down in sub-clause (5) of this clause.

(2) An employer shall be entitled to make a deduction of R0.20 per week from the remuneration of an employee in respect of whom payment has been made in terms of sub-clause (1) hereof.

(3) Where an employee is employed by two or more employers during the same week, the contribution in terms of sub-clauses (1) and (2) hereof for that week shall be made by the employer by whom he was first employed during that week for not less than 16 hours.

(g) Indien die Fonds ingevolge hierdie Ooreenkoms gelikwedeer word, word die gelde wat in die krediet van die Fonds staan nadat alle eise teen die Fonds, met inbegrip van administrasie- en likwidasielaste, betaal is, in die algemene fondse van die Raad gestort ingeval die Raad ten tyde van die likwidasie nog bestaan.

(h) Ingeval die Raad ten tyde van likwidasie nie meer bestaan nie, word die onbestede fondse ooreenkomstig die volgende bepalings verdeel:

- (i) Twee derdes van sodanige fondse word betaal aan die werkgewersorganisasies wat by die ontbinding van die Raad partye daarby was.
- (ii) Oor een derde van sodanige fondse moet beskik word ingevolge artikel 34 (4) (c) van die Wet.

(4) 'n Werknemer is te eniger tyd in die loop van sy diens geregtig op 'n redelike tyd om sy gereedskap in werkende orde te bring. 'n Werkgever moet sodanige werknemer voorsien van fasiliteite om sy gereedskap in werkende orde te bring.

(5) Werkgewers moet slypstene vir die skerpmaak van gereedskap verskaf. Waar geen slypstene op 'n werkplek verskaf word nie, moet 'n geskikte tyd en fasiliteite aan timmermanne en skrynwerkers voor beëindiging van diens verleen word om hul gereedskap in orde te bring.

(6) Werkgewers moet die volgende verskaf in die geval van—

(a) *Messelaars.*

- (i) Alle snygereedskap wat gebruik word om vloerteëls, silikabakstene of enige soort baksteen van dieselfde hardheid te sny;
- (ii) alle snygereedskap wat gebruik word om gewapende beton te sny;
- (iii) 'n bevoegde gereedskapmid of geskikte middels en uitrusting om gereedskap skerp te maak.

(b) *Timmermans.*—Alle klampe, handskroewe, lymkwaste, moersleutels, koevoete, gwalors wat meer as 12 duim lank is, awegare en bore wat meer as 12 duim lank is en hamers wat 3 lb. of meer weeg en alle sae en/of snygereedskap wat gebruik word vir die sny van gegolfde asbes of ander materiaal wat net so hard is, klipbore (met wolframpunte) en alle kragaangedrewe gereedskap.

(c) *Klipmesselaars en klipkappers.*

- (i) Gereedskap om graniet of harde klip te bewerk, kloue en beitels, met wolframpunte, van alle soorte;
- (ii) geskikte skure vir klipkappers, waarvan die dak minstens 10 voet hoog moet wees. Hierdie reël is nie op klein werkske by bouterreine van toepassing nie;
- (iii) 'n bevoegde gereedskapmid of geskikte middels en uitrusting om gereedskap skerp te maak.

(d) *Skilders en plakkers.*—Alle gereedskap, met uitsondering van stopverfmesse, stoffers, plakkwaste en skêre.

(e) *Pleisteraars.*—Daghaplanke en staanders van 'n geskikte hoogte, rollers, reihoute en alle gereedskap wat uitsluitlik gebruik word om granoliet te lê.

(f) *Loodgieters en gasaanlêers.*

- (i) Masjiene wat in die werkwinkel of by 'n werk gebruik word;
- (ii) afsteekpenne en klinkstawe en bore van alle groottes;
- (iii) draadsnygereedskap soos stokke en snymoere, snytappe en ratels;
- (iv) pypsnijgereedskap en -skroewe;
- (v) spesiale en swaar kalfatysters en vuurkonkas;
- (vi) metaalpotte en groot gietlepel;
- (vii) beitels, ponse en muurpenne wat langer as 9 duim is;
- (viii) soldeerboute en blaaslampe;
- (ix) wyle en ystersaaglemme;
- (x) drewels wat meer as 2 duim in deursnee is;
- (xi) klinknaelstelle van grootte No. 12 en groter, en groefgereedskap;
- (xii) plaatmetaalwerkershamers en swaar klophamers;
- (xiii) ponse, hol of solied, wat meer as 'n ¼ (kwart) duim in deursnee is;
- (xiv) moersleutels en tange wat langer as 12 duim is.

15. PENSIOEN- OF SOORTGEELYKE FONDS

(1) Elke werkgever moet ten opsigte van elke werknemer vir wie lone in klousule 4 (1) (a), (b), (c), (d), (e), (f), (h) en (i) van hierdie Ooreenkoms voorgeskryf word en wat gedurende 'n week vir 16 uur of langer (uitgesonderd oortydwerk) in sy diens was, 'n bedrag van R0.40 per week aan die Raad betaal ooreenkomstig die prosedure voorgeskryf in subklousule (5) van hierdie klousule.

(2) 'n Werkgever is daarop geregtig om 'n bedrag van R0.20 per week af te trek van die besoldiging van 'n werknemer ten opsigte van wie die bedrag bedoel in subklousule (1) hiervan, betaal is.

(3) Waar 'n werknemer gedurende dieselfde week by twee of meer werkgewers werksaam was, moet die bydrae ingevolge subklousules (1) en (2) hiervan, vir daardie week betaal word deur die werkgever by wie hy die eerste gedurende daardie week vir minstens 16 uur werksaam was.

(4) (a) The amounts paid by employers in terms of sub-clause (1) hereof shall be held in trust by the Council for the purpose of establishing a pension or like fund for employees specified in the said sub-clause. Upon the establishment of the fund all moneys so held in trust shall be transferred to the said fund and thereafter the Council shall each month pay over to the said fund all further contributions due to the fund. If the fund contemplated by this sub-clause is not established within a period of one year of the date of coming into operation of this Agreement, all contributions received in respect of the fund shall be refunded to the contributors.

(b) The moneys collected by the Council and/or held in trust in terms of sub-clause (4) (a) hereof may be invested from time to time with a bank, building society or bank registered as a banking institution in terms of the Banks Act, 1965. The interest accruing in respect of such investments shall accrue to the general funds of the Council towards the expenses of administering the said fund.

(c) For the purpose of implementing the objects of this sub-clause the Council shall be entitled to enter into an agreement or agreements or to continue an existing agreement or agreements, with the Federated Employers' Insurance Company Limited for the establishment of a satisfactory pension or like fund or funds.

Copies of all rules relating to such funds shall be lodged with the Secretary for Labour with whom copies of all alterations or amendments thereto shall also from time to time be lodged.

(5) (a) For each amount paid to the Council in terms of sub-clause (1) hereof, the Secretary shall issue a voucher to such employer.

(b) Every employer shall on every pay day issue such voucher to each of his employees in respect of whom payment has been made in terms of sub-clause (1) hereof.

(6) Every employee shall immediately affix such voucher issued to him by his employer in his contribution card, which shall be retained by him.

(7) An adequate supply of the vouchers referred to in sub-clause (5) shall at all times be maintained by all employers; provided that an employer may obtain a refund from the Council of the value of any unused vouchers. Applications for such refunds shall be made to the Secretary not later than three months after the date of termination of the stamp year.

(8) Every employee shall apply to the Secretary for a contribution card within 20 days of accepting employment in the Industry and every employer upon whom the provisions of this clause are binding shall ensure that such employee is in possession of a contribution card within 20 days of the date of commencement of his employment.

(9) The contribution card and vouchers referred to in this clause shall be in such form as may be determined by the Council from time to time.

(10) (a) Vouchers issued in terms of this clause shall not be transferable and no employer shall issue vouchers obtained in any manner otherwise than in accordance with the provisions of this clause to his employees.

(b) Any employer and/or employee who assigns, transfers, cedes, pledges, hypothecates, borrows, lends and/or in any manner otherwise than in accordance with the procedure laid down in this Agreement, acquires and/or alienates voucher(s), shall forfeit such voucher(s) to the Council. The Council shall seize all such voucher(s) and any value or benefit attached thereto shall forthwith be forfeited to the Council. The value of vouchers so seized by the Council shall accrue to the general funds of the Council.

(11) The Council may at its discretion combine the voucher and contribution card referred to in this clause, with any other vouchers or contribution cards already issued by the Council in respect of any other funds administered by it, and these shall be in such form as may be determined by the Council from time to time.

(12) An employer who fails to purchase any voucher required in terms of this clause on due date shall be required to pay interest at the rate of 6 per cent per annum on the amount of such voucher from the day on which it should have been purchased to the date on which it is actually purchased.

16. WET WEATHER SHELTER

At any site where building operations are being conducted, employers shall provide suitable accommodation—

(a) to serve as a shelter for employees during wet weather;

(b) to serve as a change-room provided that this provision shall not apply on sites where less than ten employees are employed or where the circumstances peculiar to the site or the nature of the work in progress do not permit of accommodation for a change-room.

(4) (a) Die Raad moet die bedrae wat die werkgewers ingevolge subklousule (1) hiervan betaal het, in trust hou met die oog daarop om 'n pensioen- of soortgelyke fonds te stig vir die werknemers wat in genoemde subklousule bedoel word. By die stigting van die fonds moet alle gelde wat aldus in trust gehou word, na genoemde fonds oorgedra word, en daarna moet die Raad alle verdere bydraes wat aan die fonds verskuldig is, elke maand aan genoemde fonds betaal. Indien die fonds wat by hierdie subklousule beoog word, nie binne 'n tydperk van een jaar vanaf die datum van inwerkingtreding van hierdie Ooreenkoms gestig word nie, moet alle bydraes wat ten opsigte van die fonds ontvang is, aan die bydraers terugbetaal word.

(b) Die gelde wat deur die Raad ingevorder en/of in trust gehou word ingevolge subklousule (4) (a) hiervan, kan van tyd tot tyd belê word in 'n bank, bouvereniging of bank wat ingevolge die Bankwet, 1965, as bankinstelling geregistreer is. Die rente op sodanige beleggings val die algemene fondse van die Raad toe as bydrae tot die administrasiekoste van genoemde fonds.

(c) Ten einde die oogmerke van hierdie subklousule te verwesenlik, het die Raad die reg om met die Federated Employers' Insurance Company Limited 'n ooreenkoms of ooreenkomste aan te gaan of om 'n bestaande ooreenkoms of ooreenkomste met dié Maatskappy voort te sit met die doel om 'n bevredigende pensioen- of soortgelyke fonds of fondse te stig.

Kopieë van alle reëls wat op sodanige fondse betrekking het, moet by die Sekretaris van Arbeid ingedien word, en kopieë van alle veranderings daaraan of wysigings daarvan moet ook van tyd tot tyd aldus ingedien word.

(5) (a) Die Sekretaris moet vir elke bedrag wat ingevolge subklousule (1) hiervan aan die Raad betaal word, 'n bewys aan die betrokke werkgewer uitreik.

(b) Elke werkgewer moet op elke betaaldag dié bewys uitreik aan elkeen van sy werknemers ten opsigte van wie 'n bedrag ingevolge subklousule (1) hiervan betaal is.

(6) Elke werknemer moet, sodra sy werkgewer sodanige bewys aan hom uitgereik het, dit op sy bydraekaart plak en die kaart bewaar.

(7) Alle werkgewers moet te alle tye oor 'n toereikende voorraad van die bewyse bedoel in subklousule (5) beskik: Met dien verstande dat 'n werkgewer 'n terugbetaling van die waarde van alle ongebruikte bewyse van die Raad kan verkry. Daar moet nie later nie as drie maande na die einddatum van die seëljaar by die Sekretaris aansoek gedoen word om sodanige terugbetalings.

(8) Elke werknemer moet binne 20 dae nadat hy werk in die Nywerheid aanvaar, by die Sekretaris aansoek doen om 'n bydraekaart, en elke werkgewer vir wie die bepaling van hierdie klousule bindend is, moet verseker dat so 'n werknemer binne 20 dae vanaf die datum waarop hy in diens tree, in besit van 'n bydraekaart is.

(9) Die bydraekaart en die bewyse wat in hierdie klousule bedoel word, moet in dié vorm wees wat die Raad van tyd tot tyd mag bepaal.

(10) (a) Bewyse wat ingevolge hierdie klousule uitgereik word, is nie oordraagbaar nie, en geen werkgewer mag bewyse wat op 'n ander manier as ooreenkomstig hierdie klousule verkry is, aan sy werknemers uitreik nie.

(b) 'n Werkgewer en/of werknemer wat 'n bewys of bewyse afstaan, oordra, sedeer, verpand, verhipotekeer, leen, uitleen en/of 'n ander manier as ooreenkomstig die prosedure voorgeskrif in hierdie Ooreenkoms verkry en/of vervreem, verbeur sodanige bewys(e) aan die Raad. Die Raad moet op alle sodanige bewys(e) beslag lê, en die waarde of voordeel daaraan verbonde, word onmiddellik aan die Raad verbeur. Die waarde van bewyse waarop die Raad aldus beslag lê, val die algemene fondse van die Raad toe.

(11) Die Raad kan die bewys en bydraekaart wat in hierdie klousule bedoel word, na sy goedvinde kombineer met ander bewyse of bydraekaarte wat alreeds deur die Raad uitgereik is ten opsigte van ander fondse wat hy administreer, en hierdie bewyse en kaarte moet in dié vorm wees wat die Raad van tyd tot tyd mag bepaal.

(12) 'n Werkgewer wat versuim om 'n bewys wat ingevolge hierdie klousule vereis word, voor of op die vervaldatum aan te koop, moet rente teen ses persent per jaar betaal op die bedrag van sodanige bewys en wel met ingang van die dag waarop dit aangekoop moes gewees het tot die datum waarop dit werklik aangekoop word.

16. NATWEERSKUILING

By alle persele waar boubedrywighede aan die gang is, moet werkgewers geskikte akkommodasie verskaf—

(a) om as skuiling vir werknemers gedurende nat weer te dien;

(b) om as kleekamer te dien; met dien verstande dat hierdie bepaling nie van toepassing is nie op persele waar minder as 10 werknemers in diens is of waar die omstandighede eie aan die perseel of die aard van die werk wat aan die gang is, nie akkommodasie vir 'n kleekamer toelaat nie.

17. LATRINES

(1) Proper sanitary accommodation shall be provided by employers on all contract sites and working premises for whites and non-whites separately, marked on the outside of the door in painted or stencilled letters of at least two inches high, to indicate the race for the use of which they are intended. Wherever sewerage points exist, latrines must be connected thereto before the job is started, in other cases where other systems have to be used, proper and daily supervision must be carried out so as to ensure cleanliness and hygiene. The provisions to sewerage points shall not apply in the municipal area of Pretoria, where the by-laws in regard to temporary latrines must be observed.

(2) For the purpose of this clause, a latrine means proper sanitary accommodation, constructed of three walls and roof, composed of concrete, brickwork, wood, iron, or any combination thereof, or any other suitable material, with a properly hinged door and suitable planed wooden seating or any other suitable seating, the whole to be so constructed to provide a weather-proof shelter, capable of being secured from the inside, the minimum floor space of a latrine shall not be less than two feet nine inches square with a minimum height of six feet.

18. REFRESHMENTS

(1) Every employer shall provide on all contract sites and working premises—

- (a) a person for the preparation of tea for his employees in the morning, at noon and in the afternoon;
- (b) a kettle or other suitable container fitted with a tap and lid, to be properly maintained and kept clean and not to be used for any purpose other than boiling water.

(2) All employees shall be entitled to a tea interval in the morning and in the afternoon and each tea interval shall not be less than ten minutes.

(3) On jobs where not less than 25 employees are ordinarily employed the employer shall provide a mess room with planed tables and benches, which shall be supervised daily to ensure cleanliness and this shall not be available for tea intervals or during working hours.

19. ADMINISTRATION OF AGREEMENT

The Council shall be responsible for the administration of this Agreement and it may issue expressions of opinion not inconsistent with the provisions thereof for the guidance of employers and employees, and all matters on which a sub-committee is required or permitted to reach a decision shall be capable of being referred by any person aggrieved by a decision, to the Council by way of appeal.

20. EXEMPTIONS

(1) The Council may, in writing, grant an exemption to any person or persons from any of the provisions of this Agreement for any good and sufficient reason.

(2) The Council shall fix, in respect of any person granted exemption under the provisions of this section, the conditions subject to which such exemption is granted and the period during which such exemption shall operate; provided that the Council may, if it deems fit, after notice in writing has been given to the person or persons concerned, withdraw any certificate of exemption whether or not the period for which exemption was granted has expired.

(3) A certificate of exemption under the signature of the Secretary shall be issued to every person exempted. A certificate shall not be valid in an area other than that for which it was granted.

(4) A certificate of exemption may be amended or withdrawn at any time by the Council without assigning any reason, during the period for which it was granted.

(5) An employer shall observe the modified conditions created by any certificate of exemption granted in accordance with the provisions of this clause.

21. EXPENSES OF THE COUNCIL

(1) For the purpose of meeting the expenses of the Council, each employer shall pay to the Council in accordance with the procedure prescribed in this clause, an amount of ten cents per week in respect of each employee in his employ for whom wages are prescribed in Clause 4 of this Agreement, excluding employees who have worked previously for 16 hours or more for another employer during such week, provided that no payment shall be made in respect of an employee who works less than 16 hours in any week from Mondays to Fridays (inclusive) for an employer. An employer may deduct from the wage of such employee an amount of five cents for such week.

17. LATRINES

(1) Werkgewers moet by alle kontrakterreine en werkpersele behoorlike sanitêre geriewe, met geverfde of gesjablonerde letters van minstens twee duim hoog buite op die deur om aan te dui watter ras dit moet gebruik, vir Blankes en nie-Blankes verskaf. Waar daar rioolaansluitpunte bestaan, moet latrines daarby aangesluit word voordat daar met die werk begin word. In ander gevalle waar ander stelsels gebruik moet word, moet daar behoorlike en daaglikse toesig gehou word ten einde sindelikeheid en gesondheid te verseker. Die bepalings betreffende rioolaansluitings is nie in die munisipale gebied van Pretoria waar die verordenings in verband met tydelike latrines nagekom moet word, van toepassing nie.

(2) By die toepassing van hierdie klousule beteken 'n latrine behoorlike sanitêre geriewe gebou met drie mure en 'n dak en bestaande uit beton, stene, hout, yster of 'n kombinasie daarvan of ander geskikte materiaal met 'n deur met behoorlike skarniere en 'n geskikte geskaafde houtbril of 'n ander geskikte bril. Die geheel moet so gebou wees dat dit 'n weerdige skuiling verskaf wat van binne af vasgemaak kan word en die minimum vloer-ruimte van 'n latrine moet minstens 2 voet 9 duim in die vierkant wees en minstens 6 voet hoog.

18. VERVERSINGS

(1) Elke werkgever moet op alle kontrakterreine en werkpersele—

- (a) 'n persoon beskikbaar stel om in die oggend, middag en namiddag vir sy werknemers tee te maak;
- (b) 'n ketel of ander geskikte houër met 'n kraan en 'n deksel verskaf, en dit in 'n behoorlike toestand en skoon hou, en sodanige houër mag vir geen ander doel gebruik word as om water daarin te kook nie.

(2) Alle werknemers is geregtig op 'n teepouse in die oggend en in die middag en elke teepouse moet minstens 10 minute duur.

(3) By werk waar minstens 25 werknemers gewoonlik werksaam is, moet die werkgever 'n eetkamer met tafels en banke van geskaafde hout verskaf, en daar moet daaglikse toesig daarvoor gehou word ten einde sindelikeheid te verseker, en sodanige eetkamer is nie vir die teepouses, of gedurende werkure beskikbaar nie.

19. ADMINISTRASIE VAN OOREENKOMS

Die Raad is verantwoordelik vir die administrasie van hierdie Ooreenkoms en mag vir die leiding van die werkgewers en die werknemers menings uitspreek wat nie met die bepalings hiervan onbestaanbaar is nie, en alle sake waarvoor 'n subkomitee tot 'n beslissing moet geraak of mag geraak, kan deur enigeen wat deur so 'n beslissing veronreg voel, by wyse van appèl na die Raad verwys word.

20. VRYSTELLINGS

(1) Die raad mag om afdoende redes skriftelik vrystelling van enigeen van die bepalings van hierdie Ooreenkoms aan 'n persoon of persone verleen.

(2) Die Raad moet ten opsigte van enigeen aan wie vrystelling kragtens die bepalings van hierdie klousule verleen is, die voorwaardes stel waarop sodanige vrystelling verleen word en die tydperk vasstel waarin sodanige vrystelling van krag is; met dien verstande dat die Raad, indien hy dit dienstig ag en na skriftelike kennisgewing aan die betrokke persoon of persone, enige vrystellingsertifikaat mag intrek afgesien daarvan of die tydperk waarvoor sodanige vrystelling verleen is, verstryk het of nie.

(3) 'n Vrystellingsertifikaat, onderteken deur die sekretaris, moet uitgereik word aan elkeen wat vrygestel word. 'n Sertifikaat is nie in 'n ander gebied as dié waarvoor dit uitgereik is, geldig nie.

(4) Die Raad mag te eniger tyd gedurende die tydperk waarvoor 'n vrystellingsertifikaat uitgereik is, sodanige sertifikaat wysig of intrek sonder om sy redes te meld.

(5) 'n Werkgever moet die gewysigde voorwaardes van 'n vrystellingsertifikaat wat ooreenkomstig die bepalings van hierdie klousule verleen is, nakom.

21. KOSTE DEUR DIE RAAD AANGEGAAN

(1) Ten einde die koste van die Raad te bestry, moet elke werkgever ooreenkomstig die prosedure wat in hierdie klousule voorgeskryf word, weekliks 'n bedrag van 10 sent betaal ten opsigte van elke werknemer in sy diens vir wie lone in klousule 4 van hierdie Ooreenkoms voorgeskryf word, uitgesonderd werknemers wat vroeër gedurende sodanige week vir 16 uur of meer vir 'n ander werkgever gewerk het, met dien verstande dat geen bedrag ten opsigte van 'n werknemer wat minder as 16 uur in 'n week van Maandae tot en met Vrydae vir 'n werkgever werk, betaal word nie. 'n Werkgever mag 'n bedrag van 5 sent vir sodanige week van die loon van sodanige werknemer aftrek.

(2) The employer shall on each pay day issue to each employee concerned a voucher to the value of 10 cents and each employee shall affix such voucher in his contribution card which shall be retained by the employee.

(3) The vouchers referred to in sub-clause (2) shall be purchased by the employer from the Secretary and an adequate supply thereof shall at all times be maintained by the employer; provided that an employer may obtain a refund from the Council of the value of any unused vouchers. An application for such refund shall be made to the Council not later than six months after the date of expiration of this Agreement.

(4) An application for a contribution card shall be made by every employee upon whom the provisions of this Agreement are binding within 20 days of accepting employment in the industry, and every employer, upon whom the provisions of this Agreement are binding, shall ensure that such employee is in possession of a contribution card within 20 days of the date of commencement of his employment.

(5) The closing date in a contribution card in each year shall be the last Friday in October and all vouchers issued to an employee in terms of sub-clause (2) hereof subsequent to the last Friday in October, shall be affixed in his contribution card for the ensuing year.

(6) As early as possible after the last Friday in October each year, and not later than the 20th November, each employee shall deposit his contribution card with the Secretary in exchange for a receipt card.

(7) "Contribution cards and vouchers are not transferable and shall not be pledged, ceded or disposed of in any way other than in the manner prescribed in sub-clause (6) of this clause."

(8) The Council may at its discretion combine the voucher and contribution card referred to in this clause with any other voucher or contribution cards issued by the Council in respect of any other fund administered by the Council.

22. REGISTRATION OF EMPLOYERS

(1) (a) Every employer in the Industry at the date on which this Agreement comes into operation who has not already done so in pursuance of a previous Agreement, shall within three months, forward to the Secretary on a form prescribed by the Council, the following particulars:

- (i) Full name.
- (ii) Business address.
- (iii) The trade or trades which he is carrying on in the Industry.

(b) The particulars required under paragraph (a) of this sub-clause shall also, be furnished by all employers entering the Industry after the date on which this Agreement comes into operation within one month of commencing operations.

(c) Where the employer is a partnership or company information in accordance with paragraph (a) of this sub-clause, shall be furnished in respect of each partner, director, etc. The title under which the partnership or company is operating shall also be furnished.

(2) The Secretary shall maintain a register of all employers referred to in sub-clause (1) hereof.

(3) Every registered employer shall notify the Council in writing of any change in the particulars furnished on registration within 14 days of such change.

23. NOTICE BOARD

(1) Every employer and all employers working in partnership shall, wherever building operations are being carried out by him or them, display in a conspicuous place, accessible to the public, a notice board of a size not less than 2 feet by 1½ feet or a notice board approved by the Council, showing the business name and business address of such employer or partnership.

(2) This clause shall only apply to jobs of seven days' duration and over.

(3) The name of the employers' organisation of which the employer is a member shall also be shown on the notice board referred to in sub-clause (1).

24. AGENTS

(1) The Council shall appoint any one or more persons as Agents in terms of section 62 (7) of the Act and shall furnish such Agents with a certificate signed by the Secretary or an authorised official, to assist in giving effect to the terms of this Agreement. An Agent shall have the right to—

- (a) enter any premises or place in which the Industry is carried on at any time when he has reasonable cause to believe that any person is employed therein;

(2) Die werkgewer moet op elke betaaldag aan elke betrokke werknemer 'n bewys ter waarde van 10 sent uitreik, en elke werknemer moet sodanige bewys in sy bydraekaart, wat hy self moet bewaar, plak.

(3) Die werkgewer moet die bewyse wat in subklousule (2) hiervan bedoel word, aankoop van die sekretaris en die werkgewer moet te alle tye 'n voldoende hoeveelheid daarvan in voorraad hou; met dien verstande dat 'n werkgewer 'n terugbetaling van die waarde van ongebruikte bewyse van die Raad kan verkry. Aansoek om sodanige terugbetaling moet by die Radd gedoen word nie later nie as ses maande ná die datum waarop hierdie Ooreenkoms verstryk.

(4) Elke werknemer vir wie die bepalinge van hierdie Ooreenkoms bindend is, moet binne 20 dae nadat hy diens in die Nywerheid aanvaar het, om 'n bydraekaart aansoek doen, en elke werkgewer vir wie die bepalinge van hierdie Ooreenkoms bindend is, moet seker maak dat sodanige werknemer binne 20 dae na die datum waarop hy begin werk het, 'n bydraekaart besit.

(5) Die sluitingsdatum van 'n bydraekaart is die laaste Vrydag in Oktober elke jaar, en alle bewyse wat later as die laaste Vrydag in Oktober ooreenkomstig subklousule (2) hiervan aan 'n werknemer uitgereik word, moet in sy bydraekaart vir die daaropvolgende jaar geplak word.

(6) Elke werknemer moet so gou moontlik na die laaste Vrydag in Oktober elke jaar en op of voor 20 November sy bydraekaart by die sekretaris indien in ruil vir 'n kwitansiokaart.

(7) Bydraekaarte en bewyse is nie oordraagbaar nie en mag nie verpand, gesedeer of andersins verhandel word nie, behalwe op die wyse in subklousule (6) van hierdie klousule voorgeskryf.

(8) Die raad mag na goedvinde die bewys en bydraekaart wat in hierdie klousule bedoel word, kombineer met enige ander bewys of bydraekaart wat die Raad ten opsigte van enige ander fonds wat hy administreer, uitgereik het.

22. REGISTRASIE VAN WERKGEWERS

(1) (a) Elke werkgewer wat op die datum waarop hierdie Ooreenkoms in werking tree, in die Nywerheid is, moet, as hy dit nie alreeds ingevolge 'n vorige Ooreenkoms gedoen het nie, binne 3 maande die volgende besonderhede aan die sekretaris verstrek op 'n vorm wat deur die Raad voorgeskryf word:

- (i) Volle naam.
- (ii) Besigheidsadres.
- (iii) Die ambag of ambagte wat hy in die Nywerheid beoefen.

(b) Alle werkgewers wat tot die Nywerheid toetree ná die datum van inwerkingtreding van hierdie Ooreenkoms, moet binne een maand vanaf die begin van hul werksaamhede die besonderhede wat by paragraaf (a) van hierdie subklousule vereis word, verstrek.

(c) Waar die werkgewer 'n vennootskap of maatskappy is, moet die inligting wat by paragraaf (a) van hierdie subklousule vereis word, ten opsigte van elke vennoot, direkteur, ens., verstrek word. Die naam waaronder die vennootskap of maatskappy sake verrig, moet ook verstrek word.

(2) Die sekretaris moet 'n register byhou van alle werknemers wat in subklousule (1) hiervan bedoel word.

(3) Elke geregistreerde werkgewer moet die Raad binne 14 dae vanaf die datum van enige verandering in die besonderhede wat by registrasie verstrek is, skriftelik van sodanige verandering in kennis stel.

23. KENNISGEWINGBORD

(1) Elke werkgewer en alle werkgewers in 'n vennootskap moet, wanneer hy of hulle bouwerk verrig, 'n kennisgewingbord van minstens 2 voet by 1½ voet of 'n kennisgewingbord wat deur die Raad goedgekeur is, vertoon in 'n opvallende plek waartoe die publiek toegang het, en sodanige kennisgewingbord moet die besigheidsnaam en die besigheidsadres van sodanige werkgewer of vennootskap verstrek.

(2) Hierdie klousule is alleen van toepassing op werk wat 7 dae of langer duur.

(3) Die naam van die werkgewersorganisasie waarvan die werkgewer lid is, moet ook gemeld word op die kennisgewingbord wat in subklousule (1) bedoel word.

24. AGENTE

(1) Die Raad moet ingevolge die bepalinge van artikel 62 (7) van die Wet een of meer persone as agente aanstel om behulpzaam te wees met die uitvoering van die bepalinge van hierdie Ooreenkoms en moet sodanige agente van sertifikate wat deur die sekretaris of 'n gemagtigde persoon geteken is, voorsien. 'n Agent het die reg om—

- (a) enige perseel of plek waar die Nywerheid beoefen word, te eniger tyd te betree wanneer hy redelike grond het om te vermoed dat enigeen daar werksaam is;

(b) orally examine, either alone or in the presence of any other persons he thinks fit with respect to matters relating to this Agreement, every person whom he finds in or about the premises or place and require such persons to answer the question put;

(c) require the production of, and inspect, examine and copy such books, time sheets, records, and documents as may be necessary for ascertaining whether the provisions of this Agreement are being complied with.

(2) The Agent when entering, inspecting or examining, may take with him an interpreter.

(3) Every person upon whom the provisions of this Agreement are binding shall grant the agent all the facilities referred to in this clause.

25. ANNUAL LEAVE AND PUBLIC HOLIDAYS

(1) No work shall be performed in the Industry by employers and employees during the periods stated hereunder:

Between 5 p.m. on the 12th December, 1969; and 7 a.m. on the 5th January, 1970;

or on Good Friday, Easter Monday, Ascension Day, the Day of the Covenant, Christmas Day, New Year's Day and in every fifth year commencing in 1966, Republic Day.

(2) No employer shall require an employee to perform, and no employee shall perform any work in the Industry during the holiday period prescribed in sub-clause (1) nor on the holidays referred to in the sub-clause.

26. TRADE UNION OFFICIALS

Officials of the trade unions shall in the ordinary course of their duties have access to building sites and workshops during working hours, but shall not be allowed to interfere with the continued performance of work by any employee without the prior consent of the employer or his duly authorised representative.

27. PROHIBITION OF PRIVATE TRANSPORT

No employer shall make it a condition of employment of an employee that such employee shall use his motor-car or other vehicle in connection with the employers' business.

28. FIRST-AID

(1) Each employer shall provide and maintain in good condition a satisfactorily equipped first-aid box, made of wood, metal or plastic or any composition thereof, fitted with a suitable door or lid to ensure cleanliness on all jobs and in all workshops.

(2) On all jobs and in all workshops where more than one hundred persons are employed, an additional box for every additional one hundred persons shall be provided. The number of first-aid boxes shall be calculated on the largest number of persons employed at any one time and any fraction of one hundred shall be reckoned as one hundred.

(3) Each first-aid box shall contain suitable appliances and requisites in accordance with the nature of activities carried on.

(4) Nothing except appliances and requisites for first-aid shall be kept in the first-aid box.

(5) Each first-aid box shall be kept in a place readily accessible in case of accident, and there shall be at least one such box on each floor of a building, if the Council so requires.

(6) A notice shall be fixed in a prominent and accessible place indicating where a first-aid box is placed and the name of the person in charge of such box.

29. EXHIBITION OF AGREEMENT

Each employer shall exhibit a legible copy of this Agreement in both official languages in every workshop, job or yard where he carries on his business, in a conspicuous position, easily accessible to all his employees.

30. EMPLOYMENT OF JUVENILES

No minors under the age of 15 years shall be employed in the Industry.

(b) enigien wat hy in of op die perseel of plek vind, alleen of in die teenwoordigheid van ander persone, soos hy goedvind, mondelings te ondervra in verband met sake wat op hierdie Ooreenkoms betrekking het en om van sodanige persoon te vereis om op die vraag wat gestel word, te antwoord;

(c) te vereis dat dié boeke, tydstate, registers of dokumente wat nodig mag wees om vas te stel of die bepalinge van hierdie Ooreenkoms nagekom word, getoon moet word en om dit te inspekteer, te ondersoek of 'n afskrif daarvan te maak.

(2) Wanneer die agent 'n perseel betree, inspeksie- of ondersoekwerk verrig, mag hy 'n tolk met hom saamneem.

(3) Elkeen op wie die bepalinge van hierdie Ooreenkoms van toepassing is, moet die agent al die fasiliteite verleen wat in hierdie klousule bedoel word.

25. JAARLIKSE VERLOF EN OPENBARE VAKANSIEDAE

(1) Werkgewers en werknemers mag geen werk in die Nywerheid verrig in die tydperke hieronder gemeld nie:

Tussen 5 nm. op 12 Desember 1969; en 7 vm. op 5 Januarie 1970;

of op Goeie Vrydag, Paasmaandag, Hemelvaartsdag, Gelofte-dag, Kersdag, Nuwejaarsdag en in elke vyfde jaar met ingang 1966, Republiekdag.

(2) Geen werkgever mag van 'n werknemer vereis om gedurende die vakansietyd voorgeskryf in subklousule (1) of op die vakansiedae wat in die subklousule bedoel word, werk in die Nywerheid te verrig en geen werknemer mag sodanige werk gedurende sodanige dae onderneem nie.

26. VAKVERENIGINGSBEMPOTES

Beamptes van die vakverenigings het in die gewone loop van hul pligte toegang tot die bouterreine en werkwinkels gedurende werkure, maar word nie toegelaat om sonder dat hulle vooraf die toestemming van die werkgever of sy behoorlik gemagtigde verteenwoordiger ontvang het, die voortsetting van werk te belemmer nie.

27. VERBOD OP PRIVATE VERVOER

Geen werkgever mag dit as 'n diensvoorwaarde van 'n werknemer stel dat sodanige werknemer sy motor of ander voertuig in verband met die werkgever se besigheid moet gebruik nie.

28. EERSTEHULP

(1) Elke werkgever moet 'n eerstehulpkissie wat op 'n bevredigende wyse toegerus is, wat van hout, metaal, plastiek of 'n komposisie daarvan vervaardig is, en wat van 'n geskikte deur of deksel voorsien is om te verseker dat dit skoon bly, op alle werkplekke en in alle werkwinkels verskaf en in 'n goeie toestand hou.

(2) Op alle werkplekke en in alle werkwinkels waar meer as 100 persone werksaam is, moet 'n addisionele kissie vir elke addisionele 100 persone verskaf word. Die getal eerstehulpkissies word bereken volgens die grootste getal persone wat op 'n bepaalde tydstip in diens geneem is en 'n breuk van 100 word beskou as 100.

(3) Elke eerstehulpkissie moet geskikte toestelle en benodigdhede bevat ooreenkomstig die aard van die werksaamhede wat uitgevoer word.

(4) Niks behalwe toestelle en benodigdhede vir eerstehulp mag in die eerstehulpkissie gehou word nie.

(5) Elke eerstehulpkissie moet gehou word op 'n plek wat gereedelik toeganklik is ingeval van ongelukke, en daar moet minstens een sodanige kissie op elke verdieping van 'n gebou wees indien die Raad dit vereis.

(6) 'n Kennisgewingbord wat aandui waar 'n eerstehulpkissie geplaas is en wat die naam is van die persoon wat vir sodanige kissie verantwoordelik is, moet op 'n opvallende en toeganklike plek aangebring word.

29. VERTONING VAN OOREENKOMS

Elke werkgever moet 'n leesbare kopie van hierdie Ooreenkoms in albei amptelike tale in elke werkwinkel, werkplek of werf waar hy sy besigheid beoefen in 'n opvallende plek wat maklik vir al sy werknemers toeganklik is, vertoon.

30. INDIENSNEMING VAN JEUGDIGES

Geen jeugdige onder die leeftyd van 15 jaar mag in die Nywerheid in diens geneem word nie.

31. TRADE UNION SUBSCRIPTIONS

(1) Every employer shall upon receipt of a written request of an employee specified in clause 4 (1) (g) of this Agreement, and who is a member of a trade union which is a party to this Agreement, deduct each week from the wages of the employee the membership fee payable by the employee to the trade union of which he is a member. The request shall be in the form prescribed by the Council.

(2) No deduction shall be made where an employee has worked for less than 16 hours in the week within which the deduction referred to in sub-clause (1) above is to be made. In the event of the deduction not being made in pursuance of this clause within any week the deduction for that week or subsequent weeks shall be made on the first pay day in the following week when the employee has worked at least 16 hours during that week; provided that no deduction in pursuance of this clause shall be made on any one pay day in respect of more than four weeks membership fees without the permission of the employee.

(3) Where an employee is employed by more than one employer during the week in which the deduction prescribed in this clause shall be made, the employer by whom the employee was first employed during the week concerned for not less than 16 hours shall make the deduction.

(4) The deduction referred to in sub-clause (1) above shall be shown in the wage register of the employer and on the sealed envelope or statement referred to in clause 7 (2) of this Agreement.

(5) The employer shall subject to the provisions of sub-clause (6) hereof, pay monthly on or before the 15th day of the following month to the trade union concerned the whole amount deducted in terms of this clause, giving such particulars to each trade union concerned as may be prescribed by the Council.

(6) The employer shall in respect of all amounts paid to a trade union in terms of this clause be entitled to deduct a collection fee not exceeding 5 per cent.

(7) No request under sub-clause (1) hereof shall be withdrawn or varied within three months from the date upon which the first amount of the employee concerned was deducted.

32. SPECIAL PROVISIONS GOVERNING THE PERFORMANCE OF CERTAIN CLASSES OF WORK

Employers and employees shall observe the following rules, provided that to the extent to which the regulations in respect of building, demolition and excavation work published under the Factories, Machinery and Building Work Act, 1941, contain provisions which are inconsistent with the provisions of this clause or contain provisions not appearing in this clause the provisions of the said Regulations shall apply.

(1) Concrete Work.—Every employer shall employ an employee at the scale of payment as laid down in clause 4 (1) (g) of this Agreement to supervise the placing of concrete in situ.

(2) Stonework.—(a) An employer shall not permit masons' bankers to be less than six feet apart. An employee shall be prohibited from blowing off dust with exhaust or other air during working hours.

(b) An employer shall not utilise in the industry or in the area to which this Agreement relates gravestones or cemetery memorials or stone of any type manufactured, dressed, or partly dressed, as the case may be, in any area in the Republic of South Africa in which a scale of wages for the work involved is lower than that laid down for such work in any statutory wage regulating instrument applicable to the Industry in that area, or in the absence of any such instruments in such area, than the rate laid down in any statutory wage regulating instrument operating nearest to such area.

(c) All squared and/or hammer-dressed stone shall be worked in the employer's yard or on the job, but may be reduced in size at the quarry by the use of a spall hammer only. When the employer's yard is situated at the quarry it must be a reasonably safe distance from the working face of the quarry.

(d) An employer shall ensure that the dunter machine shall not be worked in the shed where men are employed cutting stone, and that such machine shall not be worked within 30 yards of any mason whilst cutting stone, unless other adequate protection is provided for employees working in the vicinity of the said dunter machine, nor shall an employee so operate such machine in breach hereof.

31. LEDEGELDE VIR VAKVERENIGINGS

(1) Elke werkgewer moet by ontvangs van 'n skriftelike versoek van 'n werknemer wat in klousule 4 (1) (g) van hierdie Ooreenkoms gespesifiseer word en wat lid is van 'n vakvereniging wat 'n party by hierdie Ooreenkoms is, elke week van die loon van die werknemer dié ledegeld aftrek wat deur die werknemer betaalbaar is aan die vakvereniging waarvan hy lid is. Die versoek moet in die vorm wees soos deur die Raad voorgeskryf.

(2) Geen bedrag mag afgetrek word nie in gevalle waar 'n werknemer vir minder as sestig uur gewerk het in die week waarin die aftrekking bedoel in subklousule (1) hierbo, gedoen moet word. Indien die aftrekking ingevolge hierdie klousule nie binne enige week geskied nie, moet die aftrekking vir daardie week of daaropvolgende weke gedoen word op die eerste betaaldag in die daaropvolgende week wanneer die werknemer minstens vir sestig uur gedurende daardie week gewerk het: Met dien verstande dat geen bedrag ingevolge hierdie klousule op een betaaldag ten opsigte van meer as vier weke lidmaatskap afgetrek mag word sonder dat die werknemer toestemming daartoe verleen nie.

(3) Wanneer 'n werknemer by meer as een werkgewer gewerk het gedurende die week waarin die aftrekking soos voorgeskryf in hierdie klousule, gedoen moet word, moet die werkgewer by wie die werknemer die eerste gedurende die betrokke week vir minstens sestig uur werksaam is, die bedrag aftrek.

(4) Die aftrekkings soos bedoel in subklousule (1) hierbo, moet op die loonregister van die werkgewer en op die verskeide koevert of staat soos bedoel in klousule 7 (2) van hierdie Ooreenkoms, aangetoon word.

(5) Die werkgewer moet, behoudens die bepalinge van subklousule (6) hiervan, die hele bedrag wat ingevolge hierdie klousule afgetrek is, maandeliks voor of op die 15de dag van die daaropvolgende maand aan die betrokke vakvereniging betaal en aan elke betrokke vakvereniging dié besonderhede verstrek wat die Raad mag voorskryf.

(6) Die werkgewer is daarop geregtig om ten opsigte van alle bedrae wat ingevolge hierdie klousule aan 'n vakvereniging betaal word, invorderingsgelde van hoogstens vyf persent af te trek.

(7) Geen versoek ooreenkomstig subklousule (1) hiervan mag binne drie maande vanaf die datum waarop die eerste bedrag van die betrokke werknemer afgetrek is, ingetrek of verander word nie.

32. SPESIALE BEPALINGS BETREFFENDE DIE VERRIGTING VAN SEKERE KLASSE WERK

Werkgewers en werknemers moet onderstaande reëls nakom, met dien verstande dat in die mate waarin die regulasies ten opsigte van bou-, slopings- en uitgrawingswerk wat in die Wet op Fabriek, Masjinerie en Bouwerk, 1941, gepubliseer is, bepalinge bevat wat onstaanbaar met die bepalinge van hierdie klousule is of bepalinge bevat wat nie in hierdie klousule voorkom nie, genoemde regulasies van toepassing is.

(1) Betonwerk.—Elke werkgewer moet 'n werknemer in diens neem teen die besoldiging in klousule 4 (1) (g) van hierdie Ooreenkoms voorgeskryf om toesig te hou oor die storting van beton in situ.

(2) Klipwerk.—(a) 'n Werkgewer mag nie toelaat dat klipwerkbanke minder as ses voet van mekaar af is nie. 'n Werknemer moet belet word om stof gedurende werkure met uitlaat- of ander lug af te blaas.

(b) 'n Werkgewer mag nie in die Nywerheid of in die gebied waarop hierdie Ooreenkoms van toepassing is, grafstene of begraaftaafplaatgedenktekens of klip van enige soort gebruik nie wat, na gelang van die geval, vervaardig, afgewerk of gedeeltelik afgewerk is in 'n gebied van die Republiek van Suid-Afrika waarin die loon wat vir die betrokke werk betaal word, laer is as dié wat vir sodanige werk voorgeskryf word in 'n wetteregtelike loonreëlingsmaatreël wat op die Nywerheid in daardie gebied van toepassing is of, as daar nie so 'n maatreël in sodanige gebied bestaan nie, wat laer is as die loon voorgeskryf in 'n wetteregtelike loonreëlingsmaatreël wat van toepassing is op 'n gebied wat die naaste aan sodanige gebied is.

(c) Alle haakse en/of hamerbewerkte klip moet in die werkgewer se werkplaas of op die werkplek bewerk word, maar mag by die steengroef kleiner gekap word deur slegs 'n splinterhamer te gebruik. Wanneer die werknemer se werkplaas by die steengroef geleë is, moet dit op 'n redelike veilige afstand van die werkfront in die steengroef af wees.

(d) 'n Werkgewer moet verseker dat die duntermasjien nie in die skuur waar werkmans besig is om klip te kap, gebruik word nie en dat sodanige masjien nie binne dertig jaar van enige klipwerker af wat besig is om klip te bewerk, gebruik word nie tensy ander toereikende beskerming verskaf word aan werknemers wat in die nabyheid van genoemde duntermasjien werksaam is; ook mag geen werknemer sodanige masjien in stryd met die bepalinge hiervan bedien nie.

(e) Carborundum and diamond cutting machines shall not be worked unless adequate protection is provided for employees working in the vicinity of the said machines, nor shall any employee so operate such machines in breach hereof.

(3) *Woodwork.*—An employer shall not utilise in the erection of buildings or structures within the area to which this Agreement relates, joinery made for erection in a particular building and which has been manufactured or prepared in any area in the Republic of South Africa in which a scale of wages for the work involved in such operation or process is lower than that laid down for such work in any statutory wage regulating instrument applicable to the industry in that area, or in the absence of any such instrument in such area, than the rate laid down in any statutory wage regulating instrument operating nearest to such area.

(4) *Scaffolding.*—An employer shall ensure that a scaffold shall be provided for workmen for all work that cannot safely be done from a ladder or by other means, and that all scaffolding is properly constructed of suitable and sound material, that it is erected under the supervision of an artisan to whom the employer shall pay not less than the rate of pay and allowances as laid down in clause 4 (1) (g) of this Agreement.

A. Maintenance and Alteration of Scaffolds.—An employer shall ensure that all scaffolding shall be maintained in a good and safe condition, and shall not be taken down or substantially altered except under the direction of an artisan to whom the employer shall pay not less than the rate of pay and allowances as laid down in clause 4 (1) (g) of this Agreement.

B. Quality of Materials.—(i) All scaffolds and appliances connected therewith and all ladders shall be of sound material and be of adequate strength having regard to the loads and strains to which they will be subjected, and shall at least conform to the following requirements:

(ii) The wooden parts used for scaffolds, gangways, runs and ladders shall be of good quality, shall have long fibres, shall be in good condition and shall not be painted or treated in a manner likely to hide defects.

(iii) Timber used for scaffolds shall have the bark completely stripped off.

(iv) Where necessary, boards and planks used for scaffolds shall be protected against splitting.

(v) Metal parts of scaffolding shall have no cracks and shall be free from any corrosion or other defect likely to affect their strength.

(vi) Cast-iron nails shall not be used.

C. Inspection and Storage of Materials.—(i) Scaffold parts, including scaffolding machines and ropes and cables, shall be examined by a responsible person to whom the employer shall pay not less than the rate of pay and allowances as laid down in clause 4 (1) (g) of this Agreement on each occasion before erection and shall not be used on any occasion unless in every respect they possess the qualities required for their purpose.

(ii) Any rope that has been in contact with acids or other corrosive substances or is defective shall not be used.

(iii) Unsuitable scaffolding material shall be discarded and not stacked with materials used for scaffolding.

D. Supply and Use of Material and Maintenance of Scaffolds.—(i) Sufficient materials shall be provided for and all be used in the construction of scaffolds.

(ii) (a) Every scaffold shall be maintained in good and proper condition and every part shall be kept fixed or secured so that no part can be displaced in consequence of normal use.

(b) No scaffold shall be partly dismantled and left so that it is capable of being used unless it continues to comply with these regulations.

E. Pole and Gabbard Scaffolds.—(i) Pole standards and the legs of gabbard scaffolds shall be—

(a) vertical or slightly inclined towards the building; and

(b) fixed sufficiently close together to ensure the stability of the scaffolds.

(ii) The stability of pole standards shall be secured—

(a) by letting the pole the necessary distance into the ground according to the nature of the soil; or

(b) by placing the pole on a suitable plank, adequate sole plate, or in a drum in such a manner as to prevent slipping; or

(c) in any other sufficient way.

(e) Daar mag nie met karborundum- en diamantsnymasjiene gewerk word nie tensy toereikende beskerming verskaf word aan die werknemers wat in die nabyheid van genoemde masjiene werk, en geen werknemer mag sodanige masjiene in stryd met die bepalings hiervan bedien nie.

(3) *Houtwerk.*—'n Werkgewer mag nie in die oprigting van geboue of bouwerke binne die gebied waarop hierdie Ooreenkoms betrekking het, skryfwerk gebruik nie wat vir oprigting in 'n bepaalde gebou gemaak is en wat vervaardig of berei is in 'n gebied in die Republiek van Suid-Afrika waarin die loon vir die werk wat met sodanige bewerking of proses in verband staan, laer is as dié wat vir sodanige werk voorgeskryf word in enige wetteregtelike loonreëlingsmaatregel wat in daardie gebied op die Nywerheid van toepassing is of, as daar nie so 'n maatregel in sodanige gebied bestaan nie, wat laer is as die loon wat voorgeskryf word in enige wetteregtelike loonreëlingsmaatregel wat van toepassing is op 'n gebied wat die naaste aan sodanige gebied is.

(4) *Steierwerk.*—'n Werkgewer moet verseker dat 'n steier aan werkmans verskaf word vir alle werk wat nie veilig van 'n leer af of op 'n ander manier verrig kan word nie, dat alle steiers behoorlik opgerig word van materiaal wat geskik en sonder defekte is en dat dit opgerig word onder die toesig van 'n ambagsman aan wie die werkgewer minstens die loon en toelaes moet betaal wat in klousule 4 (1) (g) van hierdie Ooreenkoms voorgeskryf word.

A. Instandhouding en verandering van steiers.—'n Werkgewer moet verseker dat alle steiers in 'n goeie en veilige toestand gehou word en dat dit nie afgebreek of wesenlik verander word nie behalwe onder die toesig van 'n ambagsman aan wie die werkgewer minstens die loon en toelaes moet betaal wat in klousule 4 (1) (g) van hierdie Ooreenkoms voorgeskryf word.

B. Gehalte van materiaal.—(i) Alle steiers en toestelle in verband daarmee en alle lere moet gemaak wees van materiaal wat geen defekte het nie, moet sterk genoeg wees vir die vragte en spanning waaraan hulle onderwerp sal word en moet minstens aan die volgende vereistes voldoen.

(ii) Die houtgedeeltes wat gebruik word vir steiers, deurgange, loopplanke en lere, moet van 'n goeie gehalte wees, moet lang drade hê, moet in 'n goeie toestand wees en mag nie gevef of behandel word op 'n manier wat waarskynlik defekte sal verberg nie.

(iii) Alle bas moet afgestroop word van timmerhout wat vir steiers gebruik word.

(iv) Waar nodig, moet planke en borde wat vir steiers gebruik word, teen splitsing beskerm word.

(v) Die metaalgedeeltes van steiers moet sonder krake en vry wees van korrosie of ander defekte wat dit waarskynlik sal verswak.

(vi) Spykers van gietyster mag nie gebruik word nie.

C. Ondersoek en bewaring van materiaal.—(i) Steiergedeeltes, met inbegrip van steiermasjinerie en toue en kabels, moet deur 'n verantwoordelike persoon, aan wie die werkgewer minstens die loon en toelaes moet betaal soos in klousule 4 (1) (g) van hierdie Ooreenkoms voorgeskrif, by elke geleentheid ondersoek word voordat dit opgerig word en mag by geen geleentheid gebruik word nie tensy hulle in alle opsigte die hoedanighede besit wat vir hul doel vereis word.

(ii) Tou wat met sure of ander bytstowwe in aanraking was of wat defek is, mag nie gebruik word nie.

(iii) Ongeskikte steier materiaal moet weggedoen word en mag nie saam met materiaal wat vir steierwerk gebruik word, gepak word nie.

D. Lewering en gebruik van materiaal en instandhouding van steiers.—(i) Voldoende materiaal moet verskaf en gebruik word vir die oprigting van steiers.

(ii) (a) Elke steier moet in 'n goeie en behoorlike toestand gehou word en elke deel daarvan moet vasgemaak of stewig gehou word sodat geen gedeelte daarvan as gevolg van gewone gebruik verskruif kan word nie.

(b) Geen steier mag gedeeltelik afgebreek en so gelaat word dat dit nog gebruik kan word nie, tensy dit nog aan die bepalings van hierdie regulasies voldoen.

E. Paal- en saagpaalsteiers.—(i) Paalstaanders en die pote van saagpaalsteiers moet—

(a) vertikaal wees of effens oorleun na die kant van die gebou; en

(b) naby genoeg aan mekaar vasgemaak word ten einde te verseker dat die steiers stewig is.

(ii) Die stewigheid van paalstaanders moet verseker word—

(a) deur die paal diep genoeg, volgens die aard van die grond, in te plant; of

(b) deur die paal op 'n geskikte plank, toereikende onderplaat of in 'n drom te plaas op so 'n manier dat dit nie kan gly nie; of

(c) op enige ander doeltreffende manier.

(iii) When two scaffolds meet at the corner of a building a pole standard shall be placed at the corner on the outside of the scaffolds.

(iv) (a) Ledgers shall be practically level and securely fastened to the uprights by bolts, dogs, ropes or other efficient means.

(b) The ends of two consecutive ledgers at the same level shall be securely joined together at an upright except when special devices are used which ensure equivalent strength.

(v) (a) Putlogs shall be straight and securely fastened to the ledgers.

(b) If ledgers are not used the putlogs shall be fastened to the uprights and supported by securely fastened cleats.

(c) Putlogs which have one end supported by a wall shall have at that end a plane supporting surface at least four inches deep.

(d) The dimensions of the putlogs shall be appropriate to the load to be borne by them and the distance between two consecutive putlogs on which a platform rests shall be fixed with due regard to the anticipated load and the nature of the platform flooring.

(e) The distance between two consecutive putlogs shall not exceed 5 feet with planks not less than 1½ inches thick.

(f) The requirements of paragraph (v) (e) of this regulation shall not apply in the case of platforms used for carrying light building materials only, but in the case of such platforms, the distance between the putlogs shall not exceed 6 feet 6 inches.

(vi) No plank used for a platform shall be less than 1½ inches thick.

F. Ladder Scaffolds.—(i) Ladder scaffolds shall be used for light work requiring little material (renovation, painting and the like).

(ii) The ladders serving as the upright of ladder scaffolds—

(a) shall be of adequate strength; and

(b) shall either—

(1) be let into the ground to the necessary depth according to the nature of the soil; or

(2) be placed on sole plates or boards so that the two uprights of each ladder rest evenly on the base, and shall be fastened at the feet in such a manner as to prevent them from slipping.

(iii) If a ladder is used to extent another, the two shall overlap at least 5 feet and shall be securely fastened together.

G. Stability of Pole, Gabbard and Ladder Scaffolds.—(i) Every scaffold shall be sufficiently and properly braced.

(ii) Every scaffold shall, unless it is an independent scaffold, be rigidly connected with the building at suitable vertical and horizontal distances.

(iii) If the scaffold is an independent scaffold, at least one-third of the putlogs shall remain in position until the scaffold is finally dismantled and remain securely fastened to the ledgers or the uprights as the case may be.

(iv) All the structures and appliances used as supports for working platforms shall be of sound construction, having a firm footing and be suitably strutted and braced to make them stable.

(v) Loose bricks, drain pipes, chimney pots or other unsuitable material shall not be used for the construction or support of scaffolds.

H. Cantilever or Jib Scaffolds.—(i) Cantilever or jib scaffolds shall—

(a) be securely fixed and anchored from the inside;

(b) have outriggers of adequate length and cross-section to ensure their solidity and stability; and

(c) be properly braced and supported.

(ii) Only solid parts of the building shall be used as supports for scaffold parts.

(iii) If working platforms rest on bearers let into the wall the bearers shall be efficiently braced, shall go right through the wall and shall be securely fastened on the far side.

I. Bracket Scaffold.—No figure or bracket scaffold supported or held by dogs or spikes driven into the wall shall be used unless the brackets are of suitable strength, are made of suitable metal and are securely anchored in the wall.

J. Heavy Suspended Scaffolds with Movable Platforms.—(i) Heavy suspended scaffolds shall comply with provisions of this regulation.

(ii) Outriggers shall be—

(a) of rolled steel joists with a section of not less than 8 inches by 4 inches;

(iii) Waar twee steiers op die hoek van 'n gebou bymekaar kom, moet daar 'n paalstaander aan die buitekant van die steiers op die hoek van die gebou geplaas word.

(iv) (a) Steierbalke moet feitlik gelyk wees en stewig aan die staanders vasgemaak word deur middel van grendels, grypkoue, toue of op ander doeltreffende maniere.

(b) Die punte van twee agtereenvolgende steierbalke op dieselfde vlak moet by 'n staander stewig aanmekaar vasgemaak word behalwe wanneer spesiale toestelle gebruik word wat dieselfde sterkte verseker.

(v) (a) Kortelings moet reguit en stewig aan die steierbalke vasgemaak word.

(b) As daar nie steierbalke gebruik word nie, moet die kortelings aan die staanders vasgemaak en gestut word deur stewige klampe.

(c) Kortelings wat aan die een punt deur 'n muur gestut word, moet aan daardie punt 'n gelyke stutoppervlakte van minstens 4 duim diep hê.

(d) Die afmetings van die kortelings moet pas by die vraag wat hulle moet dra en die afstand tussen twee agtereenvolgende kortelings waarop 'n platform rus, moet bepaal word met behoorlike inagneming van die verwagte vraag en die aard van die platformvloer.

(e) Die afstand tussen twee agtereenvolgende kortelings mag nie groter as 5 voet wees nie en die planke moet minstens 1½ duim dik wees.

(f) Die vereistes van paragraaf (v) (e) van hierdie regulasie is nie van toepassing nie in die geval van platforms wat gebruik word om slegs ligte boumateriaal te dra, maar in die geval van sodanige platforms mag die afstand tussen die kortelings nie meer as 6 voet 6 duim wees nie.

(vi) Geen plank wat vir 'n platform gebruik word, mag dunner as 1½ duim wees nie.

F. Leersteiers.—(i) Leersteiers moet gebruik word vir ligte werk wat min materiaal vereis (opkapping, verf, ens.).

(ii) Die lere wat gebruik word as die staanders vir leersteiers—

(a) moet sterk genoeg wees; en

(b) moet—

(1) of diep genoeg, volgens die aard van die grond, ingeplant word; of

(2) op onderplate of borde geplaas word sodat die twee staanders van elke leer stewig op die voetstuk rus en moet by die onderpunte op so 'n manier vasgemaak word dat hulle nie kan gly nie.

(iii) As 'n leer gebruik word om 'n ander te verleng, moet die twee minstens 5 voet oormekaar steek en stewig aanmekaar vasgemaak word.

G. Stewigheid van paal-, saagpaal- en leersteiers.—(i) Elke steier moet op toereikende wyse en behoorlik verspan word.

(ii) Tensy dit 'n onafhanklike steier is, moet elke steier styf en op geskikte vertikale en horisontale afstande aan die gebou vasgemaak word.

(iii) As dit 'n onafhanklike steier is, moet minstens een derde van die kortelings in hul posities bly totdat die steier finaal afgebreek word en moet hulle stewig aan die steierbalke of die staanders, na gelang van die geval, vasgemaak bly.

(iv) Al die strukture en toestelle wat gebruik word as stutte vir werkplatforms, moet stewig opgerig word, 'n vaste voetstuk hê en op geskikte wyse gestut en verspan word sodat hulle stewig staan.

(v) Los bakstene, rioolpype, skoorsteenpote of ander ongeskikte materiaal mag nie vir die bou of as stutte van steiers gebruik word nie.

H. Vrydraer- of kraanarmsteiers.—(i) Vrydraer- of kraanarmsteiers moet—

(a) stewig vasgemaak en van die binnekant af geanker word;

(b) kraanbalke hê wat lank en dik genoeg is om te verseker dat hulle solied en stewig is;

(c) behoorlik verspan en gestut wees.

(ii) Alleenlik soliede dele van die gebou moet as stutte vir steierdele gebruik word.

(iii) As werkplatforms rus op draers wat in die muur ingelaat is, moet die draers op 'n doeltreffende wyse verspan word, moet hulle dwarsdeur die muur gaan en stewig aan die ander kant vasgemaak word.

I. Dra-armsteiers.—Geen figuur- of dra-armsteiers gestut of vasgehou deur grypkoue of penne wat in die muur ingedryf is, mag gebruik word nie tensy die arms sterk genoeg, van geskikte metaal gemaak en stewig in die muur geanker is.

J. Swaar hangsteiers met beweegbare platforms.—(i) Swaar hangsteiers moet voldoen aan die bepalinge van hierdie regulasie.

(ii) Kraanbalke moet—

(a) gewalste staalbalke met 'n deursnee van minstens 8 duim by 4 duim wees;

- (b) installed at right angles to the building face; and
- (b) any movement of the putlogs shall be prevented; and exceed 10 foot centres.
- (iii) The overhang of the outriggers from the building shall be such that the platform is fixed to hang not more than 4 inches from the building face.
- (iv) (a) The outriggers shall be securely anchored to the building by bolts or other equivalent means.
- (b) Anchor bolts shall be properly tightened and shall securely tie down the outriggers to the frame work of the building.
- (v) No counterweight shall be used as a means of securing the outriggers of such scaffolds.
- (vi) Stop bolts shall be placed at the end of each outrigger.
- (vii) The shackles serving to fasten the cables to the outriggers shall be placed vertically above the drum centres of the winches on the movable platforms. The eye of the cable shall be placed in the centre of the bent shackle bolt.
- (viii) Putlogs or deck irons shall be used to support the platforms and shall be suitably fastened so as to prevent displacement. Deck irons shall be adequately joined by fish plates.
- (ix) The cables or wire ropes used for suspension shall—
 - (a) have at all times a factor of safety of at least ten, based on the maximum load that the ropes may have to support; and
 - (b) be of such length that at the lowest position of the platform there are at least two turns of rope on each drum.
- (x) The scaffolding machines shall be so constructed and installed that their moving parts are readily accessible for inspection.
- (xi) For any variation from the fixing of swing scaffolds as laid down in the Agreement, permission must be obtained in writing from the Council, and such scaffold must be inspected by the Council or by such person or persons appointed for that purpose before any workmen are allowed to work thereon.

K. Light Suspended Scaffolds with Movable Platforms.—(i) Light suspended scaffolds shall comply with the provisions of this regulation.

- (ii) The outriggers shall be of adequate length and cross-section and shall be properly installed and supported.
- (iii) (a) The inside ends of the outriggers shall be firmly secured.
- (b) The suspension ropes shall have a factor of safety of at least ten.
- (iv) The maximum length of the platform shall be 26 feet.
- (v) The platform shall hang on at least three ropes which shall not be more than ten feet apart. No intermediate rope shall at any time be tauter or slacker than either of the end ropes.
- (vi) The pulley blocks shall be fastened to the platform by stout iron bands which shall be properly secured, shall be continued round the sides and bottom of the platforms, and shall have eyes in the iron to receive the ropes.
- (vii) Suspended scaffolds on which the workers sit to work shall be provided with devices to keep the platform at a distance of at least 12 inches from the wall and to prevent the workers from knocking their knees against the wall if the scaffold swings.

L. Other Suspended Scaffolds.—(i) A skip, large basket, boat-swain's chair or similar equipment shall only be used as a suspended scaffold in exceptional circumstances for work of short duration and under the supervision of a responsible person.

- (ii) When such equipment is used as a suspended scaffold—
 - (a) it shall be supported by ropes having a safety factor of at least ten, based on the total load including the dead weight; and
 - (b) adequate precautions shall be taken to prevent the workers from falling out.
- (iii) When a skip or large basket is used as a suspended scaffold—
 - (a) it shall be at least 2 feet 6 inches deep; and
 - (b) it shall be carried by two strong iron bands which shall be securely fastened, shall be continued round the sides and bottom, and shall have eyes in the iron to receive the ropes.

M. Transport and Storage of Materials on Scaffolds, Distribution of the Load.—(i) In transferring heavy loads on or to a scaffold no sudden shock shall be transmitted to the scaffold.

- (ii) The load on the scaffold shall be evenly distributed as far as is practicable and in any case shall be so distributed as to avoid any dangerous disturbance of the equilibrium.
- (iii) During the use of a scaffold care shall constantly be taken that it is not overloaded and that materials are not unnecessarily kept upon it.

- (b) reghoekig met die vlak van die gebou aangebring word;
- (c) sorgvuldig gespaseer word om te pas by die kortelings of dekysters, maar moet hoogstens 10 voet van mekaar af wees.

(iii) Die kraanbalke moet so van die gebou af oorhang dat die platform nie meer as 4 duim van die vlak van die gebou af hang nie.

- (iv) (a) Die kraanbalke moet deur middel van boute of op 'n soortgelyke wyse stewig aan die gebou geanker word.

(b) Ankerboute moet behoorlik vasgeskroef word en moet die kraanbalke stewig aan die raamwerk van die gebou vashou.

(v) Geen teengewigte mag gebruik word om die kraanbalke van sodanige steiers vas te hou nie.

(vi) Keerboute moet aan die punt van elke kraanbalk aangebring word.

(vii) Die harpboute waarmee die kables aan die kraanbalke vasgemaak word, moet vertikaal bokant die middelpunte van die tolle van die windasse op die beweegbare platforms aangebring word. Die oog van die kabel moet in die middel van die gebuigde beugel van die harpbout geplaas word.

(viii) Kortelings of dekysters moet gebruik word om die platforms te stut en moet op 'n geskikte manier vasgemaak word ten einde te voorkom dat hulle verskuif. Dekysters moet op 'n doeltreffende wyse vasgemaak word deur middel van spalkplate.

(ix) Die kables of draadtoue wat vir hangdoeleindes gebruik word, moet—

- (a) te alle tye 'n veiligheidsfaktor van minstens tien hê, gebaseer op die maksimum wag wat die toue sal moet dra; en
- (b) so lank wees dat die tou minstens nog twee maal om elke tol gedraai is wanneer die platform in die laagste posisie is.

(x) Steiermasjiene moet so gebou en geïnstalleer word dat die bewegende dele daarvan maklik bereik kan word vir inspeksie.

(xi) In elke geval waar daar afgewyk word van die manier waarop hangsteiers aangebring moet word, soos in hierdie Ooreenkoms voorgeskryf, moet die skriftelike toestemming van die Raad verkry word, en sodanige steiers moet, voordat werkmans toegelaat word om daarop te werk, geïnspekteer word deur die Raad of deur dié persoon of persone wat vir daardie doel aangestel is.

K. Ligte hangsteiers met beweegbare platforms.—(i) Ligte hangsteiers moet voldoen aan die bepalings van hierdie regulasie.

(ii) Die kraanbalke moet lank en dik genoeg wees en moet behoorlik geïnstalleer en gestut word.

(iii) (a) Die binnepunke van die kraanbalke moet stewig vasgemaak word.

(b) Die hangtoue moet 'n veiligheidsfaktor van minstens tien hê.

(iv) Die maksimum lengte van die platform is 26 voet.

(v) Die platform moet aan minstens drie toue hang wat nie meer as 10 voet van mekaar af is nie. Geen tussentou mag te eniger tyd slapper of stywer wees as enigeen van die toue aan die punte nie.

(vi) Die katrolblokke moet stewig aan die platform geheg word deur middel van sterk ysterhoepels wat behoorlik vasgemaak is en om die kante en onderkant van die platforms gaan, en hierdie hoepels moet voorsien word van oë in die yster waardeur die toue kan gaan.

(vii) Hangsteiers waarop die werkers sit en werk, moet voorsien word van toestelle wat die platforms minstens 12 duim van die muur af hou en wat keer dat die werkers nie hul knieë teen die muur stamp as die steier swaai nie.

L. Ander hangsteiers.—(i) 'n Hysbak, groot mandjie, bootsmanstoel of dergelike uitrusting mag alleenlik in buitengewone omstandighede en onder die toegif van 'n verantwoordelike persoon gebruik word vir werk wat nie lank sal duur nie.

(ii) Wanneer sodanige uitrusting as 'n hangsteier gebruik word—

- (a) moet dit hang aan toue wat 'n veiligheidsfaktor van minstens tien hê, gebaseer op die totale wag, die dooie gewig ingesluit; en

(b) moet doeltreffende voorsorgsmaatreëls getref word ten einde te voorkom dat die werkers uitval.

(iii) Wanneer 'n hysbak of groot mandjie as 'n hangsteier gebruik word—

- (a) moet dit minstens 2 voet 6 duim diep wees; en
- (b) moet dit hang aan twee sterk ysterhoepels wat stewig vasgemaak is, rondom die kante en onderkant gaan en waarin daar oë is waardeur die toue kan gaan.

M. Vervoer en berging van materiaal op steiers, verspreiding van die wag.—(i) Wanneer swaar wagte op 'n steier verskuif of daarop geplaas word, moet die steier nie 'n skielike stamp toegedien word nie.

(ii) Die wag op die steier moet sover moontlik eweredig verdeel word en moet in elk geval so verdeel word dat 'n ernstige versteuring van die ewig vermy word.

(iii) Solank 'n steier gebruik word, moet gedurig daarteen gewaak word dat dit nie oorlaai word nie en dat materiaal nie onnodig daarop gehou word nie.

N. Installation of Lifting Gear on Scaffolds.—(i) When lifting gear is to be used on a scaffold—

- (a) the parts of the scaffold shall be carefully inspected, and if need be, adequately strengthened;
- (b) any movement of the putlogs shall be prevented; and
- (c) if possible the uprights shall be rigidly connected to a solid part of the building at the place where the lifting gear is erected.

(ii) When the platform of the lifting gear does not move in guides or when the load is liable to come into contact with the scaffold during hoisting or lowering, a vertical hoarding shall be erected to the full height of the scaffold to prevent loads from being caught in the scaffold.

O. Examination of Scaffolds before Use, Especially Scaffolds Constructed by Other Contractors.—Every scaffold, whether or not it has been erected by the employer whose workmen are about to use it—

- (a) shall before use be examined by a responsible person to whom the employer shall pay not less than the rate of pay and allowances as laid down in clause 4 (1) (g) to ensure more particularly—
 - (1) that it is in a stable condition;
 - (2) that the materials used in its construction are sound;
 - (3) that it is adequate for the purpose for which it is to be used; and
 - (4) that the necessary safeguards as laid down in this Agreement are in position; and
- (b) shall during use be maintained in good condition.

P. Working Platforms.—(i) Every working platform which is more than 6 feet 6 inches above the ground or floor shall be closely boarded or planked.

(ii) (a) The width of the platform shall be adequate having regard to the nature of the work, and shall be such that at every part there is not less than 1 foot 6 inches clear passage free from fixed obstacles and deposited material;

(b) In no case shall the width of the platforms be less than—

- (1) 1 foot 6 inches if the platform is used as a footing only and not for the deposit of any material;
- (2) 3 feet if the platform is used for the deposit of material;
- (3) 3 feet 9 inches if the platform is used for the support of any higher platform;
- (4) 4 feet 6 inches if the platform is one upon which stone is dressed or roughly shaped;
- (5) 5 feet if the platform is used for the support of any higher platform and is one upon which stone is dressed or roughly shaped.

(iii) The maximum width of a platform supported on putlogs shall not exceed 5 feet 6 inches.

(iv) Every working platform shall, if part of a pole or gabbord scaffold, be at least 3 feet 3 inches below the top of the standards.

(v) Boards or planks which form part of a working platform or which are used as toe-boards shall—

- (a) be of a thickness which is such as to afford adequate security having regard to the distance between the putlogs and which shall in no case be less than 1½ inches; and
- (b) be of a width not less than 6 inches.

(vi) No board or plank which forms part of a working platform shall project beyond its end support to a distance exceeding four times the thickness of the board or plank.

(vii) Where barrows are being used on a scaffold or platform, boards or planks shall not overlap one another unless precautions such as the provision of bevelled pieces are taken to facilitate the movement of barrows.

(viii) Every board or plank which forms part of a working platform shall rest on at least three supports, unless the distance between the putlogs and the thickness of the board or plank are such as to exclude all risk of tipping or undue sagging.

(ix) Platforms shall be so constructed that the boards or planks cannot be displaced in consequence of normal use.

(x) Whenever possible a platform shall extend at least two feet beyond the end of the wall of the building.

(xi) Every part of a working platform or working place from which a person is liable to fall, a distance exceeding 15 feet shall be provided—

- (a) with a suitable guard-rail or guard-rails having a cross-section of at least 9 square inches fixed at least 3 feet 3 inches above the platform or above any raised standing place on the platform and so that the vertical opening below any guard-rail does not exceed 3 feet 3 inches. In the case of a tubular scaffold a tubular guard-rail shall be provided and fixed at least 3 feet 3 inches above the plat-

N. Installering van hysuitrusting op steiers.—(i) Wanneer hysuitrusting op 'n steier gebruik moet word—

- (a) moet die gedeeltes van die steier sorgvuldig geïnspekteer en, indien nodig, op 'n doeltreffende wyse versterk word;
- (b) moet daar voorkom word dat die kortelings enigsins beweeg; en
- (c) moet die staanders, indien moontlik, stewig met 'n soliede deel van die gebou verbind word op die plek waar die hysuitrusting opgerig word.

(ii) Wanneer die platform van die hysuitrusting nie in leibane beweeg nie of wanneer die vraag waarskynlik in aanraking met die steier sal kom wanneer dit gehys of neergelaat word, moet 'n vertikale skutting tot op die volle hoogte van die steier opgerig word ten einde te voorkom dat vragte aan die steier vashaak.

O. Ondersoek van steiers voor gebruik, veral steiers wat deur ander kontrakteurs opgerig is.—Elke steier, hetsy dit deur die werkgever wie se werknemers op die punt staan om dit te gebruik, opgerig is of nie, moet—

- (a) voordat dit gebruik word, deur 'n verantwoordelike persoon aan wie die werkgever minstens die loon en toelae moet betaal soos voorgeskryf in klousule 4 (1) (g), ondersoek word ten einde veral te verseker dat—
 - (1) dit in 'n stewige toestand is;
 - (2) die materiaal wat by die konstruksie daarvan gebruik is, in 'n goeie toestand is;
 - (3) dit toereikend is vir die doel waarvoor dit gebruik sal word; en
 - (4) die nodige beskermstutte soos in hierdie Ooreenkoms voorgeskryf, op hul plek is; en
- (b) in 'n goeie toestand gehou word terwyl dit gebruik word.

P. Werkplatforms.—(i) Elke werkplatform wat hoër as 6 voet 6 duim bokant die grond of vloer is, moet dig toegemaak word met borde of planke.

(ii) (a) Die wydte van die platform moet, met inagneming van die werk, groot genoeg wees en moet sodanig wees dat daar orals 'n onversperde deurgang van minstens 1 voet 6 duim is wat vry is van vaste versperings en materiaal wat daarop geplaas is.

(b) Die wydte van die platform moet in geen geval minder wees nie as—

- (1) 1 voet 6 duim, as die platform slegs as 'n vastrapplek gebruik word en nie om materiaal daarop af te laai nie;
- (2) 3 voet, as die platform gebruik word om materiaal daarop af te laai;
- (3) 3 voet 9 duim, as die platform gebruik word as stut vir 'n hoër platform;
- (4) 4 voet 6 duim, as klip op sodanige platform afgewerk of ru gafatsoeneer word;
- (5) 5 voet, as die platform gebruik word as stut vir 'n hoër platform en ook om klip daarop af te werk of ru te fatsoeneer.

(iii) Die maksimum wydte van 'n platform wat op kortelings rus, is 5 voet 6 duim.

(iv) Elke werkplatform moet, as dit deel van 'n paal- of saag-paalsteier uitmaak, minstens 3 voet 3 duim onderkant die bopunt van die staanders wees.

(v) Borde of planke wat deel uitmaak van 'n werkplatform of wat as toonborde gebruik word, moet—

- (a) met inagneming van die afstand tussen die kortelings, dik genoeg wees om voldoende veiligheid te bied en moet in geen geval dunner as 1½ duim wees nie; en
- (b) minstens 6 duim wyd wees.

(vi) Geen bord of plank wat deel van 'n werkplatform uitmaak, mag meer as vier maal sy dikte oor die eindsteunpunt daarvan uitsteek nie.

(vii) Wanneer kruitwaens op 'n steier of platform gebruik word, mag die borde of planke nie oormekaar lê nie tensy voorsorgmaatreëls, soos die verskaffing van afgeskuinste stukke, getref word om die beweging van die kruitwaens te vergemaklik.

(viii) Elke bord of plank wat deel van 'n werkplatform uitmaak, moet op minstens drie stutte rus tensy die afstand tussen die kortelings en die dikte van die bord of plank sodanig is dat daar hoegenaamd geen gevaar bestaan dat die borde of planke sal wip of te veel sal buig nie.

(ix) Platforms moet so gebou word dat die borde of planke nie as gevolg van gewone gebruik kan verskuif nie.

(x) Waar moontlik, moet 'n platform minstens twee voet verby die eindpunt van die muur van die gebou uitsteek.

(xi) Elke gedeelte van 'n werkplatform of werkplek van waar 'n persoon meer as 15 voet kan val, moet voorsien word van—

- (a) 'n geskikte skutreling of skutrelings wat 'n dwarsdeursnee van minstens 9 vierkante duim het en wat minstens 3 voet 3 duim bokant die platform of bokant 'n hoër staanplek daarop aangebring is op so 'n manier dat die vertikale opening onderkant die skutreling nie meer as 3 voet 3 duim is nie. In die geval van 'n pypsteier moet 'n pypskutreling verskaf en minstens 3 voet 3 duim bokant die plat-

form or above any raised standing place on the platform so that the vertical opening below any guard-rail does not exceed 3 feet 3 inches. In the case of a heavy suspended scaffold the working platform shall be provided with double tubular guard-rails, the top guard-rail to be 3 feet 3 inches above the working platform with the second guard-rail spaced equidistant between the top guard-rail and the working platform. For the purpose of securely fixing the ends of each section of the guard-rails each winch unit shall be provided with a suitable length of standard scaffold tubing firmly secured in a vertical position by means of bolts or welding. The tubular guard-rails shall be fixed to the vertical uprights by means of standard swivel scaffold fittings securely bolted and shall not be removed whilst any person is on the working platform except when the scaffold is being dismantled;

- (b) with toe-boards which are of sufficient height to prevent the fall of materials and tools from the platform and in no case less than 6 inches high and are as close as possible to the platform.

(xii) Guard-rails, toe-boards and other safeguards used on a scaffold platform, with the exception of guard-rails relating to heavy suspended scaffolds shall be maintained in position except that they may be removed for the time and to the extent required to allow the access of persons or the transport or shifting of materials.

(xiii) The guard-rail and toe-boards used on a scaffold platform shall be placed on the inside of the uprights.

(xiv) The platforms of suspended scaffolds shall be provided with guard-rails and toe-boards on all sides, subject to the reservation that—

- (a) on the side facing the wall the guard-rail need not be at a height of more than 2 feet 6 inches if the work does not allow a greater height;

- (b) the guard-rail and toe-boards shall not be compulsory on the side facing the wall if the workers sit on the platform to work, but in such case the platform shall be provided with cables, ropes or chains affording the workers a firm handhold and capable of holding any worker who may slip.

(xv) The space between the wall and the platform shall be as small as practicably possible except where workmen sit on the platform during their work, in which case it shall not exceed 1 foot 6 inches.

(xvi) Every working platform of a heavy suspended scaffold shall be constructed of 9 inch by 3 inch timber planks, only and shall comply with clause 32B (ii), (iii) and (iv) of this Agreement. These planks shall be placed parallel to the building line in such a manner that the entire width of the deck irons are closely boarded over and shall be of such a length that plank overlaps shall be on deck irons to which they shall be bolted by means of bolts having a diameter of not less than half an inch. The aforementioned working platform planks shall also be bolted to deck, irons at the extremities of heavy suspended scaffolds.

Q. Gangways, Runs and Stairs.—(i) Every gangway or run any part of which is more than 6 feet 6 inches above the ground or floor shall be—

- (a) closely boarded or planked; and
(b) at least 1 foot 9 inches wide;

(ii) The maximum slope of any gangway or run shall be 1 foot 6 inches per three feet.

(iii) Where the gangway or run is used for the passage of materials there shall be maintained a clear passageway which—

- (a) is adequate in width for transport of materials without the removal of the guard-rails and toe-boards; and
(b) is in any case of a width not less than 2 feet.

(iv) All planks forming a gangway or run shall be so fixed and supported as to prevent undue or unequal sagging.

(v) When the slope renders additional foothold necessary, and in every case where the slope is more than 10 inches per yard, there shall be proper stepping laths which shall—

- (a) be placed at suitable intervals; and
(b) be the full width of the gangway, except that they may be interrupted over a breadth of 4 inches to facilitate the movement of barrows.

(vi) Stairs shall be provided with guard-rails throughout their length.

(vii) Gangways, runs and stairs from which a person is liable to fall a distance exceeding 6 feet 6 inches shall be provided—

- (a) with a suitable guard-rail or guard-rails having a cross-section of at least 9 square inches fixed at least 3 feet 3 inches above the gangway, run or stair and so that the vertical opening below any guard-rail does not exceed 3 feet 3 inches; and

form of bokant 'n hoër staanplek op sodanige platform aangebring word sodat die vertikale opening onderkant die skutreling nie meer as 3 voet 3 duim is nie. In die geval van 'n swaar hangsteier moet die werkplatform van dubbele pypskutrelings voorsien wees; die boonste pypskutreling moet 3 voet 3 duim bokant die werkplatform wees met die tweede skutreling ewe ver van die boonste skutreling en die werkplatform. Om die ente van elke seksie van die skutrelings vas te heg, moet elke windas-eenheid voorsien wees van 'n geskikte lengte van standaardsteierpyp wat stewig met boute in 'n vertikale posisie vasgeheg of vasgesweis is. Die pypskutrelings moet aan die vertikale staanders geheg word deur middel van standaarddraaisteiertoebehore wat stewig vasgebout is en mag nie verwyder word terwyl daar 'n persoon op die werkplatform is nie, tensy die steier uitmekaar gehaal word;

- (b) van toonborde wat hoog genoeg is om te voorkom dat materiaal en gereedskap van die platform afval, wat in geen geval minder as 6 duim hoog moet wees nie en wat so na aan die platform as moontlik aangebring moet word.

(xii) Skutrelings, toonborde en ander beskermstrukture wat op 'n steierplatform gebruik word, moet in hul posisies gehou word; met dien verstande dat hulle verwyder mag word vir dié tyd en in dié mate wat nodig is om die toegang van persone of die vervoer of verskuiving van materiaal moontlik te maak.

(xiii) Die skutreling en toonborde wat op 'n steierplatform gebruik word, moet aan die binnekant van die staanders aangebring word.

(xiv) Die platforms van hangsteiers moet aan alle kante van skutrelings en toonborde voorsien word, met dié voorbehoud dat—

- (a) die skutreling aan die muurkant nie hoër as 2 voet 6 duim hoër te wees nie as die werk nie 'n groter hoogte moontlik maak nie;

- (b) die skutreling en toonborde aan die muurkant nie verpligtend is nie as die werkers op die platform sit en werk, maar in so 'n geval moet die platform voorsien wees van kables, toue of kettings waaraan die werkers stewig kan vashou en wat die werker kan keer as hy gly.

(xv) Die ruimte tussen die muur en die platform moet so klein moontlik wees, behalwe in die geval waar die werkmense op die platform sit terwyl hulle werk, en in hierdie geval mag die ruimte nie meer as 1 voet 6 duim wees nie.

(xvi) Elke werkplatform van 'n swaar hangsteier moet gemaak wees slegs van timmerplanke van 9 duim by 3 duim en moet ooreenstem met die bepalings van klousule 32 B (ii), (iii) en (iv) van hierdie Ooreenkoms. Hierdie planke moet parallel met die boulyn geplaas word op sodanige wyse dat die hele breedte van die dekysters dig toegemaak is en moet van sodanige lengte wees dat die plekke waar planke oormekaar val, op dekysters sal wees waaraan hulle vasgebout is met boute van minstens 'n halfduim. Bogenoemde werkplatformplanke moet ook aan dekysters vasgebout wees aan die ente van swaar hangsteiers.

Q. Deurgange, loopplanke en trappe.—(i) Elke deurgang of loopplank waarvan enige gedeelte meer as 6 voet 6 duim bokant die grond of vloer is, moet—

- (a) dig toegemaak word met borde of planke; en
(b) minstens 1 voet 9 duim wyd wees.

(ii) Die grootste helling van 'n deurgang of loopplank is 1 voet 6 duim per 3 voet.

(iii) Wanneer die deurgang of loopplank gebruik word vir die vervoer van materiaal, moet daar gedurig 'n gang oopgehou word wat—

- (a) wyd genoeg is vir die vervoer van materiaal sonder dat dit nodig is om die skutrelings en toonborde te verwyder; en
(b) in elk geval nie smaller as 2 voet is nie.

(iv) Al die planke van 'n deurgang of loopplank moet so vasgemaak en gestut word dat dit nie te veel of oneweredig deurbuig nie.

(v) Wanneer die skuinste sodanig is dat addisionele vastrapplek nodig is, en in elke geval waar die helling meer as 10 duim per jaart is, moet daar behoorlike trapplatte wees wat—

- (a) op geskikte afstande van mekaar af aangebring is; en
(b) oor die volle wydte van die deurgang loop, behalwe dat hulle oor 'n wydte van 4 duim onderbreek mag word ten einde die beweging van kruiswaens te vergemaklik.

(vi) Trappe moet oor die hele lengte daarvan voorsien wees van skutrelings.

(vii) Deurgange, loopplanke en trappe vanwaar 'n persoon meer as 6 voet 6 duim kan val, moet voorsien wees van—

- (a) 'n geskikte skutreling of skutrelings, wat 'n dwarsdeursnee van minstens 9 vierkante duim het, wat minstens 3 voet 3 duim bokant die deurgang, loopplank of trap is en op so 'n manier aangebring is dat die vertikale opening onderkant die skutreling nie meer as 3 voet 3 duim is nie; en

- (b) with toe-boards which are of sufficient height to prevent the fall of material and tools from the gangway, run or stair and in no case less than 6 inches high, and are as close as possible to the gangway, run or stair.

R. General Provisions Concerning Platforms, Gangways, Runs and stairs.—(i) Every platform gangway, run or stairway shall be kept free from any unnecessary obstruction, rubbish, etc.

(ii) Precautions shall be taken to prevent any platform, gangway, run or stairway from becoming slippery.

(iii) No part of a working platform, gangway or run shall be supported by loose bricks, drain pipes, chimney pots or other loose or unsuitable material.

(iv) No working platform, gangway or run shall be supported by an eaves gutter, a balcony or its coping, a lightning conductor or other unsuitable parts of a building.

(v) No working platform, gangway or run shall be used for working upon until its construction is complete according to these regulations and the prescribed safeguards properly fixed.

S. Trestle Scaffolds.—(i) There shall not be used any trestle scaffolds which—

- (a) is of more than two tiers; or
(b) exceeds a height of 10 feet from the ground or floor; or
(c) is erected on a suspended scaffold.

(ii) The width of a trestle scaffold erected on a platform shall be such as to leave sufficient unobstructed space on the platform for the transport of materials or the passage of persons.

(iii) Trestles shall be firmly fixed so as to prevent displacement.

T. Ladders.—(i) Every ladder used as a means of communication shall rise at least 3 feet 3 inches above the highest point to be reached by any person using the ladder or one of the uprights shall be continued to that height to serve as a hand-rail at the top.

(ii) Ladders shall not stand on loose bricks or other loose packing but shall have a level and firm footing.

(iii) Every ladder—

- (a) shall be securely fixed so that it cannot move from its top or bottom points of rest; or
(b) if it cannot be secured at the top, shall be securely fastened at the base; or
(c) if fastening at the base is also impossible, shall have a man stationed at the foot to prevent slipping.

(iv) The undue sagging of ladders shall be prevented.

(v) Ladders shall be equally and securely supported on each upright.

(vi) Where ladders connect different floors—

- (a) the ladders shall be staggered; and
(b) a protective landing with the smallest possible opening shall be provided at each floor.

(vii) A ladder having a missing or defective rung shall not be used.

(viii) No ladder having any rung which depends for its support on nails, spiked or other similar fixing shall be used.

(ix) Wooden ladders shall be constructed with—

- (a) upright of adequate strength, made of wood free from visible defects and having the grain of the wood running lengthwise; and
(b) rungs made of wood free from visible defects and mortised into the uprights, to the exclusion of any rungs fixed only by nails.

U. Fencing of Openings.—(i) Every opening left in a floor of a building or in a working platform for an elevator shaft or stairway or for the hoisting of material, or for access by workmen or for any other purpose shall be provided—

- (a) with a suitable guard-rail or guard-rails having a cross-section of at least 9 square inches fixed at least 3 feet 3 inches above the floor or platform, and so that the vertical opening below any guard-rail does not exceed 3 feet;
(b) with toe-boards which are of sufficient height to prevent the fall of materials and tools from the floor or platform and in no case less than 6 inches high and are as close as possible to the floor or platform.

(ii) Every opening in a wall which is less than 3 feet from the floor or platform shall be provided—

- (a) with a suitable guard-rail or guard-rails, having a cross-section of at least 9 square inches and fixed at least 3 feet 3 inches above the floor or platform; and so that the vertical opening below any guard-rail does not exceed 3 feet; and

- (b) toonborde wat hoog genoeg is om te voorkom dat materiaal en gereedschap van die deurgang, loopplank of trap af val, wat in geen geval minder as 6 duim hoog mag wees nie en wat so na as moontlik aan die deurgang, loopplank of trap aangebring moet word.

R. Algemene bepalinge betreffende platforme, deurgange, loopplank en trappe.—(i) Elke platform, deurgang, loopplank of trap moet skoongehoud word van alle onnodige hindernisse, vuil, ens.

(ii) Daar moet voorsorgsmaatreëls getref word om te voorkom dat 'n platform, deurgang, loopplank of trap glippery word.

(iii) Geen gedeelte van 'n werkplatform, deurgang of loopplank mag deur los bakstene, rioolpype, skoorsteenpotte of and los of ongeskikte materiaal gestut word nie.

(iv) Geen werkplatform, deurgang of loopplank mag op geut, 'n balkon of 'n balkonleuning, 'n weerligafleier of and ongeskikte gedeelte van 'n gebou rus nie.

(v) Daar mag op geen werkplatform, deurgang of loopplank gewerk word nie tensy dit klaar opgerig is volgens die bepalinge van hierdie regulasies en die voorgeskrewe beskermstrukture behoorlik aangebring is.

S. Boksteiers.—(i) Geen boksteiers mag gebruik word nie wat—

- (a) uit meer as twee rye bestaan; of
(b) hoër as 10 voet van die grond of vloer af is; of
(c) op 'n hangplatform opgerig is.

(ii) Die wydte van 'n boksteier wat op 'n platform opgerig is moet sodanig wees dat daar op die platform genoeg onversperde ruimte vir die vervoer van materiaal of die deurgang van persone is.

(iii) Bokke moet stewig vasgemaak word ten einde te voorkom dat hulle verskuif.

T. Lere.—(i) Elke leer wat gebruik word as 'n verbindingsmiddel, moet minstens 3 voet 3 duim uitsteek bokant die hoogste punt wat bereik moet word deur enigeen wat sodanige leer gebruik; so nie, moet een van die staanders tot op daardie hoogte uitsteek sodat dit aan die bopunt as 'n handreling gebruik kan word.

(ii) Lere moet op 'n gelyk en stewige oppervlak staan en nie op los bakstene of ander los materiaal nie.

(iii) Elke leer moet—

- (a) stewig vasgemaak word sodat dit nie van die boonste of die onderste ruspunt kan verskuif nie; of
(b) as die bopunt nie vasgemaak kan word nie, stewig aan die onderpunt vasgemaak word; of
(c) as dit ook onmoontlik is om dit aan die onderpunt vas te maak, deur 'n man aan die onderpunt vasgehou word sodat dit nie kan gly nie.

(iv) Daar moet voorkom word dat lere te veel buig.

(v) Elke staander van 'n leer moet ewe vas en stewig staan.

(vi) Waar lere verskillende verdiepings met mekaar verbind—

- (a) moet die lere nie in 'n reguit ry opgestel word nie; en
(b) moet 'n beskermende bordes met 'n opening wat so klein as moontlik moet wees, op elke verdieping verskaf word.

(vii) 'n Leer met 'n ontbrekende of defekte sport mag nie gebruik word nie.

(viii) Geen leer met 'n sport wat gestut word deur spykers, penne of iets dergeliks, mag gebruik word nie.

(ix) Houtlere moet gemaak wees—

- (a) van staanders wat sterk genoeg is, waarvan die hout vry is van sigbare defekte en waarvan die draad van die hout oor die lengte daarvan strek; en
(b) met sporte waarvan die hout vry is van sigbare defekte en wat in die staanders ingelaat is deur middel van tapgate; geen sporte mag slegs vasgespyker wees nie.

U. Omheining van openinge.—(i) Elke opening wat in die vloer van 'n gebou of in 'n werkplatform gelaat word vir 'n hyserskag of 'n trap of vir die ophys van materiaal of om toegang vir werkmense te verleen of vir enige ander doel, moet voorsien wees—

- (a) van 'n geskikte skutreling of skutrelings met 'n dwarsdeursnee van minstens 9 vierkante duim, wat minstens 3 voet 3 duim bokant die vloer of platform aangebring moet word en wel op so 'n manier dat die vertikale opening onderkant die skutreling nie meer as 3 voet is nie;

(b) van toonborde wat hoog genoeg is om te voorkom dat materiaal of gereedschap van die vloer of platform afval, wat in geen geval minder as 6 duim hoog is nie en wat so na aan die vloer of platform as moontlik aangebring moet word.

(ii) Elke opening in 'n muur wat minder as 3 voet van 'n vloer of platform af is, moet voorsien wees—

- (a) van 'n geskikte skutreling of skutrelings wat 'n dwarsdeursnee van minstens 9 vierkante duim het en wat minstens 3 voet 3 duim bokant die vloer of platform aangebring moet word; en die vertikale opening onderkant 'n skutreling mag nie meer as 3 voet wees nie; en

(b) When necessary, with toe-boards which are of sufficient height to prevent the fall of material and tools and in no case less than 6 inches high and are as close as possible to the floor or platform or to the lower side of the opening.

(iii) The fencing of openings shall, except in so far as its removal is permitted by the following paragraph, remain in position until it becomes necessary to remove it in order to complete the permanent enclosure.

(iv) The fencing of openings shall not be removed except for the time and to the extent required to allow the access of persons or the transport or shifting of materials and shall be replaced immediately thereafter.

(v) When work is done on or over open joisting, the joisting shall be securely boarded over or other effective measures shall be taken to prevent falls of persons.

V. Roof Work.—(i) No person shall be employed on any roof on which, by reason of the pitch, the nature of the surface, or the state of the weather, there is a risk of falling, unless suitable precautions are taken to prevent the fall of persons or materials.

(ii) On glass roofs, or on asbestos roofs, or roofs covered with fragile materials special precautions shall be taken to prevent the workers from inadvertently stepping on them and to facilitate the safe carrying out of repairs.

(iii) (a) When work is performed on any roof extensively, which has a pitch of over 34 (2 : 3) or is slippery, the following provisions whenever possible shall apply:

- (1) Suitable guard-rails shall be provided.
- (2) A suitable working platform securely supported and of a width of not less than 1 foot 6 inches shall be provided.
- (3) Suitable, sufficient and properly secured ladders, duck ladders or crawling board shall be provided.

(b) Whenever it is impossible in the opinion of the Council to provide the facilities specified in sub-paragraph (a)—

- (1) safety belts with ropes enabling the wearers to lash themselves to a solid structure shall be supplied to the workers and used by them; and
- (2) if the safety rope cannot be fixed to a solid structure, a second person shall be provided to hold the rope in a secure manner.

W. Miscellaneous Provisions.—(i) Any part of the premises where any person at work or passing is liable to be struck by materials, tools, or other articles falling more than 11 feet shall be covered in such a manner as to protect such persons, unless other effective steps are taken to prevent falls of objects from such heights.

(ii) Scaffold materials, tools, or other objects shall not be thrown down but shall be properly lowered.

(iii) Safe means of access shall be provided to all working platforms and other working places.

(iv) Every working-place and other place to which access is required for any person and every means of approach thereto shall be efficiently lighted.

(v) When necessary, special lighting shall be provided at all parts of scaffolds and structures where materials are hoisted.

(vi) During all construction, repair, alteration, maintenance or demolition of buildings, all necessary precautions shall be taken to prevent the workers from coming into contact with live electric wires or equipment, including low tension wires and equipment.

(vii) Protruding nails shall be knocked in or removed from all materials used in the construction of scaffolding or falsework.

(viii) No materials on the site shall be so stacked or placed as to cause danger to any person.

X General Provisions.—(i) Every part of the structure, working gear and anchoring and fixing appliances of every crane, crab and winch and of all other hoisting machines and tackle shall—

- (a) be of good mechanical construction, sound material and adequate strength and substance and free from defect;
- (b) be kept in good repair and in good working order; and
- (c) as far as the construction permits be examined in position at least once in every week by the driver or other competent person.

(ii) Adequate steps shall be taken to ascertain the safe working load of every hoisting appliance.

(iii) The maximum safe working load shall be plainly marked—

- (a) upon every crab, winch and pulley block used in the hoisting or lowering of any load;
- (b) upon every derrick, pole or mast used in the hoisting or lowering of any load weighing 2,000 lb. or more; and
- (c) upon every crane.

(b) indien nodig, van toonborde wat hoog genoeg is om te voorkom dat materiaal en gereedskap afval en wat in geen geval minder as 6 duim hoog mag wees nie en so na as moontlik aan die vloer of platform of aan die onderkant van die opening aangebring moet word.

(iii) Die omheining van openings moet, behalwe vir sover die verwydering daarvan in die volgende paragraaf toegelaat word, in posisie bly totdat dit nodig word om dit te verwyder ten einde die permanente omheining te voltooi.

(iv) Die omheining van openings mag nie verwyder word nie behalwe vir dié tyd en in dié mate wat nodig is om persone toegang daartoe te verleen of materiaal te vervoer of te verskuif, en daarna moet dit onmiddellik teruggeplaas word.

(v) Wanneer werk gedoen word op of oor oop balke, moet die balke stewig met borde bedek word; so nie, moet ander doeltreffende maatreëls getref word om te voorkom dat persone val.

V. Dakwerk.—(i) Niemand mag op 'n dak wat, weens die helling daarvan, die aard van die oppervlakte of die weersgesteldheid, die gevaar inhou dat persone kan val, werksaam wees nie tensy geskikte voorsorgsmaatreëls getref is om te voorkom dat persone of materiaal val.

(ii) Op glas- of asbesdakke of dakke wat met breekbare materiaal bedek is, moet daar spesiale voorsorgsmaatreëls getref word ten einde te voorkom dat werkers per abuis daarop trap en ten einde die veilige uitvoering van herstelwerk te vergemaklik.

(iii) (a) Wanneer ekstensiewe werk uitgevoer word op 'n dak met 'n helling van meer as 34 (2 : 3) of wat glippery is, is die volgende bepalinge, waar moontlik, van toepassing:—

- (1) Geskikte skutrelings moet verskaf word;
- (2) 'n Geskikte werkplatform wat stewig gestut en minstens 1 voet 6 duim wyd is, moet verskaf word.
- (3) Geskikte, voldoende en behoorlik vasgemaakte lere, staan- of kruipplanke moet verskaf word.

(b) Wanneer dit, na die mening van die Raad, onmoontlik is om die fasiliteite te verskaf wat in subparagraaf (a) gespesifiseer word—

- (1) moet veiligheids gordels met toue waarmee die draers daarvan hulle aan 'n soliede struktuur kan vasbind, aan die werkers verskaf en deur hulle gebruik word; en
- (2) moet 'n tweede persoon verskaf word om die tou veilig vas te hou indien dit nie moontlik is om dit aan 'n soliede struktuur vas te bind nie.

W. Diverse bepalinge.—(1) Enige gedeelte van die perseel waar 'n werkende of verbygaande persoon waarskynlik getref kan word deur materiaal, gereedskap of ander artikels wat meer as 11 voet val, moet op so 'n manier bedek word dat dit sodanige persone beskerm, tensy ander doeltreffende stappe gedoen is ten einde te voorkom dat voorwerpe van sodanige hoogtes afval.

(ii) Steiermateriaal, gereedskap of ander voorwerpe mag nie afgegooi word nie maar moet behoorlik neergelaat word.

(iii) 'n Veilige toegang tot alle werkplatforms en ander werkplekke moet verskaf word.

(iv) Elke werkplek en ander plek waartoe 'n persoon toegang moet hê, en elke naderingsplek wat daartoe lei, moet op 'n doeltreffende wyse verlig word.

(v) Wanneer nodig, moet spesiale ligte aangebring word op alle gedeeltes van steiers en bouwerke waar materiaal opgehoos word.

(vi) In alle gevalle waar geboue opgerig, herstel, verbou, in stand gehou of afgebreek word, moet al die nodige voorsorgsmaatreëls getref word ten einde te voorkom dat die werkers in aanraking kom met 'n lewendige elektriese draad of uitrusting, met inbegrip van laagspanningsdrade en -uitrusting.

(vii) Spykers wat uitsteek, moet ingeslaan of verwyder word van alle materiaal wat vir die oprigting van steiers of stutwerk gebruik word.

(viii) Geen materiaal op die terrein moet so gepak of geplaas word dat dit gevaar vir enigen inhou nie.

X. Algemene bepalinge.—(i) Elke gedeelte van die struktuur, werkende dele, ankers en hegteestelle van elke hyskraan, dwarsloper en windas en van alle ander hysmasjiene en -takel moet—

- (a) werktuigkundig goed gebou wees van materiaal wat sterk genoeg, stewig genoeg en vry van defekte is;
- (b) goed onderhou en in 'n goeie werkende toestand gehou word; en
- (c) waar die konstruksie dit moontlik maak, minstens een maal elke week deur die bestuurder of 'n ander bevoegde persoon ondersoek word in die posisie waarin dit opgerig is.

(ii) Daar moet doeltreffende stappe gedoen word ten einde vas te stel wat die veilige werkvrage van elke hystoestel is.

(ii) Die maksimum veilige werkvrage moet duidelik gemerk word—

- (a) op elke kaapstander, windas en katrolblok wat gebruik word om 'n vrage op te hys of neer te laat;
- (b) op elke laaiboom, paal of mas wat gebruik word om 'n vrage van 2,000 lb. of meer op te hys of neer te laat; en
- (c) op elke hyskraan.

(iv) In the case of a crane fitted with a derricking jib, the safe working load at various radii of the jib shall be plainly marked upon it.

(v) A crane, crab, winch or any other hoisting appliance or any part of such appliance, shall not, except as permitted by the following paragraph, be loaded beyond the safe working load.

(vi) For the purpose of making tests of a crane or other hoisting appliance or gear the safe working load may be exceeded by such amount as the competent person appointed to carry out the tests may authorise.

(vii) During hoisting operations, effective precautions shall be taken to prevent any person from standing or passing under the load.

(viii) No load shall be left suspended from hoisting appliance unless there is a competent person actually in charge while the load is so suspended.

(ix) No person under 18 years of age shall be in control of any hoisting machine, including any scaffold winch or give signals to the operator.

(x) Under normal working conditions one person only shall be appointed as being responsible for giving of all signals to the crane driver.

(xi) When any hoisting or lowering is performed by means of a crane and the crane driver or person operating the crane is unable to see the load in all its position, one or more lookout or signal men shall be stationed so as to see the load throughout its travel and give the necessary signals to the crane driver or person operating the crane.

(xii) (a) For each operation to be performed there shall be a distinctive signal of such a character that the person to whom it is given shall be able to hear or see it easily.

(b) Where a sound, colour or light signal is used, it shall be made by an efficient device.

(c) Every signal wire shall be adequately protected from accidental interference.

(xiii) Motors, gearing, transmission, electric wiring and other dangerous parts of hoisting appliances shall be provided with efficient safeguards which shall not be removed while the machine or apparatus is in use. If the safeguards have to be removed, they shall be replaced as soon as possible by the persons removing them and in any case before the machines and apparatus are again taken into normal service.

(xiv) The driver of every crane or similar hoisting appliance shall be provided with a safe and covered stand, cab or cabin.

(xv) (a) Where reasonably practicable the driver's cab on every crane or other hoisting machine shall, before the crane or other hoisting machine is put into general use, be completely erected or adequate provision made for the protection of the driver from the weather.

(b) During cold weather the cabin of every power-driven crane or other hoisting appliance in use shall be adequately heated by suitable means.

Y. Winches, Crabs and Pulleys.—(i) Every part of the framework of every crab or winch, including the bearers, shall be of metal.

(ii) When wire ropes are used, the diameter of the pulleys or drums shall not be less than 400 times the diameter of the wires in the rope excluding the core of the rope.

(iii) When winch drums are grooved—

(a) the radius of the grooves shall be approximately the same as, but not less than, the radius of the rope; and

(b) the pitch of the grooves shall not be less than the diameter of the rope.

(iv) Winch drums shall be provided with flanges that prevent the rope from slipping off the drum.

(v) Every crane, crab and winch shall be provided with an efficient brake or brakes and with any other safety device required to prevent the fall of the load when suspended.

(vi) On every crab or winch the control lever shall be provided with a suitable locking device.

(vii) On steam-driven lifting engines the lever controlling the link motion reversing gear shall be provided with a suitable spring-lock arrangement.

Z. Suspension and Attachment.—(i) All cables or ropes used on hoisting appliances for raising or lowering materials shall be long enough to leave at least two turns on the drum at every operating position of the appliance.

(ii) No rope shall be used over a groove drum or pulley if its diameter exceeds the pitch of the drum grooves or the width of the pulley groove.

(iii) Wire ropes shall be such as to have a factor of safety of at least six under the maximum load. In calculating the dimensions of wire ropes the ropes shall be assumed to be under tensile stress only.

(iv) No chain or wire rope which has a knot tied in it shall be used for raising or lowering any load.

(iv) In die geval van 'n kraan met 'n laai-arm moet die veiligheidsmerk duidelik op die verskillende lengtes van die arm gemerk word.

(v) 'n Hyskraan, dwarsloper, windas of enige ander hystoesteel of gedeelte van sodanige toestel mag nie met 'n swaarder vrag as die veilige werkvrug belaa word nie, behalwe soos toegelaa in die volgende paragraaf.

(vi) Ten einde 'n hyskraan of ander hystoesteel of -uitrusting te toets, mag dié vrag wat groter as die veilige werkvrug is en wat goedgekeur word deur die bevoegde persoon wat aangeste is om die toetse uit te voer, opgelaa word.

(vii) Wanneer daar hyswerk verrig word, moet doeltreffende voorsorgsmaatreëls getref word ten einde te voorkom dat persone onder die vrag staan of deurloop.

(viii) Geen vrag mag hangende aan 'n hystoesteel gelaat word nie tensy daar 'n bevoegde persoon is wat werklik verantwoordelikeheid aanvaar terwyl die vrag aldus hang.

(ix) Niemand onder die leeftyd van 18 jaar mag beheer oor 'n hystoesteel, met inbegrip van 'n steier en windas, hê of seine aan die bediener gee nie.

(x) Onder gewone werktoestande moet daar slegs een persoon aangestel word as die persoon wat verantwoordelik is om alle seine aan die bestuurder van 'n hyskraan te gee.

(xi) Wanneer hys- of neerlaatwerk verrig word deur middel van 'n kraan en die kraanbestuurder of persoon wat die kraan bedien, nie die vrag in al sy posisies kan sien nie, moet een of meer uitkyk- of seinmense so geplaas word dat hulle altyd die vrag kan sien solank dit beweeg en die nodige seine aan die hyskraanbestuurder of hyskraanbediener kan gee.

(xii) (a) Daar moet vir elke beweging wat uitgevoer moet word, 'n onderskeidende sein wees wat van so 'n aard is dat die persoon aan wie dit gegee word, dit maklik kan hoor of sien.

(b) Waar 'n klank-, kleur- of ligsein gebruik word, moet dit deur middel van 'n doeltreffende toestel gegee word.

(c) Alle seindrade moet op 'n doeltreffende wyse beskerm word teen toevallige steuring.

(xiii) Motore, ratte, oorbringaste, elektriese drade en ander gevaarlike dele van hystoestelle moet voorsien word van doeltreffende beskermingskutte wat nie verwyder mag word nie terwyl die masjien of apparaat in gebruik is. As die beskermingskutte verwyder moet word, moet hulle so gou moontlik teruggeplaas word deur die persoon wat hulle verwyder, en in elk geval voordat die masjien en apparaat weer vir gewone werk gebruik word.

(xiv) Die bestuurder van elke kraan of soortgelyke hystoesteel moet voorsien word van 'n veilige en toegemaakte staanplek of kajuit.

(xv) (a) Waar dit redelikerwys moontlik is, moet die bestuurder se kajuit op elke hyskraan of ander hystoesteel volledig opgerig word of moet daar doeltreffende voorsiening gemaak word vir die beskerming van die bestuurder teen wind en weer voordat die kraan of ander hystoesteel in algemene gebruik geneem word.

(b) Gedurende koue weer moet die kajuit van elke kragaan-gedrewe kraan of ander hystoesteel wat gebruik word, op 'n doeltreffende en geskikte wyse verhit word.

Y. Windasse, dwarslopers en katrolle.—(i) Elke gedeelte van die raamwerk van elke dwarsloper of windas, met inbegrip van die draers, moet van metaal gemaak wees.

(ii) Wanneer draadtoue gebruik word, moet die deursnee van die katrolle of tolle minstens 400 maal die deursnee wees van die drade in die tou, uitgesonderd die kern van die tou.

(iii) Wanneer wentolle gegroef is—

(a) moet die radius van die groewe ongeveer dieselfde, maar nie kleiner nie, wees as die radius van die tou; en

(b) moet die steek van die groewe nie kleiner as die deursnee van die tou wees nie.

(iv) Wentolle moet voorsien word van flense wat keer dat die tou van die tol afgly.

(v) Elke kraan, dwarsloper en windas moet voorsien wees van 'n doeltreffende rem of remme en van alle ander veiligheids-toestelle wat nodig is om te voorkom dat die vrag val terwyl dit hang.

(vi) Die beheerhefboom op elke dwarsloper of windas moet voorsien wees van 'n geskikte sluittoestel.

(vii) Op stoomaangedrewe hysmotore moet die hefboom wat die skakelbeweging van die trurat beheer, voorsien wees van 'n geskikte veerslot.

Z. Hang- en hegstukke.—(i) Alle kables of toue wat op hystoestelle gebruik word vir die hys of neerlaat van materiaal, moet lank genoeg wees om in elke werkposisie van die toestel minstens twee draaie om die tol te laat.

(ii) Geen tou mag oor 'n gegroefde tol of katrol gebruik word nie indien die deursnee daarvan groter is as die steek van die tolgroewe of die wydte van die katrolgroef.

(iii) Draadtoue moet 'n veiligheidsfaktor van minstens ses hê wanneer dit die maksimum vrag dra. Wanneer die afmetings van draadtoue bereken word, moet dit gedoen word asof die toue slegs onder trekspanning is.

(iv) Geen ketting of draadtou waarin daar 'n knoop is, mag vir die hys of neerlaat van 'n vrag gebruik word nie.

(v) Every hoisting or derricking rope or chain shall be securely fastened to the barrel of the crane, crab or winch with which it is used.

(vi) Every temporary attachment or connection of a rope, chain or other appliance used in the erection or dismantling of a crane shall be adequate and secure.

(vii) Every rope used in hoisting or lowering or as a means of suspension shall be of suitable quality and adequate strength and in good condition.

(viii) Every chain, ring, hook, shackle, swivel and pulley block used for hoisting or lowering, or as a means of suspension shall have been tested and be marked in plain figures and letters with the safe working load and identification mark.

(ix) No gear used for attachment or as a means of suspension shall be loaded beyond its safe working load, except for the purpose of making tests.

(x) Every chain, ring, hook, shackle and swivel used in hoisting or lowering or as a means of suspension which has been lengthened, altered or repaired by welding shall be adequately tested and examined, before being again taken into use.

(xi) Every hook used for hoisting or lowering shall either—

- (a) be provided with an efficient catch to prevent the displacement of the sling or load from the hook; or
- (b) be of such shape as to reduce as far as possible the risk of such displacement.

(xii) The parts of hooks liable to come into contact with ropes or chains during the raising or lowering of loads shall be rounded.

(xiii) Where double or multiple slings are used for hoisting or lowering purposes the upper ends of the sling shall be connected by means of a shackle or ring and not be put separately into a lifting hook; this requirement shall not apply when the total load lifted is less than half of the safe working load of the hook.

(xiv) When bulky objects are being raised or lowered, the maximum safe load of slings shall be determined with reference, not only to their strength, but also to the angle of the legs.

(xv) Sharp edges of a load shall not be in contact with slings, ropes or chains.

(xvi) All chains, ropes, slings and other gear used for hoisting or lowering or as a means of suspension shall be periodically examined by a competent person and this person's findings shall be entered on a certificate or in a special register, which shall be in a log book accessible for scrutiny by the Council or its appointee.

Aa. *Cranes*.—(i) The stage for every crane shall be built of sound material and be of good mechanical construction having regard to its height and position and to the lifting and reaching capacity of the crane.

(ii) The platform of every crane shall—

- (a) be close-planked or plated;
- (b) be securely fenced according to these regulations;
- (c) be provided with safe means of access; and
- (d) be of sufficient area—

(1) in all cases, for the driver or operator and signalmen; and

(2) in the case of a guy derrick crane also for the operator of the slewing mechanism.

(iii) (a) Every fixing crane shall either be securely anchored or be adequately weighted by suitable ballast firmly secured to ensure stability.

(b) When a crane is weighted by ballast a diagram showing the position and size of the counterweights shall be posted up in the driver's cab.

(c) Every travelling crane shall be provided with a device for anchoring it to the rails of the crane track.

(iv) On every stage, gantry or other place on which a crane moves there shall, in so far as practicable, be maintained at every position of the crane an unobstructed passageway of a width of at least two feet between the moving parts of the crane and the fixed parts or edge of such stage gantry or place.

(v) If at any time it is impracticable to maintain a passageway of a width of at least 2 feet at any place or point, all reasonable steps shall be taken to prevent the access of any person to such place of point at such time.

(vi) All rails on which a travelling crane moves shall be of adequate section and have an even running surface.

(vii) The following requirements shall apply to every track of a travelling crane, whether resting on the ground or raised above the ground:

- (a) The whole track shall be properly laid;
- (b) All the supports shall be of sufficient strength and be maintained in good condition; and

(v) Elke hys- of laaitou of -ketting moet stewig vasgemaak word aan die tol van die hyskraan, dwarsloper of windas wat gebruik word.

(vi) Elke tydelike hegstuk of las van 'n tou, ketting of ander toestel wat gebruik word vir die oprigting of afbreek van 'n kraan, moet doeltreffend en veilig wees.

(vii) Elke tou wat gebruik word vir hys- of neerlaatwerk of om iets daaraan te laat hang, moet van 'n geskikte gehalte, sterk genoeg en in 'n goeie toestand wees.

(viii) Elke ketting, ring, haak, harp, draaiskakel en katrolblok wat gebruik word vir hys- of neerlaatwerk of om iets daaraan te laat hang, moet vooraf getoets word, en die veilige werkvrage en 'n identifikasiemerk moet in duidelike syfers en letters daarop aangebring word.

(ix) Geen uitrusting wat gebruik word as 'n hegstuk of om iets daaraan te laat hang, mag swaarder as met die veilige werkvrage gelaai word nie, behalwe wanneer dit getoets word.

(x) Elke ketting, ring, haak, harp en draaiskakel wat gebruik word vir hys- of neerlaatwerk of om iets daaraan te laat hang, en wat deur middel van sweiswerk verleng, verander of herstel is, moet op 'n doeltreffende wyse getoets en ondersoek word voordat dit weer in gebruik geneem word.

(xi) Elke haak wat vir hys- of neerlaatwerk gebruik word, moet—

- (a) van 'n doeltreffende knip voorsien word ten einde te voorkom dat die strop of vrag van die haak afgly; of
- (b) van so 'n fatsoen wees dat die gevaar daaraan verbonde dat dit kan afgly, tot 'n minimum beperk word.

(xii) Dié gedeeltes van hake wat waarskynlik met toue of kettings in aanraking sal kom wanneer vragte gehys of neergelaat word, moet rond wees.

(xiii) Waar dubbele of meervoudige stroppe vir hys- of neerlaatdoeleindes gebruik word, moet die bopunte van die stroppe aan mekaar geheg word deur middel van 'n harp of ring en mag dit nie afsonderlik in die hyshaak geplaas word nie; hierdie vereiste is nie van toepassing nie wanneer die totale vrag wat gehys word, minder is as die helfte van die veilige werkvrage van die haak.

(xiv) Wanneer lywige voorwerpe gehys of neergelaat word, moet die maksimum veilige vrag van die stroppe bepaal word deur nie alleen hul sterkte in aanmerking te neem nie maar ook die hoek van die bene.

(xv) Die skerp kante van 'n vrag mag nie met stroppe, toue of kettings in aanraking kom nie.

(xvi) Alle kettings, toue, stroppe en ander uitrusting wat vir hys-, neerlaat- of hangwerk gebruik word, moet periodiek ondersoek word deur 'n bevoegde persoon, en hierdie persoon se bevinding moet ingeskryf word in 'n sertifikaat of in 'n spesiale register, naamlik in 'n logboek wat toeganklik is vir ondersoek deur die Raad of sy benoemde.

Aa. *Hyskrane*.—(i) Die platform van elke kraan moet gebou word van defekvrye materiaal en die konstruksie daarvan moet meganies goed wees met die oog op die hoogte en posisie daarvan en op die hys- en reikvermoë van die hyskraan.

(ii) Die platform van elke kraan moet—

- (a) planke of plate hê wat dig teen mekaar is;
- (b) op 'n veilige manier omhein word ooreenkomstig hierdie regulasies;
- (c) voorsien wees van 'n veilige toegang; en
- (d) groot genoeg wees—

(1) vir die bestuurder of bediener en seinman, in alle gevalle; en

(2) in die geval van 'n leitou-galgkraan, ook vir die bediener van die swaaimeganisme.

(iii) (a) Elke hegkraan moet of stewig geanker of op 'n doeltreffende wyse met geskikte ballas vasgepak word sodat dit stewig staan en nie wikkels nie.

(b) Wanneer 'n kraan met ballas vasgepak word, moet 'n diagram wat die posisie en grootte van die teengewigte toon, in die bestuurder se kajuit opgeplak word.

(c) Elke loopkraan moet voorsien wees van 'n toestel om dit aan die kraanspore te anker.

(iv) Op elke platform, stellasië of ander plek waarop 'n kraan beweeg, moet daar, so ver moontlik, op elke posisie van die kraan 'n onversperde deurgang met 'n wydte van minstens twee voet wees tussen die bewegende dele van die kraan en die vaste dele of rand van die platform, stellasië of plek.

(v) As dit te eniger tyd ondoenlik is om 'n deurgang met 'n wydte van minstens twee voet op enige plek of punt te verskaf, moet alle redelike stappe gedoen word om te voorkom dat enigeen op so 'n tydstop toegang tot so 'n plek of punt verkry.

(vi) Alle spore waarop 'n loopkraan beweeg, moet van 'n geskikte deursnee wees en 'n gelyk loopoppervlak hê.

(vii) Onderstaande vereistes is van toepassing op elke spoor van 'n loopkraan, afgesien daarvan of dit op die grond rus of bokant die grond is:

- (a) Die hele spoor moet behoorlik aangelê wees;
- (b) al die stutte moet sterk genoeg wees en in 'n goeie toestand gehou word; en

(c) the ends of the track shall be provided with shoes or buffers.

(viii) All rails on which a travelling crane moves, shall, unless other adequate steps are taken to ensure the proper junction of, and to prevent any material alteration in the gauge of the rails—

(a) be jointed by fish-plates or double chairs; and

(b) be securely fastened to sleepers.

(ix) The track and turntable of every travelling crane shall be installed with the greatest care and in conformity with sound technical principles.

Bb. Derrick Cranes.—(i) The maximum radius at which the jib may be worked shall be clearly indicated on every derrick crane.

(ii) When the jib is at the maximum radius there shall not be less than two dead turns of rope on the derricking drum.

(iii) The jib of a Scotch derrick crane shall not be erected between the back stays of the crane.

(iv) Every crane having a derricking jib shall be provided with an effective interlocking arrangement between the derricking clutch and the pawl sustaining the derricking drum, except where—

(a) the hoisting drum and the derricking drum are independently driven; or

(b) the mechanism driving the derricking drum is self-locking.

(v) Where the guys of a guy derrick crane cannot be fixed at approximately equal spacing, such other measures shall be taken as will ensure the safety of the crane.

(vi) The whole of the appliances for the anchorage of a crane shall be examined on each occasion before the crane is erected.

(vii) The erection of cranes shall be supervised by a competent person.

(viii) Each crane shall after each erection on a building site and before being used be tested *in situ* for anchorage, by a competent person.

(ix) Cranes shall be tested for anchorage by the imposition on each anchorage of the maximum uplift or pull exerted either—

(a) by a load of 25 per cent above the maximum load to be lifted by the crane as erected; or

(b) by a less load arranged to exert an equivalent pull on the anchorage.

(x) If the pull applied by the test to any anchorage is less than 25 per cent in excess of the pull which would be exerted by the maximum safe working load, a loading diagram appropriate to the crane anchorage shall be affixed in a position where it can readily be seen by the crane driver.

Cc. Automatic Safe Load Indicator.—(i) No jib crane whether having a fixed jib or a derricking jib shall be used unless it is fitted with an automatic indicator which—

(a) indicates clearly to the driver or person operating the crane when the load being moved approaches the safe working load of the crane at any inclination of the jib; and

(b) given an efficient sound signal when the load being moved is in excess of the safe working load of the crane at any inclination of the jib.

(ii) The preceding paragraph does not apply to—

(a) any guy derrick crane;

(b) any hand crane which is being used solely for erecting or dismantling another crane; or

(c) any crane having a maximum safe working load of 2,000 lb. or less;

but in all such cases a table showing the safe working loads at various radii of the jib shall be kept attached to the crane.

Dd. Various Rules Concerning Crane Operations.—(i) (a) A crane shall not be used otherwise than for direct lifting or lowering of a load unless its stability is not thereby endangered.

(b) No load which lies in the angle between the back stays of a Scotch derrick crane shall be moved by that crane.

(ii) Where more than one crane or winch is required to lift or lower one head—

(a) the machinery, plant and appliance used shall be so arranged and fixed that no such crane or winch shall at any time be loaded beyond its safe working load or be rendered unstable in the hoisting or lowering of the load; and

(b) a person shall be specially appointed to co-ordinate the operation of the appliances working together.

(c) die eindpunte van die spoor moet voorsien wees van stootstukke of buffers.

(viii) Alle spore waarop 'n loopkraan beweeg, moet, tensy ander doeltreffende maatreëls getref is om te verseker dat hulle op 'n behoorlike wyse gelas is en wel op so 'n manier dat die dikte van die spore nie wesenlik verander word nie en moet—

(a) deur middel van spalkplate of dubbele spoorstoelplate gelas word; en

(b) behoorlik aan die dwarslêers vasgemaak wees.

(ix) Die spore en draaiskrif van elke loopkraan moet met die grootste sorgvuldigheid en in ooreenstemming met gesonde tegniese beginsels aangelê word.

Bb. Galgkranes.—(i) Daar moet op elke galgkraan duidelik aangetoon word tot op watter lengte die kraanarm gebruik mag word.

(ii) Wanneer die radius van die laaiarm op sy langste is, moet daar minstens nog twee draaie tou om die laaitol wees.

(iii) Die kraanarm van 'n Skortse galgkraan mag nie tussen die agterste ankers van die kraan opgerig word nie.

(iv) Elke kraan wat 'n kraanarm het, moet voorsien wees van 'n doeltreffende grendelreëling tussen die laaikoppelaar en die pal wat die laaitol vashou, behalwe waar—

(a) de hystol en die laaitol afsonderlik aangedryf word; of

(b) die meganisme wat die laaitol aandryf, selfsluitend is.

(v) Waar die ankeroute van 'n leitou-galgkraan nie op punte wat naastenby ewe ver van mekaar af is, vasgemaak kan word nie, moet die ander maatreëls getref word wat die veiligheid van die kraan sal verseker.

(vi) Al die toestelle wat vir die ankering van 'n kraan gebruik word, moet telkens voordat die kraan opgerig word, ondersoek word.

(vii) 'n Bevoegde persoon moet toesig hou oor die oprigting van hyskraan.

(viii) Die verankering van elke kraan moet elke maal nadat dit op 'n bouterrein opgerig is en voordat dit gebruik word, *in situ* deur 'n bevoegde persoon getoets word.

(ix) Die verankering van kraan moet getoets word deur elke anker te onderwerp aan die maksimum hys- of trekkrag wat uitgeoefen word deur—

(a) of 'n vrag wat 25 persent swaarder as die maksimum vrag is wat opgelig moet word deur die kraan soos dit opgerig is;

(b) of deur 'n kleiner vrag wat so gerangskik is dat dit die anker aan 'n ekwivalente trekkrag onderwerp.

(x) Wanneer die trekkrag waaraan 'n anker onderwerp word wanneer dit getoets word, minder is as 25 persent meer as die trekkrag wat deur die maksimum veilige werkvrage uitgeoefen sal word, moet 'n laaidiagram wat pas by die verankering van die kraan, aangebring word op 'n plek waar die hyskraanbestuurder dit maklik kan sien.

Cc. Outomatiese veiligheidsvragwyser.—(i) Geen armkraan, afgesien daarvan of dit 'n waste arm of 'n laaiarm het, mag gebruik word nie tensy dit uitgerus is met 'n outomatiese wyser wat—

(a) duidelik aan die bestuurder of bediener van die kraan toon wanneer die vrag wat beweeg word, op enige helling van die arm naby is aan die veilige werkvrage van die kraan; en

(b) 'n doeltreffende klanksein laat hoor wanneer die vrag wat beweeg word, op enige helling van die arm swaarder is as die veilige werkvrage van die kraan.

(ii) Die voorgaande paragraaf is nie van toepassing nie op—

(a) 'n leitou-galgkraan;

(b) 'n handkraan wat uitsluitlik gebruik word om 'n ander kraan op te rig of af te breek; of

(c) 'n kraan met 'n maksimum veilige werkkrage van 2,000 lb. of minder;

maar in al sodanige gevalle moet 'n tabel wat die veilige werkvrage op die verskillende lengtes van die laaiarm aantoon, aan die hyskraan geheg gehou word.

Dd. Verskillende reëls betreffende kraanwerk.—(i) (a) 'n Kraan mag nie op 'n ander manier as vir die regstreekse hys of neerlaat van 'n vrag gebruik word nie tensy die stabiliteit daarvan nie daardeur in gevaar gebring word nie.

(b) Geen vrag wat in die hoek tussen die agterste ankers van 'n Skotse galgkraan lê, mag deur daardie kraan beweeg word nie.

(ii) Waar meer as een kraan of windas nodig is vir dieselfde hys- of neerlaatwerk—

(a) moet die masjinerie, uitrusting en toestelle wat gebruik word, so gerangskik en aangebring word dat sodanige kraan of windas nooit swaarder as met die veilige werkvrage daarvan gelaai of onstewig word wanneer die vrag gehys of neergelaat word nie; en

(b) moet 'n persoon spesiaal aangestel word om die werk van die toestelle wat saam werk, te koördineer.

(iii) When a load is thought to approach the maximum safe working load a trial shall be made by raising the load a short distance to ensure that the hoisting appliances can carry it safely.

Ee. Hoists.—(i) Hoists (i.e. lifting appliances provided with a cage or platform that runs in guides) used for raising and lowering materials shall satisfy the requirements of this regulation.

(ii) (a) Hoist shafts shall be provided with solid walls or other equally effective fencing—

(1) at the ground level on all sides; and

(2) at all other levels on all sides to which access is provided.

(b) The walls of hoist shafts, except at approaches, shall extend at least 6 feet 6 inches above the floor, platform or other place to which access is provided.

(iii) Approaches to hoists shall be provided with solid grates or other equally effective fencing which—

(a) are at least 3 feet high; and

(b) close automatically when the hoist platform leaves the landing.

(iv) Approaches to hoist shall be adequately lighted.

(v) The guides of hoist platforms shall offer sufficient resistance to bending and, in the case of jamming by a safety catch, to buckling.

(vi) The platform shall be so constructed that safe transport is ensured.

(vii) On platform for truck transport the trucks shall be efficiently blocked in a safe position on the platform.

(viii) Counterweights consisting of an assemblage of several parts shall be made of specially constructed parts rigidly connected together.

(ix) The counterweight shall run in guides.

(x) If two or more wire ropes are used the load shall be equally distributed between them.

(xi) Each suspension rope shall be in one piece.

(xii) The rope ends shall be fastened to the platform attachment by splicing and tight binding with steel wire, by sealing or by clamping with the aid of rope clamps; wherever possible, thimbles shall be used.

(xiii) Drum anchorages of suspension ropes shall be adequate and secure.

(xiv) Ropes shall be long enough to leave at least two turns on the drum when the cage or platform is at its lowest position, and be of such diameter as to have a safety factor of at least eight under the maximum load.

(xv) When wire ropes are used, the diameter of the pulley or drums shall not be less than 400 times the diameter of the wires in the rope.

(xvi) When winch drums are grooved—

(a) the radius of the grooves shall be approximately the same as, but not less than, the radius of the rope; and

(b) the pitch of the grooves shall not be less than the diameter of the rope.

(xvii) Winch drums shall be provided with flanges that prevent the rope from slipping off the drum.

(xviii) It shall not be possible to reverse the motion of the hoist without first bringing it to rest.

(xix) It shall not be possible to set the hoist in motion from the platform.

(xx) Pawls and ratchet wheels with which the pawl must be disengaged before the platform is lowered shall not be used.

(xxi) Where the person operating the hoist cannot see clearly every position of the platform, arrangements shall be made for effective signals to be given to the hoist operator by a responsible person who can see the platform at each position.

(xxii) (a) When the platform is at rest the brake shall be applied automatically.

(b) During loading and unloading the platform shall be blocked by catches or other devices in addition to the brake.

(xxiii) Hoists shall be provided with devices that stop the winding-engine as soon as the platform reaches its highest stopping-place.

(xxiv) Above the highest stopping-place a clearance shall be provided high enough to allow sufficient unobstructed travel of the cage or platform in case of overwinding.

(xxv) No hoist shall be used unless it has been tested and examined by a competent person.

(xxvi) (a) The above provisions apply only to hoists used for raising or lowering materials.

(b) No hoist shall be used for the conveyance of persons unless—

(iii) Wanneer die mening bestaan dat 'n wag na aan die maksimum veilige werkvang is, moet 'n toets uitgevoer word deur die wag 'n klein entjie te hys ten einde te verseker dat die hystoestelle dit met veiligheid kan dra.

Ee. Hysers.—(i) Hysers (d.w.s. hystoestelle wat voorsien is van 'n hok of platform wat op leibane loop) wat gebruik word om materiaal te hys of neer te laat, moet aan die vereistes van hierdie regulasie voldoen.

(ii) (a) Hyserskagte moet soliede mure hê of op 'n ander doeltreffende wyse omhein word—

(1) aan alle kante op die grondvlak; en

(2) aan alle kante op alle ander vlakke waar toegang daartoe verleen word.

(b) Die mure van hyskagte, uitgesonderd die toegangswêë moet minstens 6 voet 6 duim uitsteek bokant die vloer, platform of ander plek waar toegang daartoe verleen word.

(iii) Toegangswêë tot hystoestelle moet voorsien wees van soliede roosters of ander omheining wat net so doeltreffend is en wat—

(a) minstens 3 voet hoog is; en

(b) outomaties sluit wanneer die hysplatform die bordes verlaat.

(iv) Die toegangswêë tot hystoestelle moet op 'n doeltreffende wyse verlig word.

(v) Die leibane van hysplatforms moet genoeg weerstand bied teen buiging en, in die geval waar dit deur 'n veiligheidsknip gekeer word, teen kromtrekking.

(vi) Die platform moet so gebou word dat vervoer daarop veilig is.

(vii) Op platforms vir die vervoer van trokke, moet die trokke op 'n doeltreffende wyse in 'n veilige posisie op die platform geblok word.

(viii) Teengewigte wat bestaan uit 'n versameling van verskillende stukke, moet gemaak word van spesiaal vervaardigde dele wat stewig aan mekaar verbind is.

(ix) Die teengewig moet in leibane loop.

(x) As twee of meer draadtoue gebruik word, moet die wag eweredig tussen hulle verdeel word.

(xi) Elke hangtou moet uit een stuk bestaan.

(xii) Die punte van die toue moet aan die platform vasgemaak word deur middel van splitslaste wat stewig met staaldraad vasgebond is of deur dit te verseël of vas te klamp met behulp van touklampe; waar moontlik, moet ooringe gebruik word.

(xiii) Die verankerings van die tolle van hangtoue moet doeltreffend en stewig wees.

(xiv) Toue moet lank genoeg wees om minstens twee draaie om die tol te laat wanneer die hok of platform in sy laagste posisie is, en die deursnee van sodanige toue moet sodanig wees dat dit 'n veiligheidsfaktor van minstens agt het wanneer die maksimum wag gedra word.

(xv) Wanneer draadtoue gebruik word, moet die deursnee van die katrol of tolle minstens 400 maal die deursnee van die draad in die tou wees.

(xvi) Wanneer wentolle gegroef is—

(a) moet die radius van die groewe naastenby dieselfde, maar nie kleiner nie, wees as die radius van die tou; en

(b) moet die steek van die groewe nie kleiner as die deursnee van die toue wees nie.

(xvii) Wentolle moet voorsien wees van flense wat keer dat die tou nie van die tol afgly nie.

(xviii) Dit moet nie moontlik wees om die bewegingsrigting van die hystoestel te verander sonder om dit eers tot stilstand te bring nie.

(xix) Dit moet nie moontlik wees om die hystoestel van die platform af in beweging te bring nie.

(xx) Palle en sperrate waarmee die palle eers ontkoppel moet word voordat die platform neergelaat word mag nie gebruik word nie.

(xxi) Waar die persoon wat 'n hystoestel bestuur, nie elke posisie van die platform duidelik kan sien nie, moet daar reëlins getref word dat 'n verantwoordelike persoon wat die platform in elke posisie kan sien, doeltreffende tekens aan die hyserbediener gee.

(xxii) (a) Wanneer die platform stilstaan, moet die rem outomaties in werking tree.

(b) Wanneer op- en aflaaiwerk verrig word, moet die platform geblok word deur knippe of ander toestelle benewens die rem.

(xxiii) Hysers moet voorsien word van toestelle wat die wenmotor tot stilstand bring sodra die platform die hoogste stopplek bereik het.

(xxiv) Bokant die hoogste stopplek moet daar genoeg plek vir die onversperde beweging van die hok of platform wees ingeval dit te ver opgedraai word.

(xxv) Geen hystoestel mag gebruik word nie tensy dit deur 'n bevoegde persoon getoets en ondersoek is.

(xxvi) (a) Bostaande bepalings is van toepassing slegs op hysers wat vir die hys of neerlaat van materiaal gebruik word.

(b) Geen hyser mag vir die vervoer van persone gebruik word nie tensy—

- (1) such use has been authorised by the competent authority; or
- (2) the hoist complies with the conditions laid down for the installation and operation of lifts used for the conveyance of persons in industrial undertakings.

(xxvii) The following notices shall be posted up in a conspicuous place and in very legible characters in both official languages and also in Zulu and Sesutho:

(a) On all hoists—

- (1) on the platform; the carrying capacity in lb. or other appropriate standard terms of weight; and
 - (2) on the winding-engine; the lifting capacity in lb. or other appropriate standard terms of weight;
- (b) on hoists, authorised or certified for the conveyance of persons; on the platform or cage; the maximum number of persons to be carried at one time;
- (c) on hoists for goods only; on every approach to the hoist; "Goods Hoist! Use by persons prohibited". („Goederehyser! Gebruik deur persone verbode").

Ff. Miscellaneous Provisions.—(i) Precautions shall be taken to safeguard the workmen examining or lubricating a crane or hoist. Examination shall not be conducted whilst such crane or hoist is in operation.

(ii) No person shall be lifted or carried by a crane except on the driver's platform, or ride in a barrow hoist or in a hod hoist.

(iii) Every part of a load in course of being hoisted or lowered shall be adequately suspended and supported so as to prevent danger to persons.

(iv) (a) Every receptacle used for hoisting bricks, tiles, slates or other material shall be so closed as to prevent the fall of any of the material.

(b) If loose materials or loaded wheelbarrows are placed directly on a platform for raising or lowering, the platform shall be closed in.

(c) Material shall not be raised, lowered or slowed in such a way as to cause sudden jerks.

(v) In hoisting a barrow, the wheel shall not be used as a means of support unless efficient steps are taken to prevent the axle from slipping out of the bearings.

(vi) When a special ginpole is used, it shall be secured by ropes in such a way that it cannot knock against the scaffolds.

(vii) Jibs for hoisting materials shall not be attached to standard or extension poles.

(viii) When no jib but only a rope pulley is used the latter may be attached to a cross-beam if the cross-beam—

(a) has sufficient strength and is fixed to at least two standards or extensions in the way prescribed for ledges; and

(b) does not at the same time serve as a ledge for the scaffold.

(ix) If a hoisting appliance or any part thereof moves along a scaffold, adequate measures shall be taken to prevent persons on the scaffold from being struck by the appliance or any part of it.

(x) The hoisting of loads at points where there is a regular flow of traffic shall be carried out in an enclosed space, or if this should be impossible (e.g. in the case of bulky objects), measures shall be taken to hold up or divert the traffic for the time being.

(xi) Adequate steps shall be taken to prevent a load in course of being hoisted or lowered from coming into contact with any objects in such manner that part of the load or object may become displaced.

Gg. Safety Equipment.—(i) Where necessary the employer shall provide the workmen with a sufficient number of respirators, goggles and safety belts of approved types.

(ii) Safety belts shall have life lines of sufficient length and strength.

Hh. Rescue Equipment.—When work is carried on in proximity to any place where there is a risk of drowning, all necessary equipment shall be provided and kept ready for use, all necessary steps taken for the prompt rescue of any person in danger.

Ii. First-aid Equipment.—(i) On every place where building work is carried on, first-aid boxes or cupboards readily accessible and clearly marked shall be provided for the prompt treatment of all injuries sustained in the course of work.

(ii) Such first-aid boxes or cupboards shall be placed under the charge of a responsible person.

(1) 'n bevoegde owerheid magtigting vir sodanige gebruik verleen het; of

(2) die hyser voldoen aan die voorwaardes wat gestel is vir die installering en werking van hysers wat gebruik word vir die vervoer van persone in nywerheidsondernemings.

(xxvii) Ondergenoemde kennisgewings, in albei die amptelike tale en ook in Zoeloe en Sotho en in duidelik leesbare letters, moet in 'n opvallende plek opgeplak word:

(a) Op alle hysers—

(1) op die platform—die dra vermoë, in lb. of ander geskikte standaardgewigsterme; en

(2) op die wenmotor—die hysvermoë, in lb. of ander geskikte standaardgewigsterme;

(b) op hysers wat goedgekeur of gesertifiseer is vir die vervoer van persone, op die platform of hok—die maksimum getal persone wat op 'n keer vervoer mag word;

(c) op hystoestelle vir goedere alleen—by elke toegang tot die hyser: „Goederehyser! Gebruik deur persone verbode" ("Goods Hoist! Use by persons prohibited").

Ff. Diverse bepalings.—(i) Daar moet voorsorgsmaatreëls getref word vir die beveiliging van werkmanne wat 'n kraan of hyser ondersoek of smeer. Sodanige kraan of hyser mag nie ondersoek word terwyl dit in werking is nie.

(ii) Niemand mag deur 'n kraan opgehys of gedra word nie behalwe op die bestuurder se platform, en niemand mag in die hyser vir kruitwaens of trôe ry nie.

(iii) Elke deel van 'n frag moet, terwyl dit gehys of neergelaat word, op 'n doeltreffende wyse opgehang of gestut word sodat dit geen gevaar vir persone inhou nie.

(iv) (a) Elke houer wat gebruik word vir die hys van bakstene, teëls, leiklip of ander materiaal, moet so toegemaak word dat die materiaal nie daaruit kan val nie.

(b) As los materiaal of gelaaide kruitwaens regstreeks op 'n platform geplaas word om dit op te hys of neer te laat, moet die platform ingehok wees.

(c) Materiaal mag nie so opgehys, neergelaat of die bewegingsnelheid daarvan so verminder word nie dat dit skielike rukke meebring.

(v) Wanneer 'n kruitwa opgehys word, moet die wiel nie as 'n steunpunt gebruik word nie tensy doeltreffende stappe gedoen is om te voorkom dat die as uit die laers glijp.

(vi) Wanneer 'n spesiale windas gebruik word, moet dit op so 'n manier met toue vasgebind word dat dit nie teen die steiers kan stamp nie.

(vii) Arms vir die hys van materiaal mag nie aan staander- of verlengingspale vasgemaak word nie.

(viii) Wanneer geen arm nie maar slegs 'n toukatrol gebruik word, kan sodanige toukatrol aan 'n kruisbalk vasgemaak word indien die kruisbalk—

(a) sterk genoeg is en aan minstens twee staanders of verlengings vasgemaak is op die manier wat vir steierbalkke voorgeskryf word; en

(b) nie terselfdertyd as 'n steierbalk vir die steier gebruik word nie.

(ix) Wanneer 'n hystoestel of 'n gedeelte daarvan langs 'n steier beweeg, moet doeltreffende maatreëls getref word om te voorkom dat persone op die steier deur sodanige toestel of 'n gedeelte daarvan gestamp word.

(x) Op punte waar daar 'n gereelde vloei van verkeer is, moet vragte in 'n geslote ruimte opgehys word of, as dit onmoontlik is (bv. in die geval van lywige voorwerpe), moet daar maatreëls getref word om die verkeer op daardie tydstip terug te hou of af te lei.

(xi) Doeltreffende stappe moet gedoen word ten einde te voorkom dat 'n frag wat opgehys of neergelaat word, op so 'n manier met voorwerpe in aanraking kom dat 'n deel van die frag of voorwerp verskuif word.

Gg. Veiligheidsuitrusting.—(i) Waar nodig, moet die werkgewer die werkmanne voorsien van genoeg gasmaskers, stofbrille en veiligheids gordels van die goedgekeurde tipes.

(ii) Veiligheids gordels moet voorsien wees van veiligheidstoue wat lank en sterk genoeg s.

Hh. Reddingsuitrusting.—Wanneer werk verrig word naby plekke waar daar gevaar is dat iemand kan verdrink, moet al die nodige uitrusting verskaf en in gereedheid gehou word en moet al die nodige stappe gedoen word om 'n persoon wat in gevaar verkeer, onmiddellik te red.

Ii. Eerstehulpuitrusting.—(i) Op elke plek waar daar bouwerk verrig word, moet eerstehulpkissies of -kaste, wat gereedelik toeganklik en duidelik gemerk is, verskaf word vir die onmiddellike behandeling van alle beserings wat in die loop van die werk opgedoen word.

(ii) Sodanige eerstehulpkissies of -kaste moet onder die toesig van 'n verantwoordelike persoon geplaas word.

Jj. Communication of Regulations to Workers.—Copies of these regulations or such extracts thereof as may be prescribed by the Council, shall be handed to the workers or conspicuously posted up and maintained at suitable places.

Kk. Duty of Employers to Comply with these Regulations.—It shall be the duty of the employer to comply with these regulations.

Ll. Co-operation of Workers and Other Persons upon Whom this Agreement is Binding with the Employer.—(i) Every person upon whom this Agreement is binding shall co-operate with the employer in carrying out these regulations.

(ii) Every person upon whom this Agreement is binding shall forthwith remedy or report to the employer or foreman any defect that he may discover in the plant or appliances, or any action by any person liable to cause an accident.

(iii) No person upon whom this Agreement is binding shall interfere with, displace, take away, damage or destroy any of the plant or safeguards required by the foregoing regulations without the authority of the employer or his responsible foreman.

(iv) Every person upon whom this Agreement is binding shall make proper use of all safeguards, safety devices or other appliances furnished, for his protection and shall obey all safety instructions pertaining to his work.

(v) Every worker upon whom this Agreement is binding shall take the necessary precautions for his own safety and for the safety of any person on the site and abstain from any action which might endanger him or other persons.

(vi) No employed person shall go to or from his work-place otherwise than by the safe means of access and egress provided.

33. GENERAL

(1) No agreement, express or implied, whether entered into before or after the coming into operation of this Agreement, shall operate to permit of the payment to any employee of remuneration less than that prescribed in this Agreement or of the application to any employee of any treatment, or the granting to him of any benefits, less favourable to him than the treatment or benefits prescribed in this or any other Agreement nor shall it effect any waiver by any employee of the application to him of any provision of this or any other Agreement. Any such Agreement shall be void.

(2) Each provision, sub-clause or clause shall create a right or obligation, as the case may be, independently of the existence of other provisions. In the event of any provisions, sub-clause or clause of this Agreement being inoperative or *ultra vires* the powers of the parties or the Minister, either before or after publication of this Agreement in the *Government Gazette* by the Minister under the provisions of the Act, this shall in no way affect the remainder of the Agreement, which shall in that event constitute the Agreement.

Dated at Johannesburg this 26th day of March, 1969.

N. G. LEVEY, *Chairman*.
F. G. STANIER, *Vice-Chairman*.
D. B. EHLERS, *Secretary*.

No. R.954.]

[13th June, 1969.

FACTORIES, MACHINERY AND BUILDING WORK ACT, 1941

BUILDING AND MONUMENTAL MASONRY INDUSTRIES, TRANSVAAL

I, MARAIS VILJOEN, Minister of Labour, hereby in terms of section 22 (1) of the Factories, Machinery and Building Work Act, 1941, declare the provisions of the Agreement and notice relating to the Building and Monumental Masonry Industries, published under Government Notice No. R.953 of 13th June, 1969, to be, on the whole, not less favourable to the employees whose hours of work and remuneration in respect of overtime, public holidays and work on Sundays and public holidays are regulated thereby, than the relative provisions of the said Act.

M. VILJOEN,
Minister of Labour.

Jj. Mededeling van regulasies aan werkers.—Kopieë van hierdie regulasies of die uittreksels daarvan wat die Raad mag voorskryf, moet aan die werkers oorhandig of op 'n opvallende wyse op geskikte plekke opgeplak word en opgeplak gehou word.

Kk. Plig van werkgever om aan hierdie regulasies te voldoen.—Dit is die plig van die werkgever om aan hierdie regulasies te voldoen.

Ll. Samewerking van werkers en ander persone vir wie hierdie Ooreenkoms bindend is, met die werkgever.—(i) Elkeen vir wie hierdie Ooreenkoms bindend is, moet met die werkgever saamwerk om hierdie regulasies uit te voer.

(ii) Elkeen vir wie hierdie Ooreenkoms bindend is, moet onmiddellik alle defekte wat hy in die uitrusting of toestelle mag ontdek, herstel of aan die werkgever of voorman rapporteer en moet alle handelings van enigeen wat waarskynlik 'n ongeluk kan veroorsaak, aan die werkgever of voorman rapporteer.

(iii) Niemand vir wie hierdie Ooreenkoms bindend is, mag enige uitrusting of veiligheids-toestelle wat by bostaande regulasies vereis word, sonder die magtiging van die werkgever of sy verantwoordelike voorman verskuif, wegneem, beskadig, vernietig of daaraan peuter nie.

(iv) Enigeen vir wie hierdie Ooreenkoms bindend is, moet behoorlik gebruik maak van al die beskermings- of veiligheids-toestelle of ander toestelle wat vir sy beskerming verskaf word en moet al die veiligheidsinstruksies gehoorsaam wat op sy werk betrekking het.

(v) Elke werker vir wie hierdie Ooreenkoms bindend is, moet die nodige voorsorg neem vir sy eie veiligheid en die veiligheid van enige ander persoon op die bousterrein en hom weerhou van enige handeling wat hom of ander persone in gevaar mag stel.

(vi) Geen persoon in diens mag van of na sy werkplek gaan nie, uitgesonderd langs die veilige toegangs- of uitgangsweg wat verskaf word.

33. ALGEMEEN

(1) Geen ooreenkoms, uitdruklik of stilswyend, hetsy dit aangegaan is voordat of nadat hierdie Ooreenkoms in werking getree het, het die uitwerking dat dit die betaling aan 'n werknemer van minder beloning as dié wat deur hierdie Ooreenkoms voorgeskryf word of die toepassing op 'n werknemer van enige behandeling of die toekenning aan hom van enige voordele wat vir hom minder gunstig is as die behandeling of voordele voorgeskryf in hierdie of enige ander ooreenkoms, veroorloof nie, nog bewerkstellig dit 'n afstand deur 'n werknemer van die toepassing van enige bepaling van hierdie of enige ander ooreenkoms. Enige sodanige ooreenkoms is ongeldig.

(2) Elke bepaling, subklousule of klousule skep 'n reg of 'n verpligting, na gelang van die geval, en is onafhanklik van die bestaan van die ander bepaling. Ingeval 'n bepaling, subklousule of klousule van hierdie Ooreenkoms nie in werking is nie of *ultra vires* is vir sover dit die bevoegdhede van die partye of die Minister betref—hetsy voor of na die publikasie van hierdie Ooreenkoms in die *Staatskoerant* deur die Minister kragtens die bepaling van die Wet—raak dit hoegenaamd nie die res van die Ooreenkoms nie, wat in so 'n geval die Ooreenkoms uitmaak.

Op hede die 26ste Dag van Maart 1969 te Johannesburg onderteken.

N. G. LEVEY, *Voorsitter*.
F. G. STANIER, *Ondervoorsitter*.
D. B. EHLERS, *Sekretaris*.

No. R.954.]

[13 Junie 1969.

WET OP FABRIEKE, MASJINERIE EN BOUWERK, 1941

BOU- EN MONUMENTKLIPMESSSELNYWERHEID, TRANSVAAL

Ek, MARAIS VILJOEN, Minister van Arbeid, verklaar hierby kragtens artikel 22 (1) van die Wet op Fabriek, Masjinerie en Bouwerk, 1941, dat die bepalinge van die Ooreenkoms en kennisgewing in verband met die Bou- en Monumentklipmesselnywerheid, gepubliseer by Goewermentskennisgewing No. R.953 van 13 Junie 1969, oor die algemeen vir werknemers wie se werkure en besoldiging ten opsigte van oortyd, openbare feesdae en werk op Sondag en openbare feesdae daarby gereël word, nie minder gunstig is nie as die desbetreffende bepalinge van genoemde Wet.

M. VILJOEN,
Minister van Arbeid.

No. R.955.]

[13th June, 1969.]

INDUSTRIAL CONCILIATION ACT, 1956, AS AMENDED

WORK RESERVATION DETERMINATION NO. 6.— BUILDING INDUSTRY, TRANSVAAL AND ORANGE FREE STATE

EXEMPTION IN RESPECT OF CERTAIN AREAS IN TRANSVAAL

It is hereby notified for general information that the Minister of Labour has, in terms of section 77 (10) of the Industrial Conciliation Act, 1956, granted exemption from the provisions of Determination No. 6, published under Government Notice No. R.1871 of 6 December, 1963, with effect from the second Monday after the date of publication of this notice and for the period ending six months from the said Monday, to all employers and employees bound by the Agreement relating to the Building and Monumental Masonry Industries, Transvaal, published under Government Notice No. R.953 of 13th June, 1969, to the extent that persons who are not White persons may perform any work in the said Industry other than the work specified in the definition of "artisan" in clause 3 of the said Agreement or the work performed by an employee referred to in clause 4 (1) (g) (ii) of the said Agreement, the work of operating a power crane and the work of driving a mechanical vehicle the unladen weight of which, together with the unladen weight of any trailer or trailers attached to or drawn by such vehicle, exceeds 7,700 pounds.

The exemption has been granted on condition that it shall cease to operate in respect of any employer immediately such employer replaces a White person employed by him on work in respect of which exemption has been granted, by a person who is not a White person.

No. R.956.]

[13th June, 1969.]

INDUSTRIAL CONCILIATION ACT, 1956

BUILDING AND MONUMENTAL MASONRY INDUSTRIES, TRANSVAAL

LABOURERS' AGREEMENT

I, MARAIS VILJOEN, Minister of Labour, hereby—

- (a) in terms of section 48 (1) (a) of the Industrial Conciliation Act, 1956, declare that the provisions of the Agreement which appears in the Schedule hereto and which relates to the Building and Monumental Masonry Industries shall be binding from the second Monday after the date of publication of this notice and for the period ending three years from the said Monday, upon the employers' organisations and the trade unions which entered into the said Agreement and upon the employers and employees who are members of the said organisations or unions;

No. R.955.]

[13 Junie 1969.]

WET OP NYWERHEIDSVERSOENING, 1956, SOOS GEWYSIG

WERKRESERVERINGVASSTELLING NO. 6— BOUNYWERHEID, TRANSVAAL EN ORANJE- VRYSTAAT

VRYSTELLING TEN OPSIGTE VAN SEKERE GEBIEDE IN TRANSVAAL

Hierby word vir algemene inligting bekendgemaak dat die Minister van Arbeid kragtens artikel 77 (10) van die Wet op Nywerheidsversoening, 1956, vrystelling van die bepalings van Vasstelling No. 6 wat by Goewermentskennisgewing No. R.1871 van 6 Desember 1963 gepubliseer is, vanaf die tweede Maandag na die datum van publikasie van hierdie kennisgewing en vir die tydperk wat ses maande vanaf genoemde Maandag eindig, aan alle werkgewers en werknemers vir wie die Ooreenkoms in verband met die Bou- en Monumentklipmesselnywerheid, Transvaal, gepubliseer by Goewermentskennisgewing No. R.953 van 13 Junie 1969 bindend is, verleen het, in dié mate dat persone wat nie Blanke persone is nie, toegelaat mag word om enige werk in genoemde Nywerheid te verrig, uitgesonderd die werk gespesifiseer in die omskrywing van „ambagsman" in klousule 3 van genoemde Ooreenkoms, of werk wat verrig word deur 'n werknemer bedoel in klousule 4 (1) (g) (ii) van genoemde Ooreenkoms, die bediening van 'n kragaangedrewe hyskraan en die bestuur van 'n meganiese voertuig waarvan die onbelaste gewig tesame met die onbelaste gewig van 'n sleepwa of sleepwaens wat aan sodanige voertuig geheg is of daardeur getrek word, meer as 7,700 pond is.

Die vrystelling is verleen op voorwaarde dat dit ten opsigte van enige werkgewer sal verval sodra sodanige werkgewer 'n Blanke wat by hom in diens is in werk ten opsigte waarvan vrystelling verleen is, vervang deur 'n persoon wat nie 'n Blanke persoon is nie.

No. R.956.]

[13 Junie 1969.]

WET OP NYWERHEIDSVERSOENING, 1956

BOU- EN MONUMENTKLIPMESSELNYWERHEID, TRANSVAAL

ARBEIDERSOOREENKOMS

Ek, MARAIS VILJOEN, Minister van Arbeid, verklaar hierby—

- (a) kragtens artikel 48 (1) (a) van die Wet op Nywerheidsversoening, 1956, dat die bepalings van die Ooreenkoms wat in die Bylae hiervan verskyn en op die Bou- en Monumentklipmesselnywerheid betrekking het, vanaf die tweede Maandag na die datum van publikasie van hierdie kennisgewing en vir die tydperk wat drie jaar vanaf genoemde Maandag eindig, bindend is vir die werkgewers-organisasies en die vakverenigings wat genoemde Ooreenkoms aangegaan het en vir die werkgewers en werknemers wat lede van genoemde organisasies of verenigings is;

- (b) in terms of section 48 (1) (b) of the said Act, declare that the provisions of the said Agreement, excluding those contained in clauses 1 (a), 2 and 17, shall be binding from the second Monday after the date of publication of this notice and for the period ending three years from the said Monday, upon all employers and employees other than those referred to in paragraph (a) of this notice, who are engaged or employed in the said Industries in the Magisterial Districts of Alberton, Benoni, Germiston, Boksburg, Brakpan (excluding any portions of the two last-mentioned Magisterial Districts which, prior to the publication of Government Notice No. 1779 of 6 November, 1964, fell within the Magisterial District of Heidelberg but outside a radius of 10 miles from the General Post Office, Heidelberg, and excluding any portion of the Magisterial District of Brakpan which, prior to the publication of Government Notice No. 498 of 1 April, 1966, fell within the Magisterial District of Nigel but outside a radius of 10 miles from the General Post Office, Nigel), Heidelberg (Transvaal) (excluding the area falling outside a radius of 10 miles from the General Post Office, Heidelberg), Johannesburg (excluding any portion which prior to the publication of Government Notice No. 1383 of 11 September, 1964, fell within the Magisterial District of Roodepoort but outside a radius of 30 miles from the General Post Office, Krugersdorp), Kempton Park (excluding any portion which prior to the publication of Government Notice No. 551 of 29 March, 1956, fell within the Magisterial District of Pretoria but outside a radius of 20 miles from the General Post Office, Pretoria), Nigel (excluding the area falling outside a radius of 10 miles from the General Post Office, Nigel) and Springs, and in the areas within a radius of 30 miles from the General Post Office, Krugersdorp, 20 miles from the General Post Offices, Vereeniging and Pretoria (excluding that portion of the Bantu area Uitvalgrond (J.Q.4341) falling within the latter radius), and 10 miles from the General Post Offices, Klerksdorp, Middelburg (Transvaal), Potchefstroom and Witbank; and
- (c) in terms of section 48 (3) (a) of the said Act, declare that in the Magisterial Districts of Alberton, Benoni, Germiston, Boksburg, Brakpan (excluding any portions of the two last-mentioned Magisterial Districts which prior to the publication of Government Notice No. 1779 of 6 November, 1964, fell within the Magisterial District of Heidelberg but outside a radius of 10 miles from the General Post Office, Heidelberg and excluding any portion of the Magisterial District of Brakpan, which prior to the publication of Government Notice No. 498 of 1 April, 1966, fell within the Magisterial District of Nigel but outside a radius of 10 miles from the General Post Office, Nigel), Heidelberg (Transvaal) (excluding the area falling outside a radius of 10 miles from the General Post Office, Heidelberg), Johannesburg (excluding any portion which prior to the publication of Government Notice No. 1383 of 11 September, 1964, fell within the Magisterial District of Roodepoort but outside a radius of 30 miles from the General Post Office, Krugersdorp), Kempton Park (excluding any portion which, Prior to the publication of Government Notice No. 551 of 29 March, 1956, fell within the Magisterial Dis-

- (b) kragtens artikel 48 (1) (b) van genoemde Wet dat die bepalings van genoemde Ooreenkoms, uitgesonderd dié vervat in klousules 1 (a), 2 en 17, vanaf die tweede Maandag na die datum van publikasie van hierdie kennisgewing en vir die tydperk wat drie jaar vanaf genoemde Maandag eindig, bindend is vir alle ander werkgewers en werknemers as dié genoem in paragraaf (a) van hierdie kennisgewing, wat betrokke is by of in diens is in genoemde Nywerheid in die landdrosdistrikte Alberton, Benoni, Germiston, Boksburg, Brakpan (uitgesonderd enige gedeeltes van laasgenoemde twee landdrosdistrikte wat voor die publikasie van Goewermentskennisgewing No. 1779 van 6 November 1964 binne die landdrosdistrik Heidelberg maar buite 'n straal van 10 myl vanaf die Hoofposkantoor, Heidelberg, geval het en uitgesonderd enige gedeelte van die landdrosdistrik Brakpan wat voor die publikasie van Goewermentskennisgewing No. 498 van 1 April 1966 binne die landdrosdistrik Nigel maar buite 'n straal van 10 myl vanaf die Hoofposkantoor, Nigel, geval het), Heidelberg (Transvaal) (uitgesonderd die gebied wat buite 'n straal van 10 myl vanaf die Hoofposkantoor, Heidelberg, val), Johannesburg (uitgesonderd enige gedeelte wat voor die publikasie van Goewermentskennisgewing No. 1383 van 11 September 1964 binne die landdrosdistrik Roodepoort maar buite 'n straal van 30 myl vanaf die Hoofposkantoor, Krugersdorp, geval het), Kempton Park (uitgesonderd enige gedeelte wat voor die publikasie van Goewermentskennisgewing No. 551 van 29 Maart 1956 binne die landdrosdistrik Pretoria maar buite 'n straal van 20 myl vanaf die Hoofposkantoor, Pretoria, geval het), Nigel (uitgesonderd die gebied wat buite 'n straal van 10 myl vanaf die Hoofposkantoor, Nigel, val) en Springs en in die gebiede binne 'n straal van 30 myl vanaf die Hoofposkantoor, Krugersdorp, 20 myl vanaf die Hoofposkantore, Vereeniging en Pretoria (uitgesonderd daardie gedeelte van die Bantoegebied Uitvalgrond (J.Q.4341) wat binne laasgenoemde straal val), en 10 myl vanaf die Hoofposkantore, Klerksdorp, Middelburg (Transvaal), Potchefstroom en Witbank; en
- (c) kragtens artikel 48 (3) (a) van genoemde Wet dat die bepalings van genoemde Ooreenkoms, uitgesonderd dié vervat in klousules 1 (a), 2 en 17, vanaf die tweede Maandag na die datum van publikasie van hierdie kennisgewing en vir die tydperk wat drie jaar vanaf genoemde Maandag eindig, in die landdrosdistrikte Alberton, Benoni, Germiston, Boksburg, Brakpan (uitgesonderd enige gedeeltes van laasgenoemde twee landdrosdistrikte wat voor die publikasie van Goewermentskennisgewing No. 1779 van 6 November 1964 binne die landdrosdistrik Heidelberg maar buite 'n straal van 10 myl vanaf die Hoofposkantoor, Heidelberg, geval het en uitgesonderd enige gedeelte van die landdrosdistrik Brakpan wat voor die publikasie van Goewermentskennisgewing No. 498 van 1 April 1966 binne die landdrosdistrik Nigel maar buite 'n straal van 10 myl vanaf die Hoofposkantoor, Nigel, geval het), Heidelberg (Transvaal) (uitgesonderd die gebied wat buite 'n straal van 10 myl vanaf die Hoofposkantoor, Heidelberg, val), Johannesburg (uitgesonderd enige gedeelte wat voor die publikasie van Goewermentskennisgewing No. 1383 van 11 September 1964 binne die landdrosdistrik Roodepoort maar buite 'n straal van 30 myl vanaf die Hoofposkantoor, Krugersdorp, geval het), Kempton Park (uitgesonderd enige gedeelte wat voor die publikasie van Goewermentskennisgewing No. 551 van 29 Maart 1956 binne die landdrosdistrik Pretoria

trict of Pretoria but outside a radius of 20 miles from the General Post Office, Pretoria), Nigel (excluding the area falling outside a radius of 10 miles from the General Post Office, Nigel), and Springs, and in the areas within a radius of 30 miles from the General Post Office, Krugersdorp, 20 miles from the General Post Offices, Vereeniging and Pretoria (excluding that portion of the Bantu area Uitvalgrond (J.Q.-4341) falling within the latter radius), and 10 miles from the General Post Offices, Klerksdorp, Middelburg (Transvaal), Potchefstroom and Witbank and from the second Monday after the date of publication of this notice and for the period ending three years from the said Monday, the provisions of the said Agreement, excluding those contained in clauses 1 (a), 2 and 17, shall *mutatis mutandis* be binding upon all Bantu employed in the said Industries by the employers upon whom any of the said provisions are binding in respect of employees and upon those employers in respect of Bantu in their employ.

M. VILJOEN,
Minister of Labour.

SCHEDULE

INDUSTRIAL COUNCIL FOR THE BUILDING INDUSTRY (TRANSSVAAL) (LABOURERS' AGREEMENT)

AGREEMENT

In accordance with the provisions of the Industrial Conciliation Act, 1956, as amended, made and entered into between the Master Builders' and Allied Trades Association (Witwatersrand);

Pretoria Master Builders' and Allied Trades Association;
Master Masons' and Quarry Owners' Association (South Africa) representing its members in the Monumental Masonry Industry;

(hereinafter referred to as "the employers" or "the employers' organisations") of the one part, and the

Amalgamated Society of Woodworkers of South Africa;

Amalgamated Union of Building Trade Workers of South Africa;

Operative Plasterers' Trade Union of South Africa;

White Building Workers' Union;

(hereinafter referred to as "the employees" or "the trade unions") of the other part, being parties to the Industrial Council for the Building Industry (Transvaal).

1. SCOPE OF APPLICATION OF AGREEMENT

(a) The terms of this Agreement shall be observed in the Magisterial Districts of Alberton, Benoni, Germiston, Boksburg, Brakpan (excluding any portions of the two last-mentioned Magisterial Districts which prior to the publication of Government Notice No. 1779 of 6 November, 1964, fell within the Magisterial District of Heidelberg but outside a radius of 10 miles from the General Post Office, Heidelberg and excluding any portion of the Magisterial District of Brakpan which prior to the publication of Government Notice No. 498 of 1 April, 1966, fell within the Magisterial District of Nigel but outside a radius of 10 miles from the General Post Office, Nigel), Heidelberg (Transvaal) [excluding the area falling outside a radius of 10 miles from the General Post Office, Heidelberg (Transvaal)], Johannesburg (excluding any portion which prior to the publication of Government Notice No. 1383 of 11 September, 1964, fell within the Magisterial District of Roodepoort but outside a radius of 30 miles from the General Post Office, Krugersdorp), Kempton Park (excluding any portion which, prior to the publication of Government Notice No. 551 of 29 March, 1956, fell within the Magisterial District of Pretoria but outside a radius of 20 miles from the General Post Office, Pretoria), Nigel (excluding the area falling outside a radius of 10 miles from the General Post Office, Nigel), and Springs, and in the areas within a radius of 30 miles from the General Post Offices, Vereeniging and Pretoria [excluding that portion of the Bantu area Uitvalgrond (J.Q.-4341) falling within the latter radius], and 10 miles from the General Post Offices, Klerksdorp, Middelburg (Transvaal), Potchefstroom and Witbank,

maar buite 'n straal van 20 myl vanaf die Hoofposkantoor, Pretoria, geval het), Nigel (uitgesonderd die gebied wat buite 'n straal van 10 myl vanaf die Hoofposkantoor, Nigel, val) en Springs, en in die gebiede binne 'n straal van 30 myl vanaf die Hoofposkantoor, Krugersdorp, 20 myl vanaf die Hoofposkantore, Vereeniging en Pretoria (uitgesonderd daardie gedeelte van die Bantoegebied Uitvalgrond (J.Q.4341) wat binne laasgenoemde straal val), en 10 myl vanaf die Hoofposkantore, Klerksdorp, Middelburg (Transvaal), Potchefstroom en Witbank, *mutatis mutandis* bindend is vir alle Bantoes in diens in genoemde Nywerheid by dié werkgewers vir wie enigeen van genoemde bepalings ten opsigte van werknemers bindend is en vir daardie werkgewers ten opsigte van Bantoes in hul diens.

M. VILJOEN,
Minister van Arbeid.

BYLAE

NYWERHEIDSRAAD VIR DIE BOUNYWERHEID (TRANSSVAAL) (ARBEIDERSOOREENKOMS)

OOREENKOMS

ingevoelge die bepalings van die Wet op Nywerheidsversoenig, 1956, soos gewysig, gesluit en aangegaan deur en tussen die—

Master Builders' and Allied Trades Association (Witwatersrand);

Pretoria Master Builders' and Allied Trades Association;

Master Masons' and Quarry Owners' Association (South Africa);

wat sy lede in the Monumentklipmesselnywerheid verteenwoordig;

(hieronder die „werkgewers” of die „werkgewerorganisasies” genoem), aan die een kant, en die

Amalgamated Society of Woodworkers of South Africa;

Amalgamated Union of Building Trade Workers of South Africa;

Operative Plasterers' Trade Union of South Africa;

Blanke Bouwerkersvakbond;

(hieronder die „werknemers” of die „vakverenigings” genoem), aan die ander kant, wat die partye is by die Nywerheidsraad vir die Bounywerheid (Transvaal).

1. TOEPASSINGSBESTEK VAN OOREENKOMS

(a) Die bepalings van hierdie Ooreenkoms moet nagekom word in die landdrosdistrikte Alberton, Benoni, Germiston, Boksburg, Brakpan (uitgesonderd enige dele van die twee laasgenoemde landdrosdistrikte wat vóór die publikasie van Goewermentskenningsgewing No. 1779 van 6 November 1964 binne die landdrosdistrik Heidelberg geval het, maar buitekant 'n straal van 10 myl vanaf die Hoofposkantoor, Heidelberg, en uitgesonderd enige gedeelte van die landdrosdistrik Brakpan wat vóór die publikasie van Goewermentskenningsgewing No. 498 van 1 April 1966 binne die landdrosdistrik Nigel geval het, maar buitekant 'n straal van 10 myl vanaf die Hoofposkantoor, Nigel), Heidelberg (Transvaal) [uitgesonderd die gebied buitekant 'n straal van 10 myl vanaf die Hoofposkantoor, Heidelberg (Transvaal)], Johannesburg (uitgesonderd enige gedeelte wat vóór die publikasie van Goewermentskenningsgewing No. 1383 van 11 September 1964 binne die landdrosdistrik Roodepoort geval het maar buitekant 'n straal van 30 myl vanaf die Hoofposkantoor, Krugersdorp), Kempton Park (uitgesonderd enige deel wat vóór die publikasie van Goewermentskenningsgewing No. 551 van 29 Maart 1956 binne die landdrosdistrik Pretoria geval het maar buitekant 'n straal van 20 myl vanaf die Hoofposkantoor, Pretoria), Nigel (uitgesonderd die gebied buitekant 'n straal van 10 myl vanaf die Hoofposkantoor, Nigel), en Springs, en in die gebiede binne 'n straal van 30 myl vanaf die Hoofposkantoor, Krugersdorp, 20 myl vanaf die Hoofposkantore, Vereeniging en Pretoria [uitgesonderd daardie gedeelte van die Bantoegebied Uitvalgrond (J.Q. 4341) wat binne laasgenoemde straal val], en 10 myl vanaf die Hoofposkantore, Klerksdorp, Middelburg (Transvaal), Potchefstroom en Witbank,

by all employers in the Building and Monumental Masonry Industries who are members of the employers' organisations and by the employees of such employers who are members of the trade unions.

(b) Notwithstanding the provisions of sub-clause (a), the terms of this Agreement shall only apply to employees for whom minimum wages are prescribed in Clause 4 of this Agreement.

2 PERIOD OF OPERATION OF AGREEMENT

This Agreement shall come into operation on such date as may be fixed by the Minister and shall remain in force for a period of three years or for such period as may be determined by him.

3. DEFINITIONS

Any expressions used in this Agreement which are defined in the Industrial Conciliation Act, 1956 (as amended) shall have the same meaning as in that Act, and any reference to an Act shall include any amendment of such Act; further, unless inconsistent with the context:

"Act" means the Industrial Conciliation Act, 1956 (as amended);

"Area A" means the areas of the Magisterial Districts of Alberton, Benoni, Germiston, Boksburg, Brakpan (excluding any portions of the two last-mentioned Magisterial Districts which, prior to the publication of Government Notice No. 1779 of 6th November, 1964, fell within the Magisterial District of Heidelberg but outside a radius of 10 miles from the General Post Office, Heidelberg, and excluding any portion of the Magisterial District of Brakpan which prior to the publication of Government Notice No. 498 of 1st April, 1966, fell within the Magisterial District of Nigel but outside a radius of 10 miles from the General Post Office, Nigel), Heidelberg (Transvaal) [excluding the area falling outside a radius of 10 miles from the General Post Office, Heidelberg (Transvaal)], Johannesburg (excluding any portion which prior to the publication of Government Notice No. 1383 of 11th September, 1964, fell within the Magisterial District of Roodepoort but outside a radius of 30 miles from the General Post Office, Krugersdorp), Kempton Park (excluding any portion which prior to the publication of Government Notice No. 551 of 29th March, 1956, fell within the Magisterial District of Pretoria but outside a radius of 20 miles from the General Post Office, Pretoria), Nigel (excluding the area falling outside a radius of 10 miles from the General Post Office, Nigel) and Springs, and the areas within radii of 15 miles from the General Post Office, Krugersdorp, 20 miles from the General Post Office, Pretoria, excluding that portion of the Magisterial District of Brits falling within the said radius of 20 miles and excluding that portion of the Bantu area Uitvalgrond (J.Q. 4341) falling within this radius and 10 miles from the General Post Offices Vereeniging, Potchefstroom, Klerksdorp, Middelburg (Transvaal) and Witbank respectively;

"Area B" means the area outside a radius of 15 miles, but within a radius of 30 miles, from the General Post Office, Krugersdorp, excluding portions of the Magisterial Districts falling within this radius and already embraced in the definition of Area A; the area outside a radius of 10 miles, but within a radius of 20 miles, from the General Post Office, Vereeniging, and that portion of the Magisterial District of Brits which falls within a radius of 20 miles from the General Post Office, Pretoria;

"Building Industry" means, without in any way limiting the ordinary meaning of the expression, the Industry in which employers and employees are associated for the purpose of erecting, completing, renovating, repairing, maintaining or altering buildings and structures and/or the making of articles for use in the erection, completion or alteration of buildings and structures, whether the work is performed, the material is prepared, or the necessary articles are made on the sites of the building or structures or elsewhere, and shall include all work executed or carried out by persons therein who are engaged in the following trades or subdivisions thereof, but shall not include clerical employees and administrative staffs, or the wiring of or installation in buildings of lighting, heating, or other permanent electrical fixtures or the repair or maintenance of lifts in buildings—

asphalting, which includes covering floors, flat and/or sloping roofs, water proofing, or damp proofing of basements or foundations whether or not with prepared roll roofing or asphalt sheeting having glazed or unglazed surfaces, whether or not using tar, macadam, neuchatel, limmer or any other type of solid or semi-solid asphalt, mastic or emulsified asphalts or bitumens, applied either hot or cold to such roofs, floors, or basements, or foundations;

deur alle werkgewers in die Bou- en Monumentklipmesselnywerhede wat lede van die werkgewersorganisasies is en deur die werknemers van sodanige werkgewers wat lede van die vakverenigings is.

(b) Ondanks die bepalings van subklousule (a), is die bepalings van hierdie Ooreenkoms van toepassing op slegs dié werknemers vir wie minimum lone in klousule 4 van hierdie Ooreenkoms voorgeskryf word.

2. GELDIGHEIDSDUUR VAN OOREENKOMS

Hierdie Ooreenkoms tree in werking op dié datum wat die Minister mag vasstel en bly van krag vir 'n tydperk van drie jaar of vir dié tydperk wat hy mag bepaal.

3. WOORDOMSKRYWINGS

Alle uitdrukkings wat in hierdie Ooreenkoms gebesig en in die Wet op Nywerheidsversoenig, 1956 (soos gewysig), omskryf word, het dieselfde betekenis as in daardie Wet, en waar daar van 'n wet melding gemaak word, word ook alle wysigings van sodanige wet bedoel; voorts tensy onbestaanbaar met die sinsverband, beteken—

„Wet” die Wet op Nywerheidsversoenig, 1956 (soos gewysig);

„Gebied A” die landdrostdistrikte Alberton, Benoni, Germiston, Boksburg, Brakpan (uitgesonderd enige dele van die twee laasgenoemde landdrostdistrikte wat vóór die publikasie van Goewermentskennissgewing No. 1779 van 6 November 1964 binne die landdrostdistrik Heidelberg geval het, maar buitekant 'n straal van 10 myl vanaf die Hoofposkantoor, Heidelberg, en uitgesonderd enige gedeelte van die landdrostdistrik Brakpan wat vóór die publikasie van Goewermentskennissgewing No. 498 van 1 April 1966 binne die landdrostdistrik Nigel geval het, maar buitekant 'n straal van 10 myl vanaf die Hoofposkantoor, Nigel), Heidelberg (Transvaal) [uitgesonderd die gebied buitekant 'n straal van 10 myl vanaf die Hoofposkantoor, Heidelberg (Transvaal)], Johannesburg (uitgesonderd enige gedeelte wat voor die publikasie van Goewermentskennissgewing No. 1383 van 11 September 1964 binne die landdrostdistrik Roodepoort geval het maar buitekant 'n straal van 30 myl vanaf die Hoofposkantoor, Krugersdorp), Kempton Park (uitgesonderd enige deel wat voor die publikasie van Goewermentskennissgewing No. 551 van 29 Maart 1956 binne die landdrostdistrik Pretoria geval het maar buitekant 'n straal van 20 myl vanaf die Hoofposkantoor, Pretoria), Nigel (uitgesonderd die gebied buitekant 'n straal van 10 myl vanaf die Hoofposkantoor Nigel), en Springs, en die gebiede binne strale van 15 myl vanaf die Hoofposkantoor, Krugersdorp, 20 myl vanaf die Hoofposkantoor, Pretoria, uitgesonderd daardie deel van die landdrostdistrik Brits wat binne genoemde straal van 20 myl val en uitgesonderd daardie gedeelte van die Bantoegebied Uitvalgrond (J.Q. 4341) wat binne hierdie straal val en 10 myl vanaf die Hoofposkantore Vereeniging, Potchefstroom, Klerksdorp, Middelburg (Transvaal) en Witbank;

„Gebied B” die gebied buite 'n straal van 15 myl maar binne 'n straal van 30 myl van die Hoofposkantoor, Krugersdorp, af, uitgesonderd gedeeltes van die landdrostdistrikte wat binne hierdie straal val en alreeds in die omskrywing van Gebied A ingesluit is; die gebied buite 'n straal van 10 myl maar binne 'n straal van 20 myl van die Hoofposkantoor Vereeniging, en daardie gedeelte van die landdrostdistrik Brits wat binne 'n straal van 20 myl van die Hoofposkantoor, Pretoria val;

„Bounywerheid” sonder om die gewone betekenis van die uitdrukking enigerwyse te beperk, die nywerheid waarin werkgewers en werknemers met mekaar geassosieer is met die doel om geboue en bouwerke op te rig, te voltooi, op te knap, te herstel, te onderhou of te verbou en/of om artikels te maak vir gebruik by die oprigting, voltooiing of verbouing van geboue en bouwerke, afgesien daarvan of die werk verrig, die materiaal berei of die nodige artikels gemaak word op die terrein van die gebou of bouwerk of elders, en omvat dit ook alle werk wat daarin uitgevoer of verrig word deur persone wat by ondergenoemde ambagte of onderverdelings daarvan betrokke is, maar uitgesonderd klerke en administratiewe personeel, of die bedrading of installering in geboue van verligting, en verwarmingsstelsels of ander permanente elektriese toebehore of die herstel of onderhoud van hysers in geboue—

asfaltwerk, wat die volgende insluit: Die bedekking van vloere, plat- en/of staandakke, die waterdigting of dampdigting van kelders of fondamente hetsy met bereide rolle dakbedekking en asfaltplate met geglasuurde of nie-geglasuurde oppervlak of nie, en afgesien daarvan of teer, macadam, neuchatel, limmer of enige ander tipe soliede of halfsoliede asfalt, mastik of emulsiestasfalt of -bitumen gebruik word of nie en of dit warm of koud op sodanige dakke, vloere of fondamente of in sodanige kelders aangebring word;

bricklaying, which includes concreting and the fixing of concrete blocks, slabs or plates, tiling of walls and floors, jointing of brick work, pointing, paving mosaic work, facing work in slate, in marble, and in composition, drainlaying, slating, roof tiling and cement caulking of earthenware drains;

french polishing, which includes polishing with a brush or pad, and spraying with any composition;

glazing, which includes the cutting and/or fixing of all kinds of glass or other like products into rebates formed in wood or metal doors, windows, frames or like fixtures and all operations incidental thereto;

joinery, which includes the fixing of all wooden fittings and the manufacture of all articles of joinery incidental to such fittings whether or not the fixing in the building or structure is done by the person making or preparing the article used, and shall include cupboards, kitchen dressers or other kitchen fixtures, which accrue to the building as a permanent portion thereof;

light making, which includes the manufacture and/or fixing of lead and/or other metal lights and display signs (excluding electrical fittings incidental thereto), and the glazing relating thereto;

masonry, which includes stone cutting and building (also the cutting and building of ornamental, monumental and memorial stone work), concreting and the fixing or building of precast or artificial stone or marble, paving, mosaic work, pointing, wall and floor tiling, operating of a Mall and Biax or similar type of portable spinner, flexible cutting, finishing and other stone working machinery, other than stone polishing machinery and sharpening of masons' tools, whether or not the fixing in the building or structure is done by the person making or preparing the article used;

metal work, which includes the fixing of steel ceilings, metal windows, metal doors, builders' smith work, metal frames and metal stairs and architectural metal work, the manufacture and/or fixing of drawn metal and sheet and extruded metal, whether or not the fixing in the building or structure is done by the person making or preparing the article used;

painting, which includes decorating, paper-hanging, blazing, distempering, lime and colour washing, staining, varnishing, graining and marbling and spraying, spray painting, sign-writing and wall decorating, the use of tar and its products and shall include sandpapering and all work preparatory to the operations aforementioned, sandpapering of walls and woodwork, filling cracks in walls and puttying of woodwork;

plastering, which includes modelling, model making, mould making, facing of casts to moulds, making and fixing plaster board ceilings and fibrous plaster or other compositions, granolithic, terrazzo, and composition floorlaying, composition wall covering and polishing, operating a Mall and Biax or similar type of portable spinner, flexible cutting and finishing machine, precast or artificial stone work, wall and floor tiling, paving and mosaic work, metal lathing, acoustic spraying and all processes incidental to the completion of ceilings and walls, whether or not the fixing in the building or structure is done by the person making or preparing the article used;

plumbing, which includes brazing and welding, lead burning, machining, turning, carving, fixing of corrugated drain-laying, caulking, ventilating, heating, hot and cold water fitting, fire installation and the manufacture and fitting of all sheet metal work, whether or not the fixing in the building or structure is done by the person making or preparing the article used;

shop, office and bank fittings, which includes the manufacture and/or fixing of shop fronts, window enclosures, show cases, counter screens and interior fittings and fixtures;

steel reinforcing and/or steel construction, which includes the fixing of all classes of steel or other metal columns, girders, steel joists, sheeting or metal in any form which form part of a building or structure;

messelwerk, wat die volgende insluit: Betonwerk en die aanbring van betonblokke, -plaatblokke of -plate, beëëling van mure en vloere, voegwerk aan steenwerk, voegstryking, plaveiwerk, mosaikwerk, voorwerk met leiklip, met marmar en met komposisiemateriaal, rioolaanleg, leiklipwerk, pandekking en sementkalkfaatwerk aan erdepypriole;

lakpolitoerwerk, wat politoerwerk met 'n kwas of 'n kunsinkie en bespuiting met 'n komposisiestof insluit; glaswerk, wat die volgende insluit: Die sny en/of aanbring van alle soorte glas of dergelike materiaal in sponnings wat gevorm is in hout- of metaaldeure, vensters, rame of dergelike vaste toebehorens, en alle werksaamhede wat daarmee in verband staan;

skryfwerk, wat die aanbring van alle houttoebehorens en die vervaardiging van alle skryfwerkartikels wat met sodanige toebehorens in verband staan, insluit, afgesien daarvan of die artikel wat gebruik word, in die gebou of bouwerk aangebring word of nie, deur die persoon wat sodanige artikel vervaardig of berei het, en dit sluit ook kaste, kombuiske of ander kombuistoeberehorens in wat as 'n permanente deel van die gebou aangebring word;

ruitwerk, wat die vervaardiging en/of aanbring van ruite in lood en/of ander metaal en reklameborde (uitgesonderd elektriese toebehorens wat daarmee in verband staan) en die beglasing wat daarmee in verband staan, insluit;

klipmesselwerk wat die volgende insluit: Klipkap- en klipbouwerk (ook die kap en bou van sier-, monument- en gedenksteenklipwerk), betonwerk en die aanbring of bou van voorafgegiëte of kunsklip of kunsmarmar, plaveiwerk, mosaikwerk, voegstryking, muur- en vloerbeteëling, die bediening van 'n Mall en Biax of dergelike tipe draagbare poleermasjien, buigsame sny-, afwerk- en ander klipwerkmasjinerie, uitgesonderd klippoleermasjinerie en die skerpmaak van klipwerkersgereedskap, afgesien daarvan of die artikel wat gebruik word, in die gebou of bouwerk aangebring word of nie, deur die persoon wat sodanige artikel vervaardig of berei het;

metaalwerk, wat die volgende insluit: Die aanbring van staalplafonne, metaalvensters, metaaldeure, bousmids- werk, metaalrame en metaaltrappe, boumetaalwerk, die vervaardiging en/of aanbring van getrokke metaal, en plaat- of uitgedrukte metaal, afgesien daarvan of die artikel wat gebruik word, in die gebou of bouwerk aangebring word of nie, deur die persoon wat sodanige artikel vervaardig of berei het;

verfwerk, wat die volgende insluit: Versierwerk, muurplakwerk, glaswerk, distemperwerk, wit- en kleurkalkwerk, beits-, vernis-, vlamskilderwerk en marmering en spuitverfwerk, letterskilderwerk en muurversiering, die gebruik van teer en die produkte daarvan en ook die afskuur van alle werk ter voorbereiding van bogenoemde werksaamhede, skuurwerk aan mure en houtwerk, die opvul van barste in mure en die aanbring van stopverf in houtwerk;

pleisterwerk, wat die volgende insluit: Boetseerwerk, modelleerwerk, die maak van vorms, die aanbring van voorwerk in vorms vir stortsele, die maak en aanbring van pleisterbordplafonne en vesel- of ander komposisiepleisterwerk, granolitiese, terrasso- en komposisie- vloerwerk komposisiemuurbedekking en die poleerwerk daaraan, die bediening van 'n Mall en Biax of dergelike tipe draagbare poleermasjien, buigsame sny- en afwerkmasjien, voorafgegiëte of kunsklipwerk, muur- en vloerbeteëling, plavei- en mosaikwerk, metaallatwerk, akoestiespuitwerk en alle prosesse wat in verband staan met die voltooiing van plafonne en mure, afgesien daarvan of die artikel wat gebruik word, in die gebou of bouwerk aangebring word of nie, deur die persoon wat sodanige artikel vervaardig of berei het;

loodgieterswerk, wat die volgende insluit: Sweissoldeerwerk en sweiswerk, looslaswerk, gasaanlegwerk, sanitêre en huisingenieurswerk, rioolaanlegwerk, kalkfaatwerk, ventileerwerk, verwarmingswerk, die aanlê van warm en koue water, brandweerinstallasie en die vervaardiging en aanbring van alle plaatmetaalwerk, afgesien daarvan of die artikel wat gebruik word, in die gebou of bouwerk aangebring word of nie, deur die persoon wat sodanige artikel vervaardig of berei het; winkel-, kantoor- en bankuitrusting, wat die vervaardiging en/of aanbring van winkelfronte, vensterafskortings, uitstalkaste, toonbankskerms en binnenshuise los en vaste toebehorens insluit;

staalwapening en/of staalbouwerk, wat die aanbring van alle soorte staal- of ander metaalpilare, lêers, staalbalke, plate of metaal in enige vorm, wat deel van 'n gebou of bouwerk uitmaak, insluit;

woodworking, which includes carpentry, veneer panelling and polishing and sandpapering of same, woodwork- ing, machining, turning, carving, fixing of corrugated iron, sound and acoustic material, cork and asbestos insulation, woodlathing, composition ceiling and wall covering, drilling and plugging of walls, covering of woodwork with metal, block and other flooring includ- ing wood, linoleum, rubber composition, asphalt based floor coverings or cork, including the sandpapering or same, operating a Mall and Biax or similar type of portable spinner, flexible cutting, finishing and polish- ing machine, shuttering and/or preparation of forms or moulds for concrete, whether or not the fixing in the building or structure is done by the person making or preparing the article used; provided, however, that the laying of linoleum by a supplier whose main business is in the commercial distributive trade, shall be ex- cluded from this definition when such laying is inci- dental to the sale of such linoleum and forms no por- tion of the direct cost to the customer;

"Construction work" means any work in connection with the Industry other than work performed in a workshop, fac- tory or in a yard, or, in transit between building sites, workshops, factories or yards;

"Contribution Card" means the official card issued by the Coun- cil to each employee in the Industry in each year and "Holiday Fund Card" shall have the same meaning for the purposes of this Agreement;

"Council" means the Industrial Council for the Building Indus- try (Transvaal) deemed to have been registered in terms of section 19 of the Industrial Conciliation Act, 1956 (as amended);

"Essential Services" means any work which must necessarily be performed in order to ensure the carrying on of any other industry, business or undertaking, or any matter of urgency which cannot be done during the ordinary hours of work prescribed in clause 8 (1) hereof.

"Emergency Work" means any work which must urgently be performed to ensure the health and safety of the public or other work of pressing necessity which could not have been foreseen or prevented.

"Fund" means the fund established in terms of clause 11 of this Agreement;

"Industry" means the Building and/or Monumental Masonry Industries;

"Licensing Authority" means any authority empowered by law to issue licences in respect of vehicles and/or trailers;

"Monumental Masonry Industry" means the industry in which employers and employees are associated for the purpose of making and/or erecting tombstones or other monuments over graves and/or building up of graves;

"Operative Grade VI" means an employee engaged on any one or more of the following operations—

- employee in charge of unskilled labourers mixing con- crete and/or operating power driven mixers;
- employee in charge of unskilled labourers levelling and screeding concrete under supervision;
- caulking of joints in drains under supervision;
- the application of back putty and cleaning off excess tags thereto under supervision;
- employee in charge of stripping of shuttering;
- employee in charge of scaffold erecting under super- vision;
- operating a power driven grinding machine on metal or filing by hand;
- feeding material to roller fed woodworking machines under supervision;
- operating a jib hoist without a platform, carrying a load of not more than two cubic feet of material;
- the laying of blocks not bedded in mortar or mastic, or the laying to a jig of blocks bedded in mortar or mastic, where no artisans' tools are used.

The following operations relate to the Monumental Masonry Industry only—

- operating swing saws, stone polishing machinery and com- pressors for stone work;
- flame treatment under supervision;
- operating sand blasting machine under supervision;
- jointing, excluding pointing;
- setting up blocks, for swing saws, excluding levelling and lining up;

houtwerk, wat die volgende insluit: Timmerwerk, fineer- panielwerk en die polering en skuur daarvan, hout- werk, masjienwerk, draaiwerk, houtsneewerk, die aan- bring van gegolfde sinkplate, klank- en akoestiekma- teriaal, kurk- en asbesinsulasie, houtdraaiwerk, kom- posisieplafonne en muurbedekking, die boor van gate in mure en die aanbring van proppe daarin, die be- dekking van houtwerk met metaal, blok- en ander vloerwerk, met inbegrip van hout, linoleum, rubber- komposisie, asfaltiese vloerbekleding of kurk, met inbegrip van die afskuur daarvan, die bediening van 'n Mall en Biax of dergelike tipe draagbare poleer- masjien, buigsame sny-, afwerk- en poleermasjien, die bekisting en/of bereiding van vorms vir beton, af- gesien daarvan of die artikel wat gebruik word, in die gebou of bouwerk aangebring word of nie, deur die persoon wat sodanige artikel vervaardig of berei het; met dien verstande egter dat as linoleum gelê word deur die verskaffer daarvan wie se vernameste besig- heid in die kommersiële distribusiebedryf is, die lê- werk uitgesluit moet word van die omskrywing wan- neer sodanige lêwerk iets bykomstig is by die verkoop van sodanige linoleum en geen deel uitmaak van die regstreekse koste aan die klant nie;

„Bouwerk" wat enige werk in verband met die Nywerheid beteken, uitgesonderd werk wat in 'n werkwinkel, fabriek of in 'n werf verrig word of wat onderweg is tussen bouterreine, werkwinkel, fabriek of werf;

„Bydraekaart" die amptelike kaart wat die Raad elke jaar aan elke werknemer in die Nywerheid uitreik en „Verloofonds- kaart" het vir die toepassing van hierdie Ooreenkoms die- selfde betekenis;

„Raad" die Nywerheidsraad vir die Bounywerheid (Transvaal) wat geag word geregistreer te wees ingevolge artikel 19 van die Wet op Nywerheidsversoening, 1956 (soos gewysig);

„Noodsaaklike dienste" werk wat noodsaaklikerwys verrig moet word ten einde die voortsetting van enige ander Nywerheid, saak of onderneming te verseker, of 'n dring- ende saak wat nie gedurende die gewone werkure wat in klousule 8 (1) hiervan voorgeskryf word, verrig kan word nie;

„Noodwerk" werk wat dringend verrig moet word om die gesondheid en veiligheid van die publiek te verseker of ander werk van dringende noodsaaklikheid wat nie voor- sien of verhoed kon word nie;

„Fonds" die fonds wat ingevolge klousule 11 van hierdie Oor- eenkoms ingestel word;

„Nywerheid" die Bounywerheid en/of die Monumentklip- messelnywerheid;

„Lisensieowerheid" 'n owerheid wat by wet gemagtig is om lisensies ten opsigte van voertuie en/of sleepwaens uit te reik;

„Monumentklipmesselnywerheid" die nywerheid waarin werk- gewers en werknemers met mekaar geassosieer is met die doel om grafstene of ander monumente oor grafte te maak en/of op te rig en/of grafte op te bou;

„Graad VI-werkman" 'n werknemer wat een of meer van die volgende werksaamhede verrig—

werknemer wat aan die hoof staan van ongeskoolde arbeiders wat beton meng en/of kragaangedrewe mengers bedien;

werknemer wat aan die hoof staan van ongeskoolde arbeiders wat beton onder toesig gelykmaak en af- vlak;

lasse in rioolpype onder toesig kalfater;

'n stopverfbed aanbring en oortollige stukkies onder toe- sig verwyder;

werknemer wat aan die hoof staan van afstroopwerk verbonde aan bekisting;

werknemer wat aan die hoof staan van steieroprigting onder toesig;

'n kragaangedrewe slypmasjien op metaal bedien of vylwerk met die hand verrig;

materiaal onder toesig invoer in houtwerkmasjiene met roltoevoer;

'n swaaiaarmhyser, sonder 'n platform, wat 'n vrag van hoogstens 2 kubieke voet materiaal dra, bedien;

blokkies lê wat nie in dagha of mastic vasgesit word, of volgens 'n patroon blokkies lê wat in dagha of mastic vasgesit word, waar geen ambagsmangereedskap ge- bruik word nie.

Die volgende werksaamhede het betrekking slegs op die Klip- en Monumentklipnywerheid—

- hangsae, klippoleringsmasjinerie en kompressors vir klipwerk bedien;
- vlambehandeling onder toesig;
- sandstrahlingsmasjien onder toesig bedien;
- voegwerk, uitgesonderd voegstryking;
- blokke vir hangsae opstel, uitgesonderd gelykmaking en nou- keurige stel;

fixing of Q.C. decking plates;
cutting of flooring materials other than wooden strip flooring;
mixing, application and spreading of adhesives preparatory to the setting of flooring blocks, tiles, sheeting and similar materials;
the use of rollers or other appliances for the purpose of bedding down flooring materials after setting or laying.

"Overtime" means all time worked in excess of the number of ordinary hours of work prescribed in clause 8 of this Agreement and shall include time worked on Public Holidays or during the holiday period prescribed in clause 18 of this Agreement;

"Piece-work" means any system of work under which an employee's earnings are partly or wholly based on quantity or output of work done;

"Secretary" means the Secretary of the Council and includes any official nominated by the Council to act for the Secretary;

"Structure" includes walls, boundary, garden and retaining walls, monuments, grave stones and cemetery memorials of all types;

"Unskilled labourer" means an employee engaged on any or all of the following:

- applying of adhesives to walls with the use of a roller or brush;
- assisting artisans by grain filling preparatory to polishing of wood surfaces with fabric;
- assisting artisans in the application of glue to tenons or wood surfaces prior to cramping or pressing;
- assisting artisans in placing of steel props and fixing to bearers and adjusting to heights;
- assisting artisans or higher graded workers wherever necessary, but not to perform such higher graded work;
- attending swing saws under supervision, assisting in setting stone and fixing saw blades for the purpose of the operation of swing saws and polishing machinery and/or working grindstone machinery;
- applying of floor polish;
- bagging down walls and ceilings;
- balancing waste or scrap metal by hand or machine;
- binding or tying with wire, steel reinforcing materials and cutting, bending and assembling, erecting and fixing such materials under supervision;
- carrying mortar, bricks, stone, concrete or other materials;
- cleaning mortices;
- cleaning of glass after glazing;
- cleaning completed frames in preparation for putting;
- cleaning of moulds, work benches, yard premises, tools, etc.;
- cleaning down of teak or other hard woods by using solvents and steel wools;
- coupling steel windows and door frames under supervision;
- cutting, screwing, bending and threading of piping and steel rods by hand under supervision, excluding copper;
- cutting scaffold poles or props by two-handed saw;
- cutting dampcourse and placing in position;
- cutting of toothings and indents for bonding brickwork;
- cutting hoop iron, bending and holding;
- cutting up scrap metal by hand;
- cutting, drilling, chasing and plugging in brick and concrete;
- cutting of roofing tiles with tile hand-cutting machine;
- digging or taking out stone or soil for foundations, trenches, drains and channels;
- drawing off materials from all woodworking machines;
- drilling or punching metal by power or hand machines under supervision;
- erecting hoists under supervision;
- excavating in ground, soft and hard rock and using a jackhammer and removing excavated stone and soil;
- filling in blemishes on the face of finished articles using a cement mixture and rubbing the face with a piece of sacking;
- filling in joints and cleaning off all wall tiles, excluding jointing and pointing;
- filling of moulds with a facing mixture and concrete mixture, using a shovel;
- fixing hoop iron, steel or wire stiffeners to strengthen shuttering;
- fixing asphalt sheeting to sides of steel and wood frames;
- fixing lugs to steel windows and door frames under supervision;
- gauging sand, stone and cement;
- gauging sizes of wall and floor tiles;
- filling in joints between joint of brick and concrete beam under supervision;

Q.C.-dek- of vloerplate vassit;
vloermateriaal, uitgesonderd houtstrookmateriaal, uitsaag;
kleefstowwe meng, aansit en spreit ter voorbereiding van die lê van vloerblokke, teëls, plate en soortgelyke materiale;
die gebruik van rollers of ander toestelle met doe doel om vloermateriaal in te sit na set- of lêwerk.

„Oortyd" tyd wat gewerk word bo en behalwe die getal gewone werke wat in klousule 9 van hierdie Ooreenkoms voorgeskryf word, en omvat tyd wat gewerk word op openbare vakansiedae of gedurende die verloftydperk wat in klousule 18 van hierdie Ooreenkoms voorgeskryf word;

„Stukwerk" enige werkstelsel waarvolgens 'n werknemer se verdienste uitsluitend of gedeeltelik gebaseer word op die hoeveelheid of omvang van die werk wat hy verrig het;

„Sekretaris" die Sekretaris van die Raad en omvat 'n beampte wat die Raad benoem om namens die Sekretaris op te tree;

„Bouwerk" ook mure, grens-, tuin- en keermure, monumente, grafstene en kerhofgedenktene van alle tipes;

„Ongeskoolde arbeider" 'n werknemer wat enigen of al die volgende werksaamhede verrig—

- kleefstowwe aan mure met 'n roller of kwas aansit;
- ambagsmanne help deur die draad van hout op te vul ter voorbereiding van die poleerwerk aan houtoppervlakke met 'n doek;
- ambagsmanne help met die aanbring van lym aan tappe of houtoppervlakke voordat dit vasgeklem of gepers word;
- ambagsmanne help met die plasing van staalstutte en die vasmaak daarvan aan draagbalke en die stel daarvan op die vereiste hoogte;
- ambagsmanne of hoër gegradeerde werkers help wanneer dit ook al nodig is, sonder om sodanige hoër gegradeerde werk te verrig;
- hangsaai onder toesig bedien, help om klip in posisie te plaas en saaglemme in te sit met die doel om hangsaai en poleermasjinerie en/of slypmasjinerie te bedien;
- vloerpolitoer anbring;
- saksmeerwerk verrig aan mure en plafonne;
- afvalmateriaal of afvalyster met die hand of masjien baal;
- staalwapeningsmateriaal met draad vasbind en sodanige materiaal onder toesig sny, buig, monteer, oprig en vassit;
- dagha, stene, klip, beton of ander materiaal dra;
- tappe en tapgate skoonmaak;
- glas skoonmaak nadat dit ingesit is;
- voltooiende rame skoonmaak ter voorbereiding van stopverfwerk;
- vorms, werkbanke, werfpersele, gereedskap, ens., skoonmaak;
- kiaat of ander harde soorte hout skoonmaak met behulp van oplosmiddels en staalwol;
- vensterrame en deurkossyne van staal onder toesig koppel;
- pype en staalstawe, uitgesonderd koper, onder toesig met die hand sny, vasskroef, buig en skroefdraad daarin sny;
- steierpale of stutte met 'n treksaag afsaag;
- voglae sny en in posisie plaas;
- in- en uittandings sny vir verbande in baksteenwerk;
- hoepelyster sny, buig en vashou;
- afvalmetaal met die hand sny;
- bakstene en beton sny, gate daarin boor, gleuwe daarin maak en proppe daarin aanbring;
- dakpanne met 'n handmasjien sny;
- klip of grond vir fondamente, slote, riole en kanale uitgrawe of uitneem;
- materiaal uit alle houtwerkmasjiene wegneem;
- gate onder toesig deur metaal boor of pons met krag-aangedrewe of handmasjiene;
- hysers onder toesig oprig;
- uitgrawingswerk in grond, sagte en harde klip verrig en 'n klopboor gebruik en uitgegrawe klip en grond verwyder;
- gate of duike in die voorvlak van afgewerkte artikels opvul met 'n sementmengsel en die voorvlak afvryf met 'n stuk sak;
- voë opvul en alle muurteëls skoonmaak, uitgesonderd voeg- en voegstrykwerk;
- vorms met 'n voorvlakmengsel of 'n betonmengsel vul met behulp van 'n skopgraaf;
- hoepelyster, staal- of draadverstywers aanbring om bekisting te versterk;
- asfaltplate aan kante van staal- en houtrame aanbring;
- kloue onder toesig aan staalvensters en staaldeurkossyne aanbring;
- sand, klip en sement afmeet;
- die grootte van muur- en vloerteëls meet;
- voë tussen steenwerk en betonbalk onder toesig opvul;

operating guillotine machine for brick cutting;
 grouting in joints and filling backs of stone work after fixing;
 grouting of joints in bricks and tile floors and cleaning off;
 hoisting shuttering and placing in position but not fixing;
 hoisting of steel and laying into position under supervision;
 kneading of putty to correct consistency;
 laying and levelling of concrete, operating a concrete vibrator, and assisting in screeding, under supervision;
 laying loose tiles on surfaces without bedding, provided no tools are used;
 lime washing and the use of tar or similar products on buildings occupied and latrines used by Bantu and rough timber such as joists and underside of floors, provided, however, that lime washing in connection with buildings and/or latrines during their erection or within 60 days of the completion of any building shall be excluded from this definition;
 loading and unloading materials and goods;
 mixing mastic asphalt in pots and rubbing up laid mastic until cold under supervision, attending to fires and cleaning up;
 mixing asphalt macadam, dumping and placing material at laying site, rolling with hand-rollers;
 mixing concrete by hand or machine, under supervision;
 oiling and greasing machinery when not in operation;
 painting or spraying of asphaltic and/or other composition sheeting and roofs with bituminous based aluminium paint, under supervision;
 priming of surfaces with bitumastic or water-proofing solutions;
 preparing roofs, including scraping and wirebrushing prior to painting;
 painting of joints and backs of stone with waterproofing compound;
 preservative painting of all builders' plant;
 removing rust and scale from iron or steel surfaces, provided no chemicals are used;
 removing loose and flaking paint from gutters, drain-pipes or other surfaces, provided that when a blow lamp or paint solvent is being used the work shall be performed under supervision;
 removing plaster from steel or wood surfaces in new buildings prior to painting;
 scraping and rubbing down previously lime-washed or other surfaces, but not to include repairing of such surfaces;
 scraping or washing of walls or any surfaces for painting, provided that no tools ordinarily employed by painters are used, or artisan's work is done by an unskilled labourer;
 washing down new galvanised surfaces prior to painting, and, treating new galvanised surfaces under supervision when a blow lamp or paint solvent is being used;
 use of abrasives of all kinds by hand including rubbing compounds on preparatory work in painting and spraying, including sandpaper of a grade not finer than Oakey's No. 2 strong, or equivalent may be used for any of these cleaning processes, but no brushes other than scrubbing or wire brushes may be used;
 raking out of brick joints and preparation of surfaces for plastering;
 removing stains and cement on stone, artificial stone, slate terra-cotta or similar surfaces with carborundum blocks or rubbing machines;
 scraping down finished faces of products using a wire steel brush and a scrubbing brush by hand;
 shovelling materials into, or removing them from mortar or concrete mixing machines, sieving sand and mixing mortar or concrete by hand with shovels;
 stopping of joints of moulds with plaster of paris by hand or with the use of a piece of tin, under supervision;
 stripping shuttering under supervision;
 setting up of moulds, and stripping of casings and castings;
 tamping of the filling in moulds excluding the use of plasterers' trowels;
 treating timber with preservative under supervision;
 tying of roof tiles with wire;
 washing down brick and concrete with scrubbing brushes and cleaning used bricks;
 wedging up wood props under supervision.

"Voucher" means the official voucher issued by the Council and "voucher" and "stamp" shall have the same meaning for the purpose of this Agreement;

guillotine-masjien opstel om stene te kap;
 voë met bry vul en die agterkant van klipwerk opvul nadat dit gelê is;
 voë tussen stene en vloerteëls met bry vul en dit skoonmaak;
 bekisting hys en in posisie plaas maar dit nie vassit nie;
 staal hys en in posisie plaas onder toesig;
 stopverf brei totdat dit die regte stewigheid het;
 beton gooi en gelykmaak, 'n betontriller bedien, en help met die afvlakwerk onder toesig;
 los teëls op oppervlakke lê sonder bedding, mits geen gereedskap gebruik word nie;
 afwitwerk verrig en teer of dergelike produkte gebruik aan geboue wat geokkupeer en latrines wat gebruik word deur Bantoes en aan ruwe timmerhout soos balke en die onderkant van vloere, met dien verstande egter dat afwitwerk in verband met geboue en/of latrines gedurende die oprigting daarvan of binne 60 dae na die voltooiing van 'n gebou uitgesluit word van hierdie omskrywing;
 materiaal en goedere op- en aflaai;
 mastikasfalt in potte meng en aangesmeerde mastik onder toesig vryf totdat dit koud is, vir vure sorg en skoonmaakwerk verrig;
 asfaltmacadam meng, materiaal op die lêterrein gooi en plaas, rolwerk met handrollers verrig;
 beton met die hand of 'n masjien meng onder toesig;
 masjinerie olie en smeer wanneer dit nie werk nie;
 asfalt- en/of ander komposisieplate en -dakke onder toesig met bitumineuse aluminiumverf onder toesig verf of spuit;
 grondlae met bitumastik- of waterdigtingsoplossings op oppervlakke aanbring;
 dakke voorberei, en ook afskraap en met 'n draadborsel bewerk, voordat dit geverf word;
 voë en agterkante van klip met waterdigtingskomposisie verf;
 alle bouersuïtrusting met 'n preserveermiddel verf;
 roes en ketelsteen van yster- of staaloppervlakke verwyder mits geen chemikalieë gebruik word nie;
 los en afskilferende verf van geute, afleipype of ander oppervlakke verwyder mits die werk onder toesig gedoen word wanneer 'n blaaslamp of verfoeplosmiddel gebruik word;
 pleister van staal- of houtoppervlakke in nuwe geboue verwyder voordat dit geverf word;
 oppervlakke wat voorheen afgewit was of ander oppervlakke afskraap en afskuur sonder om sodanige oppervlakke te herstel;
 mure of ander oppervlakke afskraap of was vir verfwerk, mits geen gereedskap wat gewoonlik deur skilders gehanteer word, gebruik word nie of geen ambagswerk deur 'n ongeskoolde arbeider gedoen word nie;
 nuwe gegalvaniseerde oppervlakke afwas voordat dit geverf word en nuwe gegalvaniseerde oppervlakke onder toesig behandel wanneer 'n blaaslamp of verfoeplosmiddel gebruik word;
 allerhande skuurmiddels met die hand aanwend, met inbegrip van skuurmiddels aan voorbereidingswerk en verf- en spuitwerk, en hiervoor kan skuurpapier wat nie fyner is nie as Oakey se No. 2-sterk, of die ekwivalent daarvan, gebruik word, maar geen ander borsels of kwaste as skrop- of draadborsels mag gebruik word nie;
 baksteenvoë uitskraap en oppervlakke vir pleisterwerk voorberei;
 vlekke en sement van klip-, kunsklip-, leiklip-, terra-cotta of dergelike oppervlakke verwyder met karborundumblokke of vryfmasjiene;
 afgewerkte voorkante van produkte afskraap met 'n staalborsel en skropwerk met 'n skropborsel met die hand verrig;
 materiaal met 'n skopgraaf ingooi in of verwyder uit dagha- of betonmengmasjiene, sand met die hand sif en dagha of beton met skopgrawe met die hand meng;
 die voë van vorms onder toesig toestop met gips wat aangewend word met die hand of 'n stukkie blik;
 bekisting onder toesig afbreek;
 vorms opstel en vormstukke en gietsels stroop;
 die vulsel in vorms vasstamp sonder om 'n pleisteraar se troffel te gebruik;
 timmerhout onder toesig met 'n preserveermiddel behandel;
 dakpanne met draad vasbind;
 baksteen- en beton afwas met skropborsels en gebruikte stene skoonmaak;
 wie onder toesig onder houtstutte indryf.

„Bewys” die amptelike bewys wat die Raad uitreik, en by die toepassing van hierdie Ooreenkoms het „bewys” en „seël” dieselfde betekenis;

"Wage" means that portion of the remuneration payable in money to an employee in terms of clause 4 in respect of the ordinary hours laid down in clause 8, provided that if an employer regularly pays an employee in respect of such ordinary hours of work an amount higher than that prescribed in the said clause 4, it means such higher amount;

"Week" means from Monday to Friday;

"Working Day" means any day other than Saturday, Sunday, Good Friday, Easter Monday, Ascension Day, the Day of the Covenant, Christmas Day, New Year's Day and in every fifth year commencing 1966, Republic Day, and the annual holiday period prescribed in clause 18 of this Agreement, in respect of the ordinary hours laid down in clause 8.

4. WAGES

(1) No employer shall pay and no employee shall accept wages at rates lower than the following, read with the remaining provisions of this clause:

(a) Operator of a hoist	R0.33½ per hour.
(b) Operative Grade VI employed in area A	R0.21 per hour.
(c) Operative Grade VI employed in Area A on construction work	R0.24½ per hour.
(d) Operative Grade VI employed in Area B	R0.17 per hour.
(e) Operative Grade VI employed in Area B on construction work	R0.20½ per hour.
(f) Unskilled labourer employed in Area A	R0.19½ per hour.
(g) Unskilled labourer employed in Area A on construction work	R0.23 per hour.
(h) Unskilled labourer employed in Area B	R0.15 per hour.
(i) Unskilled labourer employed in Area B on construction work	R0.18½ per hour.
(j) Driver of a mechanical dumper	R0.29 per hour.
(k) Driver of a mechanical dumper on construction work	R0.32½ per hour.
(l) Employee engaged on patrolling premises and guarding property	R1.87 per day.

(2) Differential Rates—An employee who on the same day performs two or more classes of work for which different rates of wages are prescribed in this Agreement or any other Agreement of the Council, shall be paid at the highest rate for all the hours worked on that day; provided that where an employee performs the work in the higher class for three hours or less per day, he shall only be paid at the higher rate in respect of the time actually occupied on such higher graded work.

5. PIECE-WORK

(1) The giving out by employers or the performance by employees of work on a piece-work basis is prohibited or any system of payment of labour by which earnings of an employee are based or calculated partly or wholly upon quantity or measurement of the work performed. The provisions of this clause shall apply notwithstanding the fact that the employee may supply a small quantity of the material or plant required.

(2) Notwithstanding the provisions of sub-clause (1) and subject to the condition that no employee may be paid less than the amount he would be entitled to in terms of this Agreement or any other Agreement of the Council, employees provided for in this Agreement shall be included in any incentive scheme which may be introduced in terms of clause 5 of the Main Agreement of the Council, published in Government Notice No. R.953 dated 13th June, 1969.

6. LABOUR ONLY CONTRACT

No employer shall give out work on a labour only contract basis. No employee shall perform work on such a basis. The provisions of this clause shall apply notwithstanding the fact that the employer or employee may supply a small quantity of the material or plant required.

7. PAYMENT OF WAGES, ALLOWANCES AND OVERTIME

(1) (a) Subject to paragraph (c) hereof, wages, earnings for overtime and all other remuneration due shall be paid in cash weekly not later than finishing time on Fridays or on termination of employment if this takes place before the ordinary pay day of the employee.

(b) Payments may, however, be made on days prior to Friday if agreed to by the employer and employee; provided the employer notifies the Council. When a Friday is a holiday in the Building Industry, payment shall be made on the Thursday preceding.

„Loon" daardie gedeelte van die besoldiging wat ingevolge klousule 4 in geld aan 'n werknemer betaalbaar is ten opsigte van die gewone ure voorgeskryf in klousule 8; met dien verstande dat, as 'n werkgewer 'n werknemer gereeld ten opsigte van sodanige gewone werkure 'n hoër bedrag betaal as dié wat in klousule 4 voorgeskryf word, dit sodanige hoër bedrag beteken;

„Week" van Maandag tot Vrydag;

„Werkdag" enige dag, uitgesonderd Saterdag, Sondag, Goeie Vrydag, Paasmaandag, Hemelvaartdag, Gelofte-dag, Kersdag en Nuwejaarsdag, en Republiekdag in elke vyfde jaar beginnende in 1966, en die jaarlikse verloftydperk voorgeskryf in klousule 18 van hierdie Ooreenkoms, ten opsigte van die gewone ure soos in klousule 8 voorgeskryf.

4. LONE

(1) Behoudens die oorblywende bepalings van hierdie klousule mag geen loon wat laer as onderstaande is, deur 'n werkgewer betaal en deur 'n werknemer aangeneem word nie—

(a) Hyserbiedier	R0.33½ per uur.
(b) Graad VI-werkman werksaam in gebied A	R0.21 per uur.
(c) Graad VI-bouwerkman werksaam in gebied A	R0.24½ per uur.
(d) Graad VI-werkman werksaam in gebied B	R0.17 per uur.
(e) Graad VI-werkman werksaam in gebied B	R0.20½ per uur.
(f) Ongeskoolde arbeider werksaam in gebied A	R0.19½ per uur.
(g) Ongeskoolde bouarbeider werksaam in gebied A	R0.23 per uur.
(h) Ongeskoolde arbeider werksaam in gebied B	R0.15 per uur.
(i) Ongeskoolde bouarbeider werksaam in gebied B	R0.18½ per uur.
(j) Bediener van 'n meganiese stortbak	R0.29 per uur.
(k) Bediener van 'n meganiese stortbak by bouwerk	R0.32½ per uur.
(l) Werknemer wat persele patrolleer en eien-dom bewaak	R1.87 per dag

(2) Differensiële lone—'n Werknemer wat op dieselfde dag twee of meer klasse werk verrig waarvoor daar verskillende lone in hierdie Ooreenkoms of 'n ander Ooreenkoms van die Raad voorgeskryf word, moet vir al die ure wat hy daardie dag gewerk het, teen die hoogste loon besoldig word; met dien verstande dat wanneer 'n werknemer die werk in die hoër klas vir 3 uur of minder per dag verrig, hy slegs teen die hoër loon besoldig moet word ten opsigte van die tyd wat werklik deur sodanige hoër gegradeerde werk in beslag geneem is.

5. STUKWERK

(1) Die uitbesteding, deur werkgewers, of die verrigting, deur werknemers, van werk op 'n stukwerkgrondslag of enige stelsel van betaling vir arbeid waarvolgens die verdienste van 'n werknemer gedeeltelik of uitsluitlik gegrond of bereken word op die hoeveelheid of omvang van die werk wat hy verrig het, word verbied. Die bepalings van hierdie klousule is van toepassing ondanks die feit dat die werknemer 'n klein hoeveelheid materiaal of uitrusting wat nodig is, mag verskaf.

(2) Ondanks die bepalings van subklousule (1) en op voorwaarde dat geen werknemer minder betaal mag word nie as die bedrag waarop hy ingevolge hierdie Ooreenkoms of 'n ander Ooreenkoms van die Raad geregtig sou gewees het, moet die werknemers se diensvoorwaardes in hierdie Ooreenkoms bepaal word, ingesluit word by enige aansporingskema wat ingevolge klousule 5 van die Hoof-ooreenkoms van die Raad, gepubliseer in Goewernmentskennisgewing No. R.953 van 13 Junie 1969 ingevoer mag word.

6. KONTRAK VIR SLEGS ARBEID

Geen werkgewer mag werk op 'n kontrakgrondslag vir slegs arbeid uitbestee nie. Geen werknemer mag werk op sodanige grondslag verrig nie. Die bepalings van hierdie klousules is van toepassing ondanks die feit dat die werkgewer of werknemer 'n klein hoeveelheid materiaal of uitrusting wat nodig is, mag verskaf.

7. BETALING VAN LONE, TOELAES EN OORTYDBESOLDIGING

(1) (a) Behoudens paragraaf (c) hiervan moet lone, oortydbesoldiging en alle ander besoldiging wat verskuldig is, weekliks in kontant betaal word en wel vóór of met uitskeityd op Vrydae of by diensbeëindiging as dit voor die gewone betaaldag van die werknemer plaasvind.

(b) Betaling mag egter vóór Vrydag gedoen word indien die werkgewer en die werknemer daartoe instem en mits die werkgewer die Raad daarvan verwittig. Wanneer 'n Vrydag 'n vakansiedag in die Bounywerheid is, moet betaling op die vorige Donderdag gedoen word.

(c) An employer who fails to comply with the provisions of sub-clause (1) (a) on termination of employment, shall pay such employee all wages, allowances and other remuneration up to the time such payment is made, in respect of every working hour or part thereof, from the time of termination of employment until the time of final payment which shall be available not later than finishing time on the Friday of the week in which such employee's services are terminated. Provided that:

- (i) waiting time in terms of this sub-clause shall not be paid for more than 16 hours.
- (ii) waiting time in terms of this sub-clause shall not be payable in addition to payment in lieu of notice in terms of clause 10 (2);
- (iii) an employee who terminates his employment without having given and served the notice prescribed in clause 10 (1) shall not be entitled to payment for waiting time.

(d) Employees shall be paid their wages in envelopes accompanied by a statement giving particulars of how the amount concerned is arrived at, provided that payment of work done on a Sunday shall be shown separately in such statements.

(2) Subject to the provisions of this or any other Agreement of the Council, no deductions of any kind shall be made from amounts due to an employee in respect of wages, earnings for overtime and/or any other form of remuneration other than any amount which an employer by any law or any order of any competent court is required or permitted to make.

(3) Where an employee is sent by an employer to work away from his ordinary town or residence on a job situated within an area to which this Agreement applies and the employee can reasonably be said to be unable to return to his home daily, where no suitable sleeping accommodation in proximity to the place of work is provided, the employer shall pay such employee a subsistence allowance of 35 cents in respect of every night he spends away from home.

8. DAYS AND HOURS OF WORK

(1) Subject to the provisions of clause 9, no employer shall require or permit an employee other than an employee engaged on patrolling premises and guarding property for whom wages are prescribed in clause 4 to work and no such employee shall work—

- (a) for more than 45 hours in any one week or for more than 9 hours in any one day, in the case of an unskilled labourer engaged on the loading or unloading of goods;
- (b) for more than 44 hours in any one week or more than 8 hours 48 minutes in any one day, in the case of all other employees;
- (c) for longer than 5 hours without a break of at least 30 minutes, provided that an employer may increase such break to one hour if he deems it necessary; or
- (d) on Saturdays and Sundays.

(2) An employee engaged on patrolling premises and guarding property shall not be required to work more than six days per week. (For the purpose of this sub-clause "day" means a consecutive period of 24 hours reckoned from the time an employee normally commences work.)

9. OVERTIME

(1) An employer shall not require or allow any employee to work overtime. Permission to work overtime on essential services shall first be obtained in writing by the employer from the Council, except in cases of emergency, in which event the employer shall report to the local committee of the Council in the area concerned within four hours of the time such emergency has arisen.

(2) Payment for overtime—unless otherwise stated in a certificate of exemption, an employer who requires or permits an employee to work overtime shall pay such employee—

- (a) at his ordinary rate of wages plus an amount equal to the Holiday Fund allowance prescribed in clause 11 for the first hour overtime worked per day, Mondays to Fridays;
- (b) at one and a quarter times his ordinary rate of wages for all overtime in excess of one hour per day from Mondays to Fridays, and any overtime worked up to 12 noon on Saturdays; and
- (c) at one and one third times his ordinary rate of wages for all time worked after 12 noon on Saturdays, and for all time worked on Sundays; Good Friday; Easter Monday; Ascension Day; Day of the Covenant; Christmas Day; New Year's Day; and in every fifth year commencing 1966, Republic Day; and in any such other days as may be covered by the annual holiday period prescribed in clause 18 of this Agreement.

(3) An employee's ordinary hours of work plus overtime shall not exceed 56 hours per week.

(c) 'n Werkgewer wat by diensbeëindiging versuim om die bepaling van subklousule (1) (a) na te kom, moet sodanige werknemer alle lone, toelaes en ander toelaes tot op die tydstop waarop sodanige betaling gedoen word, betaal ten opsigte van elke werkuur of gedeelte daarvan vanaf die tyd van diensbeëindiging tot die tyd van finale betaling, wat vóór of met uitskeityd beskikbaar moet wees op die Vrydag van die week waarin sodanige werknemer se diens beëindig word. Met dien verstande dat—

- (i) vir wagtyd in hierdie subklousule bedoel, daar vir hoogstens 16 uur betaal moet word;
- (ii) besoldiging vir wagtyd in hierdie klousule bedoel, nie bo en behalwe besoldiging in plaas van kennisgewing kragtens klousule 10 (2), betaalbaar is nie;
- (iii) 'n werknemer wat sy diens beëindig sonder om die kennis wat voorgeskryf word in klousule 10 (1), te gegee het, nie op besoldiging vir wagtyd geregtig is nie.

(d) Werknemers moet hul lone in koeverte ontvang saam met 'n staat wat besonderhede verstrek oor hoe die betrokke bedrag bereken is, met dien verstande dat besoldiging vir werk wat op 'n Sondag verrig is, afsonderlik op sodanige state gemeld moet word.

(2) Behoudens die bepaling van hierdie of enige ander Ooreenkoms van die Raad mag geen bedrag afgetrek word van die geld wat aan 'n werknemer verskuldig is ten opsigte van lone, verdienste vir oortyd en/of enige ander vorm van besoldiging nie, uitgesonderd enige bedrag wat 'n werkgewer kragtens 'n wet of bevel van 'n bevoegde hof moet aftrek of toegelaat word om af te trek.

(3) Wanneer 'n werkgewer 'n werknemer stuur om buite sy tuisdorp of gewone woonplek te werk in 'n gebied waarop hierdie Ooreenkoms van toepassing is en daar redelik gesê kan word dat dit vir die werknemer onmoontlik is om elke dag na sy huis terug te keer, en waar daar geen geskikte slaapplek naby die werkplek verskaf word nie, moet die werkgewer sodanige werknemer 'n verblyftoelaes van 35 sent betaal ten opsigte van elke nag wat hy van die huis af deurbring.

8. WERKDAE EN WERKURE

(1) Behoudens die bepaling van klousule 9 mag geen werkgewer van 'n werknemer, uitgesonderd 'n werknemer wat persele patroleer en eiendom bewaak, vir wie lone in klousule 4 voorgeskryf word, vereis of hom toelaat om soos volg te werk nie en mag geen werknemer soos volg werk nie—

- (a) vir meer as 45 uur in 'n bepaalde week of vir meer as 9 uur op 'n bepaalde dag, in die geval van 'n ongeskoolde arbeider wat goedere op- of aflaai;
- (b) vir meer as 44 uur in 'n bepaalde week of vir meer as 8 uur 48 minute op 'n bepaalde dag, in die geval van alle ander werknemers;
- (c) vir langer as 5 uur sonder 'n pouse van minstens 30 minute met dien verstande dat 'n werkgewer dié pouse tot 1 uur kan verleng indien by dit nodig ag; of
- (d) op Saterdag en Sondag.

(2) Van 'n werknemer wat persele patroleer en eiendom bewaak, mag nie vereis word om meer as 6 dae per week te werk nie. (By die toepassing van hierdie subklousule beteken "dag" 'n ononderbroke tydperk van 24 uur bereken vanaf die tyd wat die werknemer gewoonlik begin werk.)

9. OORTYDWERK

(1) 'n Werkgewer mag nie van 'n werknemer vereis of hom toelaat om oortyd te werk nie. Toestemming om oortyd te werk aan noodsaaklike dienste, moet vooraf skriftelik deur die werkgewer van die Raad verkry word, behalwe in noodgevalle, wanneer die werkgewer binne 4 uur nadat sodanige noodgeval ontstaan het, dit aan die plaaslike komitee van die Raad in die betrokke gebied moet rapporteer.

(2) Oortydbesoldiging—Tensy anders gemeld in 'n vrystelling-sertifikaat, moet 'n werkgewer wat van 'n werknemer vereis of hom toelaat om oortyd te werk, sodanige werknemer betaal:

- (a) teen sy gewone loon plus 'n bedrag gelyk aan die Verlofstoelaes voorgeskryf in klousule 11 vir die eerste uur oortyd gewerk per dag, van Maandag tot Vrydag;
- (b) teen een-en-n-kwart maal sy gewone loon vir alle oortyd langer as 1 uur per dag gewerk van Maandag tot Vrydag en vir alle oortyd gewerk tot om 12-uur middag op Saterdag;
- (c) teen een-en-n-derde maal sy gewone loon vir alle tyd gewerk ná 12-uur middag op Saterdag en vir alle tyd gewerk op Sondag; Goie Vrydag; Paasmaandag; Hemelvaartdag; Geloftedag; Kersdag; Nuwejaarsdag; in elke vyfde jaar beginnende 1966, Republiekdag; en enige sodanige ander dae wat mag val in die jaarlikse verloftydperk wat in klousule 18 van hierdie Ooreenkoms voorgeskryf word.

(3) 'n Werknemer se gewone werkure, plus oortyd, mag nie meer as 56 uur per week wees nie.

10. TERMINATION OF EMPLOYMENT

(1) An employee desirous of terminating his employment with his employer, and an employer desirous of terminating the services of an employee, shall give not less than two working days' notice of such termination of employment to the employer or the employee, as the case may be, provided that this shall not affect the right of an employer or an employee to terminate employment without notice for any cause recognised by law as sufficient.

(2) An employer or employee may at any time terminate employment without notice by paying the employee or paying or forfeiting to the employer, as the case may be, two days remuneration in lieu of such notice.

(3) No notice of termination of employment shall be required if the employee concerned has worked for two or less working days with the same employer.

11. HOLIDAY FUND

A. Establishment and Operation of the Holiday Fund.

(1) There is hereby established the Labourers' Holiday Fund Scheme for the Building Industry (Transvaal), hereinafter referred to as the "fund". The fund shall consist of

- (a) all moneys accruing under the provisions of sub-clause D hereof; and
- (b) any other moneys to which the fund may become entitled.

(2) All moneys accruing to the fund shall be deposited in a separate account with a registered bank to the credit of the fund within two days after receipt thereof.

(3) The moneys of the fund shall be used for payments in accordance with the provisions of sub-clause F hereof.

(4) (a) Any moneys not required to meet current payments may be invested from time to time in—

- (i) Stock of the Government of the Republic of South Africa or local Government stock;
- (ii) National Savings Certificates;
- (iii) Post Office savings accounts or certificates;
- (iv) Savings accounts, permanent shares or fixed deposits in registered Building Societies or Banks or in any other manner approved by the Registrar.

(b) Any interest accruing from investments made in terms of paragraph (a) hereof shall accrue to the general funds of the Council.

(5) All payments from the fund shall be made by cheque signed by the Chairman, Vice-Chairman, or such other members and alternates of the Council, and counter-signed by the Secretary or such other alternates to the Secretary as the Council may from time to time decide.

B. Administration of the Fund.

(1) The fund shall be administered by the Council.

(2) The Council shall appoint a Secretary who shall be known as the Secretary of the fund, and such other staff as may be necessary for the proper administration of the fund.

(3) The expenses of the fund shall be paid from the general funds of the Council.

C. Audit of the Fund.

(1) A public accountant or public accountants, whose remuneration shall be fixed by the Council, shall be appointed by the Council and shall audit the accounts of the fund at least once annually and not later than 15th March in each year, prepare a statement showing—

- (a) all moneys received in terms of the provisions of this clause;
- (b) expenditure incurred under all headings, during the 12 months ending 31st December preceding, together with a balance sheet showing the assets and liabilities of the fund as at that date.

(2) The audited statement and the balance sheet of the fund shall thereafter lie for inspection at the office of the Council and copies thereof, duly certified by the auditor and countersigned by the Chairman of the Council, together with any report made by the auditor thereon, shall be lodged with the Secretary for Labour within three months of the close of the period covered by such statement and balance sheet.

D. Holiday Fund Allowance and Holiday Fund Contributions.

(1) In addition to any remuneration to which an employee may be entitled in terms of this Agreement or any other published Agreement of the Council, every employer shall pay to the following classes of employees, the allowance prescribed hereunder in respect of every hour worked by such an employee which shall compensate him for the holiday period and Public Holidays prescribed in clause 18, which do not fall within the holiday period, provided that this allowance shall not be paid in respect of overtime.

10. DIENSBEËINDIGING

(1) 'n Werknemer wat sy diens by sy werkgever wil beëindig en 'n werkgever dat die diens van 'n werknemer wil beëindig, moet minstens 2 werkdade vooraf kennis gee van sodanige diensbeëindiging aan die werkgever of die werknemer, na gelang van die geval, met dien verstande dat dit nie die reg van 'n werkgever of 'n werknemer raak om diens sonder kennisgewing om 'n regsgeldige rede te beëindig nie.

(2) 'n Werkgever of werknemer mag te eniger tyd diens sonder kennisgewing beëindig deur 2 dae besoldiging in plaas van sodanige kennisgewing aan die werknemer te betaal of aan die werkgever te betaal of te verbeur, na gelang van die geval.

(3) Geen kennisgewing van diensbeëindiging is nodig as die betrokke werknemer 2 werkdade of minder by dieselfde werkgever gewerk het nie.

11. VERLOFFONDS

A. Instelling en werking van die Verloffonds.

(1) Hiermee word die Arbeidersverloffondsskema vir die Bounywerheid (Transvaal), hieronder die „Fonds” genoem, ingestel. Die Fonds bestaan uit—

- (a) alle gelde wat kragtens die bepalinge van subklousule D hiervan ooploop; en
- (b) alle gelde waarop die Fonds geregtig mag word.

(2) Alle gelde wat die Fonds toeval, moet binne 2 dae ná ontvangs daarvan in 'n afsonderlike rekening by 'n geregistreerde bank in die krediet van die Fonds gedeponeer word.

(3) Die gelde van die Fonds moet aangewend word vir uitbetalings ooreenkomstig subklousule F hiervan.

(4) (a) Gelde wat nie benodig word om aan lopende uitbetalings te voldoen nie, mag van tyd tot tyd belê word in—

- (i) Staatseffekte van die Republiek van Suid-Afrika of plaaslike bestuurseffekte;
- (ii) Nasionale Spaarsertifikate;
- (iii) Poskantoorpaarrekenings of -sertifikate;
- (iv) Spaarrekenings, permanente aandele of vaste deposito's in geregistreerde bouverenigings of banke of op ander maniere wat die Registrateur goedkeur.

(b) Rente gekweek van beleggings ingevolge paragraaf (a) hiervan, val die algemene fondse van die Raad toe.

(5) Alle betalings uit die Fonds moet per tjek gedoen word wat onderteken is deur die Voorsitter, Ondervoorsitter of sodanige ander lede en plaasvervangers van die Raad en medeonderteken is deur die Sekretaris of sodanige ander plaasvervangers van die Sekretaris as wat die Raad van tyd tot tyd mag bepaal.

B. Administrasie van die Fonds.

(1) Die Raad moet die Fonds administreer.

(2) Die Raad moet 'n Sekretaris wat as die Sekretaris van die Raad bekend staan en sodanige ander personeel as wat nodig mag wees vir die behoorlike Administrasie van die Fonds, aanstel.

(3) Die uitgawes van die Fonds moet uit die algemene fondse van die Raad betaal word.

C. Ouditering van die Fonds.

(1) 'n Openbare rekenmeester of openbare rekenmeesters wie se besoldiging die Raad vasstel, moet deur die Raad aangestel word en moet die rekenings van die Fonds minstens een keer per jaar ouditeer en voor of op 15 Maart in elke jaar 'n staat opstel wat toon—

- (a) alle gelde wat ingevolge die bepalinge van hierdie klousule ontvang is;
- (b) uitgawes wat onder alle hoofde aangegaan is gedurende die 12 maande wat op 31 Desember van die vorige jaar geëindig het, saam met 'n balansstaat wat die bates en laste van die Fonds op daardie datum meld.

(2) Die geouditeerde staat en balansstaat van die Fonds moet daarna ter insae in die kantoor van die Raad lê en kopieë daarvan wat behoorlik deur die ouditeur gewaarmerk en medeonderteken is deur die Voorsitter van die Raad, saam met 'n verslag wat die ouditeur daaroor gedoen het, moet binne drie maande na afloop van die tydperk wat deur sodanige staat en balansstaat gedek is, by die Sekretaris van Arbeid ingedien word.

D. Verloffondstoelae en V.F.-bydraes.

(1) Benewens besoldiging waarop 'n werknemer ingevolge hierdie Ooreenkomste of enige ander gepubliseerde Ooreenkoms van die Raad geregtig mag wees, moet elke werkgever onderstaande klasse werknemers die toelae betaal wat hieronder voorgeskryf word ten opsigte van elke uur wat sodanige werknemer gewerk het, wat hom moet vergoed vir die verloftydperk en openbare vakansiedae voorgeskryf in klousule 18, wat nie binne die verloftydperk val nie, met dien verstande dat hierdie toelae nie ten opsigte van oortyd betaal word nie.

Class of Employee	Hourly Allowance
(i) Operator of a hoist	2½c
(ii) Operative Grade VI employed in Area A	1½c
(iii) Operative Grade VI employed in Area A on construction work	2c
(iv) Operative Grade VI employed in Area B	1½c
(v) Operative Grade VI employed in Area B on construction work	1½c
(vi) Unskilled labourer employed in Area A	1½c
(vii) Unskilled labourer employed in Area A on construction work	2c
(viii) Unskilled labourer employed in Area B	1½c
(ix) Unskilled labourer employed in Area B on construction work	1½c
(x) Driver of a mechanical dumper	2½c
(xi) Driver of a mechanical dumper on construction work	2½c
(xii) Employee engaged on patrolling premises and guarding property	14½c per shift

(2) (a) Every employer shall in respect of any of the classes of employees mentioned in the schedule hereunder who has worked for him for 16 hours or more ordinary time during a week, pay the amounts prescribed in the said schedule into the fund each week, provided that—

- where an employee has worked for less than 16 hours, or
 - where an employee has previously worked during the same week for another employer for 16 hours or more;
- no contributions shall be made in respect of such employees but the hourly holiday fund allowance prescribed in paragraph (1) hereof shall be paid in cash weekly to such employees in respect of the ordinary hours worked during such week—

Class of Employee	Amount
(i) Operator of a hoist	R1.21
(ii) Operative Grade VI employed in Area A	R0.77
(iii) Operative Grade VI employed in Area A on construction work	R0.88
(iv) Operative Grade VI employed in Area B	R0.66
(v) Operative Grade VI employed in Area B on construction work	R0.77
(vi) Unskilled labourer employed in Area A	R0.66
(vii) Unskilled labourer employed in Area A on construction work	R0.88
(viii) Unskilled labourer employed in Area B	R0.66
(ix) Unskilled labourer employed in Area B on construction work	R0.66
(x) Driver of a mechanical dumper	R1.21
(xi) Driver of a mechanical dumper on construction work	R1.21
(xii) Employee engaged on patrolling premises and guarding property	R0.88

(b) An employer shall have the right to deduct the amount prescribed in paragraph (a) above from the remuneration of the employee in respect of whom payment has been made to the fund in terms of the said paragraph (a).

(c) Where an employee is employed by more than one employer during a week the provisions of paragraphs (a) and (b) hereof shall only apply to the employer who first employed the employee for not less than 16 hours during such week.

(3) For each amount paid into the fund by an employer in terms of paragraph 2 (a) hereof, the Secretary of the fund shall issue a voucher to such employer.

(4) Every employer shall, in respect of each amount paid into the fund in terms of paragraph (2) (a) hereof, issue a voucher on every pay day to each of his employees to whom this Agreement applies.

(5) No employer shall issue more than one voucher to an employee in respect of any one week.

(6) Every employee shall accept and affix the said voucher in his contribution card. Provided that where the contribution card is kept by the employer, the voucher shall be affixed in the contribution card by the employer weekly.

(7) An employee who performs two or more classes of work specified in paragraph (1) hereof, for which he receives vouchers of different denominations, shall affix all such vouchers in the same Holiday Fund Card.

(8) Every employer shall at all times maintain an adequate supply of the vouchers referred to in paragraph (3) hereof. Provided that an employer may obtain a refund from the fund of the value of any unused vouchers. An application for such refund shall be made to the Secretary of the fund not later than six months after the date of expiration of this Agreement.

(9) An employer who fails or omits to purchase and issue the vouchers prescribed in terms of the provisions of paragraph (2) (a) and (4) on due date shall pay interest at the rate of 6% (six per cent) per annum on the value of such vouchers from the date on which they should have been purchased to the date on which they were actually purchased.

Klas werknemer	Uurtoelae
(i) Hyserbediener	2½c
(ii) Graad VI-werkman werksaam in gebied A	1½c
(iii) Graad VI-bouwerkmán werksaam in gebied A	2c
(iv) Graad VI-werkman werksaam in gebied B	1½c
(v) Graad VI-bouwerkmán werksaam in gebied B	1½c
(vi) Ongeskoolde arbeider werksaam in gebied A	1½c
(vii) Ongeskoolde bouarbeider werksaam in gebied A	2c
(viii) Ongeskoolde arbeider werksaam in gebied B	1½c
(ix) Ongeskoolde bouarbeider werksaam in gebied B	1½c
(x) Bediener van 'n meganiese stortbak	2½c
(xi) Bediener van 'n meganiese stortbak by bouwerk	2½c
(xii) Werknemer wat persele patroleer en eiendom bewaak	12½c per skof

(2) (a) Elke werkgewer moet ten opsigte van die klasse werknemers in die bylae hieronder genoem, wat 16 uur of meer uur gewone tyd gedurende 'n week vir hom gewerk het, die bydrae wat in genoemde bylae voorgeskryf word, elke week in die Fonds inbetaal, met dien verstande dat—

- wanneer 'n werknemer minder as 16 uur per dag gewerk het, of
 - wanneer 'n werknemer voorheen gedurende dieselfde week 16 uur of meer vir 'n ander werkgewer gewerk het;
- geen bydraes ten opsigte van sodanige werknemers gemaak word nie, maar die uurtoelae ten opsigte van die verlooffonds wat in paragraaf (1) hiervan voorgeskryf word, moet weekliks in kontant aan sodanige werknemers betaal word ten opsigte van die gewone ure gedurende sodanige week gewerk—

Klas werknemer	Bedrag
(i) Hyserbediener	R1.21
(ii) Graad VI-werkman werksaam in gebied A	R0.77
(iii) Graad VI-bouwerkmán werksaam in gebied A	R0.88
(iv) Graad VI-werkman werksaam in gebied B	R0.66
(v) Graad VI-bouwerkmán werksaam in gebied B	R0.77
(vi) Ongeskoolde arbeider werksaam in gebied A	R0.66
(vii) Ongeskoolde bouarbeider werksaam in gebied A	R0.88
(viii) Ongeskoolde arbeider werksaam in gebied B	R0.66
(ix) Ongeskoolde bouarbeider werksaam in gebied B	R0.66
(x) Bediener van 'n meganiese stortbak	R1.21
(xi) Bediener van 'n meganiese stortbak by bouwerk	R1.21
(xii) Werknemer wat persele patroleer en eiendom bewaak	R0.88

(b) 'n Werkgewer het die reg om die bedrag wat in paragraaf (a) hierbo voorgeskryf word, af te trek van die besoldiging van 'n werknemer ten opsigte van wie betaling aan die Fonds ingevolge genoemde paragraaf (a) gedoen is.

(c) Wanneer 'n werknemer gedurende 'n week by meer as een werkgewer in diens was, is die bepaling van paragrafe (a) en (b) hiervan van toepassing slegs op die werkgewer by wie die werknemer die eerste vir minstens 16 uur gedurende sodanige week in diens was.

(3) Vir elke bedrag wat 'n werkgewer ingevolge paragraaf (2) (a) hiervan in die Fonds inbetaal, moet die Sekretaris 'n bewys aan sodanige werkgewer uitreik.

(4) Elke werkgewer moet ten opsigte van elke bedrag wat ingevolge paragraaf 2 (a) in die Fonds inbetaal word, op elke betaaldag 'n bewys aan elkeen van sy werknemers op wie hierdie Ooreenkoms van toepassing is, uitreik.

(5) 'n Werkgewer mag hoogstens 1 bewys ten opsigte van 'n week aan 'n werknemer uitreik.

(6) Elke werknemer moet genoemde bewys aanneem en in sy bydraekaart plak; met dien verstande dat wanneer die werkgewer die bydraekaart hou, die werkgewer elke week die bewys in die bydraekaart moet plak.

(7) 'n Werknemer wat twee of meer klasse werk wat in paragraaf (1) hiervan vermeld word, verrig waarvoor hy bewyse van verskillende geldwaardes ontvang, moet alle sodanige kaarte in dieselfde verlooffondskaart plak.

(8) Elke werkgewer moet te alle tye 'n toereikende voorraad bewyse wat in paragraaf (3) hiervan gemeld word, aanhou: Met dien verstande dat 'n werkgewer 'n terugbetaling vir die waarde van ongebruikte bewyse van die Fonds kan verkry. 'n Aansoek om sodanige terugbetaling moet hoogstens ses maande nadat hierdie Ooreenkoms verstryk het, by die Sekretaris van die Fonds gedoen word.

(9) 'n Werkgewer wat nalaat of versuim om die bewyse wat ingevolge die bepaling van paragrafe (2) (a) en (4) voorgeskryf word, op die vervaldatum te koop en uit te reik, moet rente teen die koers van 6% (ses persent) per jaar op die waarde van sodanige bewyse betaal vanaf die datum waarop hulle gekoop behoort te geword het tot op die datum waarop hulle werklik gekoop is.

(10) The Council may, at its discretion combine the voucher referred to in paragraph (3) hereof, with any other vouchers issued by the Council in respect of any other funds administered by it, and the combined voucher shall be in such form as may be determined by the Council from time to time.

E. Contribution Cards and Vouchers.

(1) (a) Every employer who employs an employee specified in sub-clause D (1), shall within 20 days of such employment, obtain from the Secretary a contribution card in respect of such employee. Provided that this shall not apply in respect of an employee who is already in possession of a contribution card.

(b) Every employee for whom a contribution card has not been obtained in terms of paragraph (a) above, shall within 20 days after receiving a voucher apply to the Secretary for a contribution card.

(2) Application forms for contribution cards shall be obtainable from the Secretary of the fund and be in such form as may be determined by the Council from time to time. All such applications shall be made on the official form which must be properly and fully completed. No contribution cards shall be issued if any relevant information is omitted therefrom.

(3) (a) The Secretary shall issue a contribution card to each applicant and allocate a serial number to him which, together with the employee's name and National Identity Number shall be recorded on the contribution card.

(b) The Secretary shall maintain a register of all employees in respect of whom contribution cards have been issued. The said register shall provide the following information in respect of each employee upon whom the provisions of this Agreement is binding:

- (i) Full name as reflected on Reference Book or Identity Card,
- (ii) Reference Book number or Identity Card number,
- (iii) Occupation,
- (iv) Number allocated by the fund.

(4) The Council may, in its discretion, combine the contribution card with any other contribution card issued by the Council in respect of any other funds administered by it and it shall be in such form as may be determined by the Council from time to time.

(5) Every employer shall note in his records the contribution card number allocated by the fund, in respect of all his employees upon whom the provisions of this Agreement are binding.

(6) Upon termination of employment of an employee whose contribution card is kept by his employer, such employer shall immediately hand the contribution card to such employee. Provided that the contribution card shall be returned to the Secretary within 14 days in the case of an employee who has deserted.

(7) Every employee to whom this Agreement applies shall on request of the Secretary of the fund or his employer, produce his contribution card within seven days.

(8) Contribution cards and vouchers are not transferable and shall not be pledged, ceded or disposed of in any way other than in the manner prescribed in this clause. The fund shall only recognise contribution cards issued by the Council and all contribution cards shall remain the property of the Council.

(9) A stamp year shall run from the first Friday in November in any one year to the last Friday in October of the next year. All stamps received by an employee subsequent to the last Friday in October shall be affixed in his contribution card for the ensuing year.

F. Payments from the Fund.

(1) As early as possible after the last Friday in October, and not later than the 20th November, each employee shall return his contribution card to the Secretary of the fund in exchange for a receipt and new contribution card.

(2) Where the contribution card is kept by an employer, such employer shall submit the contribution card to the Secretary in accordance with the requirements of paragraph (1) hereof.

(3) The Secretary shall calculate the total amount of the contributions paid, in terms of sub-clause D (2) hereof in respect of all the vouchers affixed in the employee's contribution card, and pay such amount to the employee in accordance with the provisions of sub-clause A (5) hereof, on a date to be determined by the Council, and to be not later than the day prior to the commencement of the holiday period prescribed in clause 18 of this Agreement.

(4) Notwithstanding the provisions of paragraph (1) hereof, the Council shall have the right, where special circumstances exist, to authorise payment at an earlier date.

(5) Contribution cards handed in after the 20th November, shall be retained until after the annual holiday period for payment. Provided that the Council shall have the right to authorise payment, in its discretion, and upon such terms and conditions as it may deem necessary.

(10) Die Raad kan na goeëdunke die bewys wat in paragraaf (3) hiervan gemeld word, kombineer met ander bewyse wat die Raad uitreik ten opsigte van ander fondse wat hy administreer, en die gekombineerde bewys moet in sodanige vorm wees as wat die Raad van tyd tot tyd mag bepaal.

E. Bydraackarte en bewyse.

(1) (a) Elke werkgewer wat 'n werknemer in subklousule D (1) gespesifiseer, in diens neem, moet binne 20 dae na sodanige indiensneming 'n bydraackarte ten opsigte van sodanige werknemer van die Sekretaris verkry: Met dien verstande dat dit nie van toepassing is ten opsigte van 'n werknemer wat reeds in besit van 'n bydraackarte is nie.

(b) Elke werknemer vir wie geen bydraackarte ingevolge paragraaf (a) hierbo verkry is nie, moet binne 20 dae nadat hy 'n bewys ontvang het, by die Sekretaris om 'n bydraackarte aansoek doen.

(2) Aansoekvorms om bydraackarte moet van die Sekretaris van die Fonds verkry word en moet in sodanige vorm wees as wat die Raad van tyd tot tyd mag bepaal. Alle sodanige aansoeke moet op die amptelike vorm gedoen word en moet behoorlik en volledig ingevul word. Geen bydraackarte word uitgereik indien enige relevante inligting weggelaat is nie.

(3) (a) Die Sekretaris moet 'n bydraackarte aan elke applikant uitreik en 'n reeksnommer aan hom toeken wat, saam met die werknemer se naam en persoonsnommer, op die bydraackarte aangeteken moet word.

(b) Die Sekretaris moet 'n register byhou van alle werknemers ten opsigte van wie bydraackarte uitgereik is. Genoemde register moet onderstaande inligting ten opsigte van elke werknemer vir wie die bepalings van hierdie Ooreenkoms bindend is, verstrek—

- (i) volle naam soos op bewysboek of persoonskaart gemeld,
- (ii) bewysboeknommer of persoonskaartnommer,
- (iii) beroep,
- (iv) nommer wat die Raad toegeken het.

(4) Die Raad mag na goeëdunke die bydraackarte kombineer met enige ander bydraackarte wat die Raad ten opsigte van ander fondse wat hy administreer, uitreik, en dit moet in sodanige vorm wees as wat die Raad van tyd tot tyd mag bepaal.

(5) Elke werkgewer moet in sy registers die bydraackartnommer aanteken wat die Fonds toegeken het ten opsigte van al sy werknemers vir wie die bepalings van hierdie Ooreenkoms bindend is.

(6) By diensbeëindiging van 'n werknemer wie se bydraackarte deur sy werkgewer gehou word, moet sodanige werkgewer onmiddellik die bydraackarte aan sodanige werknemer oorhandig: Met dien verstande dat die bydraackarte binne 14 dae aan die Sekretaris teruggestuur moet word in die geval van 'n werknemer wat gedros het.

(7) Elke werknemer op wie hierdie Ooreenkoms van toepassing is, moet op versoek van die Sekretaris van die Fonds of sy werkgewer, sy bydraackarte binne sewe dae voorlê.

(8) Bydraackarte en bewyse is nie oordraagbaar nie en mag nie verpand, gesedeer of daarvoor beskik word op enige ander wyse as die wyse wat in hierdie klousule voorgeskryf word nie. Die Fonds erken slegs bydraackarte wat die Raad uitreik en alle bydraackarte bly die eiendom van die Raad.

(9) 'n Seëljaar strek van die eerste Vrydag in November in 'n bepaalde jaar tot die laaste Vrydag in Oktober van die volgende jaar. Alle seëls wat 'n werknemer ontvang ná die laaste Vrydag in Oktober, moet vir die daaropvolgende jaar in sy bydraackarte geplak word.

F. Betalings uit die Fonds.

(1) So spoedig moontlik ná die laaste Vrydag in Oktober maar voor of op 20 November, moet elke werknemer sy bydraackarte aan die Sekretaris van die fonds terugbesorg in ruil vir 'n kwitansie en nuwe bydraackarte.

(2) Wanneer 'n werkgewer die bydraackarte hou, moet sodanige werkgewer die bydraackarte ooreenkomstig die bepalings van paragraaf (1) hiervan aan die Sekretaris voorlê.

(3) Die Sekretaris moet die totale bedrag van die bydraes wat betaal is, bereken ingevolge subklousule D (2) hiervan ten opsigte van al die bewyse wat in die werknemer se bydraackarte geplak is en moet sodanige bedrag aan die werknemer betaal ooreenkomstig die bepalings van subklousule A (5) hiervan, op 'n datum wat die Raad moet bepaal en vóór of op die dag vóór die begin van die verloftydperk wat in klousule 18 van hierdie Ooreenkoms voorgeskryf word.

(4) Ondanks die bepalings van paragraaf (1) hiervan, het die Raad die reg om, waar spesiale omstandighede bestaan, betaling op 'n vroeër datum te magtig.

(5) Bydraackarte wat ná 20 November ingelewer word, moet tot ná die jaarlikse verloftydperk vir betaling teruggehou word: Met dien verstande dat die Raad die reg het om betaling na goeëdunke en op sodanige voorwaardes as wat hy mag nodig ag, te magtig.

(6) In the event of death of an employee and upon production of his contribution card and a certified copy of the death certificate to the Secretary, the amount due from the fund in respect of all vouchers issued to the deceased shall be paid to his estate.

(7) No payment shall be made from the fund in respect of vouchers issued in terms of sub-clause D (4) unless such vouchers are affixed in the contribution card in accordance with sub-clause D (6).

(8) No payment shall be made from the fund in respect of vouchers which have erasures or have been destroyed, mutilated or in any way tampered with. Provided that the Council shall have the right to authorise payment in its discretion.

(9) No payment shall be made from the fund in respect of vouchers to any person other than the employee whose name has been inserted by the Council on the contribution card in which such vouchers are contained.

(10) If an employee should fail or omit to claim the value of vouchers issued to him within a period of 12 months from the date on which the holiday period terminates, the value thereof shall be transferred to the general funds of the Council. The Council, however, shall consider all claims for payment lodged after 12 months upon production of such vouchers.

(11) No employee shall be entitled to payment in respect of more than 49 vouchers in any stamp year.

(12) Any employer and/or employee who assigns, transfers, cedes, pledges, hypothecates, borrows, lends and/or in any manner otherwise than in accordance with the procedure laid down in this Agreement, acquires and/or alienates voucher(s), shall forfeit such voucher(s) to the Council. The Council shall seize all such voucher(s) and any value or benefit attached thereto shall forthwith be forfeited to the Council. The value of vouchers so seized by the Council shall accrue to the general funds of the Council.

G. Expiry of the Agreement.

(1) (a) Upon the expiry of this Agreement or any extension thereof, and in the event of no subsequent Agreement being negotiated for the purpose of continuing the operation of the fund, the fund shall continue to be administered by the Council and, in the event of a subsequent Agreement not being negotiated within a period of two years from the date of expiry of this Agreement or any extension thereof, the fund shall be liquidated by the Council in terms of sub-clause H hereof.

(b) In the event of the Council being unable to administer and/or liquidate the fund in terms of this sub-clause, and/or being unable or unwilling to discharge its duties, or a deadlock arising thereon, which renders the administration of the fund impracticable or undesirable in the opinion of the Registrar, he may appoint a trustee or trustees to carry out the duties of the Council for such purposes.

(2) (a) In the event of the dissolution of the Council or in the event of it ceasing to function during any period in which this Agreement is binding in terms of section 34 (2) of the Act, the fund shall continue to be administered by the Council in office at the time. Any vacancy occurring on the Council may be filled by the Registrar from employers or employees as the case may be, so as to ensure the equality of employer and employee representatives on the Council.

(b) In the event of the Council in office at the time being unable or unwilling to discharge its duties or a deadlock arising thereon which renders the administration of the fund impracticable or undesirable in the opinion of the Registrar, he may appoint a trustee or trustees to carry out the duties of the Council, and such trustee or trustees shall possess all the power of the Council for such purposes.

(c) Upon the expiration of this Agreement, subject to the provisions of paragraphs (1) and (2) hereof, the fund shall be liquidated in terms of sub-clause H of this clause by the Council or the trustee or trustees appointed by the Registrar.

H. Liquidation of the Fund.

(1) Upon the expiry of this Agreement or any extension thereof, and subject to the provisions of sub-clause G (1) (a) of this clause, the Council or the trustee or trustees appointed by the Registrar in terms of sub-clause G shall continue to administer the fund for a period of 12 months in order to pay out moneys due to employees and, subject to the approval of the Registrar, any moneys standing to the credit of the fund after the said period of 12 months shall be forfeited and shall accrue to the general funds of the Council.

(6) In geval van die dood van 'n werknemer en met die voorlegging van sy bydraekaart en 'n gewaarmerkte afskrif van die doodsertifikaat aan die Sekretaris, moet die bedrag wat verskuldig is uit die Fonds ten opsigte van alle bewyse wat aan die afgestorwe werknemer uitgereik is, aan sy boedel betaal word.

(7) Geen betaling mag uit die Fonds gedoen word ten opsigte van bewyse wat ingevolge subklousule D (4) uitgereik is nie, tensy sodanige bewyse ooreenkomstig subklousule D (6) in die bydraekaart geplaak is.

(8) Geen betaling mag uit die Fonds gedoen word ten opsigte van bewyse waarop uitwissings voorkom of wat vernietig, beskuldig of waarmee op enige manier geknoei is nie. Met dien verstande dat die Raad die reg het om betaling na goeddunke te magtig.

(9) Geen betaling mag uit die Fonds gedoen word ten opsigte van bewyse aan enigeen, uitgesonderd die werknemer wie se naam die Raad op die bydraekaart ingevul het wat sodanige bewyse bevat.

(10) As 'n werknemer nalaat of versuim om die waarde van die bewyse wat aan hom uitgereik is, te eis binne 'n tydperk van 12 maande vanaf die datum waarop die vakansietydperk eindig, word die waarde daarvan aan die algemene fondse van die Raad verbeur. Die Raad moet egter alle eise om betaling wat ná 12 maande met die voorlegging van sodanige bewyse ingedien word, oorweeg.

(11) 'n Werknemer is geregtig op betaling ten opsigte van hoogstens 49 bewyse in 'n bepaalde seëljaar.

(12) 'n Werkgewer en/of werknemer wat bewyse afstaan, oordra, seeder, verpand, verhipotekeer, leen en/of uitleen, en bewyse of 'n bewys op enige ander manier as ooreenkomstig die prosedure in hierdie Ooreenkoms uiteengesit, verkry en/of vervreem, verbeur hy sodanige bewys(e) aan die Raad. Die Raad moet op alle sodanige bewyse op beslag lê, en enige waarde of voordeel daaraan verbonde, word onmiddellik aan die Raad verbeur. Die waarde van bewyse waarop beslag aldus deur die Raad gelê word, val die algemene fondse van die Raad toe.

G. Verstryking van die Ooreenkoms.

(1) (a) Met die verstryking van hierdie Ooreenkoms of 'n verlenging daarvan en indien geen latere Ooreenkoms gesluit word ten einde die werksaamhede van die Fonds voort te sit nie, moet die Raad voortgaan om die Fonds te administreer, en indien 'n latere Ooreenkoms nie binne 'n tydperk van twee jaar nadat hierdie Ooreenkoms of 'n verlenging daarvan verstryk het, gesluit word nie, moet die Raad die Fonds ingevolge subklousule H hiervan likwideer.

(b) Indien die Raad nie in staat is om die Fonds ingevolge hierdie subklousule te administreer en/of te likwideer nie, en/of nie in staat is nie of onwillig is om sy werksaamhede te verrig, of 'n dooie punt daaroor ontstaan wat die administrasie van die Fonds volgens die Registrateur se mening onuitvoerbaar of onwenslik maak, kon hy 'n trustee of trustees aanstel om die werksaamhede van die Raad vir sodanige doeleindes te verrig.

(2) (a) Indien die Raad ontbind word of indien dit ophou om te funksioneer gedurende 'n tydperk waarin hierdie Ooreenkoms ingevolge artikel 34 (2) van die Wet bindend is, moet die Raad wat op daardie tydstop bestaan, voortgaan om die Fonds te administreer. Indien 'n vakature in die Raad voorkom, kan die Registrateur dit uit die geleedere van die werkgewers of werknemers vul, na gelang van die geval, ten einde gelyke getalle werkgewer- en werknemerverteenwoordigers in die Raad te versker.

(b) Indien die Raad wat op 'n bepaalde tydstop bestaan, nie in staat is nie of onwillig is om sy werksaamhede te verrig of indien 'n dooie punt daaroor ontstaan wat die administrasie van die Fonds volgens die mening van die Registrateur onuitvoerbaar of onwenslik maak, kan hy 'n trustee of trustees aanstel om die werksaamhede van die Raad te verrig, en sodanige trustee of trustees besit al die bevoeghede van die Raad vir sodanige doeleindes.

(c) Wanneer hierdie Ooreenkoms, behoudens die bepalinge van paragrawe (1) en (2) hiervan, verstryk, moet die Raad of die trustee of trustees wat die Registrateur aangestel het, die Fonds likwideer.

H. Likwidasië van die Fonds.

(1) Wanneer hierdie Ooreenkoms of 'n verlenging daarvan verstryk, en behoudens die bepalinge van subklousule G (1) (a) van hierdie klousule, moet die Raad of die trustee of trustees wat die Registrateur ingevolge subklousule G aangestel het, voortgaan om die Fonds vir 'n tydperk van 12 maande te administreer ten einde gelde wat aan werknemers verskuldig is, uit te betaal, en behoudens die goedkeuring van die Registrateur, moet gelde wat ná genoemde tydperk van 12 maande in die krediet van die Fonds staan, verbeur word en aan die algemene fondse van die Raad toeval.

(2) If upon the expiration of the said period of 12 months the affairs of the Council have already been wound up and its assets distributed, the balance of the fund shall be distributed as follows:

- (a) Two-fifths to the employers' organisations represented on the Council in proportion to the number of members in good standing in terms of the Act in each such organisation as at the date of liquidation;
- (b) Two-fifths to the trade unions represented on the Council, to be divided amongst such trade unions in proportion to the members being in good standing of each trade union as at the date of liquidation; the expression "membership" being limited to those members who were covered by this Agreement;
- (c) One-fifth to be disposed of in terms of Section 34 (4) (c) of the Act.

12. PENSION OR LIKE FUND

(1) Every employer shall in respect of every employee for whom wages are prescribed in clause 4 of this Agreement, employed by him for 16 hours or more during a week (excluding overtime), pay an amount of R0.40 per week to the Council in accordance with the procedure laid down in sub-clause 5 of this clause.

(2) An employer shall be entitled to make a deduction of R0.20 per week from the remuneration of an employee in respect of whom payment has been made in terms of sub-clause (1) hereof.

(3) Where an employee is employed by two or more employers during the same week, the contribution in terms of sub-clauses (1) and (2) hereof for that week shall be made by the employer by whom he was first employed during that week for not less than 16 hours.

(4) (a) The amounts paid by employers in terms of sub-clause (1) hereof shall be held in trust by the Council for the purpose of establishing a pension or like fund for employees specified in the said sub-clause. Upon the establishment of the fund all moneys so held in trust shall be transferred to the said fund and thereafter the Council shall each month pay over to the said fund all further contributions due to the fund. If the fund contemplated by this sub-clause is not established within a period of one year of the date of coming into operation of this Agreement, all contributions received in respect of the fund shall be refunded to the contributors.

(b) The moneys collected by the Council and/or held in trust in terms of sub-clause (4) (a) hereof may be invested from time to time with a building society or bank registered as a banking institution in terms of the Banks Act, 1965. The interest accruing in respect of such investments shall accrue to the general funds of the Council towards the expenses of administering the said fund.

(c) For the purpose of implementing the objects to this sub-clause the Council shall be entitled to enter into an agreement or agreements or to continue an existing agreement or agreements, with the Federated Employers' Insurance Company Limited for the establishment of a satisfactory pension or like fund or funds.

Copies of all rules relating to such funds shall be lodged with the Secretary for Labour with whom copies of all alterations or amendments thereto shall also from time to time be lodged.

(5) (a) For each amount paid to the Council in terms of sub-clause (1) hereof, the Secretary shall issue a voucher to such employer.

(b) Every employer shall on every pay day issue such voucher to each of his employees in respect of whom payment has been made in terms of sub-clause (1) hereof.

(6) Every employee shall immediately affix such voucher issued to him by his employer in his contribution card, which shall be retained by him.

(7) An adequate supply of the vouchers referred to in sub-clause (5) shall at all times be maintained by all employers; provided that an employer may obtain a refund from the Council of the value of any unused vouchers. Applications for such refunds shall be made to the Secretary not later than three months after the date of termination of the stamp year.

(8) Every employee shall apply to the Secretary for a contribution card within 20 days of accepting employment in the Industry and every employer upon whom the provisions of this clause are binding shall ensure that such employee is in possession of a contribution card within 20 days of the date of commencement of his employment.

(9) The contribution card and vouchers referred to in this clause shall be in such form as may be determined by the Council from time to time.

(10) (a) Vouchers issued in terms of this clause shall not be transferable and no employer shall issue vouchers obtained in any manner otherwise than in accordance with the provisions of this clause to his employees.

(2) Indien die sake van die Raad reeds afgehandel en sy bates verdeel is, nadat genoemde tydperk van 12 maande verstryk het, moet die balans van die fonds soos volg verdeel word:

- (a) Twee-vyftes aan die werkgewerorganisasies wat in die Raad verteenwoordig is, in verhouding tot die getal volwaardige lede ingevolge die Wet in elke sodanige organisasie ten tye van likwidasie;
- (b) Twee-vyftes aan die vakverenigings wat in die Raad verteenwoordig is, wat onder sodanige vakverenigings verdeel moet word in verhouding tot die volwaardige lede van elke vakvereniging ten tye van likwidasie; die uitdrukking „lidmaatskap" word beperk tot daardie lede wat deur hierdie Ooreenkoms gedek is;
- (c) Oor een-vyfte moet ingevolge artikel 34 (4) (c) van die Wet beskik word.

12. PENSIOEN- OF SOORTGELYKE FONDS

(1) Elke werkgewer moet ten opsigte van elke werknemer vir wie 'n loon in klousule 4 van hierdie Ooreenkoms voorgeskryf word en by hom vir 16 uur of langer gedurende 'n week werk (uitgesonderd oortyd), 'n bedrag van R0.40 per week aan die Raad betaal ooreenkomstig die prosedure in subklousule 5 van hierdie klousule bepaal.

(2) 'n Werkgewer is daarop geregtig om 'n bedrag van R0.20 per week af te trek van die besoldiging van 'n werknemer ten opsigte van wie betaling kragtens subklousule (1) hiervan gedoen word.

(3) Waar 'n werknemer gedurende dieselfde week by twee of meer werkgewers in diens was, moet die bydrae kragtens subklousules (1) en (2) hiervan vir daardie week gedoen word deur die werkgewer by wie hy eerste gedurende daardie week vir minstens 16 uur gewerk het.

(4) (a) Die bedrae deur werkgewers kragtens subklousule (1) hiervan betaal, moet in trust deur die Raad gehou word met die doel om 'n pensioen- of soortgelyke fonds te stig vir werknemers wat in genoemde subklousule gespesifiseer word. Na die instelling van die fonds moet alle gelde deur die trust aldus gehou, na genoemde fonds oorgeplaas word en daarna moet die Raad elke maand aan genoemde fonds alle verdere bydraes wat aan die fonds verskuldig is, betaal. As die fonds wat by hierdie subklousule beoog word, nie binne 'n tydperk van een jaar vanaf die datum van die inwerkingtreding van hierdie Ooreenkoms gestig word nie, moet alle bydraes wat ten opsigte van die fonds ontvang is, aan die bydraers terugbetaal word.

(b) Die gelde deur die Raad ingevorder en/of in trust gehou kragtens subklousule (4) (a) hiervan, kan van tyd tot tyd belê word by 'n bougenootskap of bank wat as 'n bankinstelling kragtens die Bankwet, 1965, geregistreer is. Die rente gekweek ten opsigte van sodanige beleggings kom die algemene fondse van die Raad toe ter vereffening van die administrasiekoste van genoemde fondse.

(c) Ten einde die oogmerke van hierdie subklousule te implementeer is die Raad daarop geregtig om 'n ooreenkoms of ooreenkomste aan te gaan of om 'n bestaande ooreenkoms of ooreenkomste voort te sit, met die Federated Employers' Insurance Company Limited vir die instelling van 'n bevredigende pensioen- of soortgelyke fonds of fondse.

Eksemplare van alle reëls betreffende sodanige fondse moet voorgelê word aan die Sekretaris van Arbeid by wie kopieë van alle wysigings of veranderings daaraan van tyd tot tyd ingedien moet word.

(5) (a) Vir elke bedrag wat aan die Raad kragtens subklousule (1) hiervan betaal word, moet die Sekretaris 'n bewys aan sodanige werkgewer uitreik.

(b) Elke werkgewer moet op elke betaaldag sodanige bewys aan elke van sy werknemers uitreik ten opsigte van wie betaling kragtens subklousule (1) hiervan gedoen is.

(6) Elke werknemer moet onmiddellik sodanige bewys wat aan hom deur sy werkgewer uitgereik is, op sy bydraekaart plak, wat deur hom gehou moet word.

(7) 'n Voldoende voorraad bewyse bedoel subklousule (5) moet te alle tye by alle werkgewers beskikbaar wees; Met dien verstande dat 'n werkgewer 'n terugbetaling van die Raad kan verkry ter waarde van enige ongebruikte bewyse. Aansoeke om sodanige terugbetalings moet by die Sekretaris ingedien word nie later nie as drie maande na die beëindiging van die seëljaar.

(8) Elke werknemer moet by die Sekretaris aansoek om 'n bydraekaart doen binne 20 dae nadat hy diens in die Nywerheid aanvaar het en elke werkgewer vir wie die bepaling van hierdie klousule bindend is, moet seker maak dat sodanige werknemer in besit is van 'n bydraekaart binne 20 dae vanaf die aanvang van sy diens.

(9) Die bydraekaart en bewyse in hierdie klousule bedoel moet in sodanige vorm wees as wat die Raad van tyd tot tyd bepaal.

(10) (a) Bewyse uitgereik kragtens hierdie klousule is nie oordraagbaar nie en geen werkgewer mag bewyse aan sy werknemers uitreik wat op enige ander wyse verkry is as dié ooreenkomstig die bepaling van hierdie klousule.

(b) Any employer and/or employee who assigns, transfers, cedes, pledges, hypothecates, borrows, lends and/or in any manner otherwise than in accordance with the procedure laid down in this Agreement, acquires and/or alienates voucher(s), shall forfeit such voucher(s) to the Council. The Council shall seize all such voucher(s) and any value or benefit attached thereto shall forthwith be forfeited to the Council. The value of vouchers so seized by the Council shall accrue to the general funds of the Council.

(11) The Council may at its discretion combine the voucher and contribution card referred to in this clause with any other vouchers or contribution cards already issued by the Council in respect of any other funds administered by it, and these shall be in such form as may be determined by the Council from time to time.

(12) An employer who fails to purchase any voucher required in terms of this clause on due date shall be required to pay interest at the rate of 6 per cent per annum on the amount of such voucher from the day on which it should have been purchased to the date on which it is actually purchased.

13. LATRINES

(1) Proper sanitary accommodation shall be provided by employers on all contract sites and working premises for whites and non-whites separately, marked on the outside of the door in painted or stencilled letters of at least 2 inches high, to indicate the race for the use of which they are intended. Wherever sewerage points exist, latrines must be connected thereto before the job is started, in other cases where other systems have to be used, proper and daily supervision must be carried out so as to ensure cleanliness and hygiene. The provisions to sewerage points shall not apply in the municipal area of Pretoria where the by-laws in regard to temporary latrines must be observed.

(2) For the purpose of this clause, a latrine means proper sanitary accommodation, constructed of three walls and roof, composed of concrete, brick-work, wood, iron or any combination thereof, or any other suitable material, with a properly hinged door and suitable planed wooden seating or any other suitable seating, the whole to be so constructed to provide a weather-proof shelter, capable of being secured from the inside, the minimum floor space of a latrine shall not be less than 2 feet 9 inches square with a minimum height of 6 feet.

14. ADMINISTRATION OF AGREEMENT

The Council shall be responsible for the administration of this Agreement and it may issue expressions of opinion not inconsistent with the provisions thereof for the guidance of employers and employees and all matters on which a sub-committee is required or permitted to reach a decision shall be capable of being referred by any person aggrieved by such decision, to the Council by way of appeal.

15. EXEMPTIONS

(1) The Council may, in writing, grant an exemption to any person or persons from any of the provisions of this Agreement for any good and sufficient reason.

(2) The Council shall fix, in respect of any person granted exemption under the provisions of this clause, the conditions subject to which such exemption is granted and the period during which such exemption shall operate, provided that the Council may, if it deems fit, after notice in writing has been given to the person or persons concerned, withdraw any certificate of exemption whether or not the period for which exemption was granted has expired.

(3) A certificate of exemption under the signature of the Secretary of the Council shall be issued to every person exempted. A certificate shall not be valid in an area other than that for which it was granted.

(4) A certificate of exemption may be amended or withdrawn at any time by the Council without assigning any reason, during the period for which it was granted.

(5) An employer shall observe the modified conditions created by any certificate of exemption in accordance with the provisions of this clause.

16. EXPENSES OF THE COUNCIL

(1) For the purpose of meeting the expenses of the Council, each employer shall pay to the Council in accordance with the procedure prescribed in this clause, an amount of 2 cents per week in respect of each employee in his employ for whom wages are prescribed in clause 4 of this Agreement, excluding employees who have worked previously for 16 hours or more for another employer during the same week, provided that no payment shall be made in respect of an employee who works less than 16 hours in any week from Monday to Friday (inclusive).

(b) Enige werkgewer en/of werknemer wat bewyse afstaan, oordra, sedge, verpand, verhipotekeer, leen, uitleen en/of op enige ander manier as dié ooreenkomstig die prosedure in hierdie Ooreenkoms uiteengesit, verkry en/of vervreem, verbeur sodanige bewys(e) aan die Raad. Die Raad moet op alle sodanige bewyse beslag lê, en enige waarde of voordeel daaraan verbonde, word onmiddellik aan die Raad verbeur. Die waarde van bewyse waarop beslag aldus deur die Raad gelê word, val die algemene fondse van die Raad toe.

(11) Die Raad kan na goeddunke die bewys en bydraekaart in hierdie klousule bedoel, met enige ander bewyse of bydraekaarte kombineer wat reeds deur die Raad uitgereik is ten opsigte van enige ander fonds wat deur hom geadministreer word, en dié moet in die vorm wees wat deur die Raad van tyd tot tyd bepaal word.

(12) Van 'n werkgewer wat versuim om enige bewys te koop wat kragtens hierdie klousule op die bepaalde datum vereis word, word vereis om rente te betaal teen die koers van 6 persent per jaar op die bedrag van sodanige bewys vanaf die datum waarop dit moes gekoop gewees het tot die datum waarop dit werklik gekoop is.

13. LATRINES

(1) Werkgewers moet behoorlike sanitêre geriewe vir Blankes en nie-Blankes afsonderlik op alle kontrakterreine en werkplekke verskaf en die buitekant van die deur moet met geverfde of sjabloonletters van minstens twee duim hoog gemerk word om aan te dui vir welke ras se gebruik dié latrines bedoel is. Waar daar rioolaansluitpunte bestaan, moet die latrines daarby aangesluit word voordat daar met die werk begin word; in alle ander gevalle waar ander stelsels gebruik moet word, moet daar daaglikse behoorlike toesig gehou word ten einde sindelikhed en higiëne te verseker. Die bepalings betreffende rioolaansluitpunte is nie van toepassing in die munisipale gebied van Pretoria nie, waar die stadsverordeninge in verband met tydelike latrines in ag geneem moet word.

(2) By die toepassing van hierdie klousule, beteken 'n latrine behoorlike sanitêre geriewe, bestaande uit drie mure en 'n dak, van beton, steenwerk, hout, yster of 'n kombinasie daarvan, of 'n ander geskikte materiaal gemaak, met 'n behoorlike skarnierdeur en geskikte geskaafde houtsitplek of ander geskikte sitplek. Die geheel moet so gekonstrueer wees dat dit 'n weerbestande skuiling bied wat van binne met 'n knip gesluit kan word en die minimum vloerruimte van 'n latrine moet minstens 2 voet 9 duim in die vierkant met 'n minimum hoogte van 6 voet wees.

14. ADMINISTRASIE VAN OOREENKOMS

Die Raad is verantwoordelik vir die administrasie van hierdie Ooreenkoms, en hy mag menings wat nie met die bepalings daarvan onbestaanbaar is nie, vir die leiding van die werkgewers en die werknemers uitspreek, en alle sake waarvoor 'n subkomitee moet of mag beslis, kan deur 'n persoon wat deur so 'n beslissing veronreg is, by wyse van appél na die Raad verwys word.

15. VRYSTELLINGS

(1) Die Raad mag om 'n afdoende rede skriftelik vrystelling van die bepalings van hierdie Ooreenkoms aan enige persoon of persone verleen.

(2) Die Raad moet ten opsigte van enige persoon aan wie vrystelling kragtens hierdie klousule verleen is, die voorwaarde stel waarop sodanige vrystelling verleen word en die tydperk bepaal waarin sodanige vrystelling van krag is; met dien verstande dat die Raad, as hy dit dienstig ag, na skriftelike kennisgewing aan die betrokke persoon of persone, enige vrystellingsertifikaat mag intrek, afgesien daarvan of die tydperk waarvoor sodanige vrystelling verleen is, verstryk het of nie.

(3) 'n Vrystellingsertifikaat onderteken deur die Sekretaris van die Raad, moet uitgereik word aan elke persoon wat vrygestel word. 'n Sertifikaat is nie in 'n ander gebied as dié waarvoor dit uitgereik is, geldig nie.

(4) Die Raad mag 'n vrystellingsertifikaat te eniger tyd gedurende die tydperk waarvoor dit uitgereik is, wysig of intrek sonder om 'n rede aan te voer.

(5) 'n Werkgewer moet hom hou aan die gewysigde voorwaardes wat ooreenkomstig hierdie klousule deur 'n vrystellingsertifikaat geskep is.

16. UITGAWES VAN DIE RAAD

(1) Ten einde die uitgawes van die Raad te bestry, moet elke werkgewer aan die Raad ooreenkomstig die prosedure wat in hierdie klousule voorgeskryf word, 'n bedrag van twee sent per week betaal ten opsigte van elke werknemer in sy diens vir wie 'n loon in klousule 4 van hierdie Ooreenkoms voorgeskryf word, uitgesonderd werknemers wat voorheen 16 uur of meer gedurende dieselfde week vir 'n ander werkgewer gewerk het; met dien verstande dat geen betaling gedoen word ten opsigte van 'n werknemer wat minder as 16 uur per week van Maandag tot en met Vrydag werk nie. 'n Werkgewer mag 'n bedrag van een sent

An employer may deduct from the wage of such an employee an amount of 1 cent for such week.

(2) The employer shall on each pay day issue to each employee concerned a voucher to the value of 2 cents and such voucher shall be affixed in the employee's contribution card.

(3) The vouchers referred to in sub-clause (2) shall be purchased by the employer from the Secretary.

(4) The Council may at its discretion combine the voucher and the contribution card referred to in this clause with any other voucher or contribution cards issued by the Council in respect of any other fund administered by the Council, and the combined voucher shall be in such form as may be determined by the Council from time to time.

17. AGENTS

(1) The Council shall appoint one or more persons as agents to assist in giving effect to the terms of this Agreement. An agent shall have the right to—

(a) enter any premises or place in which the building industry is carried on at any time when he has reasonable cause to believe that any person is employed therein;

(b) orally examine, either alone or in the presence of any other persons he thinks fit with respect to matters relating to this Agreement, every person whom he finds in or about the premises or place and require such persons to answer the questions put;

(c) require the production of, and inspect, examine and copy such books, time sheets, records and documents as may be necessary for ascertaining whether the provisions of this Agreement are being complied with.

(2) The agent when entering, inspecting or examining, may take with him an interpreter.

(3) Every person upon whom the provisions of this Agreement are binding shall grant the agent all the facilities referred to.

18. ANNUAL LEAVE AND PUBLIC HOLIDAYS

No employer shall require an employee to perform work, and no employer or employee shall perform work in the Industry during the periods or days stated hereunder—

- 1969—between 5.00 p.m. on the 12th December, 1969 and 7.00 a.m. on the 5th January, 1970;
- 1970—between 5.00 p.m. on the 11th December, 1970 and 7.00 a.m. on the 4th January, 1971;
- 1971—between 5.00 p.m. on the 10th December, 1971 and 7.00 a.m. on the 3rd January, 1972;
- 1972—between 5.00 p.m. on the 15th December, 1972 and 7.00 a.m. on the 8th January, 1973;
- 1973—between 5.00 p.m. on the 14th December, 1973 and 7.00 a.m. on the 7th January, 1974

or on Good Friday, Easter Monday, Ascension Day, Day of the Covenant, Christmas Day, New Year's Day, and in every fifth year commencing from 31st May, 1966, Republic Day.

19. EXHIBITION OF AGREEMENT

Each employer shall exhibit a legible copy of this Agreement in both official languages and in the form prescribed by the regulations under the Act, in every workshop, job or yard where he carries on his business in a conspicuous position easily accessible to all his employees.

20. EMPLOYMENT OF JUVENILES

No minors under the age of 15 years shall be employed in the Industry.

21. REGISTRATION OF EMPLOYERS

(1) (a) Every employer in the Industry, who has not already done so in pursuance of any other Agreement administered by the Council, shall within three months of the date of coming into operation of this Agreement, forward to the Secretary of the Council the following particulars—

- (i) his full name;
- (ii) his business address;
- (iii) the trade or trades which he is carrying on in the Industry.

(b) The particulars required under paragraph (a) of this sub-clause shall also be furnished by all employers entering the Industry after the date on which this Agreement comes into operation within one month of commencing operations.

(c) Where the employer is a partnership or company, information in accordance with paragraph (a) of this sub-clause shall be furnished in respect of each partner, director, etc.

The title under which the partnership or company is operated shall also be furnished.

vir sodanige week van die loon van sodanige werknemer aftrek.

(2) Die werkgewer moet op elke betaaldag aan elke betrokke werknemer 'n bewys ter waarde van twee sent uitreik en sodanige bewys moet op die werknemer se bewyskaart geplak word.

(3) Die werkgewer moet die bewyse wat in subklousule (2) gemeld word, van die Sekretaris koop.

(4) Die Raad mag na goeë dink die bewys en die bydraekaart wat in hierdie klousule gemeld word, kombineer met ander bewyse of bydraekaarte wat die Raad uitreik ten opsigte van 'n ander fonds wat die Raad administreer, en die gekombineerde bewys moet in sodanige vorm wees as wat die Raad van tyd tot tyd mag bepaal.

17. AGENTE

(1) Die Raad moet een of meer persone as agente aanstel om hom te help om uitvoering aan die bepalings van hierdie Ooreenkoms te gee. 'n Agent het die reg om—

(a) enige perseel of plek waarin die bounywerheid beoefen word, te enige tyd te betree wanneer hy redelike gronde het om te vermoed dat enigeen daar werksaam is;

(b) om enigeen wat hy in of op die perseel of plek vind, of alleen of in die teenwoordigheid van 'n ander persoon wat hy dienstig ag, mondelings te ondervra in verband met sake wat op hierdie Ooreenkoms betrekking het en van sodanige persone te vereis om te antwoord op die vrae wat gestel word;

(c) te vereis dat dié boeke, tydstate, registers en dokumente wat nodig mag wees om vas te stel of die bepalings van hierdie Ooreenkoms nagekom word, voorgeleë word, en om sodanige stukke te ondersoek, te inspekteer en afskrifte daarvan te maak.

(2) Die agent kan, wanneer hy inspeksie- of ondersoekwerk verrig, 'n tolk met hom saamneem.

(3) Enigeen vir wie die bepalings van hierdie Ooreenkoms bindend is, moet die agent al die fasiliteite verleen wat hierbo bedoel word.

18. JAARLIKSE VERLOF EN OPENBARE VAKANSIEDAE

Geen werkgewer mag van 'n werknemer vereis om werk te verrig nie, en geen werkgewer of werknemer mag gedurende die tydperke of dae wat hieronder gemeld word, werk in die Nywerheid verrig nie:

- 1969—tussen 5 nm. op 12 Desember 1969 en 7 vm. op 5 Januarie 1970;
- 1970—tussen 5 nm. op 11 Desember 1970 en 7 vm. op 4 Januarie 1971;
- 1971—tussen 5 nm. op 10 Desember 1971 en 7 vm. op 3 Januarie 1972;
- 1972—tussen 5 nm. op 15 Desember 1972 en 7 vm. op 8 Januarie 1973;
- 1973—tussen 5 nm. op 14 Desember 1973 en 7 vm. op 7 Januarie 1974.

of op Goeie Vrydag, Paasmaandag, Hemelvaartdag, in elke vyfde jaar vanar 31 Mei 1966, Republiekdag, Gelofte dag, Kersdag en Nuwejaarsdag.

19. VERTONING VAN OOREENKOMS

Elke werkgewer moet 'n leesbare kopie van hierdie Ooreenkoms in beide amptelike tale en in die vorm voorgeskryf by die regulasies wat kragtens die Wet uitgevaardig is, op 'n opvallende plek wat vir al sy werkgewers maklik toeganklik is, vertoon in elke werkwinkel, werkplek of werf waar hy sake verrig.

20. INDIENSNEMING VAN JEUGDIGES

Geen persone onder die leeftyd van 15 jaar mag in die Nywerheid in diens geneem word nie.

21. REGISTRASIE VAN WERKGEWERS

(1) (a) Elke werkgewer in die Nywerheid wat dit nie alreeds ingevolge 'n ander Ooreenkoms, wat deur die Raad geadministreer word, gedoen het nie, moet binne drie maande vanaf die datum waarop hierdie Ooreenkoms in werking tree, die volgende besonderhede aan die Sekretaris van die Raad stuur:

- (i) Sy volle naam;
- (ii) sy besigheidsadres;
- (iii) die ambag of ambagte wat hy in die Nywerheid beoefen.

(b) Die besonderhede wat ingevolge paragraaf (a) van hierdie subklousule vereis word, moet ook deur alle werkgewers wat na die datum van inwerkingtreding van hierdie Ooreenkoms tot die Nywerheid toetree, verstrek word binne een maand vanaf die datum waarop hulle met hul werksaamhede begin.

(c) Waar die werkgewer 'n vennootskap of 'n maatskappy is, moet die inligting wat by paragraaf (a) van hierdie subklousule vereis word, ten opsigte van elke vennoot, direkteur, ens., verstrek word. Die naam waaronder die vennootskap sake doen, moet ook verstrek word.

(2) The Secretary of the Council shall maintain a register of all employers referred to in sub-clause (1) hereof.

(3) Every registered employer shall within 14 days of such change notify the Council in writing of any change in particulars furnished on registration.

22. NOTICE BOARD

(1) Every employer shall wherever building operations are being carried out by him or them, display in a conspicuous place, accessible to the public, a notice board of a size not less than 2 feet by 1½ feet, or a notice board approved by the Council, showing the business name and business address of such employer or partnership.

(2) This clause shall only apply to jobs of seven days duration and more.

(3) The name of the employers' organisation of which the employer is a member, shall also be shown on the notice board referred to in sub-clause (1).

23. FIRST-AID

(1) Each employer shall provide and maintain in good condition on all jobs and in all workshops a satisfactorily equipped first-aid box made of wood, metal or plastic or any composition thereof, fitted with a suitable door or lid to ensure cleanliness.

(2) On all jobs and in all workshops where more than 100 persons are employed, an additional box for every 100 persons shall be provided. The number of first-aid boxes shall be calculated on the largest number of persons employed at any one time and any fraction of 100 shall be taken as 100.

(3) Each first-aid box shall contain suitable appliances and requisites in accordance with the nature of activities carried on.

(4) Each first-aid box shall be kept in a place readily accessible in case of an accident, and there shall be at least one such box on each floor of a building, if the Council so requires.

(5) A notice shall be fixed in a prominent and accessible place indicating where a first-aid box is placed and showing the name of the person in charge of such a box.

24. GENERAL

(1) No Agreement, expressed or implied, whether entered into before or after the coming into operation of this Agreement, shall operate to permit the payment to any employee of remuneration less than that prescribed in this Agreement or of the application to any employee of any treatment, or the granting to him of any benefits, less favourable to him than the treatment or benefits prescribed in this or any other Agreement; nor shall it effect any waiver by any employee of the application to him of any provision of this or any other Agreement. Any such agreement shall be void.

(2) Each provision, sub-clause or clause shall create a right or obligation, as the case may be, independently of the existence of other provisions. In the event of any provisions, sub-clause or clause of this Agreement being inoperative or *ultra vires*, this shall in no way affect the remainder of the Agreement, which shall in that event constitute the Agreement.

Signed at Johannesburg, this 21st day of August, 1968.

N. G. LEVEY, *Chairman*,
F. G. STANIER, *Vice-Chairman*,
D. B. EHLERS, *Secretary*.

No. R.957.]

[13th June, 1969.]

FACTORIES, MACHINERY AND BUILDING WORK ACT, 1941

BUILDING AND MONUMENTAL MASONRY INDUSTRIES, TRANSVAAL

I, MARAIS VILJOEN, Minister of Labour, hereby in terms of section 22 (1) of the Factories, Machinery and Building Work Act, 1941, declare the provisions of the Agreement and notice relating to the Building and Monumental Masonry Industries, published under Government

(2) Die Sekretaris van die Raad moet 'n register hou van alle werkgewers soos in subklousule (1) hiervan bedoel.

(3) Elke geregistreerde werkgewer moet die Raad binne 14 dae skriftelik verwittig van enige verandering in die besonderhede wat by registrasie verstrekk is.

22. KENNISGEWINGBORD

(1) Elke werkgewer moet waar die boubedryf ook al deur hom of hulle beoefen word, op 'n opvallende plek wat vir die publiek toeganklik is, 'n kennisgewingbord van minstens 2 voet by 1½ voet of 'n kennisgewingbord wat die Raad goedgekeur het, vertoon wat die besigheidsnaam en besigheidsadres van sodanige werkgewer of vennootskap meld.

(2) Hierdie klousule is slegs van toepassing op werk wat sewe dae of langer duur.

(3) Die naam van die werkgewersorganisasie waarvan die werkgewer 'n lid is, moet ook gemeld word op die kennisgewingbord wat in subklousule (1) bedoel word.

23. NOODHULP

(1) Elke werkgewer moet by alle werk en in alle werkwinkels

'n bevredigend toegeruste noodhulpkis wat van hout, metaal of plastiek of 'n komposisie daarvan gemaak is en wat toegerus is met 'n geskikte deur of deksel om sindelikhed te verseker, verskaf en in 'n goeie toestand hou.

(2) By alle werk en in alle werkwinkels waar meer as 100 persone in diens is, moet 'n addisionele kis vir elke 100 persone verskaf word. Die getal noodhulpkiste moet bereken word volgens die grootste getal persone wat op 'n bepaalde tyd in diens is en 'n breuk van 100 word as 100 beskou.

(3) Elke noodhulpkis moet geskikte hulpmiddels en benodigde ooreenkomstig die aard van die werksaamhede wat verrig word, bevat.

(4) Elke noodhulpkis moet op 'n plek gehou word wat maklik toeganklik is in geval van 'n ongeluk, en indien die Raad dit verlang, moet daar minstens een sodanige kis op elke verdieping van 'n gebou wees.

(5) 'n Kennisgewing moet op 'n opvallende en toeganklike plek aangebring word wat aandui waar 'n noodhulpkis geplaas is en wat die naam van die persoon wys wat verantwoordelik vir sodanige kis is.

24. ALGEMEEN

(1) Geen ooreenkoms, uitdruklik of stilswyend, hetsy dit aangegaan is voordat of nadat hierdie Ooreenkoms in werking getree het, het die uitwerking dat dit die betaling aan 'n werknemer van minder beloning as dié wat deur hierdie Ooreenkoms voorgeskrif word of die toepassing op 'n werknemer van enige behandeling of die toekenning aan hom van enige voordele wat vir hom minder gunstig is as die behandeling of voordele voorgeskrif in hierdie of enige ander ooreenkoms, veroorloof nie, nóg bewerkstellig dit 'n afstand deur 'n werknemer van die toepassing van enige bepaling van hierdie of enige ander ooreenkoms. Enige sodanige ooreenkoms is ongeldig.

(2) Elke bepaling, subklousule of klousule skep 'n reg of 'n verpligting, na gelang van die geval, wat onafhanklik is van die bestaan van ander bepalinge. Indien 'n bepaling, subklousule of klousule van hierdie Ooreenkoms ongeldig of *ultra vires* is, raak dit die ander bepalinge van die Ooreenkoms wat in so 'n geval die Ooreenkoms uitmaak, hoegenaamd nie.

Op hede die 21ste dag van Augustus 1968 in Johannesburg onderteken.

N. G. LEVEY, *Voorsitter*.
F. G. STANIER, *Ondervoorsitter*.
D. B. EHLERS, *Sekretaris*.

No. R.957.]

[13 Junie 1969.]

WET OP FABRIEKE, MASJINERIE EN BOUWERK, 1941

BOU- EN MONUMENTKLIPMESSSELNYWERHEID, TRANSVAAL

Ek, MARAIS VILJOEN, Minister van Arbeid, verklaar hierby kragtens artikel 22 (1) van die Wet op Fabriek, Masjinerie en Bouwerk, 1941, dat die bepalinge van die Ooreenkoms en kennisgewing in verband met die Bou- en Monumentklipmesselnywerheid, gepubliseer by Goe-

Notice No. R.956 of 13th June, 1969, to be, on the whole, not less favourable to the employees whose hours of work and remuneration in respect of overtime, public holidays and work on Sundays and public holidays are regulated thereby, than the relative provisions of the said Act.

M. VILJOEN,
Minister of Labour.

No. R.958.]

[13th June, 1969.

INDUSTRIAL CONCILIATION ACT, 1956

BUILDING AND MONUMENTAL MASONRY INDUSTRIES, TRANSVAAL

AMENDMENT OF HOLIDAY FUND AGREEMENT

I, MARAIS VILJOEN, Minister of Labour, hereby—

- (a) in terms of section 48 (1) (a) of the Industrial Conciliation Act, 1956, declare that all the provisions of the Agreement (hereinafter referred to as the Amending Agreement) which appears in the Schedule hereto and which relates to the Building and Monumental Masonry Industries, shall be binding from the second Monday after the date of publication of this notice and for the period ending 21st November, 1970, upon the employers' organisations and the trade unions which entered into the Amending Agreement and upon the employers and employees who are members of the said organisations or unions;
- (b) in terms of section 48 (1) (b) of the said Act, declare that the provisions of the Amending Agreement shall be binding from the second Monday after the date of publication of this notice and for the period ending 21st November, 1970, upon all employers and employees other than those referred to in paragraph (a) of this notice, who are engaged or employed in the said Industries in the Magisterial Districts of Alberton, Balfour, Benoni, Boksburg, Brakpan, Delmas, Germiston, Heidelberg (Transvaal), Johannesburg, Nigel and Springs; the area within a radius of 30 miles from the General Post Office, Krugersdorp; the area within a radius of 20 miles from the General Post Office, Vereeniging; the area within a radius of 20 miles from the General Post Office, Pretoria (excluding that portion of the Bantu area Uitvalgrond (J.Q.4341) which falls within the said radius); the areas within radii of 10 miles from the General Post Offices, Klerksdorp, Potchefstroom, Witbank and Middelburg (Transvaal), respectively; and in the Magisterial District of Kempton Park (excluding that portion which falls outside a radius of 20 miles from the General Post Office, Pretoria, and which prior to the publication of Government Notice No. 551 of 29th March, 1956, fell within the Magisterial District of Pretoria); and
- (c) in terms of section 48 (3) (a) of the said Act, declare that in the Magisterial Districts of Alberton, Balfour, Benoni, Boksburg, Brakpan, Delmas, Germiston, Heidelberg (Transvaal), Johannesburg, Nigel and Springs; the area within a radius of 30 miles from the General Post Office, Krugersdorp;

wermentskennisgewing No. R.956 van 13 Junie 1969 oor die algemeen vir werknemers wie se werkure en besoldiging ten opsigte van oortyd, openbare feesdae en werk op Sondag en openbare feesdae daarby gereël word, nie minder gunstig is nie as die desbetreffende bepalings van genoemde Wet.

M. VILJOEN,
Minister van Arbeid.

No. R.958.]

[13 Junie 1969.

WET OP NYWERHEIDSVERSOENING, 1956

BOU- EN MONUMENTKLIPMESSSELNYWERHEID, TRANSVAAL

WYSIGING VAN VAKANSIEFONDSOOREENKOMS

Ek, MARAIS VILJOEN, Minister van Arbeid, verklaar hierby—

- (a) kragtens artikel 48 (1) (a) van die Wet op Nywerheidsversoening, 1956, dat al die bepalings van die Ooreenkoms (hieronder die Wysigingsooreenkoms genoem) wat in die Bylae hiervan verskyn en op die Bou- en Monumentklipmesselnywerheid betrekking het, vanaf die tweede Maandag na die datum van publikasie van hierdie kennisgewing en vir die tydperk wat op 21 November 1970 eindig, bindend is vir die werkgewersorganisasies en die vakverenigings wat die Wysigingsooreenkoms aangegaan het en vir die werkgewers en werknemers wat lede van genoemde organisasies of verenigings is;
- (b) kragtens artikel 48 (1) (b) van genoemde Wet dat die bepalings van die Wysigingsooreenkoms vanaf die tweede Maandag na die datum van publikasie van hierdie kennisgewing en vir die tydperk wat op 21 November 1970 eindig, bindend is vir alle ander werkgewers en werknemers as dié genoem in paragraaf (a) van hierdie kennisgewing, wat betrokke is by of in diens is in genoemde Nywerhede in die landdrosdistrikte Alberton, Balfour, Benoni, Boksburg, Brakpan, Delmas, Germiston, Heidelberg (Transvaal), Johannesburg, Nigel en Springs; die gebied binne 'n straal van 30 myl vanaf die Hoofposkantoor, Krugersdorp; die gebied binne 'n straal van 20 myl vanaf die Hoofposkantoor, Vereeniging; die gebied binne 'n straal van 20 myl vanaf die Hoofposkantoor, Pretoria (uitgesonderd daardie gedeelte van die Bantoegebied Uitvalgrond (J.Q.4341) wat binne genoemde straal val); die gebiede binne 'n straal van 10 myl vanaf onderskeidelik die Hoofposkantore Klerksdorp, Potchefstroom, Witbank en Middelburg (Transvaal), en in die landdrosdistrik Kempton Park (uitgesonderd daardie gedeelte wat buite 'n straal van 20 myl vanaf die Hoofposkantoor, Pretoria, val en wat voor die publikasie van Goewermentskennisgewing No. 551 van 29 Maart 1956 in die landdrosdistrik Pretoria geval het); en
- (c) kragtens artikel 48 (3) (a) van genoemde Wet dat die bepalings van die Wysigingsooreenkoms vanaf die tweede Maandag na die datum van publikasie van hierdie kennisgewing en vir die tydperk wat op 21 November 1970 eindig, in die landdrosdistrikte Alberton, Balfour, Benoni, Boksburg, Brakpan,

the area within a radius of 20 miles from the General Post Office, Vereeniging; the area within a radius of 20 miles from the General Post Office, Pretoria (excluding that portion of the Bantu area Uitvalgrond (J.Q.4341) which falls within the said radius); the areas within radii of 10 miles from the General Post Offices, Klerksdorp, Potchefstroom, Witbank and Middelburg (Transvaal), respectively; and in the Magisterial District of Kempton Park (excluding that portion which falls outside a radius of 20 miles from the General Post Office, Pretoria, and which prior to the publication of Government Notice No. 551 of 29th March, 1956, fell within the Magisterial District of Pretoria), and from the second Monday after the date of publication of this notice and for the period ending 21st November, 1970, the provisions of the Amending Agreement shall *mutatis mutandis* be binding upon all Bantu employed in the said Industries by the employers upon whom any of the said provisions are binding in respect of employees and upon those employers in respect of Bantu in their employ.

M. VILJOEN,
Minister of Labour.

SCHEDULE

INDUSTRIAL COUNCIL FOR THE BUILDING INDUSTRY (TRANSVAAL)

AGREEMENT

in accordance with the provisions of the Industrial Conciliation Act, 1956, as amended, made and entered into between the—

Master Builders' and Allied Trades Association (Witwatersrand);

Pretoria Master Builders' and Allied Trades Association;
Master Masons and Quarry Owners' Association (South Africa) representing its members in the Monumental Masonry Industry;

(hereinafter referred to as "the employers" or "the employers' organisations") of the one part, and the

Amalgamated Society of Woodworkers of South Africa;
Amalgamated Union of Building Trade Workers of South Africa;

Operative Plasterers' Trade Union of South Africa;

White Building Workers Union;

(hereinafter referred to as "the employees" or "the trade unions") of the other part, being parties to the Industrial Council for the Building Industry (Transvaal) to amend the Agreement published under Government Notice No. R.1784 of 12th November, 1965, as amended by Government Notice No. R.145 of 28th January, 1966, Government Notice No. R.1226 dated 12th August, 1966, and Government Notice No. R.1901 dated 25th November, 1966, as follows:

1. CLAUSE 3—DEFINITIONS

- (a) In the definition of "Artisan" delete the words "Artisan means an employee engaged on any one or more of the following operations in any one or more of the trades indicated below" and substitute therefor the following:

"'Artisan' means an employee engaged on any one or more of the following operations in any one or more of the trades indicated below and shall also include an employee in charge of or supervising employees for whom allowances are prescribed in clause 9 (1) (g) of this Agreement."

- (b) In the definition of "Artisan" insert after "Asphalting" the following:

"Blocklaying: Tuck pointing; the erecting, setting into position for building and all subsequent adjustment of jigs, and the setting into position of windows and door jams, but excluding—

Delmas, Germiston, Heidelberg (Transvaal), Johannesburg, Nigel en Springs; die gebied binne 'n straal van 30 myl vanaf die Hoofposkantoor, Krugersdorp; die gebied binne 'n straal van 20 myl vanaf die Hoofposkantoor, Vereeniging; die gebied binne 'n straal van 20 myl vanaf die Hoofposkantoor, Pretoria (uitgesonderd daardie gedeelte van die Bantoegebied Uitvalgrond (J.Q.4341) wat binne genoemde straal val), die gebiede binne 'n straal van 10 myl vanaf onderskeidelik die Hoofposkantore Klerksdorp, Potchefstroom, Witbank en Middelburg (Transvaal); en in die landdrostdistrik Kempton Park (uitgesonderd daardie gedeelte wat buite 'n straal van 20 myl vanaf die Hoofposkantoor, Pretoria, val en wat voor die publikasie van Goewermentskennisgewing No. 551 van 29 Maart 1956 in die landdrostdistrik Pretoria geval het), *mutatis mutandis* bindend is vir alle Bantoes in diens in genoemde Nywerheid by dié werkgewers vir wie enigeen van genoemde bepalings ten opsigte van werknemers bindend is en vir daardie werkgewers ten opsigte van Bantoes in hul diens.

M. VILJOEN,
Minister van Arbeid.

BYLAE

NYWERHEIDSRaad VIR DIE BOUNYWERHEID (TRANSVAAL)

OOREENKOMS

ingevolge die bepalings van die Wet op Nywerheidsversoenig, 1956, soos gewysig, gesluit en aangegaan deur en tussen die—

Master Builders' and Allied Trades Association (Witwatersrand);

Pretoria Master Builders' and Allied Trades Association;
Master Masons' and Quarry Owners' Association (South Africa) wat sy lede in die Monumentklipmesselnywerheid verteenwoordig;

(hierin die „werkgewers" of die „werkgewersorganisasies" genoem), aan die een kant, en die

Amalgamated Society of Woodworkers of South Africa;
Amalgamated Union of Building Trade Workers of South Africa;

Blanke Bouwerkersvakbond;

Operative Plasterers' Trade Union of South Africa;

(hierin die „werknemers" of „vakverenigings" genoem), aan die ander kant,

wat die partye is by die Nywerheidsraad vir die Bounywerheid (Transvaal), om die Ooreenkoms wat gepubliseer is by Goewermentskennisgewing No. R.1784 van 12 November 1965, soos gewysig by Goewermentskennisgewing No. R.145 van 28 Januarie 1966, Goewermentskennisgewing No. R.1226 van 12 Augustus 1966 en Goewermentskennisgewing No. R.1901 van 25 November 1966, soos volg te wysig:

1. KLOUSULE 3—WOORDOMSKRYWINGS

- (a) In die omskrywing van „Ambagsman" skrap die woorde „Ambagsman" 'n werknemer wat een of meer van die volgende werksaamhede in een of meer van die ambagte wat hieronder genoem word, verrig" en vervang dit deur die volgende:

„Ambagsman" 'n werknemer wat een of meer van die volgende werksaamhede in een of meer van die ambagte wat hieronder genoem word, verrig, en omvat ook 'n werknemer wat aan die hoof staan van of toesig hou oor werknemers vir wie lone in klousule 9 (1) (g) van hierdie Ooreenkoms voorgeskryf word."

- (b) In die omskrywing van „Ambagsman" ná „Asfaltwerk", voeg in:

„Blokkiesvloere lê: Rifvoegwerk; die oprig, in posisie plaas en alle daaropvolgende verstellings van setmate, en die in posisie plaas van vensters en deurkosyne, maar uitgesonderd—

- (i) the laying of blocks not bedded in mortar or mastic;
- (ii) the laying to a jig of blocks bedded in mortar or mastic, where no artisans tools are used."
- (c) In the definition of "Artisan":
To the trade "Carpentry" add the following—
"assembling of kitchen fittings, and fixing of corrugated iron and asbestos sheets to wooden backing or grounds";
- (d) In the definition of "Artisan":
Delete the trade "Floorlaying" and substitute therefor the following:
"Floorlaying: Marking out; cutting and fixing of wooden strip flooring; setting of flooring blocks, tiles, sheeting and similar materials after completion of preparatory operations;"
- (e) In the definition of "Artisan" delete the trade "Painting" and substitute therefor the following:
"Painting: Paper hanging; signwriting; applying paint, varnish and/or other materials including Kenitex to all surfaces, but excluding—
the application of the priming coat or where a priming coat is not applied, the application of the first coat of paint on all unpainted surfaces;
in renovation work: stripping, sparkling, touching up and similar operations preparatory to the application of finishing coats;
the application of lime wash and cement wash to all surfaces;
the application of decorative bitumastic to sewage pipes;
the application of the first coat of paint on shop coated steel surfaces;
the application of any liquid reviver to brickwork or elasto;
the application of paint to roofs, gutters and downpipes;
applying chemical adhesive to corrugated iron roofs by means of a paint brush;
spraying of roofs with Kenitex or similar materials; and
all work preparatory to the application of Kenitex or similar materials."
- (f) In the definition of "Artisan":
To the trade "Plastering" add the following—
"finishing off by hand after ruling off; applying crushed stone to adhesive on walls."
- (g) In the definition of "Artisan":
Delete the trade "Steelwork" and substitute therefor the following—
"Steelwork: setting out any framework for the casting of a slab; setting out the bolt into the slab; supervising bending, placing and fixing in position of steel and steel construction;"
- (h) Delete the following definitions:
"Operative Grade I"; "Operative Grade II"; and "Unskilled Labourer".
- (i) Insert the following new definitions:
- (i) "Operative Grade I" means an employee engaged on punching in the Stone and Monumental Masonry Industry, where such work consists purely of the removal and reduction of excess rough on surfaces under the supervision of an artisan—
operating a Pyrok machine used for wall or ceiling finishing in various colours to apply a mixture of vermiculite and gypsum, which is trowelled and floated by an artisan;
spraying of asbestos mixture."
- (ii) "Operative Grade II" means an employee engaged on any one or more of the following operations—
laying of outdoor paving in broken slate, granite or stone and grouting in joints;
operating a sandpapering and spinning machine on flooring;
operating a rotating solid disc-type machine for screeding of cement or granolithic floors when such machine is used preparatory to further finishing by an artisan;
operating woodworking machine in a workshop under supervision;
the ruling down of plastered surfaces;
slushing;
floating up of concrete panel walls in moulds at the factory for prefabricated housing units.
The following operations relate to painting only—
- (i) die lê van blokke wat nie in dagha of mastiek vasgesit word nie;
- (ii) die lê, volgens 'n setmaat, van blokke wat in dagha of mastiek vasgesit word, waar geen ambagsmansgereedschap gebruik word nie."
- (c) In die omskrywing van „Ambagsman”:
Voeg die volgende by die ambag „Timmerwerk”—
„inmeekaarsit van vaste kombuistoehouere en die vassit van riefelyster- en asbesplate aan houtagterwerk of hegstukke;"
- (d) In die omskrywing van „Ambagsman”:
Skrap die ambag „Vloere insit" en vervang dit deur die volgende:—
„Vloere insit: Afmerk; strookvloerhout saag en insit; die insit van vloerblokkies, teëls, plate en dergelike materiale ná voltooiing van die voorbereidingswerk;"
- (e) In die omskrywing van „Ambagsman" skrap die ambag „Skilderwerk" en vervang dit deur die volgende:
„Skilderwerk": Muurplakwerk; letterskilderwerk; verf, vernis en/of ander materiale, insluitende Kenitex, op alle oppervlakke aanbring, maar uitgesonderd—
die aansit van die grondverflaag of waar 'n grondverflaag nie aangebring word nie, die aanbring van die eerste laag verf op alle ongeverfde oppervlakke;
by opknappingswerk: stroop, afwerk, opknapping en soortgelyke werksaamhede voordat die afwerklae aangebring word;
die aansit van witkalk en sementstryksel op alle oppervlakke;
die aanbring van dekoratiewe bitumastik op rioolpype;
die aansit van die eerste verflaag op die grondlaag van staaloppervlakke wat reeds in die fabriek aangebring is;
die aansit van 'n vloei-bare herverglanser op baksteenwerk op slasto;
die aansit van verf op dakke, geute en geutpype;
chemiese kleefstowwe deur middel van 'n verfkwas aan geriffelde sinkdakke aanverf;
dakke met Kenitex of soortgelyke stowwe aan dakke aanspuit; en
alle werk ter voorbereiding van die aanspuit van Kenitex of soortgelyke stowwe."
- (f) In die omskrywing van „Ambagsman":
Voeg die volgende by die ambag „Pleisterwerk"—
„met die hand afwerk nadat met die duimstok afgemeet is; vergruisde klip aan kleefstof aan mure aansit;"
- (g) In die omskrywing van „Ambagsman":
Skrap die ambag „Staalwerk" en vervang dit deur die volgende:
„Staalwerk": enige raamwerk opstel om 'n platblok te giet; die plek vir die bout in die blok bepaal; toesig hou oor buigwerk, die in posisie plaas en vassit van alle staal en staalkonstruksie;
- (h) Skrap die volgende omskrywings:
„Werkman graad I"; „Werkman graad II"; en „Onge-skoolde arbeider".
- (i) Voeg die volgende nuwe omskrywings in:
- (i) „Werkman graad I" 'n werknemer wat ponswerk in die Klip- en Monumentklipmesselnywerheid verrig, waar sodanige werk uitsluitend bestaan uit die verwydering en vermindering van oormatige rofheid op oppervlakke onder toesig van 'n ambagsman—
'n Pyrok-masjien bedien wat gebruik word om mure of plafonne in verskillende kleure af te werk, deur 'n mengsel vermikuliet en gips aan te sit wat deur 'n ambagsman met 'n troffel be-
werk en afgestryk word;
'n asbesmengsel aanspuit."
- (ii) „Werkman graad II" 'n werknemer wat een of meer van die volgende werksaamhede verrig—
buitemuurse plaveisel in die vorm van gebreekte leiklip, graniet of klip lê en die voël met bry vul;
'n skuurmasjien en poleermasjien op vloerwerk bedien;
'n soliede draaiskyfmasjien wat sement of granolitiese vloere afvlak, bedien wanneer sodanige masjien gebruik word voordat 'n ambagsman die vloere verder afwerk;
'n houtwerkmasjien in 'n werkwinkel onder toesig bedien;
gepleisterde oppervlakke met reihout afvlak;
floddering;
betonpaneelmure in gietvorms by die fabriek vir montasiehuiseenhede afstryk.
Die volgende werksaamhede het slegs betrekking op skilderwerk—

the application of the priming coat of paint, or where a priming coat is not applied, the application of the first coat of paint on all unpainted surfaces;
 in renovation work: stripping, sparkling, touching up and similar operations preparatory to the application of finishing coats;
 the application of lime-wash and cement wash to all surfaces, except to the extent provided for in the definition of "unskilled labourer";
 the application of decorative bitumastic to sewage pipes;
 the application of the first coat of paint on shop coated steel surfaces;
 the application of any liquid reviver to brickwork or slasto; and
 the application of paint to roofs, gutters and downpipes;
 applying chemical adhesive to corrugated iron roofs by means of a paint brush;
 spraying of roofs with Kenitex or similar materials;
 all work preparatory to the application of Kenitex or similar materials."

- (iii) "'Operative Grade III' means an employee engaged on any one or more of the following operations in the Stone and Monumental Masonry Industry—
 operating a dunter, excluding a hand dunter;
 operating turning lathe, excluding setting up under supervision;
 sharpening of tools;
 operating a pneumatic tool on precast stone;"
- (iv) "'Operative Grade IV' means an employee engaged on jointing of brickwork under supervision."
 "fixing of terracotta and cement roof tiles;
 fixing corrugated iron and asbestos roofing to steel backing;"

"Operative Grade V" means an employee engaged in any one or more of the following operations:

Fixing of steel spring clips to aluminium cover strips;
 operating a carborandum saw for brick cutting;
 applying solution to cement tiles on roofs, using a block brush;
 placing veneered or plain or vyanide/byalist clad panels of a chipboard or gypsum or asbestos cement manufacture in position and pressing the holding cover strips in position;
 operating an electrically driven orbital sander using sand/water paper of a grade from 400 to 120.

2. CLAUSE 8—HOLIDAY FUND ALLOWANCE PAYABLE IN CASH

Delete in its whole and substitute therefor the following:

"8. REGISTRATION OF EMPLOYERS

- (1) (a) Every employer in the Industry at the date on which this Agreement comes into operation who has not already done so in pursuance of a previous Agreement, shall within one month forward to the Secretary on a form prescribed by the Council, the following particulars:
- (i) Full name;
 - (ii) Business address;
 - (iii) The trade or trades which he is carrying on in the Industry.
- (b) The particulars required under paragraph (a) of this sub-clause shall also be furnished by all employers entering the Industry after the date on which this Agreement comes into operation within one month of commencing operations.
- (c) Where the employer is a partnership or company, information in accordance with paragraph (a) of this sub-clause, shall be furnished in respect of each partner, director, etc. The title under which the partnership or company is operating shall also be furnished.
- (2) The Secretary shall maintain a register of all employers referred to in sub-clause (1) hereof.
- (3) Every registered employer shall notify the Council in writing of any change in the particulars furnished on registration within 14 days of such change."

3. CLAUSE 9—HOLIDAY FUND ALLOWANCE PAYABLE TO THE FUND IN RESPECT OF SPECIFIED EMPLOYEES

- (a) Delete the heading and sub-clauses (1) and (2) and substitute therefor the following:

die aanbring van die grondverflaag, of waar 'n grondverflaag nie aangebring word nie, die aanbring van die eerste laag verf op alle ongeverfde oppervlakke;
 by opknappingswerk: stroop, afwerk, opknapping en soortgelyke werksaamhede voordat die afwerklae aangebring word;
 die aanbring van witkalk en sementstryksel op alle oppervlakke, behalwe in die mate bepaal in die omskrywing van 'ongeskoolde arbeider';
 die aanbring van dekoratiewe bitumastik op rioolpype;
 die aanbring van die eerste verflaag op die grondlaag van staaloppervlakke;
 die aanbring van 'n vloerbare herverglanser op baksteenwerk of slasto; en
 die aanbring van verf op dakke, geute en geutpype;"

chemiese kleefstowwe deur middel van 'n verfkwas aan geriffelde sinkdakke aanverf;
 dakke met Kenitex of soortgelyke stowwe aan dakke aanspuit;
 alle werk ter voorbereiding van die aanspuit van Kenitex of soortgelyke stowwe;

- (iii) „Werkman graad III' 'n werknemer wat een of meer van die volgende werksaamhede in die Klip- en Monumentklipmesselnywerheid verrig—
 'n duntermasjien, uitgesonderd 'n handduntermasjien, bedien;
 'n draaibank, uitgesonderd die oprigting daarvan, onder toesig bedien;
 gereedskap skerp maak;
 voorafgegiete klip met drukluggereedskap bewerk."
- (iv) „Werkman graad IV' 'n werknemer wat steenmesselvoegwerk onder toesig verrig,"
 terracotta- en sementdakke vassit;
 rifylster- en asbesdakke aan staalagterwerk vassit;

„Werkman graad V" beteken 'n werknemer in diens vir enigeen of meer van die volgende werksaamhede:
 Staalveerknippe aan aluminiumdekstroke vassit;
 'n karborundumsaag bedien om stene te saag;
 'n oplossing aan sementteëls op dakke aansit deur 'n blokborsel te gebruik;
 fineer- of onversierde of vyanide/byalist-bedekte panele van spaanderbord of gips of asbesment gemaak, in posisie plaas en die vashoudekstroke in posisie vasdruk;
 'n elektriese draaiskuurder bedien wat sand/water-skuurpapier van 'n graad van 400 tot 120 gebruik.

2. KLOUSULE 8—VAKANSIEFONDSTOELAE WAT IN KONTANT BETAALBAAR IS

Skrap in sy geheel en vervang dit deur die volgende:

„8. REGISTRASIE VAN WERKGEWERS

- (1) (a) Elke werkgewer in die Nywerheid wat op die datum waarop hierdie Ooreenkoms in werking tree, dit nie reeds ingevolge 'n vorige Ooreenkoms gedoen het nie, moet binne een maand op 'n vorm voorgeskryf deur die Raad, die volgende besonderhede aan die Sekretaris stuur:
- (i) Volle naam;
 - (ii) Besigheidsadres;
 - (iii) Die bedryf of bedrywe wat hy in die Nywerheid uitoefen.
- (b) Alle werkgewers wat tot die Nywerheid toetree ná die datum waarop hierdie Ooreenkoms in werking tree, moet die besonderhede wat ooreenkomstig paragraaf (a) van hierdie subklousule verlang word, binne een maand nadat hulle met werksaamhede begin, verstrek.
- (c) Waar die werkgewer 'n vennootskap of maatskappy is, moet inligting kragtens paragraaf (a) van hierdie subklousule, ten opsigte van elke vennoot, direkteur, ens., verstrek word. Die naam van die vennootskap of maatskappy moet ook verstrek word.
- (2) Die Sekretaris moet 'n register van al die werknemers na wie in subklousule (1) hiervan verwys is, byhou.
- (3) Elke geregistreerde werkgewer moet die Raad skriftelik van enige verandering in die besonderhede wat met registrasie verstrek is, binne 14 dae na sodanige verandering in kennis stel."

3. KLOUSULE 9—VAKANSIEFONDSTOELAE AAN DIE FONDS BETAALBAAR TEN OPSIGTE VAN GESPEFISEERDE WERKNEMERS

- (a) Skrap die opskrif en subklousules (1) en (2) en vervang dit deur die volgende:

"9. HOLIDAY FUND ALLOWANCES AND HOLIDAY FUND CONTRIBUTIONS.

- (1) In addition to any remuneration to which an employee may be entitled in terms of any published Agreement of the Council, every employer shall pay to the following classes of employees the allowance prescribed hereunder in respect of every hour worked by such an employee.

Provided that this allowance shall not be paid in respect of overtime or work performed on a Saturday, Sunday, Good Friday, Easter Monday, Ascension Day, Day of the Covenant, Christmas Day or New Year's Day or any day falling within the annual holiday period prescribed in clause 14 of this Agreement, or any other day which might be proclaimed as a holiday for the Building Industry—

Class of employee	Hourly Allowance
(a) Operative Grade I	R0.04½
(b) Operative Grade II	R0.03
(c) Operative Grade III	R0.03
(d) Operative Grade IV	R0.03
(e) Operative Grade V	R0.03
(f) Driver of a mechanical vehicle, the unladen weight of which, together with the unladen weight of any trailer or trailers attached to or drawn by such vehicle is—	
(a) up to and including 7,700 lb.	R0.03½
(b) over 7,700 lb.	R0.04½
(g) (i) Artisan:	
Holiday Fund Allowance	R0.07½
Holiday Bonus	R0.10½
(ii) Artisans and employees in all other trades outside those embraced in the definition of 'artisan' in clause 3 of the Agreement, who perform work normally performed by a person who has served an apprenticeship in a trade designated or deemed to have been designated under the Apprenticeship Act, 1944, or who holds a certificate of proficiency issued to him by the Registrar of Apprenticeship in terms of section 6 of the Training of Artisans Act, 1951, or a certificate issued to him by the said Registrar in terms of either section 2 (7) or section 7 (3) of the said Act:	
Holiday Fund Allowance	R0.07½
Holiday Bonus	R0.10½
(h) Employees in all other trades and occupations not specified in this Agreement, excluding apprentices, trainees under the Training of Artisans Act, 1951 and employees for whom wages are prescribed in the Labourers Agreement published in Government Notice No. R.956 dated 13th June, 1969.	R0.03
(i) Trainees under the Training of Artisans Act, 1951	R0.05
(j) Operator of a power driven crane	R0.04½

- (2) (a) Every employer shall in respect of any of the classes of employees mentioned in the schedule hereunder who has worked for him for 16 hours or more ordinary time (excluding overtime) during a week, pay the amounts prescribed in the said schedule into the Fund each week, provided that—

(aa) where an employee has worked for less than 16 hours, or

(bb) where an employee has previously worked during the same week for another employer in the Building Industry for 16 hours or more—

no contributions shall be made in respect of such employee but the hourly holiday fund allowance and bonus prescribed in sub-clause (1) hereof shall be paid in cash weekly to such employee in respect of the ordinary hours worked during such week—

Class of employee	Amount to be paid into the Fund
(i) Operative Grade I	R1.87
(ii) Operative Grade II	R1.20
(iii) Operative Grade III	R1.20
(iv) Operative Grade IV	R1.20
(v) Operative Grade V	R1.20

„9. VAKANSIEFONDSTOELAES EN VAKANSIEFONDSBYDRAES.

- (1) Benewens enige besoldiging waarop 'n werknemer kragtens 'n gepubliseerde Ooreenkoms van die Raad geregtig is, moet elke werkgever die volgende klasse werknemers die toelaes hieronder voorgeskryf ten opsigte van elke uur deur sodanige werknemer gewerk, betaal.

Met dien verstande dat hierdie toelaes nie betaal moet word nie ten opsigte van oortyd of werk verrig op 'n Saterdag, Sondag, Goede Vrydag, Paasmaandag, Hemelvaartdag, Gelofte-dag, Kersdag of Nuwejaarsdag of enige ander dag wat val in die jaarlikse vakansietydperk wat in klousule 14 van hierdie Ooreenkoms voorgeskryf is, of enige ander dag wat 'n vakansiedag vir die Bounywerheid verklaar is nie—

Klas werknemer	Uurlikse toelaes
(a) Werkman graad I	R0.04½
(b) Werkman graad II	R0.03
(c) Werkman graad III	R0.03
(d) Werkman graad IV	R0.03
(e) Werkman graad V	R0.03
(f) Bestuurder van 'n meganiese voertuig waarvan die onbelaste gewig saam met die onbelaste gewig van 'n sleepwa of sleepwaens wat daaraan geheg is of deur sodanige voertuig getrek word, die volgende is:—	
(a) tot en met 7,700 lb.	R0.3½
(b) meer as 7,700 lb.	R0.4½
(g) (i) Vakman:	
Vakansiefondstoelaes	R0.7½
Vakansiebonus	R0.10½
(ii) Vakmanne en werknemers in alle bedrywe uitgesonderd dié wat in die omskrywing van 'vakman' in klousule 3 ingesluit is, wat werk verrig wat gewoonlik deur 'n persoon verrig word wat as vakleerling gedien het in 'n ambag wat ooreenkomstig die Wet op Vakleerlinge, 1944, aangewys of aangewys geag te wees of wat 'n bekwaamheidsertifikaat besit wat aan hom uitgereik is deur die Registrateur van Vakleerlinge ingevolge artikel 6 van die Wet op die Opleiding van Ambagsmanne, 1951, of 'n sertifikaat aan hom uitgereik deur genoemde Registrateur of ingevolge artikel 2 (7) of artikel 7 (3) van genoemde Wet:	
Vakansiefondstoelaes	R0.07½
Vakansiebonus	R0.10½
(h) Werknemers in alle bedrywe en beroepe wat nie in hierdie Ooreenkoms gespesifiseer word nie, uitgesonderd vakleerlinge, kwekelinge ooreenkomstig die Wet op die Opleiding van Ambagsmanne, 1951, en werknemers vir wie lone voorgeskryf word in die Arbeidersooreenkoms gepubliseer in Goewermentskennisgewing No. R.956 van 13 Junie 1969	R0.03
(i) Kwekelinge ingevolge die Wet op Opleiding van Ambagsmanne, 1951	R0.05
(j) Bediener van 'n kragkraan	R0.04½

- (2) (a) Elke werkgever moet ten opsigte van enige van die klasse werknemers genoem in die bylae hieronder, wat 16 uur of meer gewone tyd (uitgesonderd oortyd) gedurende 'n week vir hom gewerk het, elke week die bedrae voorgeskryf in genoemde bylae in die Fonds inbetaal, met dien verstande dat—

(aa) waar 'n werknemer minder as 16 uur gewerk het, of

(bb) waar 'n werknemer voorheen gedurende dieselfde week vir 16 uur of meer vir 'n ander werkgever in die Bounywerheid gewerk het—

moet geen bydraes ten opsigte van sodanige werknemer gemaak word nie, maar die uurlikse vakansiefondstoelaes en -bonus voorgeskryf in subklousule (1) hiervan, moet weekliks in kontant betaal word aan sodanige werknemer ten opsigte van die gewone ure gedurende sodanige week gewerk—

Klas werknemer	Bedrag wat in die Fonds inbetaal moet word
(i) Werkman graad I	R1.87
(ii) Werkman graad II	R1.20
(iii) Werkman graad III	R1.20
(iv) Werkman graad IV	R1.20
(v) Werkman graad V	R1.20

*Amount
to be paid
into
the Fund*

Class of employee

- (vi) Driver of a mechanical vehicle, the unladen weight of which, together with the unladen weight of any trailer or trailers attached to or drawn by such vehicles is—
 (a) up to and including 7,700 lb. R1.40
 (b) over 7,700 lb. R1.87
- (vii) Employees referred to in sub-clause (1) (g) (i) and (ii) of this clause—
 Holiday Fund Allowance R2.90
 Holiday Bonus R4.08
- (viii) Employees in all other trades and occupations not specified in this Agreement, excluding apprentices, trainees under the Training of Artisans Act, 1951, and employees for whom wages are prescribed in the Labourers Agreement published under Government Notice No. R.956 dated 13th June, 1969 R1.20
- (ix) Trainees under the Training of Artisans Act, 1951 R2.00
- (x) Operator of a power driven crane R1.87
- (b) An employer shall have the right to deduct the amount prescribed in sub-clause (a) above from the remuneration of the employee in respect of whom payment has been made to the Fund in terms of the said sub-clause (a).
- (c) Where an employee is employed by more than one employer during a week, the provisions of sub-clauses (a) and (b) hereof shall only apply to the employer who first employed the employee for not less than 16 hours during such week."
- (b) In sub-clause (3) substitute "sub-clause (2)" for "sub-clause (1)".
- (c) In sub-clause (4) substitute "sub-clause (2)" for "sub-clause (1)".
- (d) Delete sub-clause (8) and substitute therefor the following—
 "(8) (a) Vouchers issued in terms of this Agreement shall not be transferable and no employer shall issue vouchers obtained in any manner otherwise than in accordance with the provisions of this Agreement to his employees.
 (b) Any employer and/or employee who assigns, transfers, cedes, pledges, hypothecates, borrows, lends and/or in any manner otherwise than in accordance with the procedure laid down in this Agreement, acquires and/or alienates voucher(s), shall forfeit such voucher(s) to the Council. The Council shall seize all such vouchers and any value or benefit attached thereto shall forthwith be forfeited to the Council. The value of vouchers so seized by the Council shall accrue to the general funds of the Council."

4. CLAUSE 10—CONTRIBUTION CARDS

Delete sub-clause (4) and substitute therefor the following:

- "(4) (a) No artisan shall enter into any agreement with an employer whereby he agrees to work—or to accept employment—without the voucher prescribed in this Agreement. No artisan shall accept payment in lieu of such voucher or in any manner waive his right to such voucher.
 (b) Every employee, upon being issued by his employer with a voucher in terms of clause 9 (4) shall immediately affix such voucher in his contribution card, which shall be retained by the employee."

5. CLAUSE 11—PAYMENT FROM THE FUND TO SPECIFIED EMPLOYEES IN RESPECT OF ANNUAL LEAVE AND SPECIFIED PUBLIC HOLIDAYS

- (a) In sub-clause (9) substitute "clause 9 (1) (g)" for "clause 9 (1) (e)".
- (b) Add the following new sub-clause (12):
 "(12) The Council may deduct from the Holiday Fund amount payable to an employee in terms of sub-clause (6) hereof all moneys owing to the Building Industries Medical Aid Fund, established under Government Notice No. 1164 dated 20th July, 1962, by such employee."

Signed at Johannesburg, this 21st day of August, 1968.

N. G. LEVEY, *Chairman.*
 F. G. STANIER, *Vice-Chairman.*
 D. B. EHLERS, *Secretary.*

Klas werknemer

*Bedrag wat
in die Fonds
inbetaal
moet word*

- (vi) Bestuurder van 'n meganiese voertuig waarvan die onbelaste gewig saam met die onbelaste gewig van 'n sleepwa of sleepwaens wat daaraan geheg is of deur sodanige voertuig getrek word, die volgende is—
 (a) tot en met 7,700 lb. R1.40
 (b) oor 7,700 lb. R1.87
- (vii) Werknemers in subklousules (1) (g) (i) en (ii) van hierdie klousule bedoel—
 Vakansiefondstoelae R2.90
 Vakansiebonus R4.08
- (viii) Werknemers in alle ander bedrywe en beroepe wat nie in hierdie Ooreenkoms gespesifiseer is nie, uitgesonderd vakleerlinge, kwekelinge ingevolge die Wet op Opleiding van Ambagsmanne, 1951, en werknemers vir wie lone voorgeskryf word in die Arbeidersooreenkoms gepubliseer in Goewermentskennisgewing No. R.956 van 13 Junie 1969 R1.20
- (ix) Kwekelinge ingevolge die Wet op Opleiding van Ambagsmanne, 1951 R2.00
- (x) Bediener van 'n kragkraan R1.87
- (b) 'n Werkgever het die reg om die bedrag voorgeskryf in subklousule (a) hierbo, af te trek van die besoldiging van die werknemer ten opsigte van wie 'n bedrag aan die Fonds betaal is ingevolge genoemde subklousule (a).
- (c) Waar 'n werknemer deur meer as een werkgever gedurende 'n week in diens geneem is, is die bepaling van subklousules (a) en (b) hiervan slegs van toepassing op die werkgever wat die werknemer die eerste vir minstens 16 uur gedurende sodanige week in diens geneem het."
- (b) Deur in subklousule (3) „subklousule (1)” deur „subklousule (2)” te vervang.
- (c) Deur in subklousule (4) „subklousule (1)” deur „subklousule (2)” te vervang.
- (d) Skrap subklousule (8) en vervang dit deur die volgende:
 „(8) (a) Bewyse uitgereik ingevolge die bepaling van hierdie Ooreenkoms is nie oordraagbaar nie, en geen werkgever mag bewyse wat op enige manier, uitgesonderd dié ooreenkomstig die bepaling van hierdie Ooreenkoms verkry, aan sy werknemers uitreik nie.
 (b) Enige werkgever en/of werknemer wat bewyse afstaan, oordra, sedeer, verpand, verhipotekeer, leen, uitleen en/of op enige ander manier as ooreenkomstig die procedure in hierdie Ooreenkoms bepaal, bewyse verkry en/of vervreem, verbeur sodanige bewyse aan die Raad. Die Raad moet beslag lê op alle sodanige bewyse en enige waarde of voordeel wat daaraan geheg word, word onmiddellik aan die Raad verbeur. Die waarde van bewyse waarop aldus deur die Raad beslag gelê word, val aan die algemene fondse van die Raad toe."

4. KLOUSULE 10—BYDRAEKAARTE

Skrap subklousule (4) en vervang dit deur:

- „(4) (a) Geen ambagsman mag 'n ooreenkoms met 'n werkgever aangaan, waarvolgens hy instem om te werk—of om werk aan te neem—sonder die bewys voorgeskryf in hierdie Ooreenkoms nie. Geen ambagsman mag betaling in plaas van sodanige bewys aanneem of op enige manier van sy reg op sodanige bewys afstand doen nie.
 (b) Elke werknemer moet onmiddellik wanneer sy werkgever 'n bewys ingevolge die bepaling van klousule 9 (4) aan hom uitreik, sodanige bewys in sy bydrae-kaart plak wat die werknemer moet behou."

5. KLOUSULE 11—BETALINGS UIT DIE FONDS AAN GESPEFISEERDE WERKNEMERS TEN OPSIGTE VAN VERLOF EN GESPEFISEERDE VAKANSIEDAE

- (a) In subklousule (9) word „klousule 9 (1) (e)” deur „klousule 9 (1) (g)” vervang.
- (b) Voeg die volgende nuwe subklousule (12) in:
 „(12) Die Raad kan van die vakansiefondsbedrag betaalbaar aan 'n werknemer ingevolge die bepaling van subklousule (6) hiervan, alle gelde aftrek wat deur sodanige werknemer verskuldig is aan die Mediese Hulpfonds van die Bounywerhede gestig kragtens Goewermentskennisgewing No. 1164 van 20 Julie 1962.

Op hede die 21ste dag van Augustus 1968 in Johannesburg onderteken.

N. G. LEVEY, *Voorsitter.*
 F. G. STANIER, *Ondervoorsitter.*
 D. B. EHLERS, *Sekretaris.*

CONTENTS.

Department of Labour.

GOVERNMENT NOTICES.

No.		PAGE
R.953	Industrial Conciliation Act, 1956: Building and Monumental Masonry Industries, Transvaal: Main Agreement	1
R.954	Factories, Machinery and Building Work Act, 1941: and Monumental Masonry Industries, Transvaal Building	35
R.955	Industrial Conciliation Act, 1956, as amended: Work Reservation Determination No. 6.—Building Industry, Transvaal and Orange Free State: Exemption in respect of Certain Areas in Transvaal ..	36
R.956	Industrial Conciliation Act, 1956: Building and Monumental Masonry Industries, Transvaal: Labourers' Agreement	36
R.957	Factories, Machinery and Building Work Act, 1941: Building and Monumental Masonry Industries, Transvaal	53
R.958	Industries Conciliation Act, 1956: Building and Monumental Masonry Industries, Transvaal: Amendment of Holiday Fund Agreement	54

INHOUD.

Departement van Arbeid.

GOEWERMENTSKENNISGEWINGS.

No.		BLADSY
R.953	Wet op Nywerheidsversoening, 1956: Bou- en Monumentklipmesselnywerheid, Transvaal: Hoofdooreenkoms	1
R.954	Wet op Fabrieke, Masjinerie en Bouwerk, 1941: Bou- en Monumentklipmesselnywerheid, Transvaal ..	35
R.955	Wet op Nywerheidsversoening, 1956, soos gewysig: Werkreserveringvasstelling No. 6—Bounywerheid, Transvaal en Oranje-Vrystaat: Vrstelling ten opsigte van Sekere Gebiede in Transvaal	36
R.956	Wet op Nywerheidsversoening, 1956: Bou- en Monumentklipmesselnywerheid, Transvaal: Arbeidersooreenkoms	36
R.957	Wet op Fabrieke, Masjinerie en Bouwerk, 1941: Bou- en Monumentklipmesselnywerheid, Transvaal: ..	53
R.958	Wet op Nywerheidsversoening, 1956: Bou- en Monumentklipmesselnywerheid, Transvaal: Wysiging van Vakansiefondsooreenkoms	5